

Z A K O N

O ORGANSKOJ PROIZVODNJI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređenja

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se opšta i posebna načela organske proizvodnje, opšti i posebni zahtevi organske proizvodnje, označavanje i oglašavanje organskih proizvoda, kontrola, sertifikacija, zahtevi o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za organsku proizvodnju.

Primena zakona

Član 2.

Odredbe ovog zakona primenjuju se na proizvode u svim fazama organske biljne i stočarske proizvodnje, uključujući akvakulturu i pčelarstvo, kao i na proizvode koji su od njih dobijeni.

Proizvodi iz stava 1. ovog člana, jesu:

- 1) živi ili neprerađeni poljoprivredni proizvodi, uključujući seme i drugi biljni reproduktivni materijal;
- 2) prerađeni poljoprivredni proizvodi koji se koriste kao hrana;
- 3) hrana za životinje;
- 4) drugi proizvodi povezani sa poljoprivredom.

Ovaj zakon primenjuje se na sve subjekte koji učestvuju u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme, označavanja, stavljanja na tržište, uvoza ili izvoza proizvoda iz stava 2. ovog člana.

Ministar nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministar) bliže propisuje Listu drugih proizvoda povezanih sa poljoprivredom.

Izuzetak od primene

Član 3.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na pripremu hrane u objektima javne ishrane.

Definicije

Član 4.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu, imaju sledeće značenje:

- 1) *aditiv za hranu za životinje* jeste supstanca, mikroorganizam ili preparat, osim hraniva i predmeše, koji se dodaje hrani za životinje ili vodi sa namerom da se izvrši jedna ili više funkcija aditiva;
- 2) *akvakultura* jeste uzgoj vodenih organizama korišćenjem tehnika koje povećavaju njihovu proizvodnju preko prirodnog kapaciteta staništa koji ostaju u vlasništvu subjekta tokom faze uzgoja i proizvodnje, uključujući i fazu izlova;
- 3) *bilje* jesu žive biljke i živi biljni delovi, uključujući sveže voće, povrće i seme;

4) *biljna proizvodnja* jeste proizvodnja poljoprivrednih kultura uključujući sakupljanje divljih biljnih vrsta u komercijalne svrhe;

5) *biljni proizvod* jeste proizvod biljnog porekla u neobrađenom neprerađenom stanju ili jednostavno prerađen mlevenjem, sušenjem ili presovanjem;

6) *biljni reproduktivni materijal* jesu biljke i svi delovi biljaka, uključujući seme, u bilo kojoj fazi rasta koji su sposobni i namenjeni za proizvodnju celih biljaka;

7) *granično kontrolno mesto* jeste mesto i objekti koji mu pripadaju određeno za sprovođenje službenih kontrola životinja i robe u skladu zakonom kojim se uređuju službene kontrole;

8) *geografsko područje* jeste područje pod kojim se u najširem smislu može smatrati teritorija Republike Srbije;

9) *generacija* jeste grupa biljaka koje čine jedan stepen u liniji porekla biljaka;

10) *genetički modifikovan organizam* (u daljem tekstu: GMO) jeste organizam, osim ljudskog, u kojem je genetički materijal promenjen metodama savremene biotehnologije u skladu sa zakonom kojim se uređuju genetički modifikovani organizmi;

11) *grupa subjekata* jeste pravno lice koje mogu da osnuju fizička odnosno pravna lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom i preradom u istom geografskom području i koja imaju uspostavljen interni sistem kontrole;

12) *deklarisanje, odnosno označavanje* jesu sve reči, podaci, žigovi, zaštićena imena, slike ili simboli koji se odnose na proizvod i koji se nalaze na bilo kojoj ambalaži, dokumentu, obaveštenju, oznaci, alki ili omotu koji ide uz taj proizvod ili se na njega odnosi;

13) *dobre proizvođačke prakse* su postupci kojim se osigurava kvalitet kojima se garantuje da se materijali i predmeti dosledno proizvode i nadziru radi usaglašenosti sa pravilima koja se na njih odnose, kao i sa standardima kvaliteta prikladne njihovoj nameni, ne ugrožavajući zdravlje ljudi ili ne uzrokujući neprihvatljive promene u sastavu hrane, odnosno ne dovodeći do pogoršanja u organoleptičkim svojstvima hrane;

14) *ekvivalentnost* jeste ostvarivanje istih ciljeva i načela primenom zahteva kojima se osigurava isti nivo usaglašenosti;

15) *izraz „organski“* označava slučajeve, radnje, subjekte, postupke, proizvode, proizvodne jedinice kojima je završen period konverzije, odnosno koji su sertifikovani u skladu sa odredbama ovog zakona;

16) *integritet organskih ili proizvoda iz perioda konverzije* jeste kada nema neusaglašenosti, u skladu sa ovim zakonom:

(1) u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije koje utiču na karakteristike organskih proizvoda odnosno karakteristike proizvoda iz perioda konverzije,

ili

(2) koje se ponavljaju ili su namerne;

17) *jonizujuće zračenje* jeste prenos energije u obliku čestica elektromagnetskog talasa dužine 100 Hz ili manje (frekvencije 3×10^{15} Hz ili veće) kojima direktno ili indirektno proizvode jone;

18) *konverzija* jeste prelaz sa proizvodnje koja nije organska na organsku proizvodnju u određenom periodu tokom kojeg se primenjuju odredbe ovog zakona;

19) *kontrolor* jeste zaposleni ili radno angažovano lice u kontrolnom telu koje sprovodi službene kontrole ili druge službene aktivnosti;

20) *kontrolno telo* jeste pravno lice ovlašćeno za određene poslove iz oblasti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;

21) *matična biljka* jeste poznata biljka od koje se uzima biljni reproduktivni materijal za reprodukciju novih biljaka;

22) *mere predostrožnosti* jesu mere koje subjekti preduzimaju u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije, u skladu sa ovim zakonom, kako bi se:

(1) izbegla kontaminacija proizvodima ili supstancama koje nisu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji,

i

(2) izbeglo mešanje organskih proizvoda sa proizvodima koji nisu iz organske proizvodnje;

23) *nadležni organi u oblasti organske proizvodnje* jesu Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo), odnosno ministarstvo nadležno za poslove zdravlja kao organi državne uprave;

24) *neprerađeni proizvodi* jesu proizvodi koji nisu prerađeni, uključujući proizvode koji su razdvojeni, izdijeljeni, odsečeni, narezani, otkošteni, usitnjeni, odrani, mleveni, seckani, očišćeni, obrađeni, oljušteni, mleveni drobljenjem, ohlađeni, zamrznuti, duboko zamrznuti ili odmrznuti ne uzimajući u obzir postupke pakovanja ili označavanja;

25) *neusaglašenost* jeste neusaglašenost subjekta, odnosno grupe subjekata, kontrolnih tela, proizvoda odnosno njihove pripreme, proizvodnje, stavljanja na tržište, označavanja i oglašavanja, kontrole i sertifikacije, službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, kao i uvoza i izvoza sa odredbama ovog zakona;

26) *objekat javne ishrane* jeste bilo koji objekat (uključujući vozilo ili nepokretni ili pokretni štand), kao što je ugostiteljski objekat, kantina, bolnica, dečiji vrtić, škola, socijalna ustanova i drugi objekti koji isporučuju hranu krajnjem potrošaču, u kojima se, u okviru njihove delatnosti, hrana priprema za direktnu konzumaciju krajnjem potrošaču;

27) *organska proizvodnja* je primena opštih i posebnih zahteva organske proizvodnje u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme, označavanja, distribucije, stavljanja na tržište, uvoza ili izvoza, uključujući tu i period konverzije, u skladu sa ovim zakonom;

28) *organski proizvod* jeste proizvod koji je proizveden, odnosno uvezen i označen u skladu sa ovim zakonom, osim proizvoda proizvedenog tokom perioda konverzije, kao i proizvoda dobijenih lovom divljih životinja i ribolovom;

29) *organska sorta pogodna za organsku proizvodnju* jeste sorta u smislu propisa o zaštiti prava oplemenjivača biljnih sorti koja:

(1) se odlikuje visokim nivoom genetičke i fenotipske raznolikosti između pojedinačnih reproduktivnih jedinica,

(2) je rezultat aktivnosti organskog oplemenjivanja koje treba da bude sprovedeno u organskim uslovima i treba da bude usmereno na unapređenje genetske raznovrsnosti, oslanjanje na prirodnu sposobnost razmnožavanja, kao i na poljoprivrednu vrednost, otpornost na bolesti i prilagođavanje različitim lokalnim uslovima zemljišta i klime, kao i da se sve prakse umnožavanja, osim kulture meristema, moraju obavljati pod sertifikovanim organskim upravljanjem;

30) *organski heterogeni materijal* jeste grupa biljaka unutar jedne najniže poznate botaničke taksonomske jedinice, koja:

- (1) pokazuje zajedničke fenotipske karakteristike,
- (2) se odlikuje visokim nivoom genetičke i fenotipske raznolikosti između pojedinačnih reproduktivnih jedinica, tako da materijal predstavlja tu grupu biljaka kao celinu, a ne kao mali broj jedinica,
- (3) nije sorta u skladu sa propisom o zaštiti prava oplemenjivača biljnih sorti,
- (4) nije mešavina sorata,
- (5) je proizvedena u skladu sa ovim zakonom;

31) *period konverzije* jeste vremenski period potreban za prelaz sa proizvodnje koja nije organska, na organsku proizvodnju tokom kojeg se primenjuju odredbe ovog zakona;

32) *poljoprivredno zemljište* jesu njive, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, ribnjaci, trstici i močvare, kao i drugo zemljište (vrtače, napuštena rečna korita, zemljišta obrasla niskim žbunastim rastinjem i drugo), koje po svojim prirodnim i ekonomskim uslovima može racionalno da se koristi za poljoprivrednu proizvodnju u skladu sa zakonom kojim se uređuje poljoprivreda i ruralni razvoj;

33) *poljoprivredna sirovina* jeste poljoprivredni proizvod koji nije bio podvrgnut postupku konzerviranja ili prerade;

34) *poljoprivredne aktivnosti* jesu sve aktivnosti koje se primenjuju u postupku poljoprivredne proizvodnje kao što su: održavanje zdravlja bilja, upotreba biljnog reproduktivnog materijala, odabir rasa životinja, ishrana životinja, proizvodnja proizvoda životinja, kao i druge aktivnosti koje se koriste u poljoprivrednoj proizvodnji;

35) *priprema* jeste postupak konzerviranja ili prerade organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije, ili svaki drugi postupak koji se sprovodi na neprerađenom proizvodu bez promene početnog proizvoda, kao što su npr. klanje, rezanje, čišćenje ili mlevenje, pakovanje, označavanje kao i izmene označavanja koje se odnose na organsku proizvodnju;

36) *preventivne mere* jesu mere koje preduzima subjekt u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije da bi se osiguralo očuvanje biodiverziteta i kvaliteta zemljišta, mere za sprečavanje i kontrolu štetnih organizama i bolesti i mere koje treba preduzeti da bi se izbegli štetni uticaji na životnu sredinu, zdravlje životinja i biljaka;

37) *prehrambeni aditiv* jeste svaka supstanca koja se, bez obzira na njenu hranljivu vrednost, ne koristi kao hrana, niti predstavlja karakterističan sastojak hrane, ali se iz tehnoloških razloga dodaje hrani u toku proizvodnje, prerade, pripreme, obrade, pakovanja, transporta ili čuvanja, tako da direktno ili indirektno preko svojih međuprodukata postaje ili može da postane sastojak hrane u skladu sa propisom o prehrambenim aditivima;

38) *prerađeni proizvodi* jesu proizvodi koji nastaju preradom neprerađenih proizvoda i koji mogu da sadrže sastojke koji su potrebni za njihovu proizvodnju ili koji im daju posebne karakteristike, ne uzimajući u obzir postupke pakovanja i označavanja;

39) *prerada* jeste svaki postupak koji bitno menja početni proizvod, uključujući zagrevanje, dimljenje, salamurenje, zrenje, sušenje, mariniranje, ekstrahovanje, ekstruziju ili kombinaciju ovih procesa, uključujući upotrebu odobrenih supstanci u skladu sa ovim zakonom, ali ne uključujući pakovanje i označavanje;

40) *proizvod iz perioda konverzije* jeste proizvod koji je proizveden tokom perioda konverzije;

41) *proizveden od GMO-a* znači u celosti ili delimično dobijen od GMO-a, ali ne sadrži GMO-e ili se ne sastoji od GMO-a;

42) *proizveden pomoću GMO* jeste proizvod dobijen uz pomoć GMO kao poslednjeg živog organizma u procesu proizvodnje, ali ne sadrži GMO ili se ne sastoji od GMO niti je proizveden od GMO;

43) *sastojak* jeste bilo koja supstanca ili proizvod, uključujući arome, prehrambene aditive i prehrambene enzime, i bilo koji sastojak složenog sastojka koji se koristi u proizvodnji ili pripremi hrane i koji je još uvek prisutan u gotovom proizvodu, čak i u izmenjenom obliku, osim rezidua koje se ne smatraju sastojcima;

44) *sistem interne kontrole* jeste sistem koji se sastoji od dokumentovanog skupa kontrolnih aktivnosti i procedura u skladu sa kojima su imenovana lica ili telo odgovorno za utvrđivanje usaglašenosti svakog člana grupe subjekata sa ovim zakonom;

45) *sledljivost* jeste mogućnost praćenja, i to: hrane, hrane za životinje, životinja koje služe za proizvodnju hrane, sirovina ili supstanci namenjenih ili za koje se očekuje da će biti ugrađene u hranu, hranu za životinje ili svaki proizvod iz člana 2. ovog zakona, kroz sve faze proizvodnje, prerade i stavljanja na tržište;

46) *sredstvo za zaštitu bilja* jeste proizvod koji se sastoji ili sadrži aktivnu supstancu ili osnovnu supstancu i koformulante, a može da sadrži i protektant, odnosno sinergist i primenjuje se:

(1) za zaštitu bilja ili biljnih proizvoda od štetnih organizama ili sprečavanje delovanja štetnih organizama, osim ako se ovi proizvodi koriste u higijenske svrhe,

(2) kao regulator rasta biljaka koji deluje na životne procese biljaka različito od načina delovanja sredstava za ishranu bilja,

(3) za očuvanje biljnih proizvoda, kada su u pitanju supstance ili proizvodi koji nisu regulisani posebnim propisima kojima se uređuju konzervansi,

(4) za uništavanje neželjenih biljaka ili delova biljaka, izuzev algi, osim ako se ti proizvodi primenjuju na zemljište ili vodu u svrhu zaštite bilja,

(5) za kontrolu ili sprečavanje neželjenog rasta biljaka, izuzev algi, osim ako se ti proizvodi primenjuju na zemljište ili vodu u svrhu zaštite bilja;

47) *stavljanje na tržište* jeste držanje hrane ili hrane za životinje u svrhu prodaje, uključujući nuđenje na prodaju ili bilo koji drugi oblik stavljanja na tržište, bez obzira da li je besplatno ili ne, kao i sama prodaja, distribucija i drugi oblici stavljanja na tržište;

48) *subjekt* jeste pravno ili fizičko lice, odnosno preduzetnik koji je odgovoran da obezbedi da se u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije, a koja je pod njegovom kontrolom, postupa u skladu sa odredbama propisanim ovim zakonom;

49) *gajenje kultura povezanih sa zemljištem* jeste proizvodnja kultura na zemljištu odnosno zemljištu pomešanom ili obogaćenom sa materijalima i proizvodima dozvoljenim u organskoj proizvodnji, a koje je povezano sa podzemnim slojem i podlogom;

50) *upakovana hrana* jeste svaki pojedinačni proizvod namenjen krajnjem potrošaču i objektima javne ishrane, a koji se sastoji od hrane i ambalaže u koju je hrana stavljena pre nego što je ponuđena na prodaju, bilo da ambalaža u potpunosti ili samo delimično zatvara hranu, ali tako da sadržaj ne može biti promenjen bez

otvaranja ili promene ambalaže, i ista ne uključuje hranu pakovanu na prodajnom mestu na zahtev potrošača ili prepakovanu za direktnu prodaju;

51) *faza proizvodnje, pripreme i distribucije* jeste svaka faza od primarne proizvodnje organskog proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije do njegovog skladištenja, prerade, prevoza i prodaje ili isporuke krajnjem potrošaču, uključujući, gde je to primenjivo, označavanje, oglašavanje, uvoz, izvoz i aktivnosti poverene podgovaračima;

52) *hranivo* jeste proizvod biljnog ili životinjskog porekla čija je osnovna namena da zadovolji nutritivne potrebe životinja, u njegovom prirodnom stanju, svež ili konzerviran i proizvod dobijen njegovom industrijskom preradom, kao i organske ili neorganske materije, bilo da sadrže ili ne sadrže aditive za hranu za životinje, koji je namenjen za oralno hranjenje životinja, direktno kao takav ili posle prerade, ili se upotrebljava u smeši ili kao nosač u predsmesi;

53) *štetni organizmi* jesu bilo koja vrsta, soj ili biotip patogenih uzročnika, životinja ili parazitskog bilja koji je štetan za bilje ili biljne proizvode.

Svi izrazi upotrebljeni u ovom zakonu u muškom rodu podrazumevaju iste izraze u ženskom rodu.

Ciljevi zakona

Član 5.

Opšti ciljevi ovog zakona, jesu:

- 1) doprinos zaštiti životne sredine i klime;
- 2) održavanje dugoročne plodnosti zemljišta;
- 3) doprinos visokom stepenu biološke raznovrsnosti;
- 4) doprinos smanjenju zagađenja životne sredine;
- 5) doprinos visokim standardima dobrobiti životinja, i posebno, zadovoljavanju specifičnih potreba životinja u ponašanju;
- 6) podsticanje kratkih lanaca distribucije i lokalne proizvodnje;
- 7) očuvanje retkih i autohtonih rasa kojima pretilo izumiranje;
- 8) doprinos razvoju ponude biljnog genetičkog materijala prilagođenog specifičnim potrebama i ciljevima organske poljoprivrede;
- 9) doprinos visokom nivou biološke raznolikosti, naročito korišćenjem raznolikih biljnih genetičkih materijala, kao što su organski heterogeni materijali i organske sorte koje su pogodne za organsku proizvodnju;
- 10) podsticanje aktivnosti koje imaju za cilj razvijanje oplemenjivanja organskih biljaka radi doprinosa ekonomskoj perspektivi organskog sektora.

Načela

Opšta načela

Član 6.

Organska proizvodnja je održivi sistem upravljanja koji se zasniva na sledećim opštim načelima, i to:

- 1) načelu poštovanja prirodnih sistema i ciklusa, održavanju i poboljšanju stanja zemljišta, vode i vazduha, zdravlja biljaka i životinja i uspostavljanju njihove međusobne ravnoteže;

2) načelu očuvanja elemenata prirodnih predela, kao što su lokaliteti prirodnih baština;

3) načelu odgovornog korišćenja energije i prirodnih resursa, kao što su voda, zemljište, organska materija i vazduh;

4) načelu proizvodnje širokog spektra visokokvalitetnih prehrambenih i drugih poljoprivrednih proizvoda i proizvoda akvakulture koji su u skladu sa zahtevima potrošača za proizvodima dobijenim postupcima koji nisu štetni za životnu sredinu, zdravlje ljudi, zdravlje biljaka ili zdravlje i dobrobit životinja;

5) načelu obezbeđenja integriteta organske proizvodnje u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije hrane, kao i hrane za životinje;

6) načelu odgovarajućeg kreiranja i upravljanja biološkim procesima, koji se zasnivaju na organskim sistemima, uz korišćenje prirodnih resursa koji su unutar sistema upravljanja, i koriste sledeće metode:

(1) koje uključuju upotrebu živih organizama i mehaničkih proizvodnih metoda,

(2) kojima se obavlja gajenje kultura povezanih sa zemljištem i stočarska proizvodnja povezana sa zemljištem ili akvakultura koja je u skladu sa principom održivog iskorišćavanja vodenih resursa, načelom održivog korišćenja vodenih resursa,

(3) koje isključuju upotrebu GMO i proizvoda koji su proizvedeni od GMO i pomoću GMO, osim veterinarsko-medicinskih proizvoda,

(4) koje se zasnivaju na proceni rizika i prema potrebi upotrebi mera predostrožnosti i preventivnih mera;

7) načelu ograničavanja upotrebe spoljašnjih inputa, ako su spoljašni inputi potrebni ili ne postoje odgovarajuće prakse i metode upravljanja navedene u tački 6) ovog člana, spoljašni inputi ograničavaju se na:

(1) inpute iz organske proizvodnje, a u slučaju biljnog reproduktivnog materijala prioritet se daje sortama odabranim zbog njihove sposobnosti da ispune specifične potrebe kao i ciljeve organske poljoprivrede,

(2) prirodne supstance ili supstance dobijene prirodnim putem,

(3) slaborastvorljiva mineralna đubriva,

8) načelu prilagođavanja proizvodnog procesa uzimajući u obzir sanitarno stanje, regionalne razlike u ekološkoj ravnoteži, klimatske i lokalne uslove, faze razvoja i specifične uzgajivačke prakse;

9) načelu isključivanja kloniranih životinja iz celog organskog prehrambenog lanca, gajenje životinja kod kojih je izazivana veštački indukovana poliploidija, kao i jonizujućeg zračenja;

10) načelu održavanja visokog nivoa dobrobiti životinja, uz poštovanje specifičnih potreba za određenu vrstu životinje.

Posebna načela u poljoprivrednim aktivnostima i akvakulturi

Član 7.

U pogledu poljoprivrednih aktivnosti i akvakulture, organska proizvodnja zasniva se naročito, na sledećim posebnim načelima:

- 1) održavanju i poboljšavanju prirodne plodnosti zemljišta, njegove stabilnosti, zadržavanju vode u zemljištu i biološke raznolikosti, onemogućavanje sabijanja i erozije zemljišta, kao i na ishrani biljaka prvenstveno kroz ekosistem zemljišta;
- 2) ograničenju upotrebe neobnovljivih resursa i spoljašnjih inputa u najmanjoj mogućoj meri;
- 3) recikliranju otpada i sporednih proizvoda biljnog i životinjskog porekla kao sirovina u biljnoj i stočarskoj proizvodnji;
- 4) održavanju zdravlja bilja preventivnim merama, posebno izborom odgovarajućih vrsta, sorti ili heterogenog materijala otpornih na štetne organizme i bolesti, odgovarajućim plodoredom, mehaničkim odnosno fizičkim metodama i zaštitom prirodnih neprijatelja štetnih organizama;
- 5) upotrebi semena i životinja sa visokim stepenom genetičke raznolikosti, otpornosti na bolesti i dugovečnosti;
- 6) pri izboru biljnih sorti, uzimaju se u obzir specifičnosti određenih sistema organske proizvodnje, agronomske osobine, otpornost na bolesti, prilagođavanje različitim lokalnim zemljišnim i klimatskim uslovima, kao i poštovanje prirodnih barijera;
- 7) upotrebi organskog biljnog reproduktivnog materijala, kao što je biljni reproduktivni materijal od organskog heterogenog materijala i organskih sorti koje su pogodne za organsku proizvodnju;
- 8) proizvodnji organskih sorti pomoću prirodne reproduktivne sposobnosti i usmerenosti na zadržavanje unutar prirodnih barijera ukrštanja;
- 9) upotrebi biljnog reproduktivnog materijala dobijenog sa sopstvenog gazdinstva sa ciljem očuvanja i povećanja genetičkih resursa prilagođenih posebnim zahtevima organske proizvodnje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prava oplemenjivača biljnih sorti u delu koji se odnosi na izuzetke od prava oplemenjivača;
- 10) pri odabiru rasa životinja, potrebno je uzeti u obzir visok stepen genetičke raznolikosti, uzgojnu vrednost, dugovečnost, vitalnost i otpornost na bolesti ili zdravstvene probleme, kao i sposobnost životinja da se prilagode lokalnim uslovima;
- 11) prakse stočarske proizvodnje moraju biti prilagođene lokaciji i povezane sa zemljištem;
- 12) primeni uzgajivačkih praksi kojima se podstiče imunitet i jača prirodna odbrana od bolesti, uključujući redovno kretanje i pristup površinama na otvorenom i pašnjacima;
- 13) ishrani životinja organskim hranivima koja se sastoje od sastojaka poljoprivrednog porekla dobijenih iz organske proizvodnje i od prirodnih supstanci koji nisu poljoprivrednog porekla;
- 14) proizvodnji proizvoda od životinja koje su ceo život, od rođenja, ili otkad su se izlegla bili uzgajana na organskim gazdinstvima;
- 15) održavanju zdravog vodenog okruženja i kvaliteta okolnih vodenih i kopnenih ekosistema;
- 16) ishrani vodenih organizama hranom za životinje dobijenom održivim korišćenjem ribolovnih resursa ili organskom hranom za životinje koja se sastoji od sastojaka poljoprivrednog porekla koji potiču iz organske proizvodnje, između ostalog organske akvakulture i prirodnih sastojaka koji nisu poljoprivrednog porekla;

17) izbegavanju ugrožavanja vrsta životinja važnih za očuvanje, a koje može uzrokovati organska proizvodnja.

Posebna načela u preradi organske hrane

Član 8.

Proizvodnja prerađene organske hrane zasniva se naročito, na sledećim načelima:

- 1) proizvodnje organske hrane od organskih sastojaka poljoprivrednog porekla;
- 2) ograničenja upotrebe prehrambenih aditiva, sastojaka koji nisu organski sa pretežno tehnološkim ili senzornim funkcijama, kao i mikronutrijenata i pomoćnih sredstava u preradi, na način da se koriste u najmanjoj mogućoj meri i samo ako za tim postoji suštinska tehnološka potreba ili posebna nutritivna svrha;
- 3) isključivanja sastojaka i metoda prerade koji mogu da dovedu u zabludu potrošača u pogledu prave prirode proizvoda;
- 4) pažljive prerade hrane, po mogućnosti primenom bioloških, mehaničkih i fizičkih metoda;
- 5) isključivanja hrane koja sadrži ili se sastoji od sintetizovanih nanomaterijala.

Posebna načela u preradi organske hrane za životinje

Član 9.

Proizvodnja prerađene organske hrane za životinje zasniva se naročito, na sledećim načelima:

- 1) proizvodnje prerađene hrane za životinje od hraniva iz organske proizvodnje;
- 2) ograničenja upotrebe aditiva za hranu za životinje i pomoćnih sredstava u proizvodnji na način da se koriste u najmanjoj mogućoj meri i samo ako za tim postoji suštinska tehnološka i zootehnička potreba ili posebna nutritivna svrha;
- 3) isključivanja sastojaka i metoda prerade koji mogu da dovedu u zabludu potrošača u pogledu prave prirode proizvoda;
- 4) pažljive prerade organske hrane za životinje, po mogućnosti primenom bioloških, mehaničkih i fizičkih metoda.

II. ZAHTEVI PROIZVODNJE

Opšti zahtevi proizvodnje

Član 10.

Subjekt, odnosno grupa subjekata dužna je da se pridržava opštih zahteva organske proizvodnje, koji su utvrđeni ovim zakonom, i to:

- 1) upravlja celim poljoprivrednim gazdinstvom u skladu sa odredbama ovog zakona;

2) koristi proizvode i supstance koji su odobreni u skladu sa ovim zakonom, pod uslovom da je njihova upotreba u proizvodnji koja nije organska, takođe odobrena u skladu posebnim propisom;

3) proizvodi i supstance za upotrebu u organskoj proizvodnji dozvoljeni su, pod uslovom da su odobreni zakonom kojim se uređuju sredstva za zaštitu bilja i posebnim propisom kojim se uređuje upotreba supstanci u organskoj proizvodnji, i to:

(1) protektanti, sinergisti i koformulanti kao sastavni delovi sredstava za zaštitu bilja,

(2) pomoćna sredstva (ađuvanti) koja se mešaju sa sredstvima za zaštitu bilja;

4) upotreba proizvoda i supstanci u organskoj proizvodnji u druge svrhe koje nisu propisane ovim zakonom dozvoljena je samo pod uslovom da je njihova upotreba u skladu sa načelima propisanim ovim zakonom;

5) u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije preduzimaju se preventivne mere i mere predostrožnosti;

6) zabranjena je upotreba jonizujućeg zračenja u obradi organske hrane ili hrane za životinje, kao i u obradi sirovina koje se koriste u organskoj hrani ili hrani za životinje;

7) zabranjeno je kloniranje životinja i uzgoj životinja kod kojih je došlo do pojave veštački izazvane poliploidije.

Izuzetno od stava 1. tačka 1) ovog člana poljoprivredno gazdinstvo se može podeliti na jasno i precizno odvojene organske proizvodne jedinice, proizvodne jedinice u periodu konverzije i proizvodne jedinice koje nisu organske, pod uslovom da su u proizvodnim jedinicama koje nisu organske, uključene različite:

1) vrste životinja;

2) sorte biljaka koje se mogu lako razlikovati, osim u slučaju višegodišnjih kultura kojima je potreban period gajenja najmanje tri godine, u kom slučaju se mogu uključiti različite sorte koje se ne mogu lako razlikovati, ili iste sorte, pod uslovom da je predmetna proizvodnja u okviru plana konverzije, da konverzija poslednjeg dela površine započne što je pre moguće i završi se u roku od najviše pet godina, pri čemu:

(1) subjekt, odnosno grupa subjekata treba da obavesti kontrolno telo o početku berbe odnosno žetve za svaki od proizvoda najmanje 48 sati unapred,

(2) po završetku berbe odnosno žetve, subjekt, odnosno grupa subjekata dužni su da obaveste kontrolno telo o tačnim ubranim količinama proizvoda sa proizvodnih jedinica, kao i o merama preduzetim za razdvajanje proizvoda,

(3) plan konverzije i mere koje treba preduzeti da bi se obezbedilo efikasno razdvajanje, kontrolno telo potvrđuje svake godine, nakon početka plana konverzije.

U slučaju algi i životinja iz akvakulture, iste vrste mogu biti uključene, pod uslovom da postoji jasno i precizno razdvajanje između proizvodnih jedinica.

Zahtevi koji se odnose na različite vrste i sorte, propisane stavom 2. tač. 1) i 2) ovog člana ne primenjuju se u slučaju istraživačkih i obrazovnih centara, rasadnika, proizvođača semena i rada na oplemenjivanju sorti.

Ako se u slučajevima iz stava 2. tač. 1) i 2) ovog člana na svim proizvodnim jedinicama gazdinstva ne upravlja prema zahtevima organske proizvodnje, subjekt, odnosno grupa subjekata dužna je, da:

1) odvojeno drži proizvode koji se koriste za organske proizvodne jedinice i za proizvodne jedinice u periodu konverzije, od proizvoda koji se koriste za proizvodne jedinice koje nisu organske;

2) odvojeno drži jedne od drugih, proizvode proizvedene na organskim proizvodnim jedinicama od proizvoda proizvedenim na jedinicama u periodu konverzije i od proizvoda dobijenih na proizvodnim jedinicama koje nisu organske;

3) vode evidencije koje sadrže podatke o efikasnom razdvajanju proizvodnih jedinica i njihovim proizvodima.

Ministar bliže propisuje uslove i način podele poljoprivrednog gazdinstva na organske proizvodne jedinice, proizvodne jedinice u periodu konverzije, proizvodne jedinice koje nisu organske i postupke o podeli proizvoda.

Period konverzije

Član 11.

Period konverzije započinje najranije kada subjekt prijavi svoju aktivnost Ministarstvu u skladu ovim zakonom.

Subjekt, odnosno grupa subjekata dužni su da tokom čitavog perioda konverzije primenjuju sve zahteve organske proizvodnje koji su utvrđeni ovim zakonom.

Subjekt, odnosno grupa subjekata koja proizvodi alge i proizvode iz akvakulture dužna je da se pridržava perioda konverzije i zahteva proizvodnje koji su propisani ovim zakonom.

Dužina trajanja perioda konverzije, zavisi:

- 1) od vrste životinja;
- 2) od vremena kada je obavljana setva, odnosno berba, kod bilja i biljnih proizvoda, i iznosi kod:
 - (1) jednogodišnjih biljnih vrsta, najmanje dve godine pre setve;
 - (2) livada, pašnjaka i višegodišnjeg krmnog bilja, najmanje dve godine pre njihovog korišćenja kao hrane za životinje iz organske proizvodnje;
 - (3) višegodišnjih biljnih vrsta koje nisu krmno bilje, najmanje tri godine pre prve berbe organskih proizvoda.

Kao period konverzije, može se priznati i period pre početka perioda konverzije, ako:

1) je parcela podvrgnuta merama u okviru programa u kom su korišćeni proizvodi ili supstance, odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji;

2) subjekt, odnosno grupa subjekata dokaže, da:

(1) parcela nije podvrgnuta merama održavanja poljoprivrednog zemljišta pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju,

ili

(2) parcela nije tretirana proizvodima ili supstancama koje nisu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji najmanje tri godine.

Zahtev za priznavanje perioda pre početka perioda konverzije iz stava 5. ovog člana ministarstvu podnosi subjekt, odnosno grupa subjekata.

Ministar donosi rešenje o ispunjenosti uslova iz stava 5. ovog člana.

Rešenje iz stava 7. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Proizvod iz perioda konverzije ne stavlja se na tržište kao organski proizvod ili kao proizvod iz perioda konverzije, osim u slučaju:

- 1) biljnog reproduktivnog materijala, pod uslovom da je prošao period konverzije od najmanje 12 meseci;
- 2) hrane biljnog porekla i hrane za životinje biljnog porekla, pod uslovom da proizvod sadrži samo jedan poljoprivredni sastojak koji je poljoprivredna kultura i da je prošao period konverzije od najmanje 12 meseci pre žetve.

Ministar bliže propisuje period konverzije iz ovog člana, uslove za priznavanje perioda pre početka perioda konverzije i produženje perioda konverzije, zahteve koji se primenjuju u slučaju istovremene konverzije zemljišta i životinja, obrazac zahteva za priznavanje perioda pre početka perioda konverzije i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtev.

Zabrana upotrebe GMO-a

Član 12.

U organskoj proizvodnji zabranjeno je upotrebljavati GMO, proizvode proizvedene od GMO-a i proizvode proizvedene pomoću GMO-a, u hrani ili hrani za životinje, odnosno kao hranu ili hranu za životinje, kao pomoćna sredstva u preradi, sredstava za zaštitu i ishranu bilja, oplemenjivače zemljišta, biljni reproduktivni materijal, mikroorganizmi ili životinje.

Subjekt, odnosno grupa subjekata koji koriste proizvode koji ne potiču iz organske proizvodnje i koji nisu hrana ili hrana za životinje, mogu prilikom nabavke tih proizvoda tražiti od dobavljača potvrdu da dostavljeni proizvodi nisu GMO, proizvodi proizvedeni od GMO-a ili proizvodi proizvedeni pomoću GMO-a.

Član 13.

Pored opštih zahteva proizvodnje propisanih čl. 10 - 12. ovog zakona koji se primenjuju na proizvode iz organske biljne proizvodnje, organske stočarske proizvodnje uključujući poreklo životinje, proizvodnju bilja i biljnih proizvoda koji nisu biljni reproduktivni materijal, organsku proizvodnju algi i životinja iz akvakulture, proizvodnju organske prerađene hrane, odnosno hrane za životinje, proizvodnju organskog vina, proizvodnju kvasca, koji se upotrebljava kao hrana ili hrana za životinje primenjuju se i posebni zahtevi proizvodnje propisani ovim zakonom.

Posebni zahtevi

za organsku biljnu proizvodnju

Član 14.

U organskoj biljnoj proizvodnji primenjuju se i sledeći zahtevi, i to:

- 1) organske kulture, osim onih koji prirodno rastu u vodi, proizvode se u živom zemljištu ili u živom zemljištu koje je pomešano sa proizvodima dozvoljenim u organskoj proizvodnji ili nađubreno njima, a koje je povezano sa slojem ispod površine zemljišta i stenovitim zemljištem;
- 2) zabranjena je hidroponska proizvodnja, odnosno metod gajenja bilja koje prirodno ne raste u vodi, kod kojeg se korenje nalazi samo u hranljivom rastvoru ili u inernom mediju kojem je dodat hranljivi rastvor;
- 3) korišćenje tehnika koje imaju za cilj da spreče ili smanje na najmanju moguću meru zagađenje životne sredine;

4) prednost se daje organskom biljnom reproduktivnom materijalu pogodnom za organsku proizvodnju, prilikom odabira reproduktivnog materijala.

Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku biljnu proizvodnju.

**Posebni zahtevi za poreklo biljaka uključujući
biljni reproduktivni materijal**

Član 15.

Za proizvodnju bilja i biljnih proizvoda koji nisu biljni reproduktivni materijal koristi se samo organski biljni reproduktivni materijal.

Za dobijanje organskog biljnog reproduktivnog materijala koji se koristi za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda, a koji nisu biljni reproduktivni materijal, koristi se biljni reproduktivni materijal, koji mora biti proizveden najmanje jednu generaciju u skladu sa ovim zakonom, a u slučaju višegodišnjih kultura, najmanje jednu generaciju tokom dve vegetacione sezone.

Za proizvodnju organskih sorti pogodnih za organsku proizvodnju, aktivnosti oplemenjivanja moraju biti obavljane u organskim uslovima sa ciljem unapređenja genetičke raznovrsnosti, uz oslanjanje na prirodnu reproduktivnu sposobnost, kao i na agronomske delotvornosti, otpornost na bolesti i prilagođavanje raznovrsnim lokalnim zemljišnim i klimatskim uslovima.

Sve prakse umnožavanja, osim kulture meristema, sprovode se u okviru sertifikovanog upravljanja organskom proizvodnjom.

Biljni reproduktivni materijal sorte koja je upisana u Registar sorti poljoprivrednog bilja u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje sorti, a koje se proizvodi, stavlja u promet, uvozi i koristi kao organski biljni reproduktivni materijal osim zahteva propisanih ovim zakonom, mora da ispunjava i zahteve propisane drugim zakonima. Biljni reproduktivni materijal iz organskog heterogenog materijala može se proizvoditi i staviti na tržište bez ispunjavanja zahteva u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje sorti poljoprivrednog bilja i bez ispunjavanja zahteva propisanih za kategorije semena i sadnog materijala, koji su utvrđeni propisima kojima se uređuje priznavanje i proizvodnja semena i sadnog materijala, nakon što proizvođač organskog heterogenog materijala dobije rešenje Ministarstva.

Zahtev iz stava 6. ovog člana podnosi se Upravi za zaštitu bilja.

Rešenje o ispunjenosti uslova iz stava 6. ovog člana donosi ministar.

Rešenje iz stava 6. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Organske sorte koje se koriste kao reproduktivni materijal u organskoj biljnoj proizvodnji upisuju se u bazu reproduktivnog materijala u skladu sa ovim zakonom, a na osnovu zahteva subjekta upisanog u Registar proizvođača semena i sadnog materijala.

Kontrolno telo, na zahtev subjekta, odnosno grupe subjekata izdaje odobrenje pre setve, odnosno sadnje kultura, za upotrebu biljnog reproduktivnog materijala koji nije organski, kada se uvidom u bazu reproduktivnog materijala u skladu sa ovim zakonom utvrdi da organski biljni reproduktivni materijal ili biljni reproduktivni materijal iz perioda konverzije nije dostupan u dovoljnoj količini ili kvalitetu da zadovolji potrebe subjekata odnosno grupe subjekata.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, Ministarstvo može na osnovu zahteva i odgovarajuće dokumentacije odobriti subjektu odnosno grupi subjekata koje

proizvode biljni reproduktivni materijal za upotrebu u organskoj proizvodnji, da koristi biljni reproduktivni materijal koji ne potiče iz organske proizvodnje, kada biljni reproduktivni materijal namenjen za proizvodnju biljnog reproduktivnog materijala nije dostupan u dovoljnoj količini ili kvalitetu, kao i da takav materijal stavi na tržište za upotrebu u organskoj proizvodnji.

Biljni reproduktivni materijal koji nije organski može se tretirati sredstvima za zaštitu bilja koji su dozvoljeni za tretiranje semena i koji su dozvoljeni u organskoj proizvodnji u skladu sa ovim zakonom.

U slučaju kada je usled fitosanitarnog rizika neophodan hemijski tretman propisan zakonom kojim se uređuje seme i sadni materijal parcela na kojoj se uzgaja tretirani biljni reproduktivni materijal podleže, po potrebi, periodu konverzije.

Ministar bliže propisuje posebne zahteve o proizvodnji organskog reproduktivnog materijala i biljnog reproduktivnog materijala iz organskog heterogenog materijala, kao i obrasce zahteva iz st. 6, 11. i 12. ovog člana.

Posebni zahtevi za organsku stočarsku proizvodnju uključujući poreklo životinje

Član 16.

U organskoj stočarskoj proizvodnji primenjuju se i sledeći posebni zahtevi organske stočarske proizvodnje, i to:

1) zabranjena je stočarska proizvodnja kada subjekat odnosno grupa subjekata ne raspolažu poljoprivrednim zemljištem odnosno ne upravljaju poljoprivrednim zemljištem u skladu sa ovim zakonom, kao i kad nemaju zaključen ugovor o saradnji o upotrebi organskih proizvodnih jedinica ili proizvodnih jedinica u periodu konverzije, osim kod pčelarstva;

2) životinje iz organskog uzgoja rađa se ili izleže i uzgaja u organskim proizvodnim jedinicama, ne dovodeći u pitanje zahteve o periodu konverzije;

3) kod priploda životinja iz organskog uzgoja:

(1) za razmnožavanje se primenjuju prirodne metode, ali se dozvoljava i veštačka oplodnja,

(2) razmnožavanje se ne sme izazvati ili otežavati hormonskom terapijom ili drugim supstancama sa sličnim delovanjem, osim ako se radi o obliku veterinarskog terapijskog tretmana pojedinačnih životinja,

(3) ne smeju se koristiti drugi oblici veštačkog razmnožavanja kao što su kloniranje i prenos embriona,

(4) izbor rasa mora biti u skladu sa načelima organske proizvodnje, kojima se garantuje visok standard dobrobiti životinja, kao i da se doprinese sprečavanju patnje životinja i izbegavanju potrebe sakaćenja životinja;

4) prednost se daje autohtonim rasama i sojevima sa visokim stepenom genetičke raznolikosti, njihovoj uzgojnoj vrednosti, dugovečnosti, vitalnosti, otpornosti na bolesti ili zdravstvene probleme, kao i sposobnosti da se prilagode lokalnim uslovima, s tim što se rase ili sojevi životinja biraju tako da se izbegnu određene bolesti ili zdravstveni problemi povezani sa nekim rasama ili sojevima koji se upotrebljavaju u intenzivnoj proizvodnji, poput stresnog sindroma svinja koji može dovesti do belog – mekanog – vodnjikavog mesa (PSE sindrom), iznenadne smrti, spontanog pobačaja i teškog poroda zbog kojeg je potreban carski rez.

Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku stočarsku proizvodnju.

Posebni zahtevi za organsku proizvodnju algi i životinja iz akvakulture

Član 17.

U organskoj proizvodnji algi i životinja iz akvakulture primenjuju se i sledeći zahtevi, i to:

1) aktivnosti moraju da se obavljaju na lokacijama koje nisu podložne kontaminaciji proizvodima ili supstancama koje nisu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji ili kontaminaciji supstancama koje bi ugrozile organsku prirodu proizvoda;

2) organske proizvodne jedinice i proizvodne jedinice koje nisu organske moraju se odvojiti, uzimajući u obzir njihovo prirodno stanje, razdvojenost sistema za distribuciju vode, razdaljinu, plimu i oseku kao i uzvodnu ili nizvodnu lokaciju;

3) subjekt dostavlja Plan održivog upravljanja srazmeran proizvodnoj jedinici za berbu algi i akvakulturu kontrolnom telu, koji se ažurira godišnje i sadrži detaljne efekte uticaja na životnu sredinu i mere koje treba preduzeti radi smanjenja negativnih uticaja na vodenom i kopneno okruženje, uključujući i ispuštanje hranljivih materija u životnu sredinu po proizvodnom ciklusu ili godišnje, kao i nadzor i popravku tehničke opreme.

Zahtevi iz stava 1. ovog člana primenjuju se ujedno i na proizvodnju zooplanktona, mikroračića, rotatorija, crva i drugih vodenih životinja koje se upotrebljavaju kao hrana za životinje.

Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku proizvodnju algi i životinja iz akvakulture.

Posebni zahtevi proizvodnje za organsku prerađenu hranu i organsku hranu za životinje

Član 18.

U proizvodnji organske prerađene hrane, odnosno organske hrane za životinje primenjuju se i sledeći zahtevi, i to:

1) prehrambeni aditivi, pomoćna sredstva u proizvodnji i druge supstance i sastojci koji se upotrebljavaju u preradi hrane, odnosno aditivi za hranu za životinje, pomoćna sredstva u preradi i druge supstance i sastojci koji se upotrebljavaju u preradi organske hrane za životinje, kao i svi primenjeni postupci prerade, uključujući i dimljenje, moraju biti u skladu sa načelima dobre proizvođačke prakse;

2) subjekt, odnosno grupa subjekata koji proizvode organsku prerađenu hranu, odnosno organsku hranu za životinje uspostavlja i ažurira primerene postupke koji se baziraju na sistemskom utvrđivanju kritičnih faza prerade čime se obezbeđuje da su prerađeni proizvodi u svakom trenutku u skladu sa ovim zakonom, kao i:

(1) sprovode mere predostrožnosti,

(2) sprovode odgovarajuće mere čišćenja i prate njihovu delotvornost i vode evidenciju o istim,

(3) garantuju da se proizvodi koji nisu organski ne stavljaju na tržište sa oznakom koji upućuje na organsku proizvodnju;

3) organski proizvodi, proizvodi iz perioda konverzije i proizvodi koji nisu organski pripremaju se i skladište vremenski ili prostorno odvojeno jedni od drugih, ali ako se ovi proizvodi u bilo kojoj kombinaciji pripremaju ili skladište u istoj jedinici, odnosno objektu, subjekt odnosno grupa subjekata:

- (1) o tome obavještavaju kontrolno telo,
- (2) neprekidno sprovode aktivnosti dok se ne dovrši proizvodna serija, prostorno ili vremenski odvojeno od sličnih aktivnosti koje se obavljaju na bilo kojoj drugoj vrsti proizvoda,
- (3) pre i nakon rukovanja ih skladište, tako da su prostorno ili vremenski odvojeni jedni od drugih,
- (4) vode, čuvaju i prilikom kontrole stavljaju na raspolaganje evidenciju o svim preduzetim aktivnostima, kao i o količinama prerađenih proizvoda,
- (5) preduzimaju potrebne mere kako bi se osigurala identifikacija serija i izbeglo mešanje ili međusobna zamena organskih proizvoda, proizvoda iz perioda konverzije i proizvoda koji nisu organski,
- (6) sprovode aktivnosti na organskim ili proizvodima iz perioda konverzije samo nakon čišćenja proizvodne opreme u skladu sa posebnim propisom.

Zabranjeno je koristiti proizvode, supstance, sastojke i tehnike pomoću kojih se ponovno uspostavljaju svojstva koja su izgubljena tokom prerade i/ili skladištenja organske hrane i organske hrane za životinje, kako bi se izbeglo stvaranje zablude o pravoj prirodi proizvoda namenjenih za stavljanje na tržište kao organske hrane i hrane za životinje.

Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku prerađenu hranu i organsku hranu za životinje.

Posebni zahtevi proizvodnje za organsko vino

Član 19.

Za proizvodnju proizvoda iz sektora vina, obavezno je ispuniti zahteve proizvodnje propisane članom 18. ovog zakona za organsku prerađenu hranu i zahteve koji su propisani zakonom kojim se uređuje vino.

Pored zahteva iz stava 1. ovog člana, koristi se:

- 1) organska sirovina;
- 2) samo proizvodi i supstance koji su odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji, koji se mogu upotrebljavati za proizvodnju organskih proizvoda od grožđa i vina, između ostalog i tokom sprovođenja enoloških postupaka i ograničenja, procesa i načina obrade.

Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za proizvode iz sektora vina.

Posebni zahtevi proizvodnje za organski kvasac koji se upotrebljava kao hrana ili hrana za životinje

Član 20.

Za proizvodnju kvasca, koji se upotrebljava kao hrana ili hrana za životinje, pored zahteva proizvodnje propisanih članom 18. ovog zakona, koriste se samo organski supstrati.

Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i izuzetke od posebnih i dodatnih zahteva za organski kvasac.

Posebni zahtevi organske proizvodnje u vanrednim situacijama

Član 21.

U organskoj proizvodnji u slučaju elementarnih i drugih nepogoda, usled kojih je onemogućeno poštovanje zahteva proizvodnje u skladu sa ovim zakonom, mogu se odobriti odstupanja od zahteva proizvodnje u ograničenom vremenskom periodu, i to u slučaju kada je to potrebno:

- 1) da se obezbedi pokretanje ili održavanje organske proizvodnje na poljoprivrednom gazdinstvu;
- 2) radi omogućavanja pristupa stočnoj hrani, semenu i sadnom materijalu za reprodukciju, životinjama, sastojcima i drugim poljoprivrednim inputima, pod uslovom da oni koji su dobijeni metodama organske proizvodnje nisu dostupni na tržištu;
- 3) radi rešavanja posebnih pitanja u vezi sa upravljanjem organskom stočarskom proizvodnjom;
- 4) u vezi sa korišćenjem proizvoda i supstancama u organskoj proizvodnji;
- 5) radi određivanja privremenih mera koje omogućavaju nastavak ili ponovno pokretanje organske proizvodnje.

Ministar bliže propisuje dodatne zahteve za organsku proizvodnju u vanrednim situacijama.

Sakupljanje organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije

Član 22.

Subjekt, odnosno grupa subjekata može istovremeno sakupljati organske proizvode, proizvode iz perioda konverzije i proizvode koji nisu organski samo ako su preduzete mere koje bi sprečile mogućnost njihovog mešanja ili njihovu međusobnu zamenu, kao i mere kojim bi se osigurala njihova identifikacija.

Subjekt, odnosno grupa subjekata dužni su da vode, čuvaju i stavljaju na raspolaganje kontrolnom telu evidencije o danima sakupljanja, satima, području, datumu i vremenu prijema proizvoda iz stava 1. ovog člana.

Ministar bliže propisuje zahteve za sakupljanje organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije.

Transport, pakovanje i prevoz organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije

Član 23.

Subjekt, odnosno grupa subjekata dužni su da obezbede da se organski proizvodi i proizvodi iz perioda konverzije transportuju do drugih subjekata ili proizvodnih jedinica, objekata veleprodaje i maloprodaje, u odgovarajućem pakovanju, kontejnerima ili vozilima koja su zatvorena, tako da se sadržaj ne može zameniti bez manipulacije ili oštećenja plombe, i sa pratećim dokumentom koji sadrži, najmanje:

- (1) naziv i adresu subjekta, i ako su različiti subjekti, naziv i adresu vlasnika ili prodavca proizvoda;
- (2) naziv proizvoda;
- (3) naziv ili kodni broj kontrolnog tela kojima subjekt podleže kontroli;

(4) ako je relevantno, oznaka serije ili lota u skladu sa posebnim propisom o deklarisanju, označavanju i oglašavanju hrane odnosno oznaka serije ili lota koji je dogovoren sa kontrolnim telom koji omogućuje povezivanje serije sa evidencijom u skladu sa ovim zakonom.

Podaci iz stava 1. tač. 1) do 4) ovog člana se navode na pratećem dokumentu ako se takav dokument može nesporno povezati sa ambalažom, kontejnerom ili prevoznim sredstvom u kojem se proizvod prevozi koji sadrži i informacije o dobavljaču ili prevozniku.

Zatvaranje ambalaže, kontejnera ili vozila nije potrebno, kada:

- 1) se transport odvija direktno između dva subjekta, od kojih oba podležu sistemu organske kontrole;
- 2) transport uključuje samo organske proizvode ili samo proizvode iz perioda konverzije;
- 3) su proizvodi praćeni dokumentom koji sadrži informacije u skladu sa stavom 1. ovog člana;
- 4) subjekti koji otpremaju, kao i subjekti koji primaju, vode evidenciju o takvim transportnim operacijama koja je na raspolaganju kontrolnom telu.

Ministar bliže propisuje uslove i način transporta, informacije koje treba navesti na pakovanju i pratećim dokumentima, kao i zahteve za transport, zahteve o prijemu, pakovanju i skladištenju organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije.

Odobranje proizvoda i supstanci za upotrebu u organskoj proizvodnji

Član 24.

Određeni proizvodi i supstance za upotrebu u organskoj proizvodnji, stavljaju se na ograničavajuće liste, i to:

- 1) aktivne supstance koje se koriste u sredstvima za zaštitu bilja;
- 2) sredstva za ishranu bilja, oplemenjivači zemljišta i hranljive materije;
- 3) hraniva koja nisu iz organske proizvodnje, a koja potiču od biljaka, algi, životinja ili kvasca ili kao hraniva mikrobiološkog ili mineralnog porekla;
- 4) aditivi za hranu za životinje i pomoćna sredstva u preradi;
- 5) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju ribnjaka, kaveza, bazena sa stalnim protokom vode, koridora, zgrada ili objekata koja se koriste u uzgoju životinja;
- 6) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju zgrada i objekata koje se koriste za biljnu proizvodnju, uključujući i skladišta na poljoprivrednom gazdinstvu;
- 7) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju u prostorijama za preradu i skladištenje.

Osim proizvoda i supstanci iz stava 1. ovog člana, određeni proizvodi i supstance za upotrebu u proizvodnji prerađene organske hrane i kvasaca koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje, stavljaju se na ograničavajuće liste, i to:

- 1) prehrambeni aditivi i pomoćna sredstva u proizvodnji;
- 2) sastojci poljoprivrednog porekla koji nisu organski koji se koriste u proizvodnji prerađene organske hrane;

3) pomoćna sredstva u proizvodnji kvasca i proizvoda od kvasca.

Upotreba hemijski sintetizovanih proizvoda i supstanci iz st. 1. i 2. ovog člana, treba da bude strogo ograničeno na slučajeve kada bi upotreba spoljnih inputa iz člana 6. tačka 7) ovog zakona doprinela negativnom uticaju na životnu sredinu.

Ministar propisuje liste proizvoda i supstanci za upotrebu u organskoj proizvodnji iz st. 1. i 2. ovog člana.

Direktor Uprave za zaštitu bilja, u skladu sa propisima koji uređuju državnu upravu, osniva posebnu radnu grupu za izradu Liste sredstava za zaštitu bilja i Liste sredstava za ishranu bilja i oplemenjivača zemljišta koja se koriste u organskoj proizvodnji za proizvode iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana.

Rešenjem o osnivanju posebne radne grupe utvrđuju se zadaci, sastav i rukovodilac i druga pitanja koja su vezana za rad posebne radne grupe iz stava 5. ovog člana.

Ministar bliže propisuje određene proizvode i supstance za upotrebu u organskoj proizvodnji i određene proizvode i supstance za upotrebu u proizvodnji prerađene organske hrane i kvasaca koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje, koji se stavljaju na liste iz stava 4. ovog člana.

**Kriterijumi za određene proizvode
i supstance za upotrebu u organskoj proizvodnji**

Član 25.

Proizvodi i supstance iz člana 24. stav 1. ovog zakona zasnivaju se na načelima propisanim ovim zakonom, kao i na sledećim kriterijumima, koji se ocenjuju kao celina:

1) da su ključni za nastavak proizvodnje i za upotrebu za koju su namenjeni;

2) da su svi proizvodi i supstance poreklom od algi, biljnog, životinjskog, mikrobiološkog ili mineralnog porekla, osim u slučajevima kada proizvodi ili supstance dobijeni iz takvih izvora nisu dostupni u dovoljnim količinama ili nisu odgovarajućeg kvaliteta ili kada alternativni proizvodi nisu dostupni;

3) u slučaju proizvoda iz člana 24. stava 1. tačka 1) ovog zakona:

(1) čija je upotreba neophodna za suzbijanje štetnih organizama za koje nisu dostupne druge biološke, fizičke ili uzgojne alternative, uzgojne prakse ili druge efikasne prakse upravljanja,

(2) ako takvi proizvodi nisu poreklom od algi, biljnog, životinjskog, mikrobiološkog ili mineralnog porekla i nisu identični svom prirodnom obliku, njihova upotreba može se odobriti samo ukoliko uslovi za njihovu upotrebu isključuju bilo kakav direktan kontakt sa jestivim delovima kultura;

4) u slučaju proizvoda iz člana 24. stav 1. tačka 2) ovog zakona, čija je upotreba ključna za postizanje ili održavanje plodnosti zemljišta ili za ispunjavanje posebnih zahteva kultura za hranivima ili za specifične svrhe poboljšanja zemljišta;

5) u slučaju proizvoda iz člana 24. stav 1. tač. 3) i 4) ovog zakona:

(1) čija je upotreba neophodna za održavanje zdravlja životinja, dobrobiti i vitalnosti životinja te se njima doprinosi primerenoj ishrani kojom se ispunjavaju fiziološke i etološke potrebe predmetnih vrsta, ili je njihova upotreba potrebna za proizvodnju ili konzervisanje hrane za životinje jer bez upotrebe takvih supstanci nije moguće proizvesti ili konzervisati hranu za životinje,

(2) hrana za životinje mineralnog porekla, elementi u tragovima, vitamini ili provitamini prirodnog porekla, osim u slučajevima kada proizvodi ili supstance iz takvih izvora nisu dostupni u dovoljnim količinama ili nisu odgovarajućeg kvaliteta ili ako ne postoji alternativno rešenje,

(3) upotreba hraniva biljnog ili životinjskog porekla koje nije organsko je neophodna jer hraniva biljnog ili životinjskog porekla proizvedena u skladu sa pravilima organske proizvodnje nisu dostupna u dovoljnim količinama,

(4) upotreba začina, začinskog bilja i melase koje nije organsko je potrebna jer ti proizvodi nisu dostupni kao organski proizvodi i moraju biti proizvedeni ili pripremljeni bez upotrebe hemijskih rastvarača, sama njihova upotreba je ograničena na 1% unosa hrane za životinje za dotičnu vrstu, izraženo kao procenat suve materije u hrani za životinje poljoprivrednog porekla na godišnjem nivou.

**Kriterijumi za određene proizvode i supstance za upotrebu
u proizvodnji prerađene organske hrane i kvasaca
koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje**

Član 26.

Propisani proizvodi i supstance iz člana 24. stav 2. ovog zakona zasnivaju se na načelima datim u ovom zakonu, kao i na sledećim kriterijumima, koji se ocenjuju kao celina:

- 1) nisu dostupni alternativni proizvodi ili supstance;
- 2) nemoguće je proizvesti ili konzervirati hranu ili ispuniti određene prehrambene zahteve predviđene posebnim propisima, a da se ne pribegne ovim proizvodima i supstancama;
- 3) prisutni su u prirodi i mogli su biti podvrgnuti samo mehaničkim, fizičkim, biološkim, enzimskim ili mikrobiološkim procesima, osim u slučajevima kada proizvoda ili supstanci iz takvih izvora nema u dovoljnim količinama ili ako nisu odgovarajućeg kvaliteta;
- 4) organski sastojak nije dostupan u dovoljnim količinama.

**Odobrovanje sastojaka poljoprivrednog porekla
koji nisu organski za proizvodnju prerađene organske hrane**

Član 27.

Ministarstvo na zahtev subjekta, odnosno grupe subjekata može privremeno rešenjem odobriti upotrebu sastojaka poljoprivrednog porekla koji nisu organski za proizvodnju prerađene organske hrane na period od najviše šest meseci ako takvi sastojci nisu dostupni kao organski proizvod u dovoljnoj količini.

Zahtev za odobravanje upotrebe sastojaka poljoprivrednog porekla iz stava 1. ovog člana Ministarstvu podnosi subjekt, odnosno grupa subjekata.

Ministar donosi rešenje o ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana.

Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ako se i posle isteka odobrenja od šest meseci, na osnovu objektivnih informacija utvrdi da sastojaka poljoprivrednog porekla nema u dovoljnoj količini kao organskog proizvoda, subjekt odnosno grupa subjekata može da podnese zahtev Ministarstvu za odobrenje dodatnog perioda iz stava 1. ovog člana.

Rešenje iz stava 1. ovog člana može se produžiti najviše dva puta po šest meseci, osim ako sastojak poljoprivrednog porekla koji nije iz organske proizvodnje za proizvodnju prerađene organske hrane i dalje nije dostupan, kada Ministarstvo može doneti rešenje o daljoj upotrebi tog sastojka.

Ministar bliže propisuje uslove i način odobrenja za upotrebu sastojaka poljoprivrednog porekla koji nisu organski za proizvodnju prerađene organske hrane i obrazac zahteva.

Baza podataka za organski biljni reproduktivni materijal i biljni reproduktivni materijal iz perioda konverzije, osim sejanaca, uključujući i semenski krompir, životinje iz organskog uzgoja i juvenilne životinje iz organske akvakulture

Član 28.

Ministarstvo vodi Bazu podataka za organski biljni reproduktivni materijal i biljni reproduktivni materijal iz perioda konverzije, osim sejanaca, uključujući i semenski krompir, životinje iz organskog uzgoja i juvenilne životinje iz organske akvakulture (u daljem tekstu: Baza), koja se objavljuje na zvaničnoj internet stranici Ministarstva. Biljne vrste i sorte koje se koriste kao reproduktivni materijal u organskoj proizvodnji upisuju se u Bazu na osnovu zahteva proizvođača reproduktivnog materijala koji je upisan u Registar za seme i sadni materijal u skladu sa zakonom kojim se uređuje seme i sadni materijal.

Subjekt, odnosno grupa subjekata koji su upisani u Bazu a koji stavljaju na tržište organski biljni reproduktivni materijal i biljni reproduktivni materijal iz perioda konverzije, osim sejanaca, uključujući i semenski krompir, životinje iz organskog uzgoja i juvenilne životinje iz organske akvakulture, mogu bez naknade, uz svoja imena odnosno nazive, dostaviti podatke i kontakt informacije, i to:

1) o dostupnom organskom biljnom reproduktivnom materijalu i biljnom reproduktivnom materijalu iz perioda konverzije poput organskog heterogenog biljnog reproduktivnog materijala ili organskih sorti, osim sejanaca, uključujući i semenski krompir na latinskom naučnom nazivu, količini tog materijala iskazanog u težini, kao i periodu godine kada je dostupan;

2) o životinjama iz organskog uzgoja za koje može da se odobri odstupanje u smislu uvođenja životinja koje nisu iz organske proizvodnje u organsku proizvodnju, broju raspoloživih životinja koje su kategorizovane prema polu, informacije, ako su relevantne, u vezi sa različitim vrstama životinja u pogledu dostupnih rasa i sojeva, rasama životinja, kao i dobu životinja;

3) juvenilnim životinjama iz organske akvakulture koje su dostupne na njihovom gazdinstvu i o njihovom zdravstvenom stanju, kao i o proizvodnom kapacitetu za svaku vrstu iz akvakulture.

Subjekti koji dostave informacije iz stava 3. ovog člana dužni su da redovno dostavljaju informacije o dostupnosti biljnog reproduktivnog materijala, životinja ili juvenilnih životinja iz akvakulture.

Biljna vrsta i sorta, odnosno životinja koja nije upisana u Bazu smatra se da nije dostupna za organsku proizvodnju, odnosno da se ne nalazi na tržištu.

Ministar bliže propisuje način vođenja baze iz stava 1. ovog člana.

Obaveze i mere u slučaju sumnje na neusaglašenost

Član 29.

Ako subjekt, odnosno grupa subjekata sumnja da proizvod koji je proizveo, pripremio, uvezao ili primio od drugog subjekta nije u skladu sa ovim zakonom, dužan je da:

- 1) identifikuje i odvoji predmetni proizvod;
- 2) proveri da li se sumnja na neusaglašenost može dokazati;
- 3) ne stavlja predmetni proizvod na tržište kao organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije, ne koristi ga u organskoj proizvodnji, osim ako se sumnja na neusaglašenost može otkloniti;
- 4) ako je sumnja na neusaglašenost dokazana ili ako se ne može otkloniti, subjekat odnosno grupa subjekata odmah obaveštava kontrolno telo, kao i poljoprivrednog inspektora (u daljem tekstu: inspektor za organsku proizvodnju) i prema potrebi im dostavlja dostupnu dokumentaciju i informacije;
- 5) u potpunosti sarađuje sa kontrolnim telom, a po potrebi i sa inspektorom za organsku proizvodnju na proveri i utvrđivanju razloga za sumnju na neusaglašenost.

Mere predostrožnosti kako bi se izbegla prisutnost neodobrenih proizvoda i supstanci u proizvodnji i stavljanju na tržište

Član 30.

Kako bi se sprečila kontaminacija proizvodima ili supstancama koji nisu odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu sa članom 10. stav 1. tačka 2) ovog zakona, subjekt odnosno grupa subjekata uspostavlja i održava srazmerne i odgovarajuće mere predostrožnosti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije:

- 1) kako bi se prepoznali rizici od kontaminacije organske proizvodnje i proizvoda sa neodobrenim proizvodima ili supstancama uključujući sistemsko prepoznavanje kritičnih faza procesa;
- 2) kako bi se izbegli rizici od kontaminacije organske proizvodnje i proizvoda ili supstanci koji nisu odobreni u organskoj proizvodnji;
- 3) koje redovno preispituje i prilagođava;
- 4) kojima se osigurava razdvajanje organskih proizvoda, proizvoda iz perioda konverzije i proizvoda koji nisu organski.

Ako subjekt odnosno grupa subjekata sumnja da proizvod koji se namerava staviti na tržište kao organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije, nije u skladu sa članom 10. stav 1. tačka 2) ovog zakona, zbog prisustva proizvoda ili supstanci koje nisu odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji, dužni su da preduzme mere iz člana 29. ovog zakona.

Ministar bliže propisuje zahteve postupanja subjekta odnosno grupe subjekata kako bi se prepoznali i izbegli rizici kontaminacije, dokaze koje treba da dostave, kao i srazmerne i odgovarajuće mere predostrožnosti koje treba da uspostavi i održava, redovno preispituje i prilagođava.

**Mere koje treba preduzeti u slučaju prisutnosti
neodobrenih proizvoda ili supstance**

Član 31.

Ako inspektor za organsku proizvodnju, odnosno kontrolno telo pribavi dokaze o prisutnosti proizvoda ili supstanci koji nisu odobreni u skladu sa članom 10. stav 1. tačka 2) ovog zakona, ili bude obavešten od strane subjekta odnosno grupe subjekata u skladu sa članom 29. stav 1. tačka 4) ovog zakona, odnosno otkrije takve proizvode ili supstance u organskom proizvodu ili proizvodu iz perioda konverzije, ono:

1) odmah sprovodi službenu kontrolu u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole kako bi se utvrdio izvor i uzrok sa ciljem provere usaglašenosti sa članom 10. stav 1. tačka 2) ovog zakona i članom 29. ovog zakona, tako da se istraga završi što je pre moguće, u razumnom roku, uzimajući u obzir rok trajanja proizvoda, kao i samu složenost slučaja;

2) privremeno zabranjuje stavljanje na tržište proizvoda kao organskog proizvoda ili proizvoda iz period konverzije, kao i njihovu upotrebu u organskoj proizvodnji dok se čekaju rezultati službene kontrole iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Proizvod iz stava 1. ovog člana ne sme se staviti na tržište kao organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije, niti se sme koristiti u organskoj proizvodnji, ako inspektor za organsku proizvodnju ili kontrolno telo utvrdi kod subjekta, sledeće:

1) da je upotrebljavao proizvode ili supstance koji nisu odobreni u skladu sa ovim zakonom;

2) da nije preduzeo mere predostrožnosti iz člana 30. stav 1. tač. 1) - 4) ovog zakona;

ili

3) da nije preduzeo mere kao odgovor na zahteve inspektora za organsku proizvodnju, kao i kontrolnog tela.

Predmetnom subjektu odnosno grupi subjekata daje se mogućnost da komentarišu rezultate istrage iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Inspektor za organsku proizvodnju odnosno kontrolno telo vodi evidenciju o sprovedenim istragama.

Ako je to potrebno, subjekt, odnosno grupa subjekata preduzima korektivne mere koje su potrebne kako bi se izbegla buduća kontaminacija.

Ministar bliže propisuje zahteve kojima se određuje procedura radi otkrivanja i procene prisustva neodobrenih proizvoda i supstanci, načine evidentiranja i obaveštavanja.

Stručni savet za organsku proizvodnju

Član 32.

Radi razmatranja stručnih pitanja, davanja stručnih mišljenja i učešća u ostvarivanju projektnih zadataka u oblasti organske proizvodnje, Ministar, u skladu sa propisima koji uređuju državnu upravu osniva posebnu radnu grupu - Stručni savet za organsku proizvodnju.

Rešenjem o osnivanju posebne radne grupe utvrđuju se zadaci, sastav i rukovodilac posebne radne grupe i druga pitanja koja su vezana za rad saveta iz stava 1. ovog člana.

III. OZNAČAVANJE ORGANSKIH PROIZVODA

Upotreba izraza koji upućuju na organsku proizvodnju

Član 33.

Za označavanje i oglašavanje proizvoda iz člana 2. ovog zakona mogu se koristiti izrazi „EKOLOŠKI”, „ORGANSKI”, „BIOLOŠKI” odnosno njihove skraćenice kao što su „EKO”, „ORG” ili „BIO”, kao i drugi izrazi i skraćenice koje upućuju na organsku proizvodnju.

Izrazi iz stava 1. ovog člana koriste se sami ili u kombinaciji, i upućuju potrošača da su proizvodi, njegovi sastojci ili hraniva proizvedeni u skladu sa ovim zakonom.

Ukoliko se izrazi ili njihove skraćenice iz stava 1. ovog člana nalaze na oznakama proizvoda, reklamnom materijalu ili komercijalnim dokumentima, može se smatrati da je proizvod označen izrazom koji upućuje na organsku proizvodnju.

Zabranjena je upotreba izraza iz stava 1. ovog člana i drugih izraza koji upućuju na organsku proizvodnju za proizvode iz člana 2. ovog zakona koji nisu proizvedeni u skladu sa ovim zakonom, i to:

- 1) u označavanju i oglašavanju;
- 2) u reklamnom materijalu ili komercijalnim dokumentima proizvoda.

Zabranjena je upotreba izraza iz stava 1. ovog člana i drugih izraza i skraćenica koji upućuju na organsku proizvodnju i koji mogu potrošača dovesti u zabludu da je proizvod ili njegov sastojak proizveden u skladu sa ovim zakonom.

Zabranjeno je označavanje i oglašavanje proizvoda iz perioda konverzije kao organskog proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije, osim u slučajevima iz člana 11. stav 9. ovog zakona.

Proizvodi iz perioda konverzije mogu se obeležiti izrazom „PROIZVOD IZ PERIODA KONVERZIJE” ili izrazom koji ima slično ili isto značenje, i to samo u slučaju iz člana 11. stav 9. ovog zakona.

Zabranjeno je korišćenje izraza iz st. 1. i 7. ovog člana za označavanje GMO proizvoda.

Ministar bliže propisuje zahteve o označavanju i oglašavanju proizvoda iz člana 2. ovog zakona, kao i zahteve za označavanje i oglašavanje proizvoda iz perioda konverzije.

Označavanje prerađene hrane

Član 34.

Za prerađenu hranu, izrazi iz člana 33. stav 1. ovog zakona, koriste se:

1) na prodajnim opisima proizvoda i na spisku sastojaka ako je spisak sastojaka obavezan prema propisu o deklarisanju, označavanju i oglašavanju hrane, pod uslovom da:

- (1) prerađena hrana ispunjava uslove propisane članom 18. ovog zakona,
- (2) najmanje 95% masenog udela sastojaka poljoprivrednog porekla su organski,

(3) u slučaju aroma, koriste se samo za prirodne aromatične supstance i prirodne aromatične preparate u skladu sa propisom o aromama i kada su aromatične komponente i nosači aromatičnih komponentata u aromi organske;

- 2) samo na spisku sastojaka, pod sledećim uslovima, kada je:

(1) manje od 95% masenog udela sastojaka poljoprivrednog porekla je organsko i pod uslovom da su ti sastojci proizvedeni u skladu sa ovim zakonom,

(2) prerađena hrana proizvedena u skladu sa ovim zakonom i sa zahtevima utvrđenim sa izuzetkom o ograničenoj upotrebi sastojaka koji nisu iz organske proizvodnje,

3) na prodajnim opisima i spisku sastojaka, pod sledećim uslovima, kada je:

(1) glavni sastojak proizvod lova ili ribolova,

(2) izraz iz člana 33. stav 1. ovog zakona u prodajnoj opisu proizvoda povezan sa drugim sastojkom koji je organski i isti se razlikuje od glavnog sastojka,

(3) kada su svi drugi sastojci poljoprivrednog porekla organski,

(4) kada je prerađena hrana u skladu sa odredbama propisanim članom 17. ovog zakona, sa izuzetkom pravila o ograničenoj upotrebi sastojaka koji nisu iz organske proizvodnje.

Označavanje prerađene hrane

Član 35.

Na spisku sastojaka iz člana 34. stav 1. tač. 1) do 3) ovog zakona mora biti označeno koji su sastojci iz organske proizvodnje, a upućivanje na organsku proizvodnju navodi se samo u vezi sa organskim sastojcima.

Na spisku sastojaka iz člana 34. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona navodi se ukupni procenat organskih sastojaka u odnosu na ukupnu količinu sastojaka poljoprivrednog porekla.

Izrazi iz člana 33. stav 1. ovog zakona, kada se upotrebljavaju na spisku sastojaka iz člana 34. stav 1. tač. 1) do 3) ovog zakona, kao i procenat iz člana 34. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona navode se u istoj boji, istoj veličini i istim tipom slova kao i ostatak podataka u spisku sastojaka.

Izrazi iz člana 33. stav 1. ovog zakona koriste se za prerađenu hranu za životinje, na prodajnim opisima proizvoda i spisku sastojaka, pod sledećim uslovima:

1) ako je u skladu sa proizvodnim pravilima navedenim u članu 18. ovog zakona;

2) ako su svi sastojci poljoprivrednog porekla koji se nalaze u prerađenoj hrani za životinje organski;

3) ako je najmanje 95% suve materije proizvoda organsko.

Označavanje proizvoda i supstanci

koji se koriste u biljnoj proizvodnji

Član 36.

Bez obzira na područje primene kako je navedeno u članu 2. ovog zakona, proizvodi i supstance koji se koriste u sredstvima za zaštitu bilja ili kao sredstva za ishranu bilja, kao i oplemenjivači zemljišta ili hranljive materije koji su odobreni u skladu sa čl. 10. i 24. ovog zakona, mogu nositi navode kojim se upućuje da su proizvodi ili supstance odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji.

Nacionalni znak za organski proizvod

Član 37.

Za označavanje i oglašavanje proizvoda koji su u skladu sa ovim zakonom koristi se nacionalni znak za organski proizvod.

Nacionalni znak za organski proizvod koristi se i u informativne i obrazovne svrhe povezane sa postojanjem i oglašavanjem same oznake, pod uslovom da se tom upotrebom potrošač ne dovodi u zabludu u pogledu organske proizvodnje određenih proizvoda i pod uslovom da je oznaka prikazana u skladu sa ovim zakonom, pri čemu se zahtevi iz člana 38. stav 2. ovog zakona ne primenjuju.

Zabranjeno je korišćenje nacionalnog znaka za organski proizvod za prerađenu hranu iz člana 34. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona i za proizvode iz perioda konverzije iz člana 33. stav 6. ovog zakona osim kada se upotrebljavaju u skladu sa stavom 2. ovog člana.

Upotreba nacionalnog znaka za organski proizvod je obavezna za sve proizvode koji se stavljaju na tržište, osim za proizvode iz člana 38. stav 7. ovog zakona.

Nacionalni znak za organski proizvod mora se navoditi u skladu sa propisom kojim se bliže uređuje izgled, veličina i sadržina znaka za organske proizvode.

Ministar bliže propisuje izgled nacionalnog znaka za organski proizvod kao i pravila za njegovo korišćenje, isticanje, veličinu, izgled i sastav.

Obavezni navodi

Član 38.

Pored izraza iz člana 33. st. 1. i 7. ovog zakona na proizvodima mora da se nalazi sledeće, i to:

1) kodni broj kontrolnog tela čijoj kontroli podleže subjekt koji je obavio zadnju aktivnost u okviru proizvodnje ili pripreme;

2) u slučaju upakovane hrane na pakovanju mora se nalaziti i nacionalni znak za organski proizvod u skladu sa članom 37. ovog zakona, osim u slučajevima iz člana 33. st. 7. ovog zakona i člana 34. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona.

Kada se navodi nacionalni znak za organski proizvod, u istom vidnom polju navodi se mesto uzgoja poljoprivrednih sirovina upotrebljenih za proizvodnju, u jednom od sledećih oblika, kako je primenjivo:

1) „uzgajano u SRB”, ako je sirovina poljoprivrednog porekla uzgajana u Srbiji;

2) „uzgajano u SRB/izvan SRB” ako je deo sirovina poljoprivrednog porekla uzgajen u Srbiji, a deo izvan Srbije;

3) „uzgajano izvan SRB” ako je sirovina poljoprivrednog porekla uzgajena izvan Srbije.

Reč „uzgajano” može se prema potrebi zameniti rečima „iz akvakulture”, a reči „izvan SRB” mogu se zameniti sa „EU” ili nazivom zemlje ili regije, ako su sve sirovine poljoprivrednog porekla od kojih se sastoji proizvod uzgajene u toj zemlji ili ako je to primenjivo u toj regiji.

Reči pod navodom iz stava 2. ovog člana mogu se koristiti u ćirilicom i latiničnom pismu.

Za označavanje mesta na kome je uzgajana sirovina poljoprivrednog porekla od koje se proizvod sastoji, mali maseni udeo sastojka može se zanemariti, pod uslovom da ukupna količina zanemarenih sastojaka ne prelazi 5% ukupnog masenog udela sirovina poljoprivrednog porekla.

Reči „u SRB”, ili „van SRB” ili „EU” ili naziv zemlje ili regije po boji, veličini i tipu slova ne smeju biti uočljivije od naziva proizvoda.

Proizvodi koji su obeleženi znakom koji se odnose na organsku proizvodnju u skladu sa propisima Evropske unije (u daljem tekstu: EU), kao i sa znakom koji se

odnose na organsku proizvodnju u zemljama sa kojima EU ima potpisan sporazum o ekvivalentnosti, odnosno sa kojima Republika Srbija ima potpisane trgovinske bilateralne ili multilateralne sporazume mogu da se stave na tržište bez obaveze navođenja znaka iz člana 37. stav 1. ovog zakona.

Oznake iz st. 1. i 2. ovog člana navode se na istaknutom mestu tako da su lako uočljive i moraju biti jasno čitljive i neizbrisive.

Organski proizvodi i proizvodi iz perioda konverzije osim zahteva propisanih ovim zakonom, moraju ispuniti i zahteve propisa kojim se uređuje deklarisanje, označavanje i reklamiranje hrane.

IV. SERTIFIKACIJA

Registar organskih subjekata

Član 39.

Pre stavljanja proizvoda na tržište kao organskog proizvoda ili kao proizvoda iz perioda konverzije subjekt, odnosno grupa subjekata koji proizvode, pripremaju, distribuiraju, skladište, uvoze, izvoze odnosno stavljaju na tržište takve proizvode, dužni su da prijave te aktivnosti Ministarstvu, radi upisa u Registar organskih subjekata (u daljem tekstu: Registar).

Subjekt, odnosno grupa subjekata zaključuju ugovor sa izabranim kontrolnim telom koje proverava usaglašenost njihove proizvodnje i aktivnosti sa ovim zakonom.

Subjekt, odnosno grupa subjekata koji prodaje upakovane organske proizvode direktno krajnjem potrošaču ili korisniku izuzet je od obaveze prijavljivanja iz stava 1. ovog člana, kao i obaveze posedovanja sertifikata u skladu sa odredbama ovog zakona, pod uslovom da se ne bavi proizvodnjom, pripremom, uvozom i skladištenjem tih proizvoda, osim ako je to u vezi sa mestom stavljanja na tržište i nije takve aktivnosti podugovorio sa drugim subjektom.

Radi upisa u Registar iz stava 1. ovog člana subjekt, odnosno grupa subjekata uz prijavu za upis, prilažu kopiju ugovora zaključenog sa kontrolnim telom.

U prijavi iz stava 1. ovog člana subjekt, odnosno grupa subjekata navode kontrolno telo sa kojim imaju zaključen ugovor.

Ministar donosi rešenje o upisu u Registar i utvrđuje početak perioda konverzije.

Rešenje iz stava 6. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvu se prijavljuju promene podataka iz stava 1. ovog člana, u roku od 30 dana od dana njihovog nastanka.

Subjekt, odnosno grupa subjekata briše se iz registra, ako donese odluku o prestanku obavljanja određene delatnosti za koju je upisan u Registar ili ako prestane da ispunjava uslove propisane posebnim propisima.

Podaci iz Registra su javni, vode se u elektronskoj formi i povezani su sa drugim bazama i registrima Ministarstva.

Ministarstvo na internet stranici objavljuje listu koja sadrži nazive i adrese subjekata i grupe subjekata koji su prijavili svoje aktivnosti u skladu sa stavom 1. ovog člana, zajedno sa informacijama o sertifikatima u skladu sa odredbama ovog zakona.

Ministar bliže propisuje način i sadržinu vođenja Registra organskih subjekata i obrazac prijave.

Prenos obavljanja aktivnosti

Član 40.

Subjekt, odnosno grupa subjekata može da prenese obavljanje aktivnosti iz člana 39. stav 1. ovog zakona podugovaračima.

Podugovarači su dužni da prijave svoje aktivnosti u skladu sa članom 39. stav 1. ovog zakona, osim ako u prijavi subjekt odnosno grupa subjekata navedu da su i dalje odgovorni za organsku proizvodnju, te da tu odgovornost nisu preneli na podugovorača.

U slučaju iz člana 39. stav 8. ovog zakona, inspektor za organsku proizvodnju i kontrolno telo proverava usaglašenost aktivnosti kod podugovorača sa ovim zakonom, u sklopu kontrole koju sprovode nad subjektom, odnosno grupom subjekata.

Subjekt, odnosno grupa subjekata i podugovarači dužni su da vode evidencije o različitim aktivnostima kojima se bave u skladu sa ovim zakonom.

Sertifikat

Član 41.

Subjektu, odnosno grupi subjekata kojima su izdata rešenja o upisu u Registar sklada sa članom 39. stav 6. ovog zakona, kontrolno telo izdaje sertifikat.

Zahtev za izdavanje sertifikata iz stava 1. ovog člana subjekt, odnosno grupa subjekata podnosi kontrolnom telu.

Sertifikat iz stava 1. ovog člana službeni je sertifikat u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole, koji:

- 1) se izdaje u elektronskom obliku, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument;
- 2) omogućava najmanje, identifikaciju subjekta odnosno grupe subjekata, uključujući spisak članova, kategoriju proizvoda obuhvaćenu sertifikatom kao i njegov period važenja;
- 3) potvrđuje da je prijavljena aktivnost u skladu sa ovim zakonom.

Za potrebe izdavanja sertifikata iz stava 1. ovog člana proizvodi se razvrstavaju u sledeće kategorije, i to:

- 1) neprerađene biljke i biljni proizvodi, uključujući semena i drugi biljni reproduktivni materijal;
- 2) životinje i neprerađeni proizvodi životinjskog porekla;
- 3) alge i neprerađeni proizvodi akvakulture;
- 4) prerađeni poljoprivredni proizvodi, uključujući proizvode akvakulture, koji se upotrebljavaju kao hrana;
- 5) hrana za životinje;
- 6) vino;
- 7) drugi proizvodi povezani sa poljoprivredom iz člana 2. stav 4. ovog zakona.

Subjekt, odnosno grupa subjekata koji ne poseduju sertifikat iz stava 1. ovog člana, ne mogu stavljati na tržište proizvode iz člana 2. ovog zakona, kao organske proizvode i proizvode iz perioda konverzije.

Sertifikat ne može da se izda subjektu ili grupi subjekata od strane više kontrolnih tela, za istu kategoriju proizvoda iz stava 4. ovog člana uključujući slučajeve u kojima subjekat, odnosno grupa subjekata učestvuje u različitim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije.

Izdavanje pojedinačnog sertifikata subjektu kao članu grupe subjekata nije dozvoljeno ni za jednu aktivnost obuhvaćenu sertifikacijom grupe subjekata kojoj pripada.

Subjekt, odnosno grupa subjekata koji se kontrolišu i sertifikuju u skladu sa propisima kojima se uređuje organska proizvodnja drugih zemalja, moraju ispunjavati zahteve u skladu sa ovim zakonom.

Subjekt, odnosno grupa subjekata dužna je da proveriti sadržinu sertifikata subjekta koji je njegov dobavljač.

Ministar bliže propisuje obrazac sertifikata.

Grupa subjekata

Član 42.

Grupa subjekata mora da ispunjava, sledeće uslove, i to:

1) da se sastoji samo od članova koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom u skladu sa propisom kojim se uređuje poljoprivreda i ruralni razvoj i koji pored toga mogu da budu uključeni u preradu, pripremu ili stavljanje na tržište hrane ili hrane za životinje;

2) da se sastoji od članova koji imaju propisane površine zemljišta u skladu sa posebnim propisom;

3) da je pravno lice upisano u nadležni registar;

4) da se sastoji samo od članova čije se proizvodne aktivnosti odvijaju u istom geografskom području;

5) da uspostave zajednički sistem marketinga za proizvode koje proizvodi grupa subjekata;

6) da imaju uspostavljen interni sistem kontrole koji se sastoji od dokumentovanog skupa kontrolnih aktivnosti i procedura u skladu sa kojima su imenovane osobe ili telo odgovorno za utvrđivanje usaglašenosti svakog člana grupe sa ovim zakonom;

7) imenuje rukovodioca i jednog ili više kontrolora u internom sistemu kontrole koji su nadležni za proizvode i aktivnosti grupe subjekata i mogu biti članovi grupe subjekata, s tim da broj kontrolora odgovara vrsti, strukturi, veličini, proizvodima, aktivnostima organske proizvodnje grupe subjekata, čije se uloge ne smeju preklapati.

U slučaju nedostataka u uspostavljanju ili funkcionisanju sistema za interne kontrole iz stava 1. tačka 6) ovog člana, kontrolno telo će povući sertifikat iz člana 41. stav 1. ovog zakona za grupu subjekata posebno u pogledu propusta u otkrivanju ili ispravljanju neusaglašenosti pojedinih članova grupe subjekata, koji utiču na integritet organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije.

Ministar bliže propisuje odgovornosti pojedinačnih članova grupe subjekata, maksimalnu površinu zemljišta članova grupe subjekata, zahteve za određivanje proizvodnih aktivnosti koji se odvijaju u istom geografskom području članova grupe subjekata, kao što je zajedničko korišćenje objekata ili lokacija, uspostavljanje i funkcionisanje sistema interne kontrole, uključujući obim, sadržaj i učestalost kontrole koje će se sprovoditi i zahteve za utvrđivanje nedostataka u uspostavljanju ili

funkcionisanju sistema interne kontrole, sastav i veličina grupe subjekata, dokumentaciju i sistem vođenja evidencije, sistem interne sledljivosti i spisak subjekata, razmenu informacija između grupe subjekata i Ministarstva i kontrolnog tela.

V. SLUŽBENE KONTROLE I DRUGE SLUŽBENE AKTIVNOSTI

Sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti

Član 43.

Službene kontrole i druge službene aktivnosti se sprovode tokom celog procesa u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije radi provere da li su proizvodi iz člana 2. ovog zakona proizvedeni u skladu sa ovim zakonom.

Službene kontrole i druge službene aktivnosti sprovode se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju službene kontrole.

Organizacija službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u organskoj proizvodnji

Član 44.

Za organizaciju i sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti nadležni organi su:

- 1) Ministarstvo, uključujući organe uprave u svom sastavu i nadležne inspektore;
- 2) ministarstvo nadležno za poslove zdravlja preko nadležne sanitarne inspekcije.

Ministarstvo za poslove službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u organskoj proizvodnji ovlašćuje jedno ili više kontrolnih tela, u skladu sa ovim zakonom.

Inspektor za organsku proizvodnju vrši nadzor nad radom ovlašćenog kontrolnog tela, radi provere ispunjenosti zahteva propisanih ovim zakonom, efikasnosti i efektivnosti sprovođenja postupka kontrole, te provere nepristrasnosti i nediskriminatornog odnosa prema subjektu, odnosno grupi subjekata, kao i pravilno sprovođenje poslova za koje su ovlašćeni i nadzor nad radom subjekata, odnosno grupe subjekata radi provere ispunjenosti zahteva propisanih ovim zakonom.

Inspektor za organsku proizvodnju vrši kontrolu organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije stavljenih na tržište, kako bi se obezbedilo da su na tržištu samo proizvodi koji su proizvedeni u skladu sa ovim zakonom.

Ministar bliže propisuje način i učestalost sprovođenja službenih kontrola nad kontrolnim telom, kao i subjektom, odnosno grupom subjekata.

Poslovi iz oblasti službenih kontrola za koja su ovlašćena kontrola tela

Član 45.

Za poslove iz oblasti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti raspisuje se konkurs i ovlašćuje kontrolno telo u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole.

Kontrolno telo za poslove iz stava 1. ovog člana, pored opštih zahteva u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole, mora da bude upisano u nadležni registar, kao pravno lice i akreditovano u skladu sa standardom za „Ocenjivanje usaglašenosti tela za sertifikaciju proizvoda, procesa i usluga” EN ISO/IEC 17065, od strane Akreditacionog tela Srbije u skladu sa zakonom kojim se uređuje akreditacija.

Kontrolnom telu iz stava 2. ovog člana dodeljuje se kodni broj.

Uslovi u pogledu poslova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti

Član 46.

Ministarstvo, ne može da ovlasti kontrolno telo za sledeće poslove službenih kontrola i poslove drugih službenih aktivnosti, i to:

- 1) nadzor drugih kontrolnih tela;
- 2) odobravanje odstupanja, osim odstupanja za upotrebu biljnog reproduktivnog materijala koji ne potiče iz organske proizvodnje;
- 3) prijavu aktivnosti subjekata odnosno grupe subjekata u skladu sa članom 39. stav 1. ovog zakona;
- 4) procenu verovatnoće neusaglašenosti kojim se uređuje stopa učestalosti obavljanja fizičkih provera organskih pošiljaka pre njihovog stavljanja na tržište;
- 5) uspostavljanje zajedničkog kataloga mera za slučajeve sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti u skladu sa ovim zakonom.

Ministarstvo može rešenjem u potpunosti ili delimično da oduzme ovlašćenje izdato kontrolnom telu, ako:

- 1) postoje dokazi da kontrolno telo ne izvršava poslove u skladu sa zahtevima propisanim ovim zakonom;
 - 2) kontrolno telo ne sprovodi blagovremene i odgovarajuće aktivnosti za otklanjanje utvrđenih neusaglašenosti;
 - 3) je utvrđeno da je narušena nepristrasnost ili nezavisnost kontrolnog tela u skladu sa stavom 1. tačka 4) ovog člana;
- ili
- 4) je akreditacija izdata kontrolnom telu u skladu sa članom 45. stav 2. ovog zakona suspendovana ili oduzeta.

Ako je Ministarstvo potpuno ili delimično oduzelo kontrolnom telu ovlašćenje za obavljanje poslova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa stavom 2. ovog člana, donosi odluku o važenju sertifikata koje je kontrolno telo izdalo pre datuma delimičnog ili potpunog oduzimanja ovlašćenja, i o svojoj odluci obaveštava subjekte, odnosno grupe subjekata.

Ministarstvo može potpuno ili delimično da oduzme kontrolnom telu ovlašćenje, i to:

- 1) na period do 12 meseci tokom kojeg kontrolno telo treba da ispravi nedostatke ili neusaglašenosti utvrđene tokom nadzora izvršenog od strane inspektora za organsku proizvodnju;
- ili
- 2) na period na koji je suspendovana ili oduzeta akreditacija iz stava 2. tačka 4) ovog člana.

Ako je rešenjem Ministra oduzeto ovlašćenje, kontrolno telo ne izdaje sertifikat iz člana 41. stav 1. ovog zakona za oblasti za koje je ovlašćenje oduzeto.

Rešenje iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo donosi rešenje da li će sertifikat iz člana 41. stav 1. ovog zakona koje je kontrolno telo izdalo pre datuma potpunog ili delimičnog oduzimanja ovlašćenja i dalje biti važeći i o tome obaveštava subjekte, odnosno grupe subjekata na koje se sertifikat odnosi.

Ministarstvo ukida rešenje o delimičnom ili potpunom oduzimanju ovlašćenja, nakon što kontrolno telo ispravi nedostatke ili neusaglašenosti iz stava 4. tačke 1) ovog člana ili nakon što je akreditaciono telo ukinulo suspenziju akreditacije iz stava 4. tačke 2) ovog člana.

Ministar bliže propisuje uslove u pogledu poslova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koja mogu obavljati kontrolna tela kao i uslove za oduzimanje ovlašćenja kontrolnim telima i bliže propisuje zahteve za dodeljivanje kodnog broja kontrolnom telu kao i njegovu sadržinu.

Zahtev za ovlašćenje kontrolnog tela

Član 47.

Kontrolno telo, u skladu sa članom 45. ovog zakona, podnosi prijavu na konkurs za utvrđivanje ispunjenosti uslova za vršenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u oblasti organske proizvodnje.

Uz prijavu iz stava 1. ovog člana kontrolno telo dostavlja Ministarstvu naročito sledeću dokumentaciju:

- 1) akt o postupku procene rizika, kojim se utvrđuje, posebno, osnov za intenzitet i učestalost provere usaglašenosti subjekta i grupe subjekata;
- 2) akt o standardnom postupku kontrole, koji treba da sadrži detaljan opis kontrolnih mera, koje kontrolno telo primenjuje na subjekte odnosno grupe subjekata koji su predmet njegove kontrole;
- 3) spisak mera koje su u skladu sa zajedničkim katalogom mera, a koje se primenjuju na subjekte odnosno grupe subjekata u slučaju sumnje na neusaglašenost ili utvrđene neusaglašenosti;
- 4) akt o postupcima za efikasno praćenje poslova službene kontrole i drugih službenih aktivnosti koje se sprovode u vezi sa subjektom odnosno grupom subjekata i postupke za izveštavanje o tim zadacima.

Kontrolno telo dužno je da svaku promenu podataka iz stava 2. tač. 1) do 4) ovog člana prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promene.

Spisak ovlašćenih kontrolnih tela

Član 48.

Ministarstvo utvrđuje spisak ovlašćenih kontrolnih tela koju objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Spisak iz stava 1. ovog člana sadrži puno poslovno ime, adresu, kodni broj i sve relevantne informacije u vezi sa kontrolnim telom i njegovim ovlašćenjima.

Nadležnosti kontrolnih tela

Član 49.

Kontrolno telo koje je ovlašćeno za obavljanje poslova službene kontrole i drugih službenih aktivnosti u skladu sa članom 45. ovog zakona, dužno je da:

- 1) na zahtev inspektora za organsku proizvodnju dostavi rezultate službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje je sproveo;
- 2) odmah obavesti inspektora za organsku proizvodnju o rezultatu službenih kontrola koje upućuje na neusaglašenost ili ukazuje na verovatnoću postojanja neusaglašenosti, osim ako je posebnim propisom drugačije uređeno;
- 3) inspektoru za organsku proizvodnju obezbedi pristup prostorijama i objektima u mestu na kojem obavlja aktivnosti, sarađuje i pruža odgovarajuću pomoć;
- 4) unosi podatke u elektronsku bazu podataka koju vodi Ministarstvo.

Kontrolno telo dužno je da Ministarstvu dostavi, naročito sledeće:

- 1) spisak subjekata i grupe subjekata do 31. januara tekuće godine, a koji su bili predmet njegove kontrole do 31. decembra prethodne godine;
- 2) izveštaj o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima sprovedenim u prethodnoj godini, do 31. marta tekuće godine;
- 3) izveštaj koji sadrži relevantne informacije o slučajevima kontaminacije nedozvoljenim proizvodima ili supstancama u prethodnoj godini za subjekte i grupe subjekata sa kojima imaju zaključene ugovore iz člana 39. stav 2. ovog zakona, do 31. marta tekuće godine.

Izveštaj iz stava 2. tačka 3) ovog člana mora da sadrži naziv subjekta, odnosno grupe subjekata, kao i podatke o prirodi otkrivene kontaminacije, a posebno o uzroku, izvoru i nivou kontaminacije, kao i količini i prirodi kontaminiranih proizvoda, a u slučaju njihovog izvoza i podatke o zemlji u koju se izvozi, kao i o zemlji kroz koju se vrši tranzit.

Kontrolno telo dužno je da izveštaje iz stava 2. tačka 2) ovog člana dostavi i inspektoru za organsku proizvodnju.

Kontrolno telo dužno je u svom radu da postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka tokom obavljanja poslova kontrole i sertifikacije.

Kontrolor kontrolnog tela, u svom radu:

- 1) ne može vršiti službene kontrole u sopstvenim proizvodnim jedinicama;
- 2) ne može biti subjekt, odnosno vlasnik subjekta, koji kontroliše i sertifikuje isto kontrolno telo;
- 3) ne može donositi odluke o sertifikaciji za sopstvene proizvodne jedinice;
- 4) može obavljati poslove kontrole u drugom ovlašćenom kontrolnom telu, samo ako oba organa daju saglasnost i ako ne postoji sukob interesa.

Ministar bliže propisuje sadržinu obrazaca za statističke podatke, sadržinu obrasca izveštaja o sprovedenim službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima, sadržinu i vrste izveštaja kontrolnih tela, sadržinu i način unosa podataka u elektronsku bazu podataka koju vodi Ministarstvo.

Zahtevi službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u organskoj proizvodnji

Član 50.

Službene kontrole i druge službene aktivnosti se sprovode tokom celog procesa u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, a u cilju provere da li su proizvodi iz člana 2. ovog zakona proizvedeni u skladu sa ovim zakonom.

Službene kontrole i druge službene aktivnosti koje se sprovode u skladu sa stavom 1. ovog člana radi provere usaglašenosti sa ovim zakonom, posebno obuhvataju:

1) kontrolu da li se od strane subjekta, odnosno grupe subjekata primenjuju preventivne mere i mere predostrožnosti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije, iz člana 10. stav 1. tačka 5) ovog zakona i člana 30. ovog zakona;

2) kada se na poljoprivrednom gazdinstvu nalaze proizvodne jedinice koje nisu organske, proizvodne jedinice iz perioda konverzije, kontrolu evidencije i mera ili postupaka radi jasnog i efikasnog razdvajanja organskih proizvodnih jedinica, proizvodnih jedinica u periodu konverzije i proizvodnih jedinica koje nisu organske, kontrolu proizvoda proizvedenih na tim jedinicama, kontrolu supstanci i proizvoda koji se upotrebljavaju u organskim proizvodnim jedinicama, proizvodnim jedinicama u prelaznom periodu i proizvodnim jedinicama koje nisu organske, kontrolu na parcelama za koje je period pre početka perioda konverzije priznat kao deo perioda konverzije i provere na proizvodnim jedinicama koje nisu organske;

3) ako subjekti, odnosno grupe subjekata istovremeno sakupljaju organske proizvode, proizvode iz perioda konverzije i proizvode koji nisu organski, pripremaju ih i skladište u istoj jedinici, oblasti ili prostorijama za pripremu, odnosno transportuju ih do drugih subjekata ili jedinica, proveru evidencije i mera, postupaka ili procedura uspostavljenih da se obezbedi da se postupci sprovode prostorno ili vremenski odvojeno, da se sprovode odgovarajuće mere čišćenja i, po potrebi, mere za sprečavanje zamene proizvoda, da su organski proizvodi i proizvodi iz perioda konverzije identifikovani u svakom trenutku i da se organski proizvodi, proizvodi iz perioda konverzije i proizvodi koji nisu organski skladište, pre ili posle postupaka pripreme, tako da su prostorno ili vremenski odvojeni jedni od drugih;

4) kontrolu uspostavljanja i funkcionisanja sistema interne kontrole kod grupe subjekata;

5) ako su subjekti izuzeti od obaveze prijave u skladu sa članom 39. stav 3. ovog zakona proveriti da li su ispunjeni zahtevi za to izuzeće, kao i proveru proizvoda koje prodaju ti subjekti.

Službene kontrole i druge službene aktivnosti sprovode se u skladu sa stavom 1. ovog člana na način da se posebno vodi računa o sledećem:

1) vrsti, veličini i strukturi subjekta, odnosno grupe subjekata;

2) dužini perioda tokom kojeg se subjekt, odnosno grupa subjekata bave organskom proizvodnjom, pripremom i distribucijom;

3) rezultatima službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti sprovedenih u skladu sa stavom 2. ovog člana;

4) vremenu koji je relevantan za obavljene aktivnosti;

5) kategoriji proizvoda;

6) vrsti, količini i vrednosti proizvoda kao i njihovom razvoju tokom vremena;

7) mogućnosti mešanja proizvoda ili kontaminacije neodobrenim proizvodima ili supstancama;

8) primeni odstupanja ili izuzeća od zahteva od strane subjekta ili grupe subjekata;

9) kritičnim tačkama u vezi sa neusaglašenostima i verovatnoći neusaglašenosti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije;

10) aktivnostima koje su poverene podugovoračima.

Provera usaglašenosti

Član 51.

Svi subjekti, odnosno grupe subjekata, osim onih iz člana 39. stava 3. ovog zakona podležu proveru usaglašenosti najmanje jednom godišnje.

Provera usaglašenosti sa ovim zakonom, uključuje fizički pregled na terenu, osim ako su ispunjeni sledeći uslovi:

1) u prethodnim kontrolama subjekta, odnosno grupe subjekata nije otkrivena nikakva neusaglašenost koja utiče na integritet organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije tokom najmanje tri uzastopne godine;

i

2) subjekt, odnosno grupa subjekata ocenjeni su na osnovu elemenata iz člana 50. st. 1. i 3. ovog zakona, da je verovatnoća njihove neusaglašenosti mala.

Period provere usaglašenosti sa ovim zakonom iz stava 2. ovog člana, između dva fizička pregleda na terenu, ne sme da bude duži od 24 meseca.

Službene kontrole i druge službene aktivnosti iz člana 50. stav 1. ovog zakona koje se sprovode radi provere usaglašenosti sa ovim zakonom treba da se sprovode tako da osiguraju:

1) da se minimalan procenat svih službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti subjekta, odnosno grupe subjekata obavlja bez prethodne najave;

2) da se obavlja minimalni procenat dodatnih kontrola u skladu sa posebnim propisom;

3) uzimanje minimalnog broja uzoraka koji se uzimaju u skladu sa metodama i tehnikama službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti prema potrebi, obuhvatajući uzimanje uzoraka, analizu, dijagnostiku i ispitivanja;

4) da se u vezi sa proverom usaglašenosti kontroliše minimalni broj subjekata koji su članovi grupe subjekata.

Izdavanje ili ponovno izdavanje sertifikata iz člana 41. stav 1. ovog zakona bazira se na rezultatima provere usaglašenosti iz člana 50. ovog zakona i st. 1. do 4. ovog člana.

Zapisnik kontrolnog tela

Član 52.

Kontrolno telo sačinjava zapisnik za svaku službenu kontrolu i drugu službenu aktivnost koju sprovede.

Zapisnik se može sačiniti u papirnom ili u elektronskom obliku, koji mora da sadrži:

1) svrhu službene kontrole i druge službene aktivnosti;

2) metode kontrole koje su primenjene;

- 3) rezultat službene kontrole i druge službene aktivnosti;
- 4) kada je to potrebno i mere koje subjekat, odnosno grupa subjekata treba da sprovede kao rezultat službene kontrole.

Zapisnik se sačinjava za svaku službenu kontrolu i drugu službenu aktivnost sprovedenu radi provere usaglašenosti sa ovim zakonom koji se potpisuje od strane subjekta, odnosno grupe subjekata, kako bi se potvrdio prijem zapisnika.

Ministar bliže propisuje zahteve o minimalnom procentu svih službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti subjekta, odnosno grupe subjekata koje se vrše bez prethodne najave, minimalnom procentu dodatnih kontrola, minimalnom broju uzetih uzoraka, zahteve o uslovima za vršenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje se sprovode radi obezbeđivanja sledljivosti u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, kao i usaglašenosti sa ovim zakonom, a koja se odnose na proveru evidencije u službenim dokumentima, kontrolu posebnih kategorija subjekata, rok u kome se vrše propisane kontrole, uključujući i fizičke kontrole, kao i prostori i lokacije na kojima se te kontrole vrše.

Obaveze inspektora za organsku proizvodnju

Član 53.

Inspektor za organsku proizvodnju po potrebi organizuje nadzor kontrolnih tela uzimajući u obzir akreditaciju, uz izbegavanje dupliranja posla.

Inspektor za organsku proizvodnju redovno, najmanje jednom godišnje, a u slučaju ozbiljnih nepravilnosti odmah dostavlja Ministarstvu relevantne informacije i izveštaje o vršenju nadzora, službene kontrole i drugih službenih aktivnosti.

Inspektor za organsku proizvodnju dužan je, da:

- 1) poseduje pisane procedure za vršenje nadzora nad kontrolnim telima, radi provere da se poslovi za koje su ovlašćeni od strane Ministarstva izvršavaju efikasno, nezavisno i objektivno, posebno u pogledu intenziteta i učestalosti provere usaglašenosti rada kontrolnih tela sa ovim zakonom, kao i pisane procedure za vršenje nadzora nad subjektom, odnosno grupom subjekata;
- 2) poseduje procedure za obezbeđivanje nepristrasnosti, kvaliteta i doslednosti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje obavlja na svim nivoima;
- 3) poseduje procedure da zaposleni koji vrše službene kontrole i druge službene aktivnosti nisu u sukobu interesa;
- 4) ima pristup adekvatnim laboratorijskim kapacitetima za analizu, testiranje i dijagnozu;
- 5) imaju pristup dovoljnom broju odgovarajućih kvalifikovanih i iskusnih zaposlenih, tako da se službene kontrole i druge službene aktivnosti mogu obavljati efikasno i efektivno;
- 6) poseduju odgovarajuću i pravilno održavanu opremu za efikasno i efektivno obavljanje službene kontrole i drugih službenih aktivnosti;
- 7) imaju uspostavljene procedure o pristupu zaposlenih prostorijama i dokumentima koje čuvaju subjekti kako bi mogli pravilno da obavljaju svoje zadatke;
- 8) podatke dobijene od kontrolnih tela u skladu sa članom 49. ovog zakona, kao i informacije o merama koje kontrolno telo u slučaju utvrđene ili verovatne neusaglašenosti, primenjuje u svrhu službene kontrole i drugih službenih aktivnosti.

Inspektor za organsku proizvodnju sastavlja izveštaj o sprovedenom nadzoru.

Obaveze subjekta, odnosno grupe subjekata

Član 54.

Subjekti, odnosno grupe subjekata, dužni su da :

- 1) vode evidenciju radi dokazivanja usaglašenosti sa ovim zakonom;
- 2) daju izjave i druge podatke potrebne za službene kontrole;
- 3) preduzimaju preventivne mere i mere predostrožnosti kako bi se osigurala usaglašenost sa ovim zakonom.

Subjekti, odnosno grupe subjekata u vezi sa izvršenim službenim kontrolama, daju izjavu koja sadrži sledeće:

- 1) pun opis organske proizvodne jedinice ili jedinice u periodu konverzije, kao i aktivnosti koje se sprovode u skladu sa ovim zakonom;
- 2) relevantne preventivne mere i mere predostrožnosti koje treba preduzeti da bi se obezbedila usaglašenost sa ovim zakonom;
- 3) kao i dodatne obaveze, u slučaju:

(1) da je sumnja u postojanje neusaglašenosti potvrđena, da sumnja ne može biti otklonjena ili da je utvrđena neusaglašenost koja utiče na integritet predmetnih proizvoda, pismeno i bez nepotrebnog odlaganja obavesti kupce proizvoda i dostavi relevantne informacije inspektoru za organsku proizvodnju i kontrolnom telu,

(2) izbora drugog kontrolnog tela ili u slučaju povlačenja iz organske proizvodnje dužan je da prihvati prenos dokumentacije o kontroli, s tim da poslednje kontrolno telo čuva dokumentaciju o kontroli, najmanje pet godina,

(3) povlačenja iz organske proizvodnje, odmah obavesti Ministarstvo i kontrolno telo,

(4) kada podgovorači podležu kontroli od strane različitih kontrolnih tela, prihvati razmenu informacija između kontrolnih tela.

Zahtevi o postupcima i procedurama

u slučaju sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti

Član 55.

U slučaju sumnje na neusaglašenost ili informacije koje na to ukazuju, kao i informacija od subjekta, odnosno grupe subjekata, drugih organa ili drugih kontrolnih tela da subjekt, odnosno grupa subjekata namerava da upotrebi ili stavi na tržište proizvod koji nije u skladu sa ovim zakonom, ili je obeležen odnosno označen na način koji upućuje na organsku proizvodnju, u skladu sa čl. 33. do 37. ovog zakona, inspektor za organsku proizvodnju i kontrolno telo, dužni su da:

1) odmah sprovedu službenu istragu u cilju provere usaglašenosti sa ovim zakonom, koja se mora završiti što pre, u razumnom roku, uzimajući u obzir rok trajanja proizvoda, kao i složenost slučaja i na osnovu istrage sačini izveštaj o rezultatima službene istrage;

2) privremeno zabrane stavljanje na tržište predmetne proizvode kao organske proizvode ili proizvode iz perioda konverzije, kao i da zabrane njihovu upotrebu u organskoj proizvodnji za vreme dok se čekaju rezultati službene istrage iz stava 1. tačke 1) ovog člana.

Pre donošenja izveštaja o rezultatima službene istrage iz stava 1. tačka 1) ovog člana, inspektor za organsku proizvodnju ili kontrolno telo omogućuju subjektu, odnosno grupi subjekata da iznesu svoje komentare.

U slučaju da se na osnovu rezultata službene istrage iz stava 1. tačke 1) ovog člana ne pokaže neusaglašenost koja utiče na integritet organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije, subjektu, odnosno grupi subjekata se dozvoljava upotreba predmetnih proizvoda ili njihovo stavljanje na tržište kao organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije.

Kontrolno telo odnosno inspektor za organsku proizvodnju primenjuje zajednički katalog mera za slučajeve sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti.

Ministar propisuje zajednički katalog mera za slučajeve sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti iz stava 4. ovog člana.

Zahtevi o merama u slučaju neusaglašenosti koja utiče na integritet organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije

Član 56.

U slučaju neusaglašenosti koja utiče na integritet organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, usled upotrebe neodobrenih proizvoda, supstanci ili postupaka, ili mešanja sa proizvodima koji nisu iz organske proizvodnje, kontrolno telo dužno je, da preduzme:

1) sve aktivnosti neophodne za utvrđivanje porekla i stepena neusaglašenosti i utvrđivanje odgovornosti subjekta, odnosno grupe subjekata;

2) odgovarajuće mere kojim se obezbeđuje da navedeni subjekat, odnosno grupa subjekata otkloni neusaglašenosti i spreči buduće pojave takve neusaglašenosti;

3) aktivnosti kojima se obezbeđuje da pri označavanju i oglašavanju cele predmetne serije proizvoda ili proizvodne serije, nema upućivanja na organsku proizvodnju.

U slučaju ozbiljne, ponovljene ili trajne neusaglašenosti, kontrolno telo obezbeđuje da se subjektima, odnosno grupama subjekata, uz mere utvrđene u stavu 1. ovog člana zabrani stavljanje na tržište na određen period proizvoda koji upućuju na organsku proizvodnju kao i da im se prema potrebi oduzme sertifikat iz člana 41. stav 1. ovog zakona.

Zahtevi o razmeni podataka

Član 57.

U slučaju da inspektor za organsku proizvodnju, odnosno kontrolno telo utvrdi postojanje neusaglašenosti, odnosno sumnje na neusaglašenost koja utiče na integritet organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije, dužni su da bez odlaganja međusobno podele podatke.

Ukoliko iz stava 1. ovog člana može imati posledice za drugu državu, Ministarstvo je dužno da takve podatke bez odlaganja šalje nadležnim telima te druge države.

Ministarstvo, inspektor za organsku proizvodnju odnosno kontrolno telo međusobno razmenjuju i druge relevantne podatke.

Kada tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje se sprovede nad organskim proizvodima poreklom iz druge zemlje, kontrolno telo, inspektor za organsku proizvodnju ili drugi organ koji sprovodi službenu kontrolu utvrdi da takvi proizvodi predstavljaju rizik za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, dobrobit životinja ili sadrže GMO i sredstava za zaštitu bilja, takođe na životnu sredinu, ili predstavljaju potencijalno ozbiljnu povredu tih zahteva, oni će, bez odlaganja, obavestiti

Ministarstvo, koji će posledično obavestiti nadležne organe zemlje, zemlje otpreme i bilo koje druge zainteresovane zemlje kako bi se tim nadležnim organima omogućilo da preduzmu odgovarajuće mere.

U slučaju postojanja sumnje na neusaglašenost ili utvrđene neusaglašenost u odnosu na proizvode koje kontroliše drugo kontrolno telo, kontrolna telo je dužno da odmah obavesti drugo kontrolno telo.

Na zahtev koji je opravdan potrebom da se potvrdi da je neki proizvod proizveden u skladu sa ovim zakonom, kontrolno telo, odnosno inspektor za organsku proizvodnju preko Ministarstva razmenjuje podatke o rezultatima obavljenih službenih kontrola sa nadležnim organima drugih zemalja.

Ministarstvo razmenjuje podatke o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kontrolnih tela sa Akreditacionim telom Srbije.

Ministarstvo dostavlja podatke o subjektu, odnosno grupi subjekata Upravi za agrarna plaćanja.

Ministar bliže propisuje vrste podataka koje se razmenjuju i način njihove razmene.

VI. STAVLJANJE NA TRŽIŠTE ORGANSKIH PROIZVODA

Uvoz organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije

Član 58.

Organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije iz uvoza mogu se staviti na tržište pod uslovom da su proizvedeni u skladu sa propisima EU za organsku proizvodnju odnosno sa propisima zemalja sa kojima EU ima potpisan sporazum o ekvivalentnosti, odnosno trgovinski sporazum.

Organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije iz drugih zemalja mogu se staviti na tržište, pod uslovom da sa Republikom Srbijom imaju potpisan bilateralni ili multilateralni trgovinski sporazum kojim se priznaje da imaju sistem proizvodnje koji ispunjava iste ciljeve i principe primenom zahteva koja obezbeđuju nivo usaglašenosti kao u Republici Srbiji.

Nadležni inspektor na graničnom kontrolnom mestu, carinskom skladištu i mestu carinjenja u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane i zakonom kojim se uređuju službene kontrole, dužan je da zabrani uvoz organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije ukoliko ne ispunjavaju zahteve koji su propisani ovim zakonom.

Za organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije koji se uvozi, kontrolno telo na osnovu izvršene kontrole dokumentacije i sertifikata koji je izdat od nadležnog organa zemlje porekla izdaje potvrdu da je taj proizvod proizveden u skladu sa ovim zakonom, koja je službena potvrda u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole.

Uvezeni organski proizvodi moraju biti u odgovarajućem pakovanju, kontejnerima ili vozilima koji su zatvoreni tako da se pristup sadržaju ne može ostvariti bez oštećenja pakovanja, odnosno pečata (plombe) na način koji sprečava zamenu njihovog sadržaja.

Ministar bliže propisuje dokumentaciju koja se dostavlja radi izdavanja potvrde iz stava 4. ovog člana.

Izvoz organskih proizvoda i podaci o izvozu

Član 59.

Subjekt odnosno grupa subjekata koji izvoze organske proizvode i/ili proizvode iz perioda konverzije dužni su da u jedinstvenoj carinskoj ispravi odnosno JCI obrascu navede tražene podatke o proizvodu koji se izvozi u skladu sa propisom kojim se uređuju obrasci u carinskom postupku.

Organ nadležan za carinske poslove dužan je da Ministarstvu podnese izveštaj o izvozu organskih proizvoda koji sadrži zemlju izvoza, naziv izvoznika, vrstu i količinu izvezenih organskih proizvoda, najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu, a u slučaju potrebe i pre 31. januara tekuće godine.

Izveštaj o izvozu organskih proizvoda sadrži zemlju izvoza, naziv izvoznika, kao i vrstu, količinu i vrednost organskih proizvoda koji se izvoze.

Subjekt, odnosno grupa subjekata koji izvozi organske proizvode dužan je da na carinskim dokumentima navede da su proizvodi organski.

VII. NADZOR

Nadzor nad primenom zakona i propisa

Član 60.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo preko veterinarskih inspektora, fitosanitarnih inspektora, inspektora za organsku proizvodnju i ministarstvo nadležno za poslove zdravlja preko sanitarnih inspektora u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuju službene kontrole i zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane.

Prava i dužnosti inspektora za organsku proizvodnju

Član 61.

Pored ovlašćenja datih zakonom kojim se uređuju službene kontrole i ovim zakonom u vršenju poslova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, kao i zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane, inspektor za organsku proizvodnju ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li kontrolno telo ispunjava uslove za obavljanje poslova kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji;
- 2) da li kontrolno telo dostavlja spiskove i izveštaje u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 3) da li kontrolno telo vrši službene kontrole i druge službene aktivnosti u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 4) da li kontrolno telo obavlja razmenu informacija u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 5) da li subjekt, odnosno grupa subjekata vrši označavanje i oglašavanje proizvoda u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 6) da li subjekt, odnosno grupa subjekata obavlja organsku proizvodnju u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 7) da li grupa subjekata ispunjava uslove u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 8) da li subjekt, odnosno grupa subjekata obavlja preradu u skladu sa odredbama ovog zakona;

9) da li se skladištenje, prevoz, obeležavanje, stavljanje na tržište, uvoz i izvoz organskih proizvoda vrši u skladu sa odredbama ovog zakona;

10) da li je proizvod proizveden u skladu sa odredbama ovog zakona;

11) poslovnu dokumentaciju kontrolnog tela u vezi sa službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima i sertifikacijom organskih proizvoda;

12) poslovnu dokumentaciju subjekta odnosno grupe subjekata u vezi sa sprovođenjem ovog zakona;

13) izvršavanje zahteva u skladu sa odredbama ovog zakona.

Mere koje nalaže inspektor za organsku proizvodnju, nadležni granični

inspektor i sanitarni inspektor

Član 62.

U vršenju poslova iz člana 61. ovog zakona inspektor za organsku proizvodnju, dužan je da:

1) privremeno zabrani kontrolnom telu da obavlja poslove službene kontrole i druge službene aktivnosti ako prestane da ispunjava uslove za ovlašćenje utvrđene ovim zakonom, ili ako poslove službene kontrole i druge službene aktivnosti ne obavlja u skladu sa ovim zakonom;

2) privremeno zabrani subjektu odnosno grupi subjekata označavanje i oglašavanje proizvoda za koje je utvrđeno da nisu proizvedeni u skladu sa ovim zakonom;

3) privremeno zabrani subjektu odnosno grupi subjekata stavljanje na tržište proizvoda koji nisu proizvedeni u skladu sa ovim zakonom;

4) podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, prijavu za privredni prestup i krivičnu prijavu zbog povrede odredaba ovog zakona;

5) naredi druge mere i preduzme druge radnje u skladu sa ovim zakonom.

Pored upravnih mera i radnji iz stava 1. ovog člana koje preduzima inspektor za organsku proizvodnju, nadležni granični inspektor koji sprovodi službenu kontrolu i druge službene aktivnosti na graničnom kontrolnom mestu, carinskom skladištu ili na mestu carinjenja dužan je da zabrani uvoz organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije ukoliko ne ispunjavaju zahteve koji su propisani ovim zakonom.

Pored upravnih mera i radnji iz stava 1. ovog člana koje preduzima inspektor za organsku proizvodnju, sanitarni inspektor koji sprovodi službenu kontrolu i druge službene aktivnosti u carinskom skladištu ili na mestu carinjenja dužan je da zabrani uvoz organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije ukoliko ne ispunjavaju zahteve koji su propisani ovim zakonom.

Mere iz stava 1. tač. 1) – 5) ovog člana nalažu se rešenjem inspektora za organsku proizvodnju.

Mera iz stava 2. ovog člana nalažu se rešenjem nadležnog graničnog inspektora.

Mera iz stava 3. ovog člana nalažu se rešenjem sanitarnog inspektora.

Nadležnost za rešavanje o žalbi

Član 63.

Na rešenje inspektora za organsku proizvodnju, nadležnog graničnog inspektora i sanitarnog inspektora, može se izjaviti žalba ministru odnosno ministru nadležnom za poslove zdravlja u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

O žalbi ministar odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja odlučuje u roku od 30 dana od dana dostavljanja žalbe.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Rešenje ministra odnosno ministra nadležnog za poslove zdravlja po žalbi iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obaveze lica nad kojima se obavlja službena kontrola

Član 64.

Subjekt, odnosno grupa subjekata i kontrolno telo dužni su da inspektoru za organsku proizvodnju omoguće obavljanje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da na zahtev inspektora za organsku proizvodnju u određenom roku stave na uvid potrebna dokumenta i predmete, odnosno materijale i pruže drugu potrebnu pomoć za obavljanje poslova službene kontrole.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Privredni prestup kontrolnog tela

Član 65.

Novčanom kaznom od 800.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice – kontrolno telo, ako:

- 1) ne izda sertifikat subjektu ili grupi subjekata koji su prijavili svoje aktivnosti i dobili rešenje o upisu u Registar i koji ispunjavaju zahteve u skladu sa ovim zakonom (član 41. stav 1);
- 2) sadržina sertifikata nije u skladu sa ovim zakonom (član 41. stav 2);
- 3) više kontrolnih tela izda sertifikat za istu kategoriju proizvoda iz 41. stav 6 ovog zakona, uključujući slučajeve u kojima subjekat ili grupa subjekata učestvuje u različitim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije;
- 4) kontrolno telo izda pojedinačni sertifikat subjektu kao članu grupe subjekata za jednu aktivnost koja je obuhvaćena sertifikacijom grupe subjekata kojoj pripada (član 41. stav 7);
- 5) obavlja poslove kontrole i sertifikacije, bez ovlašćenja Ministarstva za obavljanje tih poslova (član 45);
- 6) ne obavesti Ministarstvo o promeni podataka u roku od 30 dana od nastale promene (član 47. stav 3);
- 7) kontrolno telo ne ispunji zahteve iz člana 49. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 8) kontrolno telo ne postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka tokom obavljanja kontrole i sertifikacije (član 49. stav 5);
- 9) kontrolno telo ne ispunjava zahteve iz člana 49. stav 6. tač. 1) do 4) ovog zakona;
- 10) kontrolno telo ne sprovodi službene kontrole i druge službene aktivnosti u skladu sa članom 50. ovog zakona;
- 11) kontrolno telo u slučaju sumnje na neusaglašenost ili informacije koje na to ukazuju odmah ne sprovede službenu istragu u cilju provere usaglašenosti sa ovim zakonom (član 55. stav 1. tačka 1));

12) kontrolno telo u slučaju sumnje na neusaglašenost ili informacije koje na to ukazuju dok se čekaju rezultati službene istrage privremeno ne zabrani stavljanje na tržište predmetne proizvode kao organske proizvode ili proizvode iz perioda konverzije i ne zabrani njihovu upotrebu u organskoj proizvodnji (član 55. stav 1. tačka 2));

13) kontrolno telo pre donošenja izveštaja o rezultatima službene istrage, ne omogući subjektu ili grupi subjekata da iznese svoje primedbe (član 55. stav 2);

14) kontrolno telo u slučaju nesuglašenosti koja utiče na integritet organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije ne preduzme aktivnosti u skladu sa članom 56. ovog zakona;

15) izda potvrdu za proizvod iz uvoza koji nije proizveden u skladu sa ovim zakonom (član 58. stav 4).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu – kontrolnom telu novčanom kaznom od 80.000 do 200.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. pored novčane kazne može se izreći i zaštitna mera zabrane pravnom licu da se bavi određenom privrednom delatnošću, odnosno zaštitna mera zabrane odgovornom licu da vrši određene dužnosti, u trajanju od šest meseci do sedam godina, računajući od dana pravosnažnosti presude.

Privredni prestup pravnog lica - subjekta odnosno, grupe subjekata

Član 66.

Novčanom kaznom od 800.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice – subjekt odnosno, grupa subjekata, ako:

1) se ne pridržava opštih zahteva organske proizvodnje, koja su propisana ovim zakonom (član 10);

2) tokom čitavog perioda konverzije ne primenjuje sve zahteve organske proizvodnje koji su propisani ovim zakonom (član 11. stav 2);

3) se za proizvode od algi i proizvode iz akvakulture ne pridržavaju perioda konverzije i zahteva proizvodnje, koja su propisani ovim zakonom (član 11. stav 3);

4) u organskoj proizvodnji upotrebljava GMO, proizvode proizvedene od GMO-a i proizvode proizvedene pomoću GMO-a, u hrani ili hrani za životinje, odnosno kao hranu ili hranu za životinje, kao pomoćna sredstva u preradi, sredstava za zaštitu i ishranu bilja, oplemenjivače zemljišta, biljni reproduktivni materijal, mikroorganizmi ili životinje (član 12. stav 1);

5) se biljke ne gaje na zemljištu, osim ako one prirodno ne rastu u vodi (član 14. stav 1. tačka 1));

6) se koristi hidroponska proizvodnja, odnosno metod gajenja bilja koji prirodno ne raste u vodi, kod kojeg se korenje nalazi samo u hranljivom rastvoru ili u inernom mediju kojem je dodat hranljivi rastvor (član 14. stav 1. tačka 2));

7) ne koristi tehnike koje imaju za cilj da spreče ili smanje na najmanju moguću meru zagađenje životne sredine (član 14. stav 1. tačka 3));

8) stavlja na tržište biljni reproduktivni materijal iz organskog heterogenog materijala bez rešenja Ministarstva (član 15. stav 6);

9) ne dobije odobrenje kontrolnog tela za upotrebu biljnog reproduktivnog materijala koji nije proizveden u organskoj proizvodnji pre setve, odnosno sadnje kultura (član 15. stav 11);

10) koristi veštačko razmnožavanje kao što su kloniranje i prenos embriona (član 16. stav 1. tačka 3) podtačka (3));

11) obavlja aktivnosti na lokacijama koje su podložne kontaminaciji proizvodima ili supstancama koje nisu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji ili kontaminaciji supstancama koje bi ugrozile organsku prirodu proizvoda (član 17. stav 1. tačka 1));

12) ne odvaja organske proizvodne jedinice i proizvodne jedinice koje ne potiču iz organske proizvodnje (član 17. stav 1. tačka 2);

13) ne dostavi Plan održivog upravljanja srazmeran proizvodnoj jedinici za berbu algi i akvakulturu kontrolnom telu (član 17. stav 1. tačka 3));

14) proizvodi prerađenu hranu, odnosno hranu za životinje a ne uspostavlja i ne ažurira primerene postupke koji se baziraju na sistemskom utvrđivanju kritičnih faza prerade (član 18. stav 1. tačka 2));

15) koristi proizvode, supstance, sastojke i tehnike pomoću kojih se ponovno uspostavljaju svojstva koja su izgubljena tokom prerade i/ili skladištenja organske hrane (član 18. stav 2);

16) ne koristi organske sirovine za proizvodnju organskog vina (član 19. stav 1. tačka 1));

17) koristi proizvode i supstance koji nisu odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji vina (član 19. stav 2. tačka 2));

18) koristi supstrate koji nisu organski (član 20. stav 1);

19) prilikom sakupljanja organskih proizvoda, proizvoda iz perioda konverzije i proizvoda koji nisu iz organske proizvodnje nije preduzeo odgovarajuće mere kako bi se sprečila bilo kakva mogućnost njihovog mešanja ili njihova međusobna zamena, kao i mere kako bi se osigurala njihova identifikacija (član 22. stav 1);

20) ne vodi i ne čuva evidencije o danima sakupljanja, satima, području, datumu i vremenu prijema organskih proizvoda, proizvode iz perioda konverzije i proizvoda koji nisu iz organske proizvodnje (član 22. stav 2);

21) organske proizvode i proizvode iz perioda konverzije ne transportuje sa pratećom dokumentacijom u odgovarajućem pakovanju, kontejnerima ili vozilima koja su zatvorena tako da se sadržaj ne može zameniti bez manipulacije ili oštećenja plombe (član 23. stav 1);

22) ne preduzima mere u slučaju sumnje na neusaglašenost (član 29);

23) ne preduzima mere predostrožnosti kako bi se izbegla prisutnost neodobrenih proizvoda i supstanci u proizvodnji i stavljanju na tržište (član 30);

24) upotrebljava izraze iz člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona koji upućuju na organsku proizvodnju, i to:

(1) za označavanje i oglašavanje, reklamni materijal ili komercijalna dokumenta proizvoda (član 33. stav 4),

(2) za označavanje i oglašavanje prerađene hrane na prodajnim opisima proizvoda i na spisku sastojaka (član 34. stav 1. tačka 1) podtač. (1)-(3)),

(3) za označavanje i oglašavanje na spisku sastojaka (član 34. stav 1. tačka 2) podtač. (1)-(2)),

(4) za označavanje i oglašavanje na prodajnim oznakama i spisku sastojaka (član 34. stav 1. tačka 3) podtač. (1)-(4)),

(5) za označavanje i oglašavanje za prerađenu hranu za životinje, prodajnim opisima proizvoda i spisku sastojaka (član 35. stav 4. tač. 1)-3));

25) proizvode iz perioda konverzije označava i oglašava kao organske proizvode (član 33. stav 6);

26) upotrebljava nacionalni znak za organski proizvod za označavanje i oglašavanje proizvoda koji nisu u skladu sa ovim zakonom (član 37. stav 1);

27) ne navodi nacionalni znak za organski proizvod u skladu sa propisom kojim se bliže uređuje izgled, veličina i sadržina znaka za organske proizvode (član 37. stav 5);

28) ne postupi u skladu sa obaveznim navodima iz člana 38. ovog zakona;

29) pre stavljanja proizvoda na tržište kao organskog proizvoda ili kao proizvoda iz perioda konverzije ne prijavi svoje aktivnosti Ministarstvu, radi upisa u Registar organskih subjekata (član 39. stav 1);

30) nakon upisa u Registar Ministarstvu ne prijavi svaku promenu podataka u roku od 30 dana od dana njihovog nastanka (član 39. stav 8);

31) deo svojih aktivnosti koje su poverili podugovoračima, ne prijavi Ministarstvu (član 40. stav 2);

32) ne vodi evidencije o različitim aktivnostima kojima se bave u skladu sa ovim zakonom (član 40. stav 4);

33) stavlja na tržište proizvode kao organske proizvode ili proizvode iz perioda konverzije iz člana 2. ovog zakona, a ne poseduje sertifikat iz člana 41. stav 4. ovog zakona;

34) ne ispunjavaju zahteve iz član 41. stav 7. ovog zakona;

35) ne ispunjava uslove koji se odnose na grupu subjekata iz člana 42. stav 1. ovog zakona;

36) stavljaju na tržište kao organski proizvod, proizvod koji nije proizveden u skladu sa propisima EU za organsku proizvodnju odnosno sa propisima zemalja sa kojima EU ima potpisan sporazum o ekvivalentnosti, odnosno trgovinski sporazum (član 58. stav 1);

37) stavljaju na tržište kao organski proizvod, proizvod za koji nije izdata potvrda od strane kontrolnog tela da je taj proizvod proizveden u skladu sa ovim zakonom (član 58. stav 4);

38) uveze organski proizvodi koji nije upakovan i zapečaćen na način koji sprečava zamenu njegovog sadržaja (član 58. stav 6);

39) koji izvozi organske proizvode i/ili proizvode iz perioda konverzije ne navede u jedinstvenoj carinskoj ispravi odnosno JCI obrascu tražene podatke o proizvodu koji se izvozi (član 59. stav 1);

40) na carinskim dokumentima ne navede da su proizvodi organski (član 59. stav 2).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu – subjektu, odnosno grupi subjekata novčanom kaznom od 80.000 do 200.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. pored novčane kazne može se izreći i zaštitna mera zabrane pravnom licu da se bavi određenom privrednom delatnošću, odnosno zaštitna mera zabrane odgovornom licu da vrši određene dužnosti, u trajanju od šest meseci do sedam godina, računajući od dana pravosnažnosti presude.

Prekršaj preduzetnika

Član 67.

Novčanom kaznom od 200.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako učini radnje iz člana 66. stav 1. tač. 1)-35) i tač. 37)-41) ovog zakona.

Prekršaj fizičkog lica

Član 68.

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako učini radnje iz člana 66. stav 1. tač. 1)-7), tač. 9)-15), tačke 18)-35) i tačke 39) ovog zakona.

IX. USKLAĐENOST SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

Član 69.

Ovaj zakon usklađen je sa osnovnim načelima Uredbe (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Veća od 30. maja 2018. godine, o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda te stavljanju van snage Uredbe Veća (EZ) broj 834/2007 (Službeni list L 150 14.6.2018, 1).

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za usklađivanje pravnog lica, preduzetnika, odnosno fizičkog lica

Član 70.

Kontrolne organizacije koje obavljaju poslove kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji („Službeni glasnik RS”, br. 30/10 i 17/19 – dr. zakon) dužne su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od 18 meseci od dana početka primene ovog zakona.

Pravno lice i preduzetnik koji se bave organskom proizvodnjom dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od 18 meseci od dana početka primene ovog zakona.

Fizičko lice koje se bavi organskom proizvodnjom, a koja je namenjena stavljanju na tržište dužno je da se uskladi sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od 18 meseci od dana početka primene ovog zakona.

Zalihe proizvoda

Član 71.

Proizvodi proizvedeni, upakovani i označeni u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji („Službeni glasnik RS”, br. 30/10 i 17/19 – dr. zakon), od dana početka primene ovog zakona mogu da se stavljaju na tržište do isteka zaliha.

Zbirna evidencija

Član 72.

Pravno ili fizičko lice, odnosno preduzetnik koji se vode u Zbirnoj evidenciji u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji („Službeni glasnik RS”, br. 30/10 i 17/19 – dr. zakon), danom početka primene ovog zakona, postaju upisani u Registar.

Postupci koji nisu okončani**Član 73.**

Postupci koji do dana početka primene ovog zakona nisu okončani, nastaviće se po odredbama Zakona o organskoj proizvodnji („Službeni glasnik RS”, br. 30/10 i 17/19 – dr. zakon).

Primena podzakonskih akata**Član 74.**

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od 24 meseca od dana početka primene ovog zakona.

Do donošenja propisa na osnovu ovog zakona primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakon o organskoj proizvodnji („Službeni glasnik RS”, br. 30/10 i 17/19 – dr. zakon), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja zakona**Član 75.**

Danom početka primene ovog zakona, prestaje da važi Zakon o organskoj proizvodnji („Službeni glasnik RS”, br. 30/10 i 17/19 – dr. zakon).

Stupanje na snagu**Član 76.**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. juna 2026. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona, sadržan je u članu 97. tačka 9) Ustava Republike Srbije, kojom je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem zaštite i unapređenja životne sredine, kao i zaštitu i unapređivanje biljnog i životinjskog sveta.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije usvojenim 21. jula 2022. godine, planirano je donošenje Zakona o organskoj proizvodnji, u cilju usaglašavanja sa Uredbom (EU) broj 848/2018 Evropskog parlamenta i Veća od 30. maja 2018. godine o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda i pratećih propisa EU donetih na osnovu te uredbe.

Republika Srbija je u više strateških i planskih dokumenata, kao jedan od ciljeva definisala povećanje površine pod organskom proizvodnjom, zbog pozitivnog uticaja na životnu sredinu, s obzirom da se radi o proizvodnji koja se zasniva na prirodnim procesima i upotrebi organskih materija. Dosadašnji model razvoja poljoprivrede, orijentisan na rast proizvodnje koji podrazumeva i istovremeni rast potrošnje prirodnih resursa je dugoročno posmatrano neodrživ. Moguća alternativa takvom razvoju poljoprivrede jeste prelazak na održive sisteme poljoprivredne proizvodnje, od kojih je organska poljoprivreda najrašireniji i najpoznatiji oblik. Organska proizvodnja je sveobuhvatan sistem upravljanja poljoprivrednim gazdinstvima i proizvodnjom hrane, koji kombinuje najbolje prakse u pogledu životne sredine i klime, visokog nivoa biodiverziteta i očuvanja prirodnih resursa, kao i primenu visokih standarda za dobrobit životinja i visokih standarda proizvodnje koji su u skladu sa potražnjom sve većeg broja potrošača za proizvodima proizvedenim korišćenjem prirodnih sastojaka i procesa. S tim u vezi, organska proizvodnja ima dvostruku ulogu u društvu, sa jedne strane da snabdeva tržište koje reaguje na sve veću potražnju potrošača za organskim proizvodima, a sa druge strane da pruža javnosti dostupna dobra koja doprinose zaštiti životne sredine i dobrobiti životinja, kao i ruralnom razvoju.

Zakon o organskoj proizvodnji („Službeni glasnik RS”, br. 30/10 i 17/19 - dr. zakon) usvojen je 2010. godine, s tim da je njegova primena počela 2011. godine. Ovaj zakon pripreman je u skladu sa Uredbom Veća (EZ) broj 834/2007 od 28. juna 2007. godine o organskoj proizvodnji i obeležavanju organskih proizvoda, koja zamenjuje Uredbu (EEZ) broj 2092/91. Nakon donošenja novih propisa EU za organsku proizvodnju i stupanja na snagu Uredbe (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Veća o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda, kao i stavljanju van snage Uredbe Veća (EZ) broj 834/2007, pojavila se potreba da se nacionalno zakonodavstvo u ovoj oblasti potpuno usaglasi sa pravnim tekovinama EU, u cilju daljeg razvoja ovog sektora, kao i obezbeđivanja nesmetanog izvoza organskih proizvoda.

Sektor organske poljoprivrede u Republici Srbiji se poslednjih godina ubrzano razvija, ne samo po površinama koje se koriste za organsku poljoprivredu, već i po broju gazdinstava i ukupnom broju registrovanih subjekata u organskoj proizvodnji.

Organska proizvodnja u Srbiji je najvećim delom izvozno orijentisana. Najviše organskih proizvoda tradicionalno se izvozi na tržište država EU. Prema podacima Uprave carina, tokom 2022. godine vrednost izvoza organskih proizvoda

porasla je za 19% i iznosila je 68,5 miliona evra u odnosu na 2021. godinu (57,4 miliona evra). Tokom 2024. godine vrednost izvoza je smanjena i iznosila je 50 miliona evra.

Kao što je navedeno, potražnja za organskim proizvodima u svetu u stalnom je porastu, te ovaj vid poljoprivredne proizvodnje može biti značajan izvozni potencijal naše zemlje, a samim tim značajan i za povećanje profita poljoprivrednika koji se bave ovom vrstom proizvodnje.

Novi propisi Evropske unije za organsku proizvodnju donose mnoge novine u cilju poboljšanja pravila koje treba da ispune visoka očekivanja potrošača. Pravni okvir treba da obezbedi fer konkurenciju i pravilno funkcionisanje tržišta organskih proizvoda, da održi i opravda poverenje potrošača u proizvode koji su označeni kao organski, kao i da obezbedi uslove u kojima se politika organske proizvodnje može dalje razvijati u skladu sa promenama u proizvodnji i na tržištu.

Organski proizvodi koji su namenjeni izvozu na inostrana tržišta u najvećem broju slučajeva kontrolisani su i sertifikovani u skladu sa propisima EU za organsku proizvodnju. Pored toga, oni se kontrolišu i sertifikuju i u skladu sa nacionalnim zakonodavnim okvirom za organsku proizvodnju. Nakon izmena propisa u EU i stupanja na snagu Uredbe EU 2018/848 Evropskog parlamenta i Veća o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda, kao i stavljanju van snage Uredbe Veća (EZ) broj 834/2007, evidentne su razlike koje su se pojavile u pravilima proizvodnje i kontrolnom sistemu ova dva zakonodavna okvira, te će se donošenjem novog zakona smanjiti troškovi kontrole vršene od strane kontrolnih tela, jer se neće zahtevati različite kontrolne liste za organske proizvode koji se stavljaju na tržište u Republici Srbiji i za one koji se izvoze.

U skladu sa važećim propisima Evropske unije za organsku proizvodnju način organizovanja grupne proizvodnje preteo je značajne izmene. U Srbiji je evidentan mali broj proizvođača koji imaju direktno sklopljen ugovor sa ovlašćenim kontrolnim organizacijama (nosioci sertifikata), nasuprot broju proizvođača koji se kao kooperanti nalaze u okviru grupne proizvodnje gde imaju sklopljen ugovor sa prerađivačem, najčešće sa hladnjačom, tzv. model ugovorene proizvodnje. Ovaj model se u našoj zemlji pokazao kao uspešan i u većini slučajeva radi se o proizvodnji koja je namenjena izvozu. Poređenja radi, u 2022. godini ukupan broj proizvođača uključenih u organsku proizvodnju iznosio je 6.761. Od tog broja, čak 6.251 su proizvođači kooperanti koji su deo grupne proizvodnje.

U skladu sa propisima EU, ovaj vid sertifikacija neće biti moguć posle 2025. godine u slučaju izvoza na tržišta zemalja članica EU. Novi model grupne proizvodnje zahteva da grupa proizvođača bude pravno lice upisano u Registar privrednih subjekata, odnosno da ta grupa subjekata bude nosilac sertifikata, a ne prerađivač. Takođe, propisani su i posebni kriterijumi za kategorije poljoprivrednika koji se mogu pridružiti grupi. Pored pomenute grupne proizvodnje, druga novina je da godišnja kontrola na terenu neće biti obavezna za sve, već će se bazirati na analizi rizika te će se farme/objekti koje spadaju u niskorizične biti kontrolisane i svakih 24 meseca, a ne svake godine. Takođe propisani su minimalni procenti uzimanja uzoraka za grupe proizvođača.

Način organizovanja grupne proizvodnje u skladu sa propisima EU je u potpunoj suprotnosti od načina koji je propisan našim propisima, koji je bio usklađen sa prethodno važećim propisima u EU. S tim u vezi, proizvođači organskih proizvoda namenjenih izvozu imaće problem da usklade način organizacije i ispune uslove koji su različiti po osnovu ova dva zakonodavna okvira. Tačnije, ukoliko subjekti svoju organizaciju poslovanja usklade sa propisima EU da bi mogli da izvoze organske proizvode, u tom slučaju način njihove organizacije biće u suprotnosti sa nacionalnim zakonodavstvom.

Takođe, Evropska komisija je dala instrukciju kontrolnim telima koje rade u trećim zemljama, u koje spada i Republika Srbija, da svoje poslove, odnosno kontrolu i sertifikaciju sa nivoa ekvivalentnosti podignu na nivo jednakosti, što znači da više neće postojati nikakva razlika u sistemu kontrole i sertifikacije između kontrolnih tela u EU i trećim zemljama.

Određena pravila koja se tiču prerade organskih proizvoda su takođe izmenjena. Naime, upotreba prirodnih aroma će biti jako ograničena. Prethodnim propisima i u EU i na nacionalnom nivou bile su dozvoljene sve prirodne arome. U skladu sa novim propisima EU u preradi organskih proizvoda mogu da se koriste samo prirodne arome koji potiču iz navedenih sastojaka.

Zakon će imati direktan pozitivan uticaj na pravna lica, tačnije kontrolna tela koja su od strane organa nadležnog za organsku proizvodnju ovlašćena za obavljanje poslova kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji. Naime izbeći će se duple kontrole u skladu sa dva zakonodavna okvira, nacionalnim i u skladu sa propisima EU.

Pored toga, sprečiće se da proizvodnja i organizacija učesnika grupne proizvodnje koji se bave izvozom organskih proizvoda ne bude u saglasnosti sa nacionalnim propisima za organsku proizvodnju u delu koji se odnosi na grupnu sertifikaciju.

Donošenjem novog Zakona o organskoj proizvodnji uspostaviće se efikasniji sistem kontrole, s obzirom da su mnogo detaljnije propisane obaveze i prava svih učesnika u organskoj proizvodnji, te na ovaj način će se obezbediti viši nivo poverenja potrošača u organske proizvode.

Cilj ovog zakona je da se kroz propisivanje opštih i posebnih načela, opštih i posebnih zahteva organske proizvodnje, označavanja i oglašavanja organskih proizvoda, kontrole, sertifikacije, zahteva o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima, nadzora, kao i drugih pitanja od značaja za organsku proizvodnju doprinese povećanju površina pod organskom proizvodnjom, zbog pozitivnog uticaja na životnu sredinu, s obzirom da se radi o proizvodnji koja se zasniva na prirodnim procesima i upotrebi organskih materija. Dosadašnji model razvoja poljoprivrede, orijentisan na rast proizvodnje koji podrazumeva i istovremeni rast potrošnje prirodnih resursa je dugoročno posmatrano neodrživ. Moguća alternativa takvom razvoju poljoprivrede jeste prelazak na održive sisteme poljoprivredne proizvodnje, od kojih je organska poljoprivreda najrašireniji i najpoznatiji oblik. Organska proizvodnja je sveobuhvatan sistem upravljanja poljoprivrednim gazdinstvima i proizvodnjom hrane, koji kombinuje najbolje prakse u pogledu životne sredine i klime, visokog nivoa biodiverziteta i očuvanja prirodnih resursa, kao i primenu visokih standarda za dobrobit životinja i visokih standarda proizvodnje koji su u skladu sa potražnjom sve većeg broja potrošača za proizvodima proizvedenim korišćenjem prirodnih sastojaka i procesa.

Imajući u vidu da se radi o preuzimanju obaveza iz propisa EU, odnosno usaglašavanja sa Uredbom EU kojima se uvode određene obaveze, neophodno je donošenje zakona jer isti na najbolji način osigurava implementaciju obaveza koje se preuzimaju u postupku harmonizacije domaćeg zakonodavstva sa propisima EU i na jedinstven način uređuje oblast organske proizvodnje, prometa i označavanja organskih proizvoda.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. ovog zakona propisan je predmet uređenja.

Članom 2. ovog zakona propisana je primena zakona.

Članom 3. ovog zakona propisan je izuzetak od primene zakona.

Članom 4. ovog zakona propisane su definicije.

Članom 5. ovog zakona propisani su ciljevi zakona.

Članom 6. ovog zakona propisana su opšta načela.

Članom 7. ovog zakona propisana su posebna načela u poljoprivrednim aktivnostima i akvakulturi.

Članom 8. ovog zakona propisana su posebna načela u preradi organske hrane.

Članom 9. ovog zakona propisana su posebna načela u preradi organske hrane za životinje.

Članom 10. ovog zakona propisani su opšti zahtevi proizvodnje.

Članom 11. ovog zakona propisan je period konverzije.

Članom 12. ovog zakona propisana je zabrana upotrebe GMO-a.

Članom 13. ovog zakona propisano je da se pored opštih uslova proizvodnje propisanih čl. 10 – 12. ovog zakona primenjuju i posebni zahtevi proizvodnje propisani ovim zakonom.

Članom 14. ovog zakona propisani su posebni zahtevi za organsku biljnu proizvodnju.

Član 15. ovog zakona propisani su posebni zahtevi za poreklo biljaka uključujući biljni reproduktivni materijal.

Članom 16. ovog zakona propisani su posebni zahtevi za organsku stočarsku proizvodnju uključujući poreklo životinje.

Članom 17. ovog zakona propisani su posebni zahtevi za organsku proizvodnju algi i životinja iz akvakulture.

Članom 18. ovog zakona propisani su posebni zahtevi proizvodnje za organsku prerađenu hranu i organsku hranu za životinje.

Članom 19. ovog zakona propisani su posebni zahtevi proizvodnje za organsko vino.

Članom 20. ovog zakona propisani su posebni zahtevi proizvodnje za organski kvasac koji se upotrebljava kao hrana ili hrana za životinje.

Članom 21. ovog zakona propisani su posebni zahtevi organske proizvodnje u vanrednim situacijama.

Članom 22. ovog zakona propisano je sakupljanje organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije.

Članom 23. ovog zakona propisan je transport, pakovanje i prevoz organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije.

Članom 24. ovog zakona propisano je odobravanje proizvoda i supstanci za upotrebu u organskoj proizvodnji.

Članom 25. ovog zakona propisani su kriterijumi na kojima su zasnovani proizvodi i supstance za upotrebu u organskoj proizvodnji koji se stavljaju na ograničavajuće liste.

Članom 26. ovog zakona propisani su kriterijumi na kojima su zasnovani proizvodi i supstance za upotrebu u proizvodnji prerađene organske hrane i kvasaca koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje koji se stavljaju na ograničavajuće liste.

Članom 27. ovog zakona propisan je način odobravanja sastojaka poljoprivrednog porekla koji nisu organski za proizvodnju prerađene organske hrane.

Članom 28. ovog zakona propisano je da Ministarstvo vodi Bazu podataka organskog biljnog reproduktivnog materijala i biljnog reproduktivnog materijala iz perioda konverzije, osim sejanaca, uključujući i semenski krompir, životinje iz organskog uzgoja i juvenilne životinje iz organske akvakulture.

Članom 29. ovog zakona propisane su obaveze i mere u slučaju sumnje na neusaglašenost.

Članom 30. ovog zakona propisane su mere predostrožnosti kako bi se izbegla prisutnost neodobrenih proizvoda ili supstance.

Članom 31. ovog zakona propisane su mere koje treba preduzeti u slučaju prisutnosti neodobrenih proizvoda ili supstance.

Članom 32. ovog zakona propisano je da se radi razmatranja stručnih pitanja, davanja stručnih mišljenja i učešća u ostvarivanju projektnog zadatka u oblasti organske proizvodnje formira Stručni savet za organsku proizvodnju.

Članom 33. ovog zakona propisani su izrazi za označavanje i oglašavanje proizvoda iz člana 2. ovog zakona, kao i drugi izrazi i skraćenice koje upućuju na organsku proizvodnju.

Članom 34. ovog zakona propisani su izrazi iz člana 33. stav 1. koji se koriste za prerađenu hranu.

Članom 35. ovog zakona propisano je šta se navodi na spisku sastojaka.

Članom 36. ovog zakona propisano je označavanje proizvoda i supstanci koji se koriste u biljnoj proizvodnji.

Članom 37. ovog zakona propisan je Nacionalni znak za organski proizvod.

Članom 38. ovog zakona propisani su obavezni navodi koji moraju da se nalaze na proizvodima pored izraza iz člana 33. st. 1. i 7.

Članom 39. ovog zakona propisan je sertifikacioni sistem, kao i obaveza subjekata i grupe subjekata da pre stavljanja proizvoda na tržište kao organskog proizvoda ili kao proizvoda iz perioda konverzije prijave aktivnosti Ministarstvu radi upisa u Registar organskih subjekata.

Članom 40. ovog zakona propisano je da subjekat odnosno grupa subjekata može da prenese aktivnosti iz člana 39. stav 1. podugovaračima.

Članom 41. ovog zakona propisano je da se subjektu odnosno grupi subjekata kojima su izdata rešenja o upisu u Registar organskih subjekata izdaje sertifikat od strane kontrolnog tela.

Članom 42. ovog zakona propisani su uslovi koje mora da ispunjava grupa subjekata.

Članom 43. ovog zakona propisano je da se tokom celog procesa, u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije vrše službene kontrole i druge službene aktivnosti u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuju službene kontrole.

Članom 44. ovog zakona propisana je organizacija službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u organskoj proizvodnji.

Članom 45. ovog zakona propisano je da se za poslove iz oblasti službenih kontrola i drugih aktivnosti raspisuje konkurs i ovlašćuju kontrolna tela.

Članom 46. ovog zakona propisane su vrste poslova koje se ne mogu poveriti kontrolnim telima za obavljanje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Članom 47. ovog zakona propisano je da kontrolno telo podnosi zahtev za utvrđenost ispunjenosti uslova za vršenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u oblasti organske proizvodnje, kao i potrebnu dokumentaciju koja se uz zahtev dostavlja.

Članom 48. ovog zakona propisano je da Ministarstvo utvrđuje spisak ovlašćenih kontrolnih tela koju objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Članom 49. ovog zakona propisane su nadležnosti i obaveze kontrolnih tela u obavljanju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Članom 50. ovog zakona propisani su zahtevi službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje se sprovode tokom celog procesa u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, a u cilju provere da li su proizvodi iz člana 2. proizvedeni u skladu sa ovim zakonom, kao i o čemu se posebno vodi računa.

Članom 51. ovog zakona propisano je da svi subjekti, odnosno grupe subjekata, osim onih iz člana 39. stav 3. ovog zakona, podležu proveru usaglašenosti najmanje jednom godišnje.

Članom 52. ovog zakona propisano je da kontrolno telo sačinjava zapisnik za svaku službenu kontrolu i drugu službenu aktivnost, kao i sadržina i forma zapisnika.

Članom 53. ovog zakona propisane su obaveze inspektora za organsku proizvodnju.

Članom 54. ovog zakona propisane su obaveze subjekata odnosno grupe subjekata tokom vršenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Članom 55. ovog zakona propisani su zahtevi o postupcima i procedurama u slučaju sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti.

Članom 56. ovog zakona propisani su zahtevi o merama u slučaju neusaglašenosti koja utiče na integritet organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije.

Članom 57. ovog zakona propisani su zahtevi o razmeni podataka.

Članom 58. ovog zakona propisan je uvoz organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije.

Članom 59. ovog zakona propisan je izvoz organskih proizvoda i podaci o izvozu.

Članom 60. ovog zakona propisan je nadzor nad primenom odredaba ovog zakona.

Članom 61. ovog zakona propisane su prava i dužnosti inspektora za organsku proizvodnju.

Članom 62. ovog zakona propisane su mere koje nalaže inspektor za organsku proizvodnju.

Članom 63. ovog zakona propisana je nadležnost za rešavanje po žalbi.

Članom 64. ovog zakona propisane su obaveze lica nad kojima se obavlja službena kontrola.

Čl. 65. do 68. ovog zakona propisane su kaznene odredbe.

Članom 69. ovog zakona propisano je da se ovim zakonom vrši usklađivanje sa propisima Evropske unije.

Čl. 70. do 75. ovog zakona propisane su prelazne i završne odredbe.

Članom 76. ovog zakona propisano je stupanje na snagu ovog zakona i početak primene.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

EX ANTE ANALIZA EFEKATA PROPISA

1. SAGLEDAVANJE POSTOJEĆEG STANJA

1) Prikazati postojeće stanje u predmetnoj oblasti u skladu sa važećim pravnim okvirom.

Organska proizvodnja u Republici Srbiji uređena je Zakonom o organskoj proizvodnji („Službeni glasnik RS”, br. 30/10 i 17/19 - dr. zakon) koji je usvojen 2010. godine, sa početkom primene od 2011. godine. Osnovni cilj ovog zakona bio je uređenje kontrolnog sistema u organskoj proizvodnji, na način da na teritoriji Republike Srbije kontrolu i sertifikaciju u organskoj proizvodnji obavljaju samo kontrolna tela koja su ovlašćena od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: ministarstvo). Pre donošenja ovog zakona veliki broj stranih kontrolnih tela obavljalo je sertifikaciju organskih proizvoda bez prijavljivanja svojih aktivnosti nadležnim organima Republike Srbije. Stupanjem na snagu Zakona o organskoj proizvodnji uvedena je obaveza da kontrolna tela pored ostalih propisanih uslova moraju da budu registrovana u Registru privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata. Takođe, propisane su novčane kazne za kontrolna tela koja poslove kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji obavljaju bez ovlašćenja ministarstva.

Nadzor nad radom kontrolnih tela u vršenju poverenih poslova obavlja ministarstvo preko poljoprivrednih inspektora za organsku proizvodnju u skladu sa propisima kojima se uređuje državna uprava. Na ovaj način rad kontrolnih tela prešao je u zakonske okvire i dao osnov za praćenje, analizu i statistiku čitavog sektora organske proizvodnje, sa preciznim podacima o proizvođačima, površinam pod organskom proizvodnjom, broju i vrsti životinja koje su uključene u organsku proizvodnju, vrsti i količini organskih proizvoda koji se uvoze, a sve na osnovu godišnjeg izveštaja o organskoj proizvodnji koji su ovlašćena kontrolna tela dužna da dostave ministarstvu svake godine najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu, u skladu sa članom 24. ovog zakona. Pravilnikom o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS”, br. 95/20 i 24/21) bliže je propisana vrsta podataka koja se dostavlja ministarstvu.

Pored praćenja stanja u sektoru organske proizvodnje, proizvođači koji su zaključili ugovore sa ovlašćenim kontrolnim telima stekli su jedan od uslova za ostvarivanje prava na subvencije za organsku proizvodnju. U 2025. godini ministarstvo je ovlastilo devet kontrolnih tela za obavljanje poslova kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji. Takođe, postojeći zakon uredio je i proceduru izvoza organskih proizvoda na način da se mogu izvoziti samo oni organski proizvodi koje prati važeći sertifikat, koji je izdalo ovlašćeno kontrolno telo. Propisana je obaveza da izvoznik upisuje u odgovarajuću rubriku carinske deklaracije podatke da se radi o izvozu organskog proizvoda, kao i broj sertifikata koji se prilaže uz carinsku deklaraciju. Na taj način, počev od 2012. godine, podaci o izvozu organskih proizvoda postali su deo informacionog sistema Uprave carina, kao organa u sastavu Ministarstva finansija. Na osnovu ovih podataka moguće je pratiti podatke o vrsti, količini i vrednosti organskih proizvoda koji se izvoze na inostrano tržište.

2) Da li je uočen problem u oblasti i na koju ciljnu grupu se odnosi? Predstaviti uzroke i posledice problema?

Sektor organske poljoprivrede u Republici Srbiji poslednjih godina ubrzano se razvija, ne samo po površinama koje se koriste za organsku poljoprivredu, već i po broju gazdinstava i ukupnom broju životinja u sistemu organske proizvodnje.

Organska proizvodnja u Republici Srbiji je najvećim delom izvozno orijentisana. Najviše organskih proizvoda tradicionalno se izvozi na tržište Evropske

unije. Evidentan je mali broj organskih proizvođača u Republici Srbiji koji imaju direktno sklopljen ugovor sa ovlašćenim kontrolnim telima, nasuprot broju proizvođača koji se kao kooperanti nalaze u okviru grupne proizvodnje. Poređenja radi, u 2024. godini ukupan broj proizvođača uključenih u organsku proizvodnju iznosio je 5.402. Od tog broja čak 4.692 su bili proizvođači kooperanti koji su deo grupne proizvodnje. Ovaj model se u našoj zemlji pokazao kao uspešan i u većini slučajeva radi se o proizvodnji koja je namenjena izvozu.

Prema Zakonu o organskoj proizvodnji kod grupne proizvodnje organizator proizvodnje zaključuje ugovor sa kontrolnim telom koje obalja kontrolu i sertifikaciju i takođe zaključuje ugovore sa svojim proizvođačima kooperantima. Sertifikat za organske proizvode glasi na organizatora proizvodnje i u najvećem broju slučajeva organizator proizvodnje je prerađivač. U skladu sa novim propisima Evropske unije za organsku proizvodnju način organizovanja grupne proizvodnje pretpeo je značajne izmene, tako da prerađivač više ne može da bude organizator proizvodnje, niti nosilac sertifikata za celu grupu, već proizvođači moraju sami da se organizuju tako da osnuju pravno lice (zadrugu, doo) i budu nosilac sertifikata. Takođe, propisani su novi uslovi i pravila ko sve može da bude deo grupne proizvodnje.

Sve grupe proizvođača koje se kontrolišu i sertifikuju u skladu sa nacionalnim propisom, a zbog izvoza istovremeno kontrolišu i sertifikuju u skladu sa propisima Evropske unije, moraće da pređu na novi sistem organizovanja. To nas dovodi u situaciju da će zbog potrebe izvoza i sertifikacije u skladu sa propisima Evropske unije biti u koliziji sa nacionalnim propisom za organsku proizvodnju.

Uredba EU 2018/848 uvodi obavezu da svaka zemlja ima Zajednički katlog nepravilnosti. U slučaju vršenja kontrole kod subjekta, kontrolno telo može da utvrdi različite nepravilnosti u obavljanju organske proizvodnje i različite nivoe neusaglašenosti. Do sada, svako kontrolno telo koje ovlašćuje ministarstvo za obavljanje poslova kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji je imalo svoj katalog nepravilnosti, pa se dešavalo da za istu nepravilnost različita kontrolna tela imaju različite korektivne mere. S tim u vezi, neko kontrolno telo je imao blaže, a neko teže korektivne mere i sankcije, što je proizvođače dovodilo u nepravedan položaj. Predlog zakona o organskoj proizvodnji (u daljem tekstu: Predlog zakona) propisuje pravni osnov, odnosno ovlašćenje za izradu Zajedničkog kataloga mera za slučajeve sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti. Na tržištu se sve češće pojavljuju proizvodi koji nisu proizvedeni u skladu sa propisima za organsku proizvodnju, ali se obeležavaju izrazima kao što su „ekološki“, „organski“, „biološki“, ili skraćenicama poput „eko“, „org“ ili „bio“, čime se potrošači se dovode u zabludu da je reč o organskim proizvodima.

3) Da li postoje neki drugi razlozi za promenu (intervenciju) u oblasti u slučaju da nije uočen problem?

Zakon o organskoj proizvodnji („Službeni glasnik RS”, br. 30/10 i 17/19 - dr. zakon) donet je u skladu sa Uredbom Veća (EZ) broj 834/2007 od 28. juna 2007. godine o organskoj proizvodnji i obeležavanju organskih proizvoda, koja zamenjuje Uredbu (EEZ) broj 2092/91. Nakon donošenja novih propisa EU za organsku proizvodnju i stupanja na snagu Uredbe (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Veća o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda, kao i stavljanju van snage Uredbe Veća (EZ) broj 834/2007, pojavila se potreba da se nacionalno zakonodavstvo u ovoj oblasti usaglasi sa pravnim tekovinama Evropske unije, u cilju daljeg razvoja ovog sektora, kao i obezbeđivanja nesmetanog izvoza organskih proizvoda.

2. UTVRĐIVANJE CILJA

1) Koji cilj je potrebno postići?

Republika Srbija je u više strateških i planskih dokumenata, kao jedan od ciljeva definisala povećanje površine pod organskom proizvodnjom, zbog pozitivnog uticaja na životnu sredinu, s obzirom da se radi o proizvodnji koja se zasniva na prirodnim procesima i upotrebi organskih materija. Dosadašnji model razvoja poljoprivrede, orijentisan na rast proizvodnje koji podrazumeva i istovremeni rast potrošnje prirodnih resursa je dugoročno posmatrano neodrživ. Moguća alternativa takvom razvoju poljoprivrede jeste prelazak na održive sisteme poljoprivredne proizvodnje, od kojih je organska poljoprivreda najrašireniji i najpoznatiji oblik. Organska proizvodnja je sveobuhvatan sistem upravljanja poljoprivrednim gazdinstvima i proizvodnjom hrane, koji kombinuje najbolje prakse u pogledu životne sredine i klime, visokog nivoa biodiverziteta i očuvanja prirodnih resursa, kao i primenu visokih standarda za dobrobit životinja i visokih standarda proizvodnje koji su u skladu sa potražnjom sve većeg broja potrošača za proizvodima proizvedenim korišćenjem prirodnih sastojaka i procesa.

Pored povećanja površina pod organskom proizvodnjom usvajanjem Predloga zakona postižu se i sledeći ciljevi:

- reguliše se grupna proizvodnja, odnosno u skladu sa Predloga zakona grupa subjekata na način da organski proizvođači mogu nesmetano da izvoze organske proizvode i ne budu u koaliciji sa važećim propisima za organsku proizvodnju, čime se utiče na nesmetan izvoz organskih proizvoda;

- uspostavlja se zajednički katalog nepravilnosti, tako da će sva ovlašćena kontrolna tela imati iste korektivne mere za ustanovljene nepravilnosti u proizvodnji, preradi i prometu;

- uspostavlja se Registar organskih subjekata, koji će pružiti uvid u trenutno stanje u sektoru organske proizvodnje;

- ojačaće se kontrolni sistem zahvaljujući strožijim merama predostrožnosti i detaljnim proverama zasnovanim na proceni rizika u celom lancu snabdevanja, u cilju povećanja poverenja potrošača i sprečavanja prevara jasnim propisivanjem kontrolnih mera i uloga, kao i odgovornosti različitih kontrolnih subjekata;

- kontrolni sistem će se zasnivati na službenim kontrolama u skladu sa Zakonom o službenim kontrolama;

- sprečiće se dovođenje kupaca u zabludu time što će se zbriniti upotreba izraza kao što su „ekološki“, „organski“, „biološki“, ili skraćenica poput „eko“, „org“ ili „bio“, na proizvodima koji nisu organski.

2) Da li je cilj koji se postiže donošenjem propisa usklađen sa ciljevima važećih planskih dokumenata i prioritetnim ciljevima Vlade?

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije usvojenim 21. jula 2022. godine, planirano je donošenje Zakona o organskoj proizvodnji, u cilju usaglašavanja sa Uredbom (EU) broj 848/2018 Evropskog parlamenta i Veća od 30. maja 2018. godine o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda i pratećih propisa EU donetih na osnovu te uredbe.

Na osnovu člana 21. stav 1. Zakona o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik PC“, broj 30/18), usvojen je Akcioni plan za sprovođenje programa Vlade 2024 - 2027. gde je u okviru prioritetnog cilja Produktivna poljoprivreda i stabilno snabdevanje hranom u rezultatima koji doprinose ostvarenju cilja definisano unapređenje organske proizvodnje sa pokazateljima rezultata.

Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije za period 2014–2024. godine („Službeni glasnik RS“, broj 85/14) u okviru Prioritetnog područja koji se odnosi na zaštitu i unapređenje životne sredine i očuvanje prirodnih resursa propisuje unapređenje organske proizvodnje, sistema kontrole, sertifikacije i nadzora u organskoj proizvodnji.

3) Na osnovu kog pokazatelja učinka se utvrđuje da li je došlo do postizanja cilja?

Pravovremeno praćenje površina pod organskom proizvodnjom i broja životinja u sistemu organske proizvodnje biće moguće na osnovu podataka iz Registra organskih subjekata, koji će biti uspostavljen usvajanjem Predloga zakona.

Organska proizvodnja u Republici Srbiji u 2024. godini odvijala se na ukupnoj površini od 27.550 ha. Organska stočarska proizvodnja obuhvata preko 15 hiljada grla ovaca, 9.300 hiljada grla goveda, 23.573 jedinki živine i oko 6.000 košnica. Broj grla svinja i koza u sistemu organske proizvodnje je zanemarljiv i iznosi 278, odnosno 597.

Vrednost izvoza organskih proizvoda prati se na osnovu podataka koje Uprava carina dostavlja na zahtev ministarstva. U 2024. godini vrednost izvoza organskih proizvoda iznosila je 50 miliona evra. Najveća vrednost ostvarena je izvozom u Nemačku (17,4 mil. evra), Holandiju (5 mil. evra), Austriju (4,4 mil. evra), SAD (3,5 mil. evra) i Francusku (3,2 mil. evra).

Ciljana vredost vezano za vrednost izvoza organskih proizvoda biće određena Akcionim planom za sprovođenje Programa Vlade za period 2025-2027. godine

Predloga zakona propisuje se pravni osnov za donošenje pravilnika kojim će se propisati zajednički katalog nepravilnosti, čime će se omogućiti da ovlašćena kontrolna tela imaju iste korektivne mere za ustanovljene nepravilnosti u proizvodnji, preradi i prometu.

Predlogom zakona predviđene su kaznene odredbe u slučaju upotrebe izraza kao što su „ekološki“, „organski“, „biološki“, kao i skraćenica „eko“, „org“ ili „bio“, za proizvode koji nisu organski i koji nisu proizvedeni u skladu sa propisima o organskoj proizvodnji. Cilj ove mere je sprečavanje obmanjivanja potrošača i zaštita integriteta tržišta organskih proizvoda.

4) Definirati izvor provere i rokove za prikupljanje podataka za praćenje primene propisa.

Grupa za organsku proizvodnju koja je u okviru Odseka za označavanje hrane, šeme kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i organsku proizvodnju u Sektoru za poljoprivrednu politiku ovog ministarstva bavi se pored ostalog prikupljanjem i obradom podataka o organskoj proizvodnji. Promene će se se evidentirati na godišnjem nivou, a po potrebi i kvartalno.

3. IDENTIFIKOVANJE OPCIJA

1) Da li je cilj moguće postići primenom „status quo“ opcije? Prikazati posledice primene „status quo“ opcije.

Organski proizvođači u okviru grupne proizvodnje koji izvoze organske proizvode u većini slučajeva sertifikuju svoje proizvode u skladu sa propisima EU jer se jedino na taj način ovi proizvodi prepoznaju kao organski u zemljama EU. Uredbom (EU) broj 848/2018 Evropskog parlamenta i Veća od 30. maja 2018. godine o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda način organizovanja grupne proizvodnje je izmenjen i ukoliko se domaći proizvođači usklade sa ovim izmenjenim načinom organizacije biće u koliziji sa nacionalnim propisima za organsku proizvodnju. Sa druge strane, ukoliko ostanu u sistemu stare organizacije biće onemogućeni da svoje proizvode plasiraju na inostrano tržište. Sve ovo bi uticalo da se uspori rast površina pod organskom proizvodnjom i smanje količine i vrednost izvoza organskih proizvoda.

U članu 10. Predloga zakona na jednom mestu su pobrojani osnovni zahtevi proizvodnje koje su organski proizvođači dužni da primenjuju, a koji su propisani članovima 6, 8, 9, 20, 22, i 29. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21).

Članom 11. propisani su zahtevi o konverziji, koji su takođe propisan članom 76. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21). Promena u odnosu na važeći pravilnik se ogleda u započinjanju perioda konverzije, koji u skladu sa Predlogom zakona počinje najranije kada subjekt prijavi svoju aktivnost Ministarstvu.

Posebni zahtevi za organsku biljnu proizvodnju koji su propisani članom 14. Predloga zakona, propisani su članom 13. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21).

Posebni zahtevi za poreklo biljaka uključujući biljni reproduktivni materijal iz člana 15. Predloga zakona, propisani su članovima 14-18. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21).

Posebni zahtevi za organsku stočarsku proizvodnju uključujući poreklo životinje iz člana 16. Predloga zakona propisani su članovima 26. 27. i 29. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21).

Posebni zahtevi za organsku proizvodnju algi i životinja iz akvakulture iz člana 17. Predloga zakona propisani su članovima 58. i 60. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21).

Posebni zahtevi proizvodnje za organsku prerađenu hranu i organsku hranu za životinje iz člana 18. Predloga zakona propisani su članovima 118-120. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21).

Posebni zahtevi proizvodnje za organsko vino iz člana 19. Predloga zakona propisani su članovima 124-126. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21).

Posebni zahtevi proizvodnje za organski kvasac koji se upotrebljava kao hrana ili hrana za životinje iz člana 20. Predloga zakona propisani su članom 120. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21).

Posebni zahtevi organske proizvodnje u vanrednim situacijam iz člana 21. Predloga zakona propisani su članovima 10. i 11. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21).

Odobranje proizvoda i supstanci za upotrebu u organskoj proizvodnji iz člana 24. Predloga zakona propisani su članovima 20, 22, 47, 120, 121. i 122.

Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21).

Odobrovanje sastojaka poljoprivrednog porekla koji nisu organski za proizvodnju prerađene organske hrane iz člana 27. Predloga zakona propisani su članom 121. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21), s tim da je korišćenje ovih sastojaka ograničeno na 6 meseci i da se njihova upotreba može produžiti najviše dva puta po šest meseci, a u slučaju da sastojak i dalje nije dostupan Ministarstvo može doneti odluku o njegovoj daljoj upotrebi.

Baza podataka organskog biljnog reproduktivnog materijala i biljnog reproduktivnog materijala iz perioda konverzije, životinja iz organskog uzgoja i juvenilnih životinja iz organske akvakulture iz člana 28. Predloga zakona propisana je članovima 14, 15 i 16. Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21), s tim da je Predlogom zakona data mogućnost subjektima da bez naknade dostave podatke i upišu u bazu i biljni reproduktivni materijal iz perioda konverzije, životinje iz organskog uzgoja i juvenilne životinje iz organske akvakulture.

Obaveze i mere u slučaju sumnje na neusaglašenost iz člana 29, mere predostrožnosti kako bi se izbegla prisutnost neodobrenih proizvoda i supstanci u proizvodnji i stavljanju na tržište iz člana 30. i mere koje treba preduzeti u slučaju prisutnosti neodobrenih proizvoda ili supstance člana 31. propisani su u delu V. Način vršenja kontrole i mere koje se određuju u slučaju utvrđenih nepravilnosti Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje („Službeni glasnik RS“, br. 95/20 i 24/21), s tim da se u Predlogu zakona pominju službene kontrole koje zahtevaju posebne postupke i čije uvođenje je posebno objašnjeno u delu 2. utvrđivanje cilja ovog dokumenta.

2) Da li je cilj moguće postići isključivo primenom podsticajnih, informativno-edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga, bez donošenja novog ili izmene postojećeg propisa? Navesti razloge zbog kojih se odustalo od primene ove opcije.

Postojeću situaciju nije moguće rešiti primenom podsticajnih, informativno-edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga.

3) Koje su ključne promene koje se propisom predlažu radi postizanja cilja?

U skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji, proizvođači se uključuju u organsku proizvodnju kada zaključe ugovor sa kontrolnim telom o vršenju kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji. Propisi EU su izričiti po ovom pitanju i propisuju obavezu da proizvođač svoje aktivnosti mora da prijavi nadležnom organu, u ovom slučaju Ministarstvu poljoprivrede, tako da se po prvi put uvodi Registar organskih subjekata.

U skladu sa važećim propisima za organsku proizvodnju ministarstvo vodi Zbirnu evidenciju o organskoj proizvodnji na osnovu podataka iz godišnjih izveštaja ovlašćenih kontrolnih tela, tako da tokom godine nije moguće raspolagati podacima o broju proizvođača, površinama pod organskom proizvodnjom, broju i vrsti životinja u sistemu organske proizvodnje, što je neophodno kako bi se efikasno planirala kontrola tokom godine od strane poljoprivredne inspekcije i kreirala

podsticajna politika za ovaj sektor, koja je neophodna za povećanje površina pod organskom proizvodnjom. Godišnje izveštaje kontrolna tela dostavljaju svake godine najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu, tako da tek u tekućoj godini imamo pregled dešavanja u sektoru organske proizvodnje iz prethodne godine.

Kontrolni sistem u organskoj proizvodnji prema Predlogu zakona zasniva se po prvi put na službenim kontrolama u skladu sa zakonom koji će uređivati službene kontrole.

Službene kontrole će podrazumevati:

- nadzor nad radom ovlašćenih kontrolnih tela, radi provere ispunjenosti zahteva propisanih Predlogom zakona, efikasnosti sprovođenja postupka kontrole i provere nepristrasnosti i nediskriminatorskog odnosa prema subjektu odnosno grupi subjekata, kao i pravilno sprovođenje poslova za koje su ovlašćeni,

i

- nadzor nad radom subjekata odnosno grupe subjekata radi provere ispunjenosti zahteva propisanih Predlogom zakona.

Predlogom zakona kontrolni sistem je ojačan zahvaljujući strožijim merama predostrožnosti i detaljnim proverama zasnovanim na proceni rizika u celom lancu snabdevanja.

Cilj je da se jačanjem sistema kontrole poveća poverenje potrošača i spreče prevare, na način da se jasnije propišu kontrolne mere i uloge, kao i odgovornosti različitih kontrolnih subjekata. Uvode se detaljniji zahtevi za kontrolu organskih proizvoda, a specifične kontrole organske proizvodnje biće dopunjene novim pravilima o službenim kontrolama duž poljoprivredno-prehrambenog lanca.

4) Koje opcije su razmatrane prilikom izrade propisa i navesti razloge zbog kojih se od njih odustalo?

Sve promene koje su propisane Predlogom zakona jasno su utvrđene Uredbom (EU) broj 848/2018 Evropskog parlamenta i Veća od 30. maja 2018. godine o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda. S tim u vezi, svako odstupanje od njih značilo bi udaljavanje od postupka harmonizacije nacionalnog zakonodavstva sa propisima Evropske unije.

Predlog zakona će imati direktan pozitivan uticaj na proizvođače koji se bave izvozom organskih proizvoda na način da će se izbeći duple kontrole u skladu sa dva zakonodavna okvira, nacionalnim i u skladu sa propisima EU.

Pored toga, sprečiće se da proizvodnja i organizacija učesnika grupne proizvodnje koji se bave izvozom organskih proizvoda ne bude u saglasnosti sa nacionalnim propisima za organsku proizvodnju u delu koji se odnosi na grupnu proizvodnju.

Donošenjem Predloga zakona propisuje se efikasniji sistem kontrole, s obzirom da su mnogo detaljnije propisane obaveze i prava svih učesnika u organskoj proizvodnji, te će se na ovaj način obezbediti viši nivo poverenja potrošača u organske proizvode.

5) Koja je međunarodna uporedna praksa u regulisanju oblasti?

Sistem kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji zasniva se na međunarodnom standardu ISO/IEC 17065 koji određuje zahteve za tela koja sertifikuju proizvode, procese i usluge.

Propisi Evropske unije daju slobodu zemljama članicama da unutar svake zemlje odaberu ko će biti nadležni organ za organsku proizvodnju i ko će

obavljati sertifikaciju. S tim u vezi, većina zemalja je odabrala da ove poslove poveri kontrolnim telima nad kojima obavlja nadzor, dok je u nekim zemljama odlučeno da nadležni organ obavlja i kontrolu i sertifikaciju. Uspostavljanje i održavanje nacionalnog sertifikacionog sistema kod nas nije moguć zbog nedostatka finansijskih sredstava, obučanih kadrova, kao i zbog toga što poslovi kontrole i sertifikacije iziskuju intenzivan terenski rad na celoj teritoriji Republike Srbije.

4. ANALIZA EKONOMSKIH EFEKATA

1) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi novi, ukida ili menja postojeći administrativni postupak i/ili administrativni zahtev za privredne subjekte i koji su pozitivni efekti ovog rešenja? Da li predložena rešenja utiču na povećanje ili umanjeње administrativnih troškova¹ i koliko iznosi povećanje ili umanjeње administrativnih troškova koje snosi privredni subjekt?

U Registru administrativnih postupaka kao jedan od postupaka vezano za organsku proizvodnju upisano je odobrenje korišćenja reproduktivnog materijala iz konvencionalne proizvodnje. Ovaj postupak odnosi se na proizvođače koji imaju organski status, odnosno proizvođače kojima je završen period konverzije. Predlogom zakona ovaj postupak se ukida, odnosno ukida se obaveza da proizvođači ministarstvu podnose zahtev sa pratećom dokumentacijom. U skladu sa Predlogom zakona kontrolno telo sa kojim proizvođač ima zaključen ugovor će prilikom kontrole biti u prilici da proveri dokumentaciju za reproduktivni materijal koji je proizvođač koristio ili namerava da koristi. Proizvođač je mogao u jednom zahtevu da podnese dokumentaciju za sav reproduktivni materijal ili to učini po potrebi više puta. Republička administrativna taksa za zahtev iznosi 400 dinara, a za rešenje 690 dinara.

Takođe, Predlogom zakona ukida se godišnje podnošenje zahteva kontrolnih tela za obnavljanje ovlašćenja za obavljanje poslova kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji, koje kao postupak ostaje upisano u Registru administrativnih postupaka, samo se neće podnositi svake godine, već će se konkursom odrediti dužina trajanja ovlašćenja koja će biti duža od godinu dana. Republička administrativna taksa za obnovu ovlašćenja je 9.920 dinara. Kontrolna tela su sada u skladu sa važećim propisom u obavezi da svake godine do 30. juna ministarstvu dostave propisanu dokumentaciju kako bi obnovili ovlašćenje za narednu godinu.

Obe izmene utiču na umanjeње administrativnih troškova.

Predlogom zakona uvode se četiri nova administrativna postupka:

- upis u Registar organskih subjekata;
- promena podataka u Registru organskih subjekata;
- brisanje iz Registra organskih subjekata;
- izdavanje potvrde za proizvodnju i stavljanje u promet biljnog reproduktivnog materijala iz organskog heterogenog materijala.

U prilogu dostavljamo obrasce za nove administrativne postupke.

Nakon usvajanja Predloga zakona biće potrebno da se nekim od administrativnih postupaka promeni naziv:

-Priznavanje perioda pre početka perioda konverzije (član 11.) u skladu sa Predlogom zakona jeste administrativni postupak koji je u Registru administrativnih postupaka upisan kao Skraćenje dužine trajanja perioda konverzije, šifra postupka 16.00.0162.

- Odobrenje upotrebe sastojaka poljoprivrednog porekla koji nisu organski (član 27.) u skladu sa Predlogom zakona jeste administrativni postupak koji

je u Registru administrativnih postupaka upisan kao Odobrenje izuzeća od tehnoloških postupaka prerade organskih proizvoda, šifra postupka 16.00.0163.

2) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za privredne subjekte? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

Ovim Predlogom zakona se ne uvodi nova, niti se menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za privredne subjekte.

3) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na povećanje ili umanjeње troškova proizvodnje i/ili pružanja usluga koje snosi privredni subjekt? Koliko iznosi povećanje ili umanjeње ovih troškova? Da li se obaveza može ispuniti na domaćem tržištu i da li je rok za ispunjenje obaveze primeren? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

Predlogom zakona propisuje se nov način organizovanja grupne proizvodnje, odnosno grupe subjekata organizovane kao pravno lice koje mora biti upisano u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak registracije u Agenciji za privredne registre. Grupu subjekata mogu da osnuju fizička lica, preduzetnici odnosno pravna lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom u istom geografskom području i koja imaju uspostavljen interni sistem kontrole. U skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji ovi subjekti su kao kooperanti deo grupne proizvodnje i nisu imali dodatne troškove, osim troškova same proizvodnje. Prelazak u status pravnog lica pored troškova naknade za osnivanje pravnog lica, zahteva i ulazak u sistem PDV-a.

4) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu?

Usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva se propisima Evropske unije, omogućava domaćim proizvođačima lakši pristup tržištu zemalja Evropske unije.

5) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na konkurenciju?

Potpuno usaglašavanje proizvodnje i prometa sa propisima Evropske unije uticaće na povećanje konkurentnosti, kako na domaćem tako i na inostranom tržištu.

6) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na mikro, male i srednje privredne subjekte (MMSP)?

Prelaskom subjekata koji su kao kooperanti bili deo grupne proizvodnje u status pravnog lica, uticaće na njihov ulazak u sistem PDV-a, u zavisnosti od obima proizvodnje i ostvarenih prihoda. Ova promena će unaprediti njihove mogućnosti za izvoz, kao i povećati konkurentnost na tržištu Evropske unije.

5. ANALIZA EFEKATA NA DRUŠTVO

1) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi novi, ukida ili menja postojeći administrativni postupak za građane i koji su pozitivni efekti ovog rešenja? Da li predložena rešenja propisa utiču na povećanje ili umanjeње

administrativnih troškova i koliko iznosi povećanje ili umanjenoje administrativnih troškova koje snose građani?

Pozitivni efekti donošenja Predloga zakona ogledaju se u stvaranju efikasnijeg zakonodavnog okvira u oblasti proizvodnje i prometa organskih proizvoda, što će omogućiti povećanje konkurentnosti proizvođača, a bez povećanja troškova po građane. Efikasniji sistem kontrole treba da obezbedi veće poverenje potrošača u organsku proizvodnju i organske proizvode.

Zabranom upotrebe izraza koji upućuju na organsku proizvodnju na proizvodima koji nisu organski, sprečava se dovođenje potrošača u zabludu.

2) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za građane?

Predlogom zakona ne uvodi se nova, niti se menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za građane.

3) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na troškove života?

Predlogom zakona ne uvodi se nova, niti se menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na troškove života.

4) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na dostupnost, kvalitet i cene roba i usluga od značaja za životni standard stanovništva?

Predlog zakona neće uticati na cene roba i usluga i životni standard stanovništva.

5) Na koji način predložena rešenja propisa o utiču na tržište rada, zapošljavanje, uslove za rad i sindikalno udruživanje?

Prelazak grupe subjekata u status pravnog lica imaće pozitivan uticaj na tržište rada jer će omogućiti zapošljavanje određenog broja lica koja prate rad subjekta u sistemu PDV-a.

6) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na zdravlje ljudi?

Indirektno, jer doprinosi zaštiti i smanjenju zagađenja životne sredine i klime, što utiče i na zdravlje ljudi.

7) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na obim ostvarivanja prava na pravično suđenje, pristupačnost javnim površinama i objektima i pristup informacijama? Na koji način predložena rešenja utiču na kvalitet i dostupnost javnih usluga, usluga sistema socijalne zaštite, sistema zdravstvene zaštite i sistema obrazovanja, kao i i drugih javnih usluga, naročito u kontekstu zaštite i unapređenja prava pripadnika osetljivih društvenih grupa?

Ne utiču.

8) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na dostupnost kulturnih sadržaja i očuvanje kulturnog nasleđa?

Ne utiču.

9) Da li predložena rešenja propisa imaju različite efekte na žene i muškarce, tj. rodnu ravnopravnost? Opisati te efekte. Da li propis povećava ili umanjuje rodnu ravnopravnost? Koje mere su predviđene za ublažavanja potencijalnih negativnih efekata propisa na rodnu ravnopravnost?

Odredbe Predloga zakona nemaju različite efekte na žene i muškarce, odnosno ne povećava i ne umanjuje rodnu ravnopravnost.

6. ANALIZA EFEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU I KLIMATSKE PROMENE

1) Na koji način predložena rešenja propisa utiči na životnu sredinu?

Organska proizvodnja predstavlja poljoprivrednu proizvodnju koja je na najuspešniji način spojila pozitivan uticaj na životnu sredinu i ekonomsku dobit, s obzirom da je tražnja za organskim proizvodima koji su značajno skuplji u odnosu na proizvode iz konvencionalne proizvodnje u stalnom porastu.

Organska poljoprivreda koristi i promoviše održive poljoprivredne prakse koje poboljšavaju biodiverzitet, jačaju zdravlje tla i ublažavaju klimatske promene, prilagođavajući joj se.

Prema definiciji FAO-a (Organizacija Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu) i WHO (Svetske zdravstvene organizacije), „organska poljoprivreda predstavlja sistem upravljanja proizvodnjom koji promoviše ozdravljenje ekosistema uključujući biodiverzitet, biološke cikluse i naglašava korišćenje metoda koje u najvećoj meri isključuju upotrebu inputa van farme.” To podrazumeva maksimalno korišćenje obnovljivih izvora energije, održavanje genetske raznovrsnosti agro i ekosistema, očuvanje životne sredine, smanjenje svih oblika zagađenja koji mogu da budu posledica konvencionalne poljoprivredne proizvodnje.

Opšti ciljevi Predloga zakona, jesu:

- 1) doprinos zaštiti životne sredine i klime;
- 2) održavanje dugoročne plodnosti zemljišta;
- 3) doprinos visokom stepenu biološke raznovrsnosti;
- 4) doprinos smanjenju zagađenja životne sredine;
- 5) doprinos visokim standardima dobrobiti životinja, i posebno, zadovoljavanju specifičnih potreba životinja u ponašanju;
- 6) podsticanje kratkih lanaca distribucije i lokalne proizvodnje;
- 7) očuvanje retkih i autohtonih rasa kojima preči izumiranje;
- 8) doprinos razvoju ponude bilnog genetičkog materijala prilagođenog specifičnim potrebama i ciljevima organske poljoprivrede;
- 9) doprinos visokom nivou biološke raznolikosti, naročito korišćenjem raznolikih biljnih genetičkih materijala, kao što su organski heterogeni materijali i organske sorte koje su pogodne za organsku proizvodnju;
- 10) podsticanje aktivnosti koje imaju za cilj razvijanje oplemenjivanja organskih biljnih vrsta radi doprinosa ekonomskoj perspektivi organskog sektora.

7. ANALIZA UPRAVLJAČKIH EFEKATA

1) Koje aktivnosti je potrebno sprovesti i u kojim rokovima kako bi se omogućila primena propisa? Koja organizaciona jedinica unutar organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, je odgovorna za sprovođenje ovih aktivnosti?

Kontrolni sistem u organskoj proizvodnji po prvi put zasniva se na službenim kontrolama u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju službene kontrole. Usvajanje Predloga zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima predviđeno je Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije usvojenim 21. jula 2022. godine u okviru Poglavlja 12 – Bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika.

Grupa za organsku proizvodnju u Odseku za označavanje hrane, šeme kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i organsku proizvodnju u Sektoru za poljoprivrednu politiku, Sektor poljoprivredne inspekcije, Uprava za zaštitu bilja i Uprava za veterinu pri ministarstvu odgovorni su za sprovođenje ovog zakona.

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od 24 meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona i to: Pravilnik o pravilima organske biljne i stočarske proizvodnje, akvakulture, stočne hrane, prerađene hrane i vina, Pravilnik o prikupljanju, pakovanju, transportu i skladištenju proizvoda, Pravilnik o odobravanju određenih proizvoda i supstanci za upotrebu u organskoj proizvodnji i utvrđivanju njihovih lista, Pravilnik o kontrolama i drugim merama kojima se obezbeđuje sledljivost i usklađenost u organskoj proizvodnji i obeležavanju organskih proizvoda, Pravilnik o određivanju određenih pravila u vezi sa izdavanjem sertifikata operaterima, grupama operatera i izvoznika i uvoza organskih i proizvoda iz konverzije, kao i postupak ovlašćivanja.

2) Odrediti kapacitete organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja koji je potrebno angažovati za primenu propisa. Da li su kapaciteti dovoljni za primenu propisa?

Postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje ovog zakona, u pogledu kvaliteta i kvantiteta. Nisu potrebne posebne mere za poboljšanje kapaciteta, osim edukacije, odnosno informisanja i upoznavanja sa izmenama koje zakon propisuje.

3) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na efikasnost, odgovornost i transparentnost rada organa, odnosno organizacija koji vrše javna ovlašćenja nadležnih za primenu propisa?

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši ministarstvo i u tom smislu ima odgovornost da se obezbedi implementacija ovog zakona. Nema neposrednog uticaja na transparentnost rada javne uprave.

4) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na vladavinu prava?

Predložena rešenja propisa ne utiču na vladavinu prava.

8. ANALIZA FINANSIJSKIH EFEKATA

1) Koliko iznose javni rashodi primene propisa i iz kojih izvora finansiranja će se obezbediti sredstva?

S obzirom na materiju koja se uređuje ovim zakonom, njegovo donošenje ne utiče na javne prihode i rashode.

2) Kakve će efekte predložena rešenja propisa imati na javne prihode i rashode?

S obzirom na materiju koja se uređuje ovim zakonom, njegovo donošenje ne utiče na javne prihode i rashode.

9. ANALIZA RIZIKA

1) Navesti ključne rizike za primenu propisa. Koje mere će biti preduzete kako bi se smanjila verovatnoća nastanka rizičnih događaja, odnosno umanjili njihovi efekti koje mere će biti preduzete ukoliko se rizik ostvari?

U cilju prevencije nastanka rizičnih događaja Predlogom zakona propisani su rokovi za usklađivanje postupanja pravnog lica, preduzetnika, odnosno fizičkog lica. S tim u vezi, kontrolne organizacije koje obavljaju poslove kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji imaju rok od 18 meseci sa da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona. Isto važi i za fizička lica i preduzetnike.

Pored toga, proizvodi proizvedeni, upakovani i označeni u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji od dana početka primene ovog zakona mogu da se stavljaju na tržište do isteka zaliha.

10. IZVEŠTAJ O SPROVEDENIM KONSULTACIJAMA

1) Odrediti ciljne grupe i zainteresovane strane koje je potrebno uključiti u proces konsultacija.

Prilikom izrade Predloga zakona o organskoj proizvodnji (u daljem tekstu: Predlog) sprovedene su konsultacije u skladu sa Zakonom o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18) i Uredbom o metodologiji izrade dokumenata javnih politika („Službeni glasnik RS”, broj 20/25).

2) U kom periodu su sprovedene konsultacije i da li su relevantne informacije o vremenu i mestu primene izabranih metoda konsultacija i njihovim rezultatima, objavljene na Portalu „eKonsultacije”? Navesti link sa Portala „eKonsultacije” ili neke druge internet stranice preko koje su sprovedene konsultacije.

U skladu sa članom 28. Uredbe o metodologiji izrade dokumenata javnih politika („Službeni glasnik RS”, broj 20/25) u periodu od 31. marta do 15. aprila 2025. godine. na Portalu „eKonsultacije” sprovedene su konsultacije na linku <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/467/1>.

Ministarstvo je pozvalo predstavnike državnih organa i organizacija, udruženja, privrednih subjekata, stručne javnosti, kao i druge zainteresovane strane da se upoznaju sa tekstom radne verzije Nacrta zakona. Period za dostavu komentara, sugestija i predloga bio je od 31. marta do 15. aprila 2025. godine. Korišćen je link sa Portala „eKonsultacije”, i to: <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/467/1>. Komentari, sugestije i predlozi dostavljali su se ministarstvu putem elektronske pošte na e-mail adresu organskaproizvodnja@minpolj.gov.rs

Na osnovu člana 41. stav 3. Poslovnika Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 61/06 – prečišćen tekst, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 i 8/19), na predlog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Odbor za privredu i finansije doneo je Zaključak 05 Broj: 011-5843/2025-1 od 10. juna 2025. godine, kojim se određuje sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o organskoj proizvodnji, u periodu od 16. juna 2025. godine do 5. jula 2025. godine. Tekst Nacrta zakona objavljen je na sajtu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (udaljem tekstu: Ministarstvo) 16. juna 2025. godine, kao i na portalu „e-Konsultacije”. Primedbe, predlozi i sugestije dostavljale su se Ministarstvu putem elektronske pošte na e-mail adresu organskaproizvodnja@minpolj.gov.rs, kao i putem pošte na adresu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Nemanjina br. 22-26, 11000 Beograd. U okviru javne rasprave održan je i okrugli sto 25. juna 2025. godine u prostorijama Kluba poljoprivrednika, u Beogradu u ulici Bulevar kralja Aleksandra broj 84.

Nacrt zakona pripremila je Radna grupa obrazovana Rešenjem o formiranju Radne grupe za pripremu teksta Nacrta zakona o organskoj proizvodnji, broj: 119 – 01 – 157/2021 - 09 od 11. maja 2021. godine i broj: 001641323 2025 14840 002 011 012 002 od 31. marta 2025. godine. U radu ove radne grupe učestvovali su relevantni stručnjaci – predstavnici privrednih društava koji se bave organskom proizvodnjom, predstavnici ovlašćenih kontrolnih organizacija, profesori Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Privredne komore Srbije i Ministarstva.

Takođe, u pripremi Nacrta zakona učestvovali su eksperti iz Evropske unije u okviru tvining projekta „Jačanje kapaciteta za sprovođenje i dalji razvoj zakonodavstva u oblasti organske proizvodnje i politike kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda”. Za izradu radne verzije Nacrta zakona organizovane su radionice i sastanci sa predstavnicima Privredne komore Srbije, Akreditacionog tela Srbije, privrednih društava i udruženja, na kojima su, između ostalog, predstavljene obaveze koje proističu iz Uredbe (EU) broj 848/2018 Evropskog parlamenta i Veća od 30. maja 2018. godine o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda (u daljem tekstu: Uredba EU), koja se preuzimaju ovim zakonom. U javnoj raspravi ukupno je učestvovalo 30 učesnika.

3) Navesti ciljne grupe i zainteresovane strane koje su učestvovali u konsultacijama.

U konsultacijama je učestvovao je dr Jeremić Nebojša, ovlašćeni računovođa - ovlašćeni interni revizor, Beograd koji je svoje primedbe i komentare dostavio na mejl adresu organskaproizvodnja@minpolj.gov.rs

Javna rasprava o Nacrtu zakona sprovedena je u periodu od 16. juna 2025. godine do 5. jula 2025. godine. Okrugli sto u toku javne rasprave je održan 25. juna 2025. godine u prostorijama Kluba poljoprivrednika u Beogradu u ulici Bulevar kralja Aleksandra broj 84 i na njemu su prisustvovali predstavnici privrednih društava LOGIN EKO DOO ZRENJANIN, SERBIA ORGANICA, DOO – JUGOINSPEKT – NOVI SAD, DOO ORGANIC CONTROL SYSTEM SUBOTICA, SGS BEOGRAD DOO BEOGRAD, ECOCERT BALKAN DOO BEOGRAD, CENTAR ZA ISPITIVANJE NAMIRNICA DOO CIN BEOGRED (STARI GRAD), ECOVIVENDI DOO BEOGRAD, OLDA GROUP DOO ALIBUNAR, UNIVEREXPORT DOO NOVI SAD, PG LETIĆ, predstavnik Udruženja organskih proizvođača grožđa i vina, predstavnici Privredne komore Srbije, predstavnici Akreditacionog tela Srbije, kao i predstavnici Ministarstva, među kojima i inspektor za organsku proizvodnju Jasmina Vladić.

Na okruglom stolu svoje komentare i predloge izneli su predstavnici privrednog društva LOGIN EKO DOO ZRENJANIN iz Zrenjanina, Organic Control System doo Subotica i ECOVIVENDI DOO BEOGRAD.

Elektronskim putem primedbe su dostavili predstavnici privrednog društva LOGIN EKO DOO ZRENJANIN iz Zrenjanina i fizička lica Miroslav Gabrić, Darko Tanjga i Dragoš Toković.

4) Da li su u konsultacije uključeni predstavnici mikro, malih i srednjih privrednih subjekata iz regulisane oblasti i osetljive društvene grupe na koje propis utiče, predstavnici udruženja koja se bave zaštitom životne sredine, kao i predstavnici udruženja koji se bave rodnom ravnopravnošću?

Ministarstvo je propis postavilo na sajt „eKonsultacije” i na sajt www.minpolj.gov.rs, tako da su komentare, sugestije i predloge mogli da dostave svi zainteresovani subjekti.

5) Navedite primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa, dostavljene u toku konsultacija koje su usvojene.

Sve pristigle primedbe, predlozi i sugestije su razmotreni i analizirani, radi sagledavanja mogućnosti njihovog integrisanja u tekst Nacrta zakona, s ciljem unapređenja zakonskih rešenja. Tokom konsultacija nije usvojen ni jedan dostavljeni predlog.

Po okončanju javne rasprave razmotrene su primedbe i predlozi koji su pristigli tokom javne rasprave i sačinjen je predlog za prihvatanje, odnosno odbijanje podnetih primedaba i predloga.

6) Navedite primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa, dostavljene u toku konsultacija koje nisu usvojene i objasniti razloge za njihovo neprihvatanje.

U toku konsultacija dopune Nacrta zakona koje su predložene u vezi sa članom 10, članom 18. stav 1. tačka 2), članom 30. dodavanjem novog stava nakon stava 3, članom 42. stav 1. tačka 6), zatim dodavanjem novog člana posle člana 54, a koje se odnose na uspostavljanje sistema interne revizije kod subjekata čija vrednost godišnje proizvodnje prelazi iznos od 100.000.000 dinara. Cilj predloženih dopuna jeste obezbeđivanje nezavisne i objektivne ocene adekvatnosti i efektivnosti uspostavljenih procesa i procedura za obezbeđivanje usaglašenosti sa ovim zakonom, davanje preporuka za unapređenje procesa i procedura radi smanjenja rizika od neusaglašenosti i kontinuirano praćenje sprovođenja preporuka i njihove efektivnosti, kako bi se unapredio integritet organskih proizvoda i rano otkriveno usaglašenosti. U skladu sa predloženim dopunama subjekti i grupe subjekata bili bi dužni da obezbede da interna revizija, najmanje jednom godišnje, vrši nezavisnu proveru usaglašenosti sa zahtevima ovog zakona, i da o rezultatima provere sačinjava izveštaj koji se stavlja na uvid kontrolnom telu prilikom vršenja službene kontrole i drugih službenih aktivnosti. Predloženo je da jedinica za internu reviziju mora biti posebna funkcionalno nezavisna organizaciona jedinica koja ne može imati manje od tri interna revizora od kojih je jedan rukovodilac jedinice za internu reviziju. Broj internih revizora bi određivao subjekt internim opštim aktom, na osnovu procene rizika, obima i složenosti poslovnih procesa, obima sredstava kojima raspolaže i broja zaposlenih. U skladu sa Nacrtom zakona Ministarstvo je organ koji je nadležan za organizaciju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u

organskoj proizvodnji. Ministarstvo ovlašćuje jedno ili više kontrolnih tela za poslove službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u organskoj proizvodnji. Inspektor za organsku proizvodnju vrši nadzor nad radom ovlašćenih kontrolnih tela i subjekata uključenih u organsku proizvodnju. S tim u vezi, kontrolni sistem koji je propisan ovim zakonom u potpunosti je usklađen sa Uredbom EU i obezbeđuje vršenje provere ispunjenosti zahteva propisanih ovim zakonom, efikasnosti i efektivnosti sprovođenja postupka kontrole, pravilno sprovođenje poslova za koje su kontrolna tela ovlašćena. Pored toga obavlja i nadzor nad radom subjekata odnosno grupe subjekata radi provere ispunjenosti zahteva propisanih ovim zakonom.

Iz tog razloga mišljenja smo da bi navedene dopune dodatno finansijski i administrativno opteretile subjekte čija vrednost godišnje proizvodnje prelazi iznos od 100.000.000 dinara. Takođe, predložene dopune nisu predviđene Uredbom EU i ne predstavljaju usaglašavanje sa pravnim tekovinama EU. Takođe, mišljenja smo da subjekt koji ima potrebu za ovakvom vrstom usluge može samostalno angažovati lica za internu reviziju, s tim da to ne predstavlja zakonsku obavezu.

Primedbe, sugestije i komentari koji su prihvaćeni po završetku javne rasprave:

- u vezi sa predlogom izmene člana 33. stav 4. tačka 3. Nacrta zakona kojim se zabranjuje upotreba izraza „EKOLOŠKI”, „ORGANSKI”, „BIOLOŠKI” odnosno njihove skraćenice kao što su „EKO”, „ORG” ili „BIO”, kao i drugi izrazi i skraćenice koje upućuju na organsku proizvodnju u žigovima ili nazivima pravnih lica, koji je iznet na okruglom stolu od strane predstavnika Udruženja organskih proizvođača grožđa i vina, imajući u vidu da bi ova odredba prouzrokovala značajne troškove kod pravnih lica, prihvaćen je predlog da se uvaži primedba, te je tač. 3 navedenog člana brisana, kao i član 72. u prelaznim i završnim odredbama kojim se pravnim licima koja su registrovana pre stupanja na snagu zakona daje mogućnost da mogu da koriste žigove ili nazive pravnih lica 36 meseci od stupanja na snagu ovog zakona, odnosno do isteka roka u smislu prava na žig;

- u vezi sa predlogom izmene člana 39. stav 4. Nacrta zakona koji glasi: „Radi upisa u Registar iz stava 1. ovog člana subjekat odnosno grupa subjekata uz prijavu za upis, prilažu sledeću dokumentaciju, i to: 1) kopiju ugovora zaključenog sa kontrolnim telom; 2) izveštaj o obavljenoj službenoj kontroli od strane kontrolnog tela - koji je iznet na okruglom stolu od strane predstavnika privrednog društva DOO ORGANIC CONTROL SYSTEM SUBOTICA i ECOVIVENDI DOO BEOGRAD, prihvaćen je predlog da se za upis u Registar ne dostavlja izveštaj o obavljenoj službenoj kontroli, kako se ne bi odlagao upis subjekta u Registar i početak perioda konverzije, imajući u vidu da se službena kontrola od strane kontrolnog tela može obaviti i nekoliko meseci nakon potpisivanja ugovora subjekta i kontrolnog tela;

- u vezi sa primedbom koja je dostavljena mejlom od strane Darka Tanjge u vezi sa izdavanjem sertifikata za uzgajanje proizvoda u saksijama, ističemo da će početkom primene zakona biti donet podzakonski akt kojim će biti uređeno uzgajanje začinskog bilja u saksijama;

- dostavljena je načelna sugestija da je Nacrt zakona potrebno uskladiti sa Zakonom o poljoprivrednom zemljištu, Zakonom o semenu, kao i svim drugim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu oblast poljoprivrede i podsticaja u poljoprivredi, kako bi ciljevi zakona imali ostvarenje i potpunu primenu u praksi, a koja je dostavljena mejlom od strane privrednog društva LOGIN EKO DOO ZRENJANIN iz Zrenjanina, što nije prihvaćeno iz razloga što su u toku rada na Nacrtu zakona, uzete u obzir odredbe navedenih zakona, kao i ostalih zakonskih i podzakonskih akata iz nadležnosti delokruga poljoprivrede sa kojima je Nacrt zakona usklađen, a imajući u vidu harmonizaciju nacionalnih propisa sa propisima EU.

Primedbe, sugestije i komentari koji nisu prihvaćeni po završetku javne rasprave:

- u vezi sa predlogom izmene člana 15. stav 5. Nacrta zakona koji glasi: „Seme sorte koje je upisano u Registar sorti poljoprivrednog bilja u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje sorti, a koje se proizvodi, stavlja u promet, uvozi i koristi kao organsko seme osim zahteva propisanih ovim zakonom, mora da ispunjava i zahteve propisane drugim zakonima.”, a koji je dostavljen mejlom od strane privrednog društva LOGIN EKO DOO ZRENJANIN iz Zrenjanina, da organsko seme mora biti priznato kroz posebnu proceduru priznavanja sorti za organsku proizvodnju koja se uređuje posebnim pravilnikom, kao i da je u organskoj proizvodnji dozvoljena i upotreba heterogenog biljnog reproduktivnog materijala i autohtonih sorti koje ispunjavaju kriterijume ta upis u posebne registre u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar - nije prihvaćen iz razloga što će se početkom primene zakona doneti podzakonski akt kojim će se navedeno pitanje precizno urediti;

- u vezi sa predlogom izmene člana 15. stav 7. Nacrta zakona koji glasi: „Organske sorte koje se koriste kao reproduktivni materijal u organskoj biljnoj proizvodnji upisuju se u bazu reproduktivnog materijala u skladu sa ovim zakonom, a na osnovu zahteva subjekta upisanog u Registar proizvođača semena u skladu sa zakonom kojim se uređuje seme.”, a koji je dostavljen mejlom od strane privrednog društva LOGIN EKO DOO ZRENJANIN iz Zrenjanina u vezi sa redovnim ažuriranjem javno dostupne baze organskog semena, u skladu sa praksom Evropske unije, kako bi se pratila ponuda i potražnja i sprovodila kontrola korišćenja derogacija – nije prihvaćen jer je isto već propisano članom 28. stav 4. Nacrta zakona.

Ostale primedbe, sugestije i komentari pristigle u toku javne rasprave:

- u vezi sa primedbom koja je dostavljena mejlom od strane Miroslava Gabrića, a koja se odnosi na isplatu podsticaja za konvencionalnu i organsku proizvodnju te raspisivanje javnih poziva u vezi sa njima, ističemo da navedena primedba nije predmet Nacrta zakona, te iz tog razloga nije razmatrana;

- u vezi sa primedbom koja je dostavljena mejlom od strane Dragoša Tokovića, a koja se odnosi na dugovanja za premiju za mleko u 2023. godini, kao i neraspisivanje javnih poziva za organsku proizvodnju ističemo da navedena primedba nije predmet Nacrta zakona, te iz tog razloga nije razmatrana.

Takođe, nakon sprovedene javne rasprave izvršena je pravnotehnička redakcija teksta, odnosno korigovane su odredbe pojedinih članova radi boljeg i preciznijeg normiranja istih, u cilju efikasnije primene, a što nije izmenilo cilj i suštinu odredaba Predloga zakona (korekcije reči, bročane izmene članova zbog brisanja i sl).

Imajući u vidu sve primedbe, predloge i sugestije date na javnoj raspravi, Ministarstvo je sačinilo Predlog zakona o organskoj proizvodnji za upućivanje u zvaničnu proceduru usvajanja.

U skladu sa članom 28. Uredbe o metodologiji izrade dokumenata javnih politika („Službeni glasnik RS”, broj 20/25),

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede objavljuje

IZVEŠTAJ
O SPROVEDENIM KONSULTACIJAMA U TOKU IZRADE NACRTA ZAKONA O
ORGANSKOJ PROIZVODNJI

1) Navesti ciljne grupe i zainteresovane strane koje su učestvovalе u konsultacijama

Prilikom izrade Nacrta zakona o organskoj proizvodnji (u daljem tekstu: Nacrt zakona) sprovedene su konsultacije u skladu sa Zakonom o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18) i Uredbom o metodologiji izrade dokumenata javnih politika („Službeni glasnik RS”, broj 20/25).

U okviru tvining projekta „Jačanje kapaciteta za sprovođenje i dalji razvoj zakonodavstva u oblasti organske proizvodnje i politike kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda” za izradu radne verzije Nacrta zakona organizovane su radionice i sastanci sa predstavnicima Privredne komore Srbije, Akreditacionog tela Srbije, privrednih društava i udruženja, na kojima su, između ostalog, predstavljene obaveze koje proističu iz Uredbe (EU) broj 848/2018 Evropskog parlamenta i Veća od 30. maja 2018. godine o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda (u daljem tekstu: Uredba EU), koja se preuzima ovim zakonom.

U periodu konsultacija sprovedenih nakon objavljivanja radne verzije Nacrta zakona na Portalu „eKonsultacije”, svoje primedbe i sugestije dostavio je dr Jeremić Nebojša, ovlašćeni računovođa - ovlašćeni interni revizor, Beograd.

2) Navesti vreme, mesto i primenjenu metodu konsultacija. Navesti da li su informacije o vremenu, mestu i metodama konsultacija, kao i njihovi rezultati objavljeni na portalu „eKonsultacije”. Navesti link sa Portala „eKonsultacije” ili internet stranice preko koje su sprovedene konsultacije.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo) pozvalo je predstavnike državnih organa i organizacija, udruženja, privrednih subjekata, stručne javnosti, kao i druge zainteresovane strane da se upoznaju sa tekstom radne verzije Nacrta zakona.

Period za dostavu komentara, sugestija i predloga bio je od 31. marta do 15. aprila 2025. godine. Korišćen je link sa Portala „eKonsultacije”, i to: <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/467/1>

Komentari, sugestije i predlozi dostavljali su se Ministarstvu putem elektronske pošte na e-mail adresu organskaproizvodnja@minpolj.gov.rs.

3) Navesti sugestije, primedbe i komentare prikupljene tokom procesa izrade dokumenta javne politike koji su uzeti u razmatranje.

Sve pristigle primedbe, predlozi i sugestije su razmotreni i analizirani, radi sagledavanja mogućnosti njihovog integrisanja u tekst Nacrta zakona, s ciljem unapređenja zakonskih rešenja. Tokom konsultacija nije usvojen ni jedan dostavljeni predlog.

4) Navesti sugestije, primedbe i komentare prikupljene tokom procesa izrade dokumenta javne politike koji nisu prihvaćeni, uz navođenje razloga za njihovo neprihvatanje.

Dopune Nacrta zakona koje su predložene u vezi sa članom 10, članom 18. stav 1. tačka 2), članom 30. dodavanjem novog stava nakon stava 3, članom 42. stav 1. tačka 6), zatim dodavanjem novog člana posle člana 54, a koje se odnose na uspostavljanje sistema interne revizije kod subjekata čija vrednost godišnje proizvodnje prelazi iznos od 100.000.000 dinara. Cilj predloženih dopuna jeste obezbeđivanje nezavisne i objektivne ocene adekvatnosti i efektivnosti uspostavljenih procesa i procedura za obezbeđivanje usaglašenosti sa ovim zakonom, davanje preporuka za unapređenje procesa i procedura radi smanjenja rizika od neusaglašenosti i kontinuirano praćenje sprovođenja preporuka i njihove efektivnosti, kako bi se unapredio integritet organskih proizvoda i rano otkrile neusaglašenosti.

U skladu sa predloženim dopunama subjekti i grupe subjekata bili bi dužni da obezbede da interna revizija, najmanje jednom godišnje, vrši nezavisnu proveru usaglašenosti sa zahtevima ovog zakona, i da o rezultatima provere sačinjava izveštaj koji se stavlja na uvid kontrolnom telu prilikom vršenja službene kontrole i drugih službenih aktivnosti. Predloženo je da jedinica za internu reviziju mora biti posebna funkcionalno nezavisna organizaciona jedinica koja ne može imati manje od tri interna revizora od kojih je jedan rukovodilac jedinice za internu reviziju. Broj internih revizora bi određivao subjekt internim opštim aktom, na osnovu procene rizika, obima i složenosti poslovnih procesa, obima sredstava kojima raspolaže i broja zaposlenih. U skladu sa Nacrtom zakona Ministarstvo je organ koji je nadležan za organizaciju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u organskoj proizvodnji. Ministarstvo ovlašćuje jedno ili više kontrolnih tela za poslove službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u organskoj proizvodnji.

Organ nadležan za kontrolu koji je u sastavu Ministarstva vrši nadzor nad radom ovlašćenih kontrolnih tela i subjekata uključenih u organsku proizvodnju.

S tim u vezi, kontrolni sistem koji je propisan ovim zakonom u potpunosti je usklađen sa Uredbom EU i obezbeđuje vršenje provere ispunjenosti zahteva propisanih ovim zakonom, efikasnosti i efektivnosti sprovođenja postupka kontrole, pravilno sprovođenje poslova za koje su kontrolna tela ovlašćena. Pored toga obavlja i nadzor nad radom subjekata odnosno grupe subjekata radi provere ispunjenosti zahteva propisanih ovim zakonom.

Iz tog razloga mišljenja smo da bi navedene dopune dodatno finansijski i administrativno opteretile subjekte čija vrednost godišnje proizvodnje prelazi iznos od 100.000.000 dinara. Takođe, predložene dopune nisu predviđene Uredbom EU i ne predstavljaju usaglašavanje sa pravnim tekovinama EU. Takođe, mišljenja smo da subjekt koji ima potrebu za ovakvom vrstom usluge može samostalno angažovati lica za internu reviziju, s tim da to ne predstavlja zakonsku obavezu.

U Beogradu, 28. aprila 2025. godine

INFORMACIJE O BITNIM ELEMENTIMA ADMINISTRATIVNOG POSTUPKA KOJI SE UREĐUJE PROPISOM¹

1. Da li se nacrtom/predlogom propisa:

¹ Članom 10. Zakona o Registru administrativnih postupaka („Službeni glasnik RS”, broj 44/21), propisano je da u postupku donošenja propisa na osnovu kog će se postupak upisivati u Registar, obveznik upisa u obrazloženju propisa navodi opis postupka, sve njegove bitne elemente, svrhu postupka kao i na koji način će se postupak sprovesti od njegovog početka do kraja.

uređuje novi administrativni postupak ☒
 menja postojeći administrativni postupak ☐

2. Naziv postupka:

Upis u Registar organskih subjekata

3. Naziv organa, odnosno organizacije koja će biti nadležna za sprovođenje postupka:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

4. Nivo vlasti na kome se postupak sprovodi (republički, pokrajinski, lokalni):

Republički

5. Navesti član nacрта/predloga propisa kojim je uređen administrativni postupak:

Član 39. stav 4. Predloga zakona

6. Naziv akta koji se izdaje u postupku (ukoliko se u postupku izdaje akt):

Rešenje o upisu u Registar organskih subjekata

7. Vreme važenja akta (ukoliko je akt ograničenog dejstva):

/

8. Koja je svrha postupka?²

U skladu sa važećim Zakonom o organskoj proizvodnji, proizvođač se uključuje u organsku proizvodnju kada zaključi ugovor sa kontrolnim telom o vršenju kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji. Od dana zaključenja ovog ugovora proizvođaču počinje period konverzije.

Uredba (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Saveta od 30. maja 2018. godine o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda, sa kojom je Predloga zakona usklađivan, izričito propisuje obavezu da proizvođač mora prijaviti svoje aktivnosti nadležnom organu – u ovom slučaju Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. U tom kontekstu, po prvi put se uvodi Registar organskih proizvođača.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede vodi Zbirnu evidenciju o organskoj proizvodnji na osnovu podataka iz godišnjih izveštaja, koja su ovlašćena kontrolna tela dužna da dostave ministarstvu svake godine najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu, tako da je tek u tekućoj godini moguće imati pregled i podatke o sektoru organske proizvodnje iz prethodne godine.

S tim u vezi, tokom godine nije moguće raspolagati pravovremenim podacima o broju proizvođača, površinama pod organskom proizvodnjom, broju i vrsti životinja u sistemu organske proizvodnje, što je neophodno kako bi se efikasno tokom godine planirala kontrola od strane poljoprivredne inspekcije i kreirala podsticajna politika za ovaj sektor.

9. Ko su subjekti koji mogu podneti zahtev ili su u obavezi da dostave obaveštenje/izveštaj?

² Svrha postupka pruža odgovor na pitanje ZAŠTO je određeni postupak propisan, odnosno odgovore na pitanja: „Koji problem se rešava uvođenjem postupka/Koje pravo se omogućava uvođenjem postupka“ ili „Koji je cilj postupka“. Na primer, odgovorom treba jasno obrazložiti zašto je neka dozvola uvedena kao obavezna i zašto privredni subjekt ne bi mogao da obavlja delatnost i bez te dozvole, kakvi bi se poremećaji na tržištu desili ukoliko takva dozvola ne bi bila obavezna.

privredni subjekti ☒
 građani ☒

10. Broj podnetih zahteva u prethodne tri godine, ukoliko se radi o postupku koji se već sprovodi:

2021 ____ / ____ 2022 ____ / ____ 2023 ____ / ____

11. Na koji način se postupak pokreće i sprovodi?

elektronski ☐
 papirna forma ☒

12. U kom roku je stranka dužna da pokrene postupak, ukoliko je propisan rok?

Nakon zaključenja ugovora sa izabranim kontrolnim telom, subjekt ili grupa subjekata podnosi dokumentaciju za upis u Registar. Iako rok za upis nije izričito propisan, datum podnošenja dokumentacije za upis u Registar direktno utiče na početak perioda konverzije subjekta ili grupe subjekata.

13. Da li je predviđena sankcija, odnosno pravna posledica za nepostupanje u propisanom roku? (ukoliko jeste, navesti sankciju/pravnu posledicu)

Ako pre stavljanja proizvoda na tržište kao organskog proizvoda ili kao proizvoda iz perioda konverzije ne prijavi svoje aktivnosti Ministarstvu, radi upisa u Registar organskih subjekata. Novčanom kaznom od 800.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice – subjekt odnosno grupa subjekata, novčanom kaznom od 200.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik i novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice.

14. Da li je propisan obrazac zahteva ili je predviđeno njegovo propisivanje?

Pravilnikom će se bliže propisati sadržaj i način vođenja Registra organskih subjekata i obrazac prijave.

15. Da li je propisan rok za postupanje organa po zahtevu stranke? (navesti broj dana)

Donošenje rešenja o upisu u Registar organskih subjekata je u skladu sa Zakonom o upravnom postupku. U skladu sa tim, rok za donošenje rešenja je 30 dana od dana podnošenja zahteva.

16. Koje podatke organ pribavlja po službenoj dužnosti i iz kojih javnih evidencija, sa punim nazivom registra iz koga se ti podaci pribavljaju, kao i vlasnika podataka?

/

17. Navesti javne isprave i druga dokumenta koja stranka mora da dostavi uz zahtev, uz navođenje podatka iz tih dokumenata koji su neophodni za odlučivanje u postupku?

Radi upisa u Registar subjekt odnosno grupa subjekata uz prijavu za upis, prilažu kopiju ugovora zaključenog sa kontrolnim telom.

18. Na koji način organ koji je nadležan za sprovođenje postupka utvrđuje ispunjenost uslova?

izlaskom na teren ☐ rok za izlazak na teren

na osnovu predate dokumentacije ☒

19. Da li se u toku postupka vrši provera znanja i/ili kompetencija lica, u kom roku i na koji način?

Ne

20. Da li se u toku postupka vrši provera ispunjenosti propisanih zahteva pregledom predmeta (proizvoda, instrumenta, mašine i sl.), u kom roku i na koji način?

/

21. Da li se predviđa taksa, naknada i drugi finansijski izdaci (cena usluge) i propis kojim se izdatak utvrđuje?

Da

22. Naziv drugog organa/organizacije koji učestvuje u sprovođenju postupka i njegova aktivnost, ukoliko u postupku učestvuje drugi organ:

/

23. Naziv postupaka sa kojima je povezan postupak koji se opisuje (da li postoji postupak koji prethodi ovom postupku ili postupak kome je ovaj postupak uslov kao prethodno pitanje):

Zaključivanje ugovora subjekta odnosno grupe subjekata sa ovlašćenim kontrolnim telom.

24. Da li je postupkom predviđena dvostepenost u odlučivanju? Ukoliko nije, navesti član i propis propisa kojim je utvrđena konačnost izdatog akta u prvom stepenu. Rešenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

INFORMACIJE O BITNIM ELEMENTIMA ADMINISTRATIVNOG POSTUPKA KOJI SE UREĐUJE PROPISOM³

1. Da li se nacrtom/predlogom propisa:
uređuje novi administrativni postupak ☒
menja postojeći administrativni postupak ☐
2. Naziv postupka:
Promena podataka u Registru organskih subjekata
3. Naziv organa, odnosno organizacije koja će biti nadležna za sprovođenje postupka:
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
4. Nivo vlasti na kome se postupak sprovodi (republički, pokrajinski, lokalni):
Republički
5. Navesti član nacrta/predloga propisa kojim je uređen administrativni postupak:
Član 39. Predloga zakona
6. Naziv akta koji se izdaje u postupku (ukoliko se u postupku izdaje akt):
Rešenje
7. Vreme važenja akta (ukoliko je akt ograničenog dejstva):
/
8. Koja je svrha postupka?⁴
Predlogom zakona propisan je upis subjekta odnosno grupe subjekata u Registar organskih subjekata, kojim se prijavljuju aktivnosti vezane za proizvodnju, pripremu, distribuciju, skladištenje, uvoz, izvoz i stavljanje na tržište proizvoda.
Subjekt odnosno grupa subjekata dužna je da ministarstvu prijavi svaku promenu gore navedenih podataka.

S tim u vezi, ministarstvo će biti u mogućnosti da tokom godine raspolaže pravovremenim podacima o organskoj proizvodnji, što je neophodno kako bi se efikasno tokom godine planirala kontrola od strane poljoprivredne inspekcije i kreirala podsticajna politika za ovaj sektor.
9. Ko su subjekti koji mogu podneti zahtev ili su u obavezi da dostave obaveštenje/izveštaj?
privredni subjekti ☒
građani ☒

³ Članom 10. Zakona o Registru administrativnih postupaka („Službeni glasnik RS”, broj 44/21), propisano je da u postupku donošenja propisa na osnovu kog će se postupak upisivati u Registar, obveznik upisa u obrazloženju propisa navodi opis postupka, sve njegove bitne elemente, svrhu postupka kao i na koji način će se postupak sprovoditi od njegovog početka do kraja.

⁴ Svrha postupka pruža odgovor na pitanje ZAŠTO je određeni postupak propisan, odnosno odgovore na pitanja: „Koji problem se rešava uvođenjem postupka/Koje pravo se omogućava uvođenjem postupka“ ili „Koji je cilj postupka“. Na primer, odgovorom treba jasno obrazložiti zašto je neka dozvola uvedena kao obavezna i zašto privredni subjekt ne bi mogao da obavlja delatnost i bez te dozvole, kakvi bi se poremećaji na tržištu desili ukoliko takva dozvola ne bi bila obavezna.

10. Broj podnetih zahteva u prethodne tri godine, ukoliko se radi o postupku koji se već sprovodi:

2021 ____/____

2022 ____/____

2023 ____/____

11. Na koji način se postupak pokreće i sprovodi?

elektronski ☐

papirna forma ☒

12. U kom roku je stranka dužna da pokrene postupak, ukoliko je propisan rok?

Subjekt odnosno grupa subjekata dužna je da ministarstvu prijavi svaku promenu podataka u roku od 30 dana od dana njihovog nastanka.

13. Da li je predviđena sankcija, odnosno pravna posledica za nepostupanje u propisanom roku? (ukoliko jeste, navesti sankciju/pravnu posledicu)

Pravno lice – subjekat odnosno grupa subjekata kazniće se za privredni prestup novčanom kaznom od 800.000 do 3.000.000 dinara ako nakon upisa u Registar organskih subjekata ministarstvu ne prijavi svaku promenu podataka u roku od 30 dana od dana njihovog nastanka, preduzetnik za prekršaj novčanom kaznom od 200.000 do 500.000, a fizičko lice novčanom kaznom od 20.000 do 200.000 dinara.

14. Da li je propisan obrazac zahteva ili je predviđeno njegovo propisivanje?

Pravilnikom će se bliže propisati obrazac prijave za promenu podataka.

15. Da li je propisan rok za postupanje organa po zahtevu stranke? (navesti broj dana)

Donošenje rešenja o promeni podataka iz Registra organskih subjekata je u skladu sa Zakonom o upravnom postupku. U skladu sa tim, rok za donošenje rešenja je 30 dana od dana podnošenja zahteva.

16. Koje podatke organ pribavlja po službenoj dužnosti i iz kojih javnih evidencija, sa punim nazivom registra iz koga se ti podaci pribavljaju, kao i vlasnika podataka?

/

17. Navesti javne isprave i druga dokumenta koja stranka mora da dostavi uz zahtev, uz navođenje podatka iz tih dokumenata koji su neophodni za odlučivanje u postupku?

Pravilnikom će se bliže propisati dokumentacija koja se dotavlja za promenu podataka u Registru organskih subjekata.

18. Na koji način organ koji je nadležan za sprovođenje postupka utvrđuje ispunjenost uslova?

izlaskom na teren ☐ rok za izlazak na teren

na osnovu predate dokumentacije ☒

19. Da li se u toku postupka vrši provera znanja i/ili kompetencija lica, u kom roku i na koji način?

Ne

20. Da li se u toku postupka vrši provera ispunjenosti propisanih zahteva pregledom predmeta (proizvoda, instrumenta, mašine i sl.), u kom roku i na koji način?
/
21. Da li se predviđa taksa, naknada i drugi finansijski izdaci (cena usluge) i propis kojim se izdatak utvrđuje?
Da
22. Naziv drugog organa/organizacije koji učestvuje u sprovođenju postupka i njegova aktivnost, ukoliko u postupku učestvuje drugi organ:
/
23. Naziv postupaka sa kojima je povezan postupak koji se opisuje (da li postoji postupak koji prethodi ovom postupku ili postupak kome je ovaj postupak uslov kao prethodno pitanje):
Upis u Registar organskih subjekata.
24. Da li je postupkom predviđena dvostепенost u odlučivanju? Ukoliko nije, navesti član i propis propisa kojim je utvrđena konačnost izdatog akta u prvom stepenu.
Rešenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

INFORMACIJE O BITNIM ELEMENTIMA ADMINISTRATIVNOG POSTUPKA
KOJI SE UREĐUJE PROPISOM⁵

1. Da li se nacrtom/predlogom propisa:
uređuje novi administrativni postupak ☒
menja postojeći administrativni postupak ☐
2. Naziv postupka:
Brisanje iz Registra organskih subjekata
3. Naziv organa, odnosno organizacije koja će biti nadležna za sprovođenje postupka:
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
4. Nivo vlasti na kome se postupak sprovodi (republički, pokrajinski, lokalni):
Republički
5. Navesti član nacрта/predloga propisa kojim je uređen administrativni postupak:
Član 39. stav 9. Predloga zakona
6. Naziv akta koji se izdaje u postupku (ukoliko se u postupku izdaje akt):
Rešenje
7. Vreme važenja akta (ukoliko je akt ograničenog dejstva):
/
8. Koja je svrha postupka?⁶
Predloga zakona propisan je upis subjekta odnosno grupe subjekata u Registar organskih subjekata, kojim se prijavljuju aktivnosti vezane za proizvodnju, pripremu, distribuciju, skladištenje, uvoz, izvoz i stavljanje na tržište proizvoda.
U slučaju da subjekt, odnosno grupa subjekata donese odluku o prestanku obavljanja određene delatnosti ili prestane da ispunjava uslove propisane propisima za organsku proizvodnju, briše se iz registra.
9. Ko su subjekti koji mogu podneti zahtev ili su u obavezi da dostave obaveštenje/izveštaj?
privredni subjekti ☒
građani ☒
10. Broj podnetih zahteva u prethodne tri godine, ukoliko se radi o postupku koji se već sprovodi:

2021 ____/____/____

2022 ____/____/____

2023 ____/____/____

⁵ Članom 10. Zakona o Registru administrativnih postupaka („Službeni glasnik RS”, broj 44/21), propisano je da u postupku donošenja propisa na osnovu kog će se postupak upisivati u Registar, obveznik upisa u obrazloženju propisa navodi opis postupka, sve njegove bitne elemente, svrhu postupka kao i na koji način će se postupak sprovesti od njegovog početka do kraja.

⁶ Svrha postupka pruža odgovor na pitanje ZAŠTO je određeni postupak propisan, odnosno odgovore na pitanja: „Koji problem se rešava uvođenjem postupka/Koje pravo se omogućava uvođenjem postupka“ ili „Koji je cilj postupka“. Na primer, odgovorom treba jasno obrazložiti zašto je neka dozvola uvedena kao obavezna i zašto privredni subjekt ne bi mogao da obavlja delatnost i bez te dozvole, kakvi bi se poremećaji na tržištu desili ukoliko takva dozvola ne bi bila obavezna.

11. Na koji način se postupak pokreće i sprovodi?

elektronski ☐

papirna forma ☒

12. U kom roku je stranka dužna da pokrene postupak, ukoliko je propisan rok?

Subjekt odnosno grupa subjekata dužna je da ministarstvu prijavi svaku promenu podataka u roku od 30 dana od dana njihovog nastanka.

13. Da li je predviđena sankcija, odnosno pravna posledica za nepostupanje u propisanom roku? (ukoliko jeste, navesti sankciju/pravnu posledicu)

Nije predviđena sankcija, odnosno pravna posledica.

14. Da li je propisan obrazac zahteva ili je predviđeno njegovo propisivanje?

/

15. Da li je propisan rok za postupanje organa po zahtevu stranke? (navesti broj dana)

/

16. Koje podatke organ pribavlja po službenoj dužnosti i iz kojih javnih evidencija, sa punim nazivom registra iz koga se ti podaci pribavljaju, kao i vlasnika podataka?

/

17. Navesti javne isprave i druga dokumenta koja stranka mora da dostavi uz zahtev, uz navođenje podatka iz tih dokumenata koji su neophodni za odlučivanje u postupku?

/

18. Na koji način organ koji je nadležan za sprovođenje postupka utvrđuje ispunjenost uslova?

izlaskom na teren ☐ rok za izlazak na teren

na osnovu predate dokumentacije ☒

19. Da li se u toku postupka vrši provera znanja i/ili kompetencija lica, u kom roku i na koji način?

Ne

20. Da li se u toku postupka vrši provera ispunjenosti propisanih zahteva pregledom predmeta (proizvoda, instrumenta, mašine i sl.), u kom roku i na koji način?

/

21. Da li se predviđa taksa, naknada i drugi finansijski izdaci (cena usluge) i propis kojim se izdatak utvrđuje?

Da

22. Naziv drugog organa/organizacije koji učestvuje u sprovođenju postupka i njegova aktivnost, ukoliko u postupku učestvuje drugi organ:

/

23. Naziv postupaka sa kojima je povezan postupak koji se opisuje (da li postoji postupak koji prethodi ovom postupku ili postupak kome je ovaj postupak uslov kao prethodno pitanje):

Upis u Registar organskih subjekata.

24. Da li je postupkom predviđena dvostепенost u odlučivanju? Ukoliko nije, navesti član i propis propisa kojim je utvrđena konačnost izdatog akta u prvom stepenu.
Rešenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

INFORMACIJE O BITNIM ELEMENTIMA ADMINISTRATIVNOG POSTUPKA KOJI SE UREĐUJE PROPISOM⁷

1. Da li se nacrtom/predlogom propisa:
uređuje novi administrativni postupak ☒
menja postojeći administrativni postupak ☐
2. Naziv postupka:
Proizvodnja i stavljanje u promet biljnog reproduktivnog materijala iz organskog heterogenog materijala
3. Naziv organa, odnosno organizacije koja će biti nadležna za sprovođenje postupka:
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
4. Nivo vlasti na kome se postupak sprovodi (republički, pokrajinski, lokalni):
Republički
5. Navedi član nacrt/predloga propisa kojim je uređen administrativni postupak:
Član 15. stav. 6. Predloga zakona
6. Naziv akta koji se izdaje u postupku (ukoliko se u postupku izdaje akt):
Rešenje
7. Vreme važenja akta (ukoliko je akt ograničenog dejstva):
/
8. Koja je svrha postupka?⁸
Organski heterogeni materijal ne mora ispunjavati uobičajene uslove za priznavanje sorti i kategorije sertifikacije (predosnovni, osnovni, sertifikovani i sl.). Ovo izuzeće omogućava fleksibilniji pristup u prometu semena organskog porekla. Iako su propisi ublaženi za organski heterogeni materijal, da bi se takav materijal ipak legalno stavio na tržište, neophodno je dobiti rešenje nadležnog organa. To znači da ovo rešenje služi kao zvanični dokument koji formalizuje to izuzeće i potvrđuje da je materijal zaista heterogeni i podleže tim posebnim pravilima.
9. Ko su subjekti koji mogu podneti zahtev ili su u obavezi da dostave obaveštenje/izveštaj?
privredni subjekti ☒
građani ☐
10. Broj podnetih zahteva u prethodne tri godine, ukoliko se radi o postupku koji se već sprovodi:

⁷ Članom 10. Zakona o Registru administrativnih postupaka („Službeni glasnik RS”, broj 44/21), propisano je da u postupku donošenja propisa na osnovu kog će se postupak upisivati u Registar, obveznik upisa u obrazloženju propisa navodi opis postupka, sve njegove bitne elemente, svrhu postupka kao i na koji način će se postupak sprovoditi od njegovog početka do kraja.

⁸ Svrha postupka pruža odgovor na pitanje ZAŠTO je određeni postupak propisan, odnosno odgovore na pitanja: „Koji problem se rešava uvođenjem postupka/Koje pravo se omogućava uvođenjem postupka“ ili „Koji je cilj postupka“. Na primer, odgovorom treba jasno obrazložiti zašto je neka dozvola uvedena kao obavezna i zašto privredni subjekt ne bi mogao da obavlja delatnost i bez te dozvole, kakvi bi se poremećaji na tržištu desili ukoliko takva dozvola ne bi bila obavezna.

2021 ____/____

2022 ____/____

2023 ____/____

11. Na koji način se postupak pokreće i sprovodi?

elektronski ☐

papirna forma ☒

12. U kom roku je stranka dužna da pokrene postupak, ukoliko je propisan rok?

Pre stavljanja u promet biljnog reproduktivnog materijala iz organskog heterogenog materijala.

13. Da li je predviđena sankcija, odnosno pravna posledica za nepostupanje u propisanom roku? (ukoliko jeste, navesti sankciju/pravnu posledicu)

Pravno lice – subjekt odnosno grupa subjekata kazniće se za privredni prestup novčanom kaznom od 800.000 do 3.000.000 dinara ako stavlja na tržište biljni reproduktivni materijal iz organskog heterogenog materijala bez rešenja Ministarstva – Uprave za zaštitu bilja, a preduzetnik novčanom kaznom od 200.000 do 500.000 dinara za prekršaj.

14. Da li je propisan obrazac zahteva ili je predviđeno njegovo propisivanje?

Pravilnikom će se bliže propisati obrazac i posebni zahtevi o proizvodnji biljnog reproduktivnog materijala iz organskog heterogenog materijala.

15. Da li je propisan rok za postupanje organa po zahtevu stranke? (navesti broj dana)

Donošenje rešenja za proizvodnju i stavljanje u promet biljnog reproduktivnog materijala iz organskog heterogenog materijala je u skladu sa Zakonom o upravnom postupku. U skladu sa tim, rok za donošenje rešenja je 30 dana od dana podnošenja zahteva.

16. Koje podatke organ pribavlja po službenoj dužnosti i iz kojih javnih evidencija, sa punim nazivom registra iz koga se ti podaci pribavljaju, kao i vlasnika podataka?

/

17. Navesti javne isprave i druga dokumenta koja stranka mora da dostavi uz zahtev, uz navođenje podatka iz tih dokumenata koji su neophodni za odlučivanje u postupku?

Pravilnikom će se bliže urediti dokumentacija koja se dostavlja uz obrazac za izdavanje potvrde za proizvodnju i stavljanje u promet biljnog reproduktivnog materijala iz organskog heterogenog materijala.

18. Na koji način organ koji je nadležan za sprovođenje postupka utvrđuje ispunjenost uslova?

izlaskom na teren ☐ rok za izlazak na teren

na osnovu predate dokumentacije ☒

19. Da li se u toku postupka vrši provera znanja i/ili kompetencija lica, u kom roku i na koji način?

/

20. Da li se u toku postupka vrši provera ispunjenosti propisanih zahteva pregledom predmeta (proizvoda, instrumenta, mašine i sl.), u kom roku i na koji način?

/

21. Da li se predviđa taksa, naknada i drugi finansijski izdaci (cena usluge) i propis kojim se izdatak utvrđuje?

Da

22. Naziv drugog organa/organizacije koji učestvuje u sprovođenju postupka i njegova aktivnost, ukoliko u postupku učestvuje drugi organ:

/

23. Naziv postupaka sa kojima je povezan postupak koji se opisuje (da li postoji postupak koji prethodi ovom postupku ili postupak kome je ovaj postupak uslov kao prethodno pitanje):

/

24. Da li je postupkom predviđena dvostепенost u odlučivanju? Ukoliko nije, navesti član i propis propisa kojim je utvrđena konačnost izdatog akta u prvom stepenu. Rešenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada
Obrađivač - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

2. Naziv propisa

Predlog zakona o organskoj proizvodnji

Draft law on organic production

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa:

NEMA

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma:

NEMA

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma:

NEMA

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma:

NEMA

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije:

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA) za period 2024-2027. godine u Poglavlju 11 – POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ, 3.11.5. ORGANSKA PROIZVODNJA, predviđeno je donošenje propisa u IV kvartalu 2025. godine.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima:

NEMA

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima:

UREDBA (EU) 2018/848 EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA OD 30. MAJA 2018. GODINE O ORGANSKOJ PROIZVODNJI I OZNAČAVANJU ORGANSKIH PROIZVODA I O STAVLJANJU VAN SNAGE UREDBE SAVETA (EZ) BROJ 834/2007- DELIMIČNO USKLAĐEN

CONSOLIDATED TEXT: REGULATION (EU) 2018/848 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL OF 30 MAY 2018 ON ORGANIC PRODUCTION AND LABELLING OF ORGANIC PRODUCTS AND REPEALING COUNCIL REGULATION (EC) NO 834/2007

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima:

NEMA

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost:

Propis je u potpunosti usklađen u meri u kojoj je to moguće pre pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Nakon pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

JESU

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

JESTE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U okviru tvining projekta „Jačanje kapaciteta za sprovođenje i dalji razvoj zakonodavstva u oblasti organske proizvodnje i politike kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda” angažovani su *Giacomo Mocciaro* i *Giuseppe Paesano* iz Ministarstva poljoprivrede, hrane i šumarstva Republike Italije i *Fossati Matilde* iz Službe za održivu poljoprivredu Generalnog direktorata za poljoprivredu, lov i ribolov Italije.

1. Naziv propisa Evropske unije : Consolidated text: REGULATION (EU) 2018/848 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 30 May 2018 on organic production and labelling of organic products and repealing Council Regulation (EC) No 834/2007 Uredba (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Saveta od 30. maja 2018. godine o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda i o stavljanju van snage Uredbe Saveta (EZ) broj 834/2007	2. „CELEX” oznaka EU propisa 02018R0848
3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	4. Datum izrade tabele: Jun 2025
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o organskoj proizvodnji Draft law on organic production	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: NPAA – 2024-368
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU: Potpuno usklađeno (PU) / Delimično usklađeno (DU) / Neusklađeno (NU) / Neprenosivo (NP)	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa Republike Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost (Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo –	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
				NP)		
1.	This Regulation establishes the principles of organic production and lays down the rules concerning organic production, related certification and the use of indications referring to organic production in labelling and advertising, as well as rules on controls additional to those laid down in Regulation (EU) 2017/625.	1.	Ovim zakonom uređuju se opšta i posebna načela organske proizvodnje, opšti i posebni zahtevi organske proizvodnje, označavanje i oglašavanje organskih proizvoda, kontrola, sertifikacija, zahtevi o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za organsku proizvodnju.	(PU)		
2.1	1.This Regulation applies to the following products originating from agriculture, including aquaculture and beekeeping, as listed in Annex I to the TFEU and to products originating from those products, where such products are, or are intended to be, produced, prepared, labelled, distributed, placed on the market, imported into or exported from the Union:	2.1	Odredbe ovog zakona primenjuju se na proizvode u svim fazama organske biljne i stočarske proizvodnje, uključujući akvakulturu i pčelarstvo, kao i na proizvode koji su od njih dobijeni.	(PU)		
2.1a	(a) live or unprocessed agricultural products, including seeds and other plant reproductive material;	2.2.1	1) živi ili neprerađeni poljoprivredni proizvodi, uključujući seme i drugi biljni reproduktivni materijal;	(PU)		
2.1b	(b) processed agricultural products for use as food;	2.2.2	2) prerađeni poljoprivredni proizvodi koji se koriste kao hrana;	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.1.c	(c) feed.	2.2.3	3) hrana za životinje;	(PU)		
2.2	2. This Regulation applies to any operator involved, at any stage of production, preparation and distribution, in activities relating to the products referred to in paragraph 1.	2.3	Ovaj zakon primenjuje se na sve subjekte koji učestvuju u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme, označavanja, stavljanja na tržište, uvoza ili izvoza proizvoda iz stava 2. ovog člana.	(PU)		
2.3	3. Mass catering operations carried out by a mass caterer as defined in point (d) of Article 2(2) of Regulation (EU) No 1169/2011 are not subject to this Regulation except as set out in this paragraph. Member States may apply national rules or, in the absence thereof, private standards, on the production, labelling and control of products originating from mass catering operations. The organic production logo of the European Union shall not be used in the labelling, the presentation or the advertising of such products, and shall not be used to advertise the mass caterer.	3.	Odredbe ovog zakona ne primenjuje se na pripremu hrane u objektima javne ishrane.	(PU)		
2.4	4. Except where otherwise provided, this Regulation applies without prejudice to related Union legislation, in particular, legislation in the fields of safety of the food chain, animal health and welfare, plant health and plant reproductive material.			(NP)	U skladu sa nacionalnim zakonodavstvom podrazumeva se poštovanje drugih nacionalnih propisa	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.5	5. This Regulation applies without prejudice to other specific Union law relating to the placing of products on the market and, in particular, to Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council (1) and to Regulation (EU) No 1169/2011.			(NP)	U skladu sa nacionalnim zakonodavstvo podrazumeva se poštovanje drugih nacionalnih propisa	
2.6	6. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending the list of products set out in Annex I by adding further products to the list, or by amending those added entries. Only products which are closely linked to agricultural products shall be eligible for inclusion in that list.	2.2.4 2.5	4) drugi proizvodi povezani sa poljoprivredom. Ministar nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministar) bliže propisuje Listu drugih proizvoda povezanih sa poljoprivredom.	(PU)		
3.1	For the purposes of this Regulation, the following definitions apply:	4.1	Pojedini izrazi u smislu ovog zakona, imaju sledeće značenje:			
3.1	(1) ‘organic production’ means the use, including during the conversion period referred to in Article 10, of production methods that comply with this Regulation at all stages of production, preparation and distribution;	4.1.28	28) <i>organska proizvodnja</i> je primena opštih i posebnih zahteva organske proizvodnje u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme, označavanja, distribucije, stavljanja na tržište, uvoza ili izvoza, uključujući tu i period konverzije, u skladu sa ovim zakonom;	(PU)		
3.1.2	(2) ‘organic product’ means a product resulting from organic production, other than a product produced during the conversion period referred to in Article 10. The products of hunting or fishing of	4.1.29	29) <i>organski proizvod</i> jeste proizvod koji je proizveden, odnosno uvezen i označen u skladu sa ovim zakonom, osim proizvoda proizvedenog tokom perioda	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	wild animals are not considered as organic products;		konverzije, kao i osim proizvoda dobijenih lovom divljih životinja i ribolovom;			
3.1.3	(3) 'agricultural raw material' means an agricultural product that has not been subjected to any operation of preservation or processing;	4.1.34	34) <i>poljoprivredna sirovina</i> jeste poljoprivredni proizvod koji nije bio podvrgnut postupku konzerviranja ili prerade;	(PU)		
3.1.4	(4) 'preventive measures' means measures that are to be taken by operators at every stage of production, preparation and distribution in order to ensure the preservation of biodiversity and soil quality, measures for the prevention and control of pests and diseases and measures that are to be taken to avoid negative effects on the environment, animal health and plant health;	4.1.37	37) <i>preventivne mere</i> jesu mere koje preduzima subjekt u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije da bi se osiguralo očuvanje biodiverziteta i kvaliteta zemljišta, mere za sprečavanje i kontrolu štetnih organizama i bolesti i mere koje treba preduzeti da bi se izbegli štetni uticaji na životnu sredinu, zdravlje životinja i biljaka;	(PU)		
3.1.5	(5) 'precautionary measures' means measures that are to be taken by operators at every stage of production, preparation, and distribution to avoid contamination with products or substances that are not authorized for use in organic production in accordance with this Regulation, and to avoid the commingling of organic products with non-organic products;	4.1.22 4.1.22.1 4.1.22.2	22) <i>mere predostrožnosti</i> jesu mere koje subjekti preduzimaju u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije, u skladu sa ovim zakonom, kako bi se: (1) izbegla kontaminacija proizvodima ili supstancama koje nisu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji, i (2) izbeglo mešanje organskih proizvoda sa proizvodima koji nisu iz organske proizvodnje;	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1.6	(6) 'conversion' means the transition from non-organic to organic production within a given period, during which the provisions of this Regulation concerning organic production apply;	4.1.18	18) <i>konverzija</i> jeste prelaz sa proizvodnje koja nije organska na organsku proizvodnju u određenom periodu tokom kojeg se primenjuju odredbe ovog zakona;	(PU)		
3.1.7	(7) 'in-conversion product' means a product that is produced during the conversion period referred to in Article 10;	4.1.43	43) <i>proizvod iz perioda konverzije</i> jeste proizvod koji je proizveden tokom perioda konverzije;	(PU)		
3.1.8	(8) 'holding' means all the production units operated under single management for the purpose of producing live or unprocessed agricultural products, including products originating from aquaculture and beekeeping, referred to in point (a) of Article 2(1) or products listed in Annex I other than essential oils and yeast;			(DU)	Definicija postoji u Zakonu o poljoprivredi i ruralnom razvoju, s tim da je pod pojom gazdinstva pored proizvodnje obuhvaćena i prerada	
3.1.9	(9) 'production unit' means all assets of a holding, such as primary production premises, land parcels, pasturages, open air areas, livestock buildings or parts thereof, hives, fish ponds, containment systems and sites for algae or aquaculture animals, rearing units, shore or seabed concessions, and premises for the storage of crops, of crop products, of algae products, of animal products, of raw materials and of any other relevant inputs managed as described in point (10), point (11) or point (12);			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1.10	(10) ‘organic production unit’ means a production unit, excluding during the conversion period referred to in Article 10, which is managed in compliance with the requirements applicable to organic production;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.11	(11) ‘in-conversion production unit’ means a production unit, during the conversion period referred to in Article 10, which is managed in compliance with the requirements applicable to organic production; it may be constituted of land parcels or other assets for which the conversion period referred to in Article 10 starts at different moments in time;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.12	(12) ‘non-organic production unit’ means a production unit which is not managed in compliance with the requirements applicable to organic production;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.13	(13) ‘operator’ means the natural or legal person responsible for ensuring that this Regulation is complied with at every stage of production, preparation and distribution that are under that person’s control;	4.1.51	51) <i>subjekt</i> jeste pravno ili fizičko lice, odnosno preduzetnik koji je odgovoran da obezbedi da se u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije, a koja je pod njegovom kontrolom, postupa u skladu sa odredbama propisanim ovim zakonom;	(PU)		
3.1.14	(14) ‘farmer’ means a natural or legal person, or a group of natural or legal persons, regardless of the legal status of that group and its members under national law, who exercises an agricultural activity;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.15	(15) ‘agricultural area’ means agricultural area as defined in point (e) of Article 4(1) of Regulation (EU) No 1307/2013;	4.1.33	33) <i>poljoprivredno zemljište</i> jesu njive, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, ribnjaci, trstici i močvare, kao i	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			drugo zemljište (vrtače, napuštena rečna korita, zemljišta obrasla niskim žbunastim rastinjem i drugo), koje po svojim prirodnim i ekonomskim uslovima može racionalno da se koristi za poljoprivrednu proizvodnju u skladu sa zakonom kojim se uređuje poljoprivreda i ruralni razvoj;			
3.1.16	(16) 'plants' means plants as defined in point (5) of Article 3 of Regulation (EC) No 1107/2009;	4.1.3	3) <i>bilje</i> jesu žive biljke i živi biljni delovi, uključujući sveže voće, povrće i seme;	(PU)		
3.1.17	(17) 'plant reproductive material' means plants and all parts of plants, including seeds, at any stage of growth that are capable of, and intended for, producing entire plants;	4.1.6	6) <i>biljni reproduktivni materijal</i> jesu biljke i svi delovi biljaka, uključujući seme, u bilo kojoj fazi rasta koji su sposobni i namenjeni za proizvodnju celih biljaka;	(PU)		
3.1.18	(18) 'organic heterogeneous material' means a plant grouping within a single botanical taxon of the lowest known rank which:	4.1.31	31) <i>organski heterogeni materijal</i> jeste grupa biljaka unutar jedne najniže poznate botaničke taksonomske jedinice, koja:	(PU)		
3.1.18.a	(a) presents common phenotypic characteristics;	4.1.31.1	(1) pokazuje zajedničke fenotipske karakteristike,	(PU)		
3.1.18.b	(b) is characterised by a high level of genetic and phenotypic diversity between individual reproductive units, so that that plant grouping is represented by the material as a whole, and not by a small number of units;	4.1.31.2	(2) se odlikuje visokim nivoom genetičke i fenotipske raznolikosti između pojedinačnih reproduktivnih jedinica, tako da materijal predstavlja tu grupu biljaka kao celinu, a ne kao mali broj jedinica,	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1.18.c	(c) is not a variety within the meaning of Article 5(2) of Council Regulation (EC) No 2100/94 (1);	4.1.31.3	(3) nije sorta u skladu sa propisom o zaštiti prava oplemenjivača biljnih sorti,	(PU)		
3.1.18.d	(d) is not a mixture of varieties; and	4.1.31.4	(4) nije mešavina sorata,	(PU)		
3.1.18.e	(e) has been produced in accordance with this Regulation;	4.1.31.5	(5) je proizvedena u skladu sa ovim zakonom;	(PU)		
3.1.19	(19) 'organic variety suitable for organic production' means a variety as defined in Article 5(2) of Regulation (EC) No 2100/94 which:	4.1.30	30) <i>organska sorta pogodna za organsku proizvodnju</i> jeste sorta u smislu propisa o zaštiti prava oplemenjivača biljnih sorti koja:	(PU)		
3.1.19.a	(a) is characterised by a high level of genetic and phenotypical diversity between individual reproductive units; and	4.1.30.1	(1) se odlikuje visokim nivoom genetičke i fenotipske raznolikosti između pojedinačnih reproduktivnih jedinica, i	(PU)		
3.1.19.b	(b) results from organic breeding activities referred to in point 1.8.4 of Part I of Annex II to this Regulation;	4.1.30.2	(2) je rezultat aktivnosti organskog oplemenjivanja koje treba da bude sprovedeno u organskim uslovima i treba da bude usmereno na unapređenje genetske raznovrsnosti, oslanjanje na prirodnu sposobnost razmnožavanja, kao i na poljoprivrednu vrednost, otpornost na bolesti i prilagođavanje različitim lokalnim uslovima zemljišta i klime, kao i da se sve prakse umnožavanja, osim kulture meristema, moraju obavljati pod sertifikovanim organskim upravljanjem;	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1.20	(20) 'mother plant' means an identified plant from which plant reproductive material is taken for the reproduction of new plants;	4.1.21	21) <i>matična biljka</i> jeste poznata biljka od koje se uzima biljni reproduktivni materijal za reprodukciju novih biljaka;	(PU)		
3.1.21	(21) 'generation' means a group of plants constituting a single step in the line of descent of plants;	4.1.9	9) <i>generacija</i> jeste grupa biljaka koje čine jedan stepen u liniji porekla biljaka;	(PU)		
3.1.22	(22) 'plant production' means production of agricultural crop products including harvesting of wild plant products for commercial purposes;	4.1.4	4) <i>biljna proizvodnja</i> jeste proizvodnja poljoprivrednih kultura uključujući sakupljanje divljih biljnih vrsta u komercijalne svrhe;	(PU)		
3.1.23	(23) 'plant products' means plant products as defined in point (6) of Article 3 of Regulation (EC) No 1107/2009;	4.1.5	5) <i>biljni proizvod</i> jeste proizvod biljnog porekla u neobrađenom neprerađenom stanju ili jednostavno prerađeni mlevenjem, sušenjem ili presovanjem;	(PU)		
3.1.24	(24) 'pest' means a pest as defined in Article 1(1) of Regulation (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council (1);	4.1.56	56) <i>štetni organizmi</i> jesu bilo koja vrsta, soj ili biotip patogenih uzročnika, životinja ili parazitskog bilja koji je štetan za bilje ili biljne proizvode.	(PU)		
3.1.25	(25) 'biodynamic preparations' means mixtures traditionally used in biodynamic farming;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1.26	(26) 'plant protection products' means the products referred to in Article 2 of Regulation (EC) No 1107/2009;	4.1.49 4.1.49.1 4.1.49.2 4.1.49.3 4.1.49.4 4.1.49.5	49) <i>sredstvo za zaštitu bilja</i> jeste proizvod koji se sastoji ili sadrži aktivnu supstancu ili osnovnu supstancu i koformulante, a može da sadrži i protektant, odnosno sinergist i primenjuje se: (1) za zaštitu bilja ili biljnih proizvoda od štetnih organizama ili sprečavanje delovanja štetnih organizama, osim ako se ovi proizvodi koriste u higijenske svrhe, (2) kao regulator rasta biljaka koji deluje na životne procese biljaka različito od načina delovanja sredstava za ishranu bilja, (3) za očuvanje biljnih proizvoda, kada su u pitanju supstance ili proizvodi koji nisu regulisani posebnim propisima kojima se uređuju konzervansi, (4) za uništavanje neželjenih biljaka ili delova biljaka, izuzev algi, osim ako se ti proizvodi primenjuju na zemljište ili vodu u svrhu zaštite bilja, (5) za kontrolu ili sprečavanje neželjenog rasta biljaka, izuzev algi, osim ako se ti proizvodi primenjuju na zemljište ili vodu u svrhu zaštite bilja;	(PU)		
3.1.27	(27) 'livestock production' means the production of domestic or domesticated terrestrial animals, including insects;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1.28	(28) 'veranda' means an additional, roofed, uninsulated, outdoor part of a building intended for poultry, the longest side usually being equipped with wire fencing or netting, with an outdoor climate, natural and, where necessary, artificial illumination, and a littered floor;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.29	(29) 'pullets' means young animals of the Gallus gallus species that are of an age of less than 18 weeks;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.30	(30) 'laying hens' means animals of the Gallus gallus species that are intended for the production of eggs for consumption and that are of an age of at least 18 weeks;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.31	(31) 'usable area' means usable area as defined in point (d) of Article 2(2) of Council Directive 1999/74/EC (2);			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.32	(32) 'aquaculture' means aquaculture as defined in point (25) of Article 4(1) of Regulation (EU) No 1380/2013 of the European Parliament and of the Council	4.1.2	2)akvakultura jeste uzgoj vodenih organizama korišćenjem tehnika koje povećavaju njihovu proizvodnju preko prirodnog kapaciteta staništa koji ostaju u vlasništvu subjekta tokom faze uzgoja i proizvodnje, uključujući i fazu izlova;	(PU)		
3.1.33	(33) 'aquaculture products' means aquaculture products as defined in point (34) of Article 4(1) of Regulation (EU) No 1380/2013;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1.34	(34) 'closed recirculation aquaculture facility' means a facility on land or in a vessel where aquaculture takes place within an enclosed environment involving the recirculation of water and which depends on permanent external energy input to stabilise the environment for the aquaculture animals;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.35	(35) 'energy from renewable sources' means energy from renewable non-fossil sources such as wind, solar, geothermal, wave, tidal, hydropower, landfill gas, sewage treatment plant gas and biogases;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.36	(36) 'hatchery' means a place for the breeding, hatching and rearing through the early life stages of aquaculture animals, in particular finfish and shellfish;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.37	(37) 'nursery' means a place where an intermediate aquaculture production system is applied between the hatchery and grow-out stages. The nursery stage is completed within the first third of the production cycle, with the exception of species undergoing a smoltification process;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.38	(38) 'water pollution' means pollution as defined in point (33) of Article 2 of Directive 2000/60/EC and in point (8) of Article 3 of Directive 2008/56/EC of the European Parliament and of the Council (1), in the waters to which each of those Directives applies;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.39	(39) 'polyculture' means the rearing in aquaculture of two or more species, usually from different trophic levels, in the same culture unit;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1.40	(40) 'production cycle' means the lifespan of an aquaculture animal or alga, from the earliest life stage (fertilised eggs, in the case of aquaculture animals) to harvesting;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.41	(41) 'locally grown species' means aquaculture species which are neither alien nor locally absent species within the meaning of points (6) and (7), respectively, of Article 3 of Council Regulation (EC) No 708/2007 (2), as well as the species listed in Annex IV to that Regulation;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.42	(42) 'veterinary treatment' means all courses of a curative or preventive treatment against an occurrence of a specific disease;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.43	(43) 'veterinary medicinal product' means a veterinary medicinal product as defined in point (2) of Article 1 of Directive 2001/82/EC of the European Parliament and of the Council (3);			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.44	(44) 'preparation' means the operations of preserving or processing of organic or in-conversion products, or any other operation that is carried out on an unprocessed product without altering the initial product, such as slaughtering, cutting, cleaning or milling, as well as packaging, labelling or alterations made to the labelling relating to organic production;	4.1.36	36) <i>priprema</i> jeste postupak konzervisanja ili prerade organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije, ili svaki drugi postupak koji se sprovodi na neprerađenom proizvodu bez promene početnog proizvoda, kao što su npr. klanje, rezanje, čišćenje ili mlevenje, pakovanje, označavanje kao i izmene označavanja koje se odnose na organsku proizvodnju;	(PU)		
3.1.45	(45) 'food' means food as defined in Article 2 of Regulation (EC) No 178/2002 of the European			(PU)	Definicija	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Parliament and of the Council (1);				propisana Zakonom o bezbednosti hrane ("Službeni glasnik RS", broj 41/2009 i 17/2019)	
3.1.46	(46) 'feed' means feed as defined in point (4) of Article 3 of Regulation (EC) No 178/2002;			(PU)	Definicija propisana Zakonom o bezbednosti hrane ("Službeni glasnik RS", broj 41/2009 i 17/2019)	
3.1.47	(47) 'feed materials' mean feed materials as defined in point (g) of Article 3(2) of Regulation (EC) No 767/2009 of the European Parliament and of the Council (2);	4.1.55	55) <i>hranivo</i> jeste proizvod biljnog ili životinjskog porekla čija je osnovna namena da zadovolji nutritivne potrebe životinja, u njegovom prirodnom stanju, svež ili konzerviran i proizvod dobijen njegovom industrijskom preradom, kao i organske ili neorganske materije, bilo da sadrže ili ne sadrže aditive za hranu za životinje, koji je namenjen za oralno hranjenje životinja, direktno kao takav ili posle prerade, ili se upotrebljava u smeši ili kao nosač u predsmеši;	(PU)		
3.1.48	(48) 'placing on the market' means placing on the market as defined in point (8) of Article 3 of	4.1.50	50) <i>stavljanje na tržište</i> jeste držanje hrane ili hrane za životinje u svrhu prodaje,	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Regulation (EC) No 178/2002;		uključujući nuđenje na prodaju ili bilo koji drugi oblik stavljanja na tržište, bez obzira da li je besplatno ili ne, kao i sama prodaja, distribucija i drugi oblici stavljanja na tržište;			
3.1.49	(49) 'traceability' means the ability to trace and follow food, feed or any product referred to in Article 2(1), and any substance intended or expected to be incorporated into food, feed or any product referred to in Article 2(1), through all stages of production, preparation and distribution;	4.1.46	46) <i>sledljivost</i> jeste mogućnost praćenja, i to: hrane, hrane za životinje, životinja koje služe za proizvodnju hrane, sirovina ili supstanci namenjenih ili za koje se očekuje da će biti ugrađene u hranu, hranu za životinje ili svaki proizvod iz člana 2. ovog zakona, kroz sve faze proizvodnje, prerade i stavljanja na tržište;	(PU)		
3.1.50	(50) 'stage of production, preparation and distribution' means any stage from the primary production of an organic product through its storage, processing, transport, and sale or supply to the final consumer, including, where relevant, labelling, advertising, import, export and subcontracting activities;	4.1.54	54) <i>faza proizvodnje, pripreme i distribucije</i> jeste svaka faza od primarne proizvodnje organskog proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije do njegovog skladištenja, prerade, prevoza i prodaje ili isporuke krajnjem potrošaču, uključujući, gde je to primenjivo, označavanje, oglašavanje, uvoz, izvoz i aktivnosti poverene podugovaračima;	(PU)		
3.1.51	(51) 'ingredient' means an ingredient as defined in point (f) of Article 2(2) of Regulation (EU) No 1169/2011 or, for products other than food, any substance or product used in the manufacture or preparation of products that is still present in the finished product, even in altered form;	4.1.44	44) <i>sastojak</i> jeste bilo koja supstanca ili proizvod, uključujući arome, prehrambene aditive i prehrambene enzime, i bilo koji sastojak složenog sastojka koji se koristi u proizvodnji ili pripremi hrane i koji je još uvek prisutan u gotovom proizvodu, čak i	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			u izmenjenom obliku, osim rezidua koje se ne smatraju sastojcima;			
3.1.52	(52) 'labelling' means any words, particulars, trade marks, brand name, pictorial matter or symbol relating to a product that are placed on any packaging, document, notice, label, ring or collar that accompanies or refers to that product;	4.1.12	12) <i>deklarisanje, odnosno označavanje</i> jesu sve reči, podaci, žigovi, zaštićena imena, slike ili simboli koji se odnose na proizvod i koji se nalaze na bilo kojoj ambalaži, dokumentu, obaveštenju, oznaci, alki ili omotu koji ide uz taj proizvod ili se na njega odnosi;	(PU)		
3.1.53	(53) 'advertising' means any presentation of products to the public, by any means other than a label, that is intended or is likely to influence and shape attitudes, beliefs and behaviours in order to directly or indirectly promote the sale of products;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.54	(54) 'competent authorities' means competent authorities as defined in point (3) of Article 3 of Regulation (EU) 2017/625;	4.1.23	23) <i>nadležni organi u oblasti organske proizvodnje</i> jesu Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo), odnosno ministarstvo nadležno za poslove zdravlja kao organi državne uprave;	(PU)		
3.1.55	(55) 'control authority' means an organic control authority as defined in point (4) of Article 3 of Regulation (EU) 2017/625, or an authority recognised by the Commission or by a third country recognised by the Commission for the purposes of carrying out controls in third countries for the import of organic and in conversion products into the Union;			(NP)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1.56	(56) 'control body' means a delegated body as defined in point (5) of Article 3 of Regulation (EU) 2017/625, or a body recognised by the Commission or by a third country recognised by the Commission for the purposes of carrying out controls in third countries for the import of organic and in-conversion products into the Union;	4.1.20	20) <i>kontrolno telo</i> jeste zasebno pravno lice ovlašćeno za određene poslove iz oblasti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;	(PU)		
3.1.57	(57) 'non-compliance' means non-compliance with this Regulation or non-compliance with the delegated or implementing acts adopted in accordance with this Regulation;	4.1.25	25) <i>neusaglašenost</i> jeste neusaglašenost subjekta odnosno grupe subjekata, kontrolnih tela, proizvoda odnosno njihove pripreme, proizvodnje, stavljanja na tržište, označavanja i oglašavanja, kontrole i sertifikacije, službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, kao i uvoza i izvoza sa odredbama ovog zakona;	(PU)		
3.1.58	(58) 'genetically modified organism' or 'GMO' means a genetically modified organism as defined in point (2) of Article 2 of Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council (1) which is not obtained through the techniques of genetic modification listed in Annex I.B to that Directive;	4.1.10	10) <i>genetički modificovan organizam</i> (u daljem tekstu: GMO) jeste organizam čiji je genetički materijal promijenjen metodama savremene biotehnologije u skladu sa zakonom kojim se uređuju genetički modificovani organizmi;	(PU)		
3.1.59	(59) 'produced from GMOs' means derived in whole or in part from GMOs but not containing or consisting of GMOs;	4.1.41	41) <i>proizveden od gmo-a</i> znači u celosti ili delimično dobijen od gmo-a, ali ne sadrži gmo-e ili se ne sastoji od gmo-a;	(PU)		
3.1.60	(60) 'produced by GMOs' means derived by using a GMO as the last living organism in the production process, but not containing or consisting of GMOs nor produced from GMOs;	4.1.42	42) <i>proizveden pomoću GMO</i> jeste proizvod dobijen uz pomoć GMO kao poslednjeg živog organizma u procesu proizvodnje, ali ne sadrži GMO ili se ne	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			sastoji od GMO niti je proizveden od GMO;			
3.1.61	(61) 'food additive' means a food additive as defined in point (a) of Article 3(2) of Regulation (EC) No 1333/2008 of the European Parliament and of the Council (2);	4.1.37	37) <i>prehrambeni aditiv</i> jeste svaka supstanca koja se, bez obzira na njenu hranljivu vrednost, ne koristi kao hrana, niti predstavlja karakterističan sastojak hrane, ali se iz tehnoloških razloga dodaje hrani u toku proizvodnje, prerade, pripreme, obrade, pakovanja, transporta ili čuvanja, tako da direktno ili indirektno preko svojih međuproizvoda postaje ili može da postane sastojak hrane u skladu sa propisom o prehrambenim aditivima;	(PU)		
3.1.62	(62) 'feed additives' mean feed additives as defined in point (a) of Article 2(2) of Regulation (EC) No 1831/2003 of the European Parliament and of the Council (1);	4.1.1	1) <i>aditiv za hranu za životinje</i> jeste supstanca, mikroorganizam ili preparat, osim hraniva i predsmeshe, koji se dodaje hrani za životinje ili vodi sa namerom da se izvrši jedna ili više funkcija aditiva;	(PU)		
3.1.63	(63) 'engineered nanomaterial' means an engineered nanomaterial as defined in point (f) of Article 3(2) of Regulation (EU) 2015/2283 of the European Parliament and of the Council (2);			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.64	(64) 'equivalence' means meeting the same objectives and principles by applying rules which ensure the same level of assurance of conformity;	4.1.14	14) <i>ekvivalentnost</i> jeste ostvarivanje istih ciljeva i načela primenom zahteva kojima se osigurava isti nivo usaglašenosti;	(PU)		
3.1.65	(65) 'processing aid' means a processing aid as defined in point (b) of Article 3(2) of Regulation (EC) No 1333/2008 for food and in point (h) of Article 2(2) of Regulation (EC) No 1831/2003 for			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	feed;					
3.1.66	(66) 'food enzyme' means a food enzyme as defined in point (a) of Article 3(2) of Regulation (EC) No 1332/2008 of the European Parliament and of the Council (3);			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.67	(67) 'ionising radiation' means ionising radiation as defined in point (46) of Article 4 of Council Directive 2013/59/Euratom (4);	4.1.17	17) <i>jonizujuće zračenje</i> jeste prenos energije u obliku čestica elektromagnetskog talasa dužine 100 Hz ili manje (frekvencije 3×10^{15} Hz ili veće) kojima direktno ili indirektno proizvode jone;	(PU)		
3.1.68	(68) 'prepacked food' means prepacked food as defined in point (e) of Article 2(2) of Regulation (EU) No 1169/2011;	4.1.53	53) <i>upakovana hrana</i> jeste svaki pojedinačni proizvod namenjen krajnjem potrošaču i objektima javne ishrane, a koji se sastoji od hrane i ambalaže u koju je hrana stavljena pre nego što je ponuđena na prodaju, bilo da ambalaža u potpunosti ili samo delimično zatvara hranu, ali tako da sadržaj ne može biti promenjen bez otvaranja ili promene ambalaže, i ista ne uključuje hranu pakovanu na prodajnom mestu na zahtev potrošača ili prepakovanu za direktnu prodaju;	(PU)		
3.1.69	(69) 'poultry house' means a fixed or mobile building for accommodating flocks of poultry, which includes all surfaces covered by roofs, including a veranda; the house may be subdivided into separate compartments, each accommodating a single flock;			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1.70	(70) 'soil-related crop cultivation' means production in living soil or in soil that is mixed or fertilised with materials and products that are allowed in organic production in connection with the subsoil and bedrock;	4.1.52	52) <i>gajenje kultura povezanih sa zemljištem</i> jeste proizvodnja kultura na zemljištu odnosno zemljištu pomešanom ili obogaćenom sa materijalima i proizvodima dozvoljenim u organskoj proizvodnji, a koje je povezano sa podzemnim slojem i podlogom;	(PU)		
3.1.71	(71) 'unprocessed products' means unprocessed products as defined in point (n) of Article 2(1) of Regulation (EC) No 852/2004 of the European Parliament and of the Council (1), irrespective of packaging or labelling operations;	4.1.24	24) <i>neprerađeni proizvodi</i> jesu proizvodi koji nisu prerađeni, uključujući proizvode koji su razdvojeni, izdijeljeni, odsečeni, narezani, otkošteni, usitnjeni, odrani, mleveni, seckani, očišćeni, obrađeni, oljušteni, mleveni drobljenjem, ohlađeni, zamrznuti, duboko zamrznuti ili odmrznuti ne uzimajući u obzir postupke pakovanja ili označavanja;	(PU)		
3.1.72	(72) 'processed products' means processed products as defined in point (o) of Article 2(1) of Regulation (EC) No 852/2004, irrespective of packaging or labelling operations;	4.1.39	39) <i>prerađeni proizvodi</i> jesu proizvodi koji nastaju preradom neprerađenih proizvoda i koji mogu da sadrže sastojke koji su potrebni za njihovu proizvodnju ili koji im daju posebne karakteristike, ne uzimajući u obzir postupke pakovanja i označavanja;	(PU)		
3.1.73	(73) 'processing' means processing as defined in point (m) of Article 2 (1) of Regulation (EC) No 852/2004; this includes the use of substances referred to in Articles 24 and 25 of this Regulation but does not include packaging or labelling	4.1.40	40) <i>prerada</i> jeste svaki postupak koji bitno menja početni proizvod, uključujući zagrevanje, dimljenje, salamurenje, zrenje, sušenje, mariniranje, ekstrahovanje, ekstruziju ili kombinaciju ovih procesa,	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	operations;		uključujući upotrebu odobrenih supstanci u skladu sa ovim zakonom, ali ne uključujući pakovanje i označavanje;			
3.1.74	(74) 'integrity of organic or in-conversion products' means the fact that the product does not exhibit non-compliance which: (a) in any stage of production, preparation and distribution affects the organic or in-conversion characteristics of the product; or (b) is repetitive or intentional;	4.1.16 4.1.16.1 4.1.16.2	16) <i>integritet organskih ili proizvoda iz perioda konverzije</i> jeste kada nema neusaglašenosti u skladu sa ovim zakonom: (1) u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije koje utiču na karakteristike organskih proizvoda odnosno karakteristike proizvoda iz perioda konverzije, ili (2) koje se ponavljaju ili su namerne;	(PU)		
3.1.75	(75) 'pen' means an enclosure that includes a part in which animals are provided with protection from adverse weather conditions.			(NU)	Biće propisano podzakonskim aktom	
3.1.6	(6) 'conversion' means the transition from non-organic to organic production within a given period, during which the provisions of this Regulation concerning organic production apply;	4.1.32	32) <i>period konverzije</i> jeste vremenski period potreban za prelaz sa proizvodnje koja nije organska, na organsku proizvodnju tokom kojeg se primenjuju odredbe ovog zakona;	(PU)		
3.1.7	(7) 'in-conversion product' means a product that is produced during the conversion period referred to in Article 10;	4.1.43	43) <i>proizvod iz perioda konverzije</i> jeste proizvod koji je proizveden tokom perioda konverzije;	(PU)		
	Organic production shall pursue the following general objectives:	5.1	Opšti ciljevi ovog zakona, jesu: 1) doprinos zaštiti životne sredine i klime;	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
4.1 4.1.a 4.1.b 4.1.c 4.1.d 4.1.e 4.1.f 4.1.g 4.1.h 4.1.i 4.1.j	(a) contributing to protection of the environment and the climate; (b) maintaining the long-term fertility of soils; (c) contributing to a high level of biodiversity; (d) substantially contributing to a non-toxic environment; (e) contributing to high animal welfare standards and, in particular, to meeting the species-specific behavioural needs of animals; (f) encouraging short distribution channels and local production in the various areas of the Union; (g) encouraging the preservation of rare and native breeds in danger of extinction; (h) contributing to the development of the supply of plant genetic material adapted to the specific needs and objectives of organic agriculture; (i) contributing to a high level of biodiversity, in particular by using diverse plant genetic material, such as organic heterogeneous material and organic varieties suitable for organic production; (j) fostering the development of organic plant breeding activities in order to contribute to favourable economic perspectives of the organic sector.	5.1.1 5.1.2 5.1.3 5.1.4 5.1.5 5.1.6 5.1.7 5.1.8 5.1.9 5.1.10	2) održavanje dugoročne plodnosti zemljišta; 3) doprinos visokom stepenu biološke raznovrsnosti; 4) doprinos smanjenju zagađenja životne sredine; 5) doprinos visokim standardima dobrobiti životinja, i posebno, zadovoljavanju specifičnih potreba životinja u ponašanju; 6) podsticanje kratkih lanaca distribucije i lokalne proizvodnje; 7) očuvanje retkih i autohtonih rasa kojima preči izumiranje; 8) doprinos razvoju ponude biljnog genetičkog materijala prilagođenog specifičnim potrebama i ciljevima organske poljoprivrede; 9) doprinos visokom nivou biološke raznolikosti, naročito korišćenjem raznolikih biljnih genetičkih materijala, kao što su organski heterogeni materijali i organske sorte koje su pogodne za organsku proizvodnju; 10) podsticanje aktivnosti koje imaju za cilj razvijanje oplemenjivanja organskih biljaka radi doprinosa ekonomskoj perspektivi organskog sektora.			
5.1	Organic production is a sustainable management system that is based on the following general principles:	6.1	Organska proizvodnja je održivi sistem upravljanja koji se zasniva na sledećim opštim načelima, i to:	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
5.1.a 5.1.b 5.1.c 5.1.d 5.1.e 5.1.f 5.1.f.i 5.1.f.ii 5.1.f.iii 5.1.f.iv 5.1.g 5.1.f 5.1.f.i 5.1.f.ii 5.1.f.iii 5.1.h 5.1.i 5.1.j	(a) respect for nature's systems and cycles and the sustainment and enhancement of the state of the soil, the water and the air, of the health of plants and animals, and of the balance between them; (b) the preservation of natural landscape elements, such as natural heritage sites; (c) the responsible use of energy and natural resources, such as water, soil, organic matter and air; (d) the production of a wide variety of high-quality food and other agricultural and aquaculture products that respond to consumers' demand for goods that are produced by the use of processes that do not harm the environment, human health, plant health or animal health and welfare; (e) ensuring the integrity of organic production at all stages of the production, preparation and distribution of food and feed; (f) the appropriate design and management of biological processes, based on ecological systems and using natural resources which are internal to the management system, using methods that: (i) use living organisms and mechanical production methods; (ii) practice soil-related crop cultivation and land-related livestock production, or practice aquaculture which complies with the principle of the sustainable exploitation of aquatic resources; (iii) exclude the use of GMOs, products produced from GMOs, and products produced by GMOs, other than veterinary medicinal products;	6.1.1 6.1.2 6.1.3 6.1.4 6.1.5 6.1.6 6.1.6.1	1) načelu poštovanja prirodnih sistema i ciklusa, održavanju i poboljšanju stanja zemljišta, vode i vazduha, zdravlja biljaka i životinja i uspostavljanju njihove međusobne ravnoteže; 2) načelu očuvanja elemenata prirodnih predela, kao što su lokaliteti prirodnih baština; 3) načelu odgovornog korišćenja energije i prirodnih resursa, kao što su voda, zemljište, organska materija i vazduh; 4) načelu proizvodnje širokog spektra visokokvalitetnih prehrambenih i drugih poljoprivrednih proizvoda i proizvoda akvakulture koji su u skladu sa zahtevima potrošača za proizvodima dobijenim postupcima koji nisu štetni za životnu sredinu, zdravlje ljudi, zdravlje biljaka ili zdravlje i dobrobit životinja; 5) načelu obezbeđenja integriteta organske proizvodnje u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije hrane, kao i hrane za životinje; 6) načelu odgovarajućeg kreiranja i upravljanja biološkim procesima, koji se zasnivaju na organskim sistemima, uz korišćenje prirodnih resursa koji su unutar sistema upravljanja, i koriste sledeće metode: (1) koje uključuju upotrebu živih organizama i mehaničkih proizvodnih metoda,			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(iv) are based on risk assessment and the use of precautionary measures and preventive measures, where appropriate; (g) the restriction of the use of external inputs; where external inputs are required or the appropriate management practices and methods referred to in point (f) do not exist, the external inputs shall be limited to: (i) inputs from organic production; in the case of plant reproductive material, priority shall be given to varieties selected for their ability to meet the specific needs and objectives of organic agriculture; (ii) natural or naturally-derived substances; (iii) low solubility mineral fertilisers; (h) the adaptation of the production process, where necessary and within the framework of this Regulation, to take account of the sanitary status, regional differences in the ecological balance, climatic and local conditions, stages of development and specific husbandry practices; (i) the exclusion from the whole organic food chain of animal cloning, of rearing artificially induced polyploid animals and of ionising radiation; (j) the observance of a high level of animal welfare respecting species-specific needs.	6.1.6.2 6.1.6.3 6.1.6.4 6.1.7 6.1.7.1 6.1.7.2 6.1.7.3 6.1.8	(2) kojima se obavlja gajenje kultura povezanih sa zemljištem i stočarska proizvodnja povezana sa zemljištem ili akvakultura koja je u skladu sa principom održivog iskorišćavanja vodenih resursa, načelom održivog korišćenja vodenih resursa, (3) koje isključuju upotrebu GMO i proizvoda koji su proizvedeni od GMO i pomoću GMO, osim veterinarsko-medicinskih proizvoda, (4) koje se zasnivaju na proceni rizika i prema potrebi upotrebi mera predostrožnosti i preventivnih mera; 7) načelu ograničavanja upotrebe spoljašnjih inputa, ako su spoljašni inputi potrebni ili ne postoje odgovarajuće prakse i metode upravljanja navedene u tački 6) ovog člana, spoljašni inputi ograničavaju se na: (1) inpute iz organske proizvodnje, a u slučaju biljnog reproduktivnog materijala prioritet se daje sortama odabranim zbog njihove sposobnosti da ispune specifične potrebe kao i ciljeve organske poljoprivrede, (2) prirodne supstance ili supstance dobijene prirodnim putem, (3) slabo rastvorljiva mineralna đubriva, 8) načelu prilagođavanja proizvodnog procesa uzimajući u obzir sanitarno stanje, regionalne razlike u ekološkoj ravnoteži,			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		6.1.9 6.1.10	klimatske i lokalne uslove, faze razvoja i specifične uzgajivačke prakse; 9) načelu isključivanja kloniranih životinja iz celog organskog prehrambenog lanca, gajenje životinja kod kojih je izazivana veštački indukovana poliploidija, kao i jonizujućeg zračenja; 10) načelu održavanja visokog nivoa dobrobiti životinja, uz poštovanje specifičnih potreba za određenu vrstu životinje.			
6.1 6.1.a 6.1.b 6.1.c 6.1.d 6.1.e 6.1.f 6.1.g 6.1.h 6.1.i 6.1.j 6.1.k 6.1.l	As regards agricultural activities and aquaculture, organic production shall, in particular, be based on the following specific principles: (a) the maintenance and enhancement of soil life and natural soil fertility, soil stability, soil water retention and soil biodiversity, preventing and combating loss of soil organic matter, soil compaction and soil erosion, and the nourishing of plants primarily through the soil ecosystem; (b) the limitation of the use of non-renewable resources and external inputs to a minimum; (c) the recycling of waste and by-products of plant and animal origin as input in plant and livestock production; (d) the maintenance of plant health by preventive measures, in particular the choice of appropriate species, varieties or heterogeneous material resistant to pests and diseases, appropriate crop rotations, mechanical and physical methods and protection of the natural enemies of pests; (e) the use of seeds and animals with a high degree of genetic diversity, disease resistance and	7.1 7.1.1 7.1.2 7.1.3 7.1.4	U pogledu poljoprivrednih aktivnosti i akvakulture, organska proizvodnja naročito se zasniva, na sledećim posebnim načelima: 1) održavanju i poboljšavanju prirodne plodnosti zemljišta, njegove stabilnosti, zadržavanju vode u zemljištu i biološke raznolikosti, onemogućavanje sabijanja i erozije zemljišta, kao i na ishrani biljaka prvenstveno kroz ekosistem zemljišta; 2) ograničenju upotrebe neobnovljivih resursa i spoljašnjih inputa u najmanjoj mogućoj meri; 3) recikliranju otpada i sporednih proizvoda biljnog i životinjskog porekla kao sirovina u biljnoj i stočarskoj proizvodnji; 4) održavanju zdravlja bilja preventivnim merama, posebno izborom odgovarajućih vrsta, sorti ili heterogenog materijala otpornih na štetne organizme i bolesti,	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
6.1.m 6.1.n 6.1.o 6.1.p 6.1. q	longevity; (f) in the choosing of plant varieties, having regard to the particularities of the specific organic production systems, focussing on agronomic performance, disease resistance, adaptation to diverse local soil and climate conditions and respect for the natural crossing barriers; (g) the use of organic plant reproductive material, such as plant reproductive material of organic heterogeneous material and of organic varieties suitable for organic production; (h) the production of organic varieties through natural reproductive ability and focussing on containment within natural crossing barriers; (i) without prejudice to Article 14 of Regulation (EC) No 2100/94 and to the national plant variety rights granted under Member States' national law, the possibility for farmers to use plant reproductive material obtained from their own farms in order to foster genetic resources adapted to the special conditions of organic production; (j) in the choosing of animal breeds, having regard to a high degree of genetic diversity, the capacity of animals to adapt to local conditions, their breeding value, their longevity, their vitality and their resistance to disease or health problems; (k) the practice of site-adapted and land-related livestock production; (l) the application of animal husbandry practices which enhance the immune system and strengthen the natural defence against diseases, including regular exercise and access to open air areas and	7.1.5 7.1.6 7.1.7 7.1.8 7.1.9	odgovarajućim plodoredom, mehaničkim odnosno fizičkim metodama i zaštitom prirodnih neprijatelja štetnih organizama; 5) upotrebi semena i životinja sa visokim stepenom genetičke raznolikosti, otpornosti na bolesti i dugovečnosti; 6) pri izboru biljnih sorti, uzimaju se u obzir specifičnosti određenih sistema organske proizvodnje, agronomske osobine, otpornost na bolesti, prilagođavanje različitim lokalnim zemljišnim i klimatskim uslovima, kao i poštovanje prirodnih barijera; 7) upotrebi organskog biljnog reproduktivnog materijala, kao što je biljni reproduktivni materijal od organskog heterogenog materijala i organskih sorti koje su pogodne za organsku proizvodnju; 8) proizvodnji organskih sorti pomoću prirodne reproduktivne sposobnosti i usmerenosti na zadržavanje unutar prirodnih barijera ukrštanja; 9) upotrebi biljnog reproduktivnog materijala dobijenog sa sopstvenog gazdinstva sa ciljem očuvanja i povećanja genetičkih resursa prilagođenih posebnim zahtevima organske proizvodnje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prava oplemenjivača biljnih sorti u delu koji se odnosi na izuzetke od prava oplemenjivača 10) pri odabiru rasa životinja, potrebno je			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	pastures; (m) the feeding of livestock with organic feed composed of agricultural ingredients resulting from organic production and of natural nonagricultural substances; (n) the production of organic livestock products derived from animals that have been raised on organic holdings throughout their lives since birth or hatching; (o) the continuing health of the aquatic environment and the quality of surrounding aquatic and terrestrial ecosystems (p) the feeding of aquatic organisms with feed from sustainably exploited fisheries in accordance with Regulation (EU) No 1380/2013 or with organic feed composed of agricultural ingredients resulting from organic production, including organic aquaculture, and of natural non-agricultural substances; (q) avoiding any endangerment of species of conservation interest that might arise from organic production.	7.1.10 7.1.11 7.1.12 7.1.13 7.1.14 7.1.15	uzeti u obzir visok stepen genetičke raznolikosti, uzgojnu vrednost, dugovečnost, vitalnost i otpornost na bolesti ili zdravstvene probleme, kao i sposobnost životinja da se prilagode lokalnim uslovima; 11) prakse stočarske proizvodnje moraju biti prilagođene lokaciji i povezane sa zemljištem; 12) primeni uzgajivačkih praksi kojima se podstiče imunitet i jača prirodna odbrana od bolesti, uključujući redovno kretanje i pristup površinama na otvorenom i pašnjacima; 13) ishrani životinja organskim hranivima koja se sastoje od sastojaka poljoprivrednog porekla dobijenih iz organske proizvodnje i od prirodnih supstanci koji nisu poljoprivrednog porekla; 14) proizvodnji proizvoda od životinja koje su ceo život, od rođenja, ili otkad su se izlegla bili uzgajana na organskim gazdinstvima; 15) održavanju zdravog vodenog okruženja i kvaliteta okolnih vodenih i kopnenih ekosistema; 16) ishrani vodenih organizama hranom za životinje dobijenom održivim korišćenjem ribolovnih resursa ili organskom hranom za životinje koja se sastoji od sastojaka poljoprivrednog porekla koji potiču iz			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		7.1.16	organske proizvodnje, između ostalog organske akvakulture i prirodnih sastojaka koji nisu poljoprivrednog porekla; 17) izbegavanju ugrožavanja vrsta životinja važnih za očuvanje, a koje može uzrokovati organska proizvodnja.			
		7.1.17				
7.1.a 7.1.b 7.1.c 7.1.d 7.1.e	The production of processed organic food shall be based, in particular, on the following specific principles: (a) the production of organic food from organic agricultural ingredients; (b) the restriction of the use of food additives, of non-organic ingredients with mainly technological and sensory functions, and of micronutrients and processing aids, so that they are used to a minimum extent and only in cases of essential technological need or for particular nutritional purposes; (c) the exclusion of substances and processing methods that might be misleading as regards the true nature of the product; (d) the processing of organic food with care, preferably through the use of biological, mechanical and physical methods; (e) the exclusion of food containing, or consisting of, engineered nanomaterials.	8.1 8.1.1 8.1.2 8.1.3 8.1.4 8.1.5	Proizvodnja prerađene organske hrane naročito se zasniva, na sledećim načelima: 1) proizvodnje organske hrane od organskih sastojaka poljoprivrednog porekla; 2) ograničenja upotrebe prehrambenih aditiva, sastojaka koji nisu organski sa pretežno tehnološkim ili senzornim funkcijama, kao i mikronutrijenata i pomoćnih sredstava u preradi, na način da se koriste u najmanjoj mogućoj meri i samo ako za tim postoji suštinska tehnološka potreba ili posebna nutritivna svrha; 3) isključivanja sastojaka i metoda prerade koji mogu da dovedu u zabludu potrošača u pogledu prave prirode proizvoda; 4) pažljive prerade hrane, po mogućnosti primenom bioloških, mehaničkih i fizičkih metoda; 5) isključivanja hrane koja sadrži ili se	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			sastoji od sintetizovanih nanomaterijala.			
8.1.a 8.1.b 8.1.c 8.1.d	The production of processed organic feed shall be based, in particular, on the following specific principles: (a) the production of organic feed from organic feed materials; (b) the restriction of the use of feed additives and processing aids, so that they are used to a minimum extent and only in cases of essential technological or zootechnical needs or for particular nutritional purposes; (c) the exclusion of substances and processing methods that might be misleading as regards the true nature of the product; (d) the processing of organic feed with care, preferably through the use of biological, mechanical and physical methods.	9.1 9.1.1 9.1.2 9.1.3 9.1.4	Proizvodnja prerađene organske hrane za životinje naročito se zasniva na sledećim načelima: 1) proizvodnje prerađene hrane za životinje od hraniva iz organske proizvodnje; 2) ograničenja upotrebe aditiva za hranu za životinje i pomoćnih sredstava u proizvodnji na način da se koriste u najmanjoj mogućoj meri i samo ako za tim postoji suštinska tehnološka i zootehnička potreba ili posebna nutritivna svrha; 3) isključivanja sastojaka i metoda prerade koji mogu da dovedu u zabludu potrošača u pogledu prave prirode proizvoda; 4) pažljive prerade organske hrane za životinje, po mogućnosti primenom bioloških, mehaničkih i fizičkih metoda.	(PU)		
9.1 9.2 9.3 9.3.a 9.3.b 9.4	1. Operators shall comply with the general production rules laid down in this Article. 2. The entire holding shall be managed in compliance with the requirements of this Regulation that apply to organic production. 3. For the purposes and uses referred to in Articles 24 and 25 and in Annex II, only products and substances that have been authorised pursuant to those provisions may be used in organic production, provided that their use in non-organic production has also been authorised in accordance with the	10.1 10.1.1 10.1.2	Subjekt, odnosno grupa subjekata dužna je da se pridržava opštih zahteva organske proizvodnje, koji su utvrđeni ovim zakonom, i to: 1) upravlja celim poljoprivrednim gazdinstvom u skladu sa odredbama ovog zakona; 2) koristi proizvode i supstance koji su odobreni u skladu sa ovim zakonom, pod uslovom da je njihova upotreba u proizvodnji koja nije organska, takođe	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
9.5 9.6 9.7 9.7.a 9.7.b 9.8 9.8.a 9.8.b 9.8.c 9.9 9.10 9.10.a 9.10.b 9.10.c 9.11	relevant provisions of Union law and, where applicable, in accordance with national provisions based on Union law. The following products and substances referred to in Article 2(3) of Regulation (EC) No 1107/2009 shall be allowed for use in organic production, provided that they are authorised pursuant to that Regulation: (a) safeners, synergists and co-formulants as components of plant protection products; (b) adjuvants that are to be mixed with plant protection products. The use in organic production of products and substances for purposes other than those covered by this Regulation shall be allowed, provided that their use complies with the principles laid down in Chapter II. 4. Ionising radiation shall not be used in the treatment of organic food or feed, and in the treatment of raw materials used in organic food or feed. 5. The use of animal cloning, and the rearing of artificially induced polyploid animals, shall be prohibited. 6. Preventive and precautionary measures shall be taken, where appropriate, at every stage of production, preparation and distribution. 7. Notwithstanding paragraph 2, a holding may be split into clearly and effectively separated production units for organic, in-conversion and non-organic production, provided that for the non-organic production units: (a) as regards livestock, different species are involved;	10.1.3 10.1.3.1 10.1.3.2 10.1.4 10.1.5 10.1.6 10.1.7 10.2	odobrena u skladu posebnim propisom; 3) proizvodi i supstance za upotrebu u organskoj proizvodnji dozvoljeni su, pod uslovom da su odobreni zakonom kojim se uređuju sredstva za zaštitu bilja i posebnim propisom kojim se uređuje upotreba supstanci u organskoj proizvodnji, i to: (1) protektanti, synergisti i koformulanti kao sastavni delovi sredstava za zaštitu bilja, (2) pomoćna sredstva (adjuvanti) koja se mešaju sa sredstvima za zaštitu bilja; 4) upotreba proizvoda i supstanci u organskoj proizvodnji u druge svrhe koje nisu propisane ovim zakonom dozvoljena je samo pod uslovom da je njihova upotreba u skladu sa načelima propisanim ovim zakonom; 5) u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije preduzimaju se preventivne mere i mere predostrožnosti; 6) zabranjena je upotreba jonizujućeg zračenja u obradi organske hrane ili hrane za životinje, kao i u obradi sirovina koje se koriste u organskoj hrani ili hrani za životinje; 7) zabranjeno je kloniranje životinja i uzgoj životinja kod kojih je došlo do pojave veštački izazvane poliploidije. Izuzetno od stava 1. tačka 1) ovog člana poljoprivredno gazdinstvo se može			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(b) as regards plants, different varieties that can be easily differentiated are involved. As regards algae and aquaculture animals, the same species may be involved, provided that there is a clear and effective separation between the production sites or units. 8. By way of derogation from point (b) of paragraph 7, in the case of perennial crops which require a cultivation period of at least three years, different varieties that cannot be easily differentiated, or the same varieties, may be involved, provided that the production in question is within the context of a conversion plan, and provided that the conversion of the last part of the area related to the production in question to organic production begins as soon as possible and is completed within a maximum of five years. In such cases: (a) the farmer shall notify the competent authority, or, where appropriate, the control authority or the control body, of the start of harvest of each of the products concerned at least 48 hours in advance; (b) upon completion of the harvest, the farmer shall inform the competent authority, or, where appropriate, the control authority or the control body, of the exact quantities harvested from the units concerned and of the measures taken to separate the products; (c) the conversion plan and the measures to be taken to ensure the effective and clear separation shall be confirmed each year by the competent authority, or, where appropriate, by the control authority or the control body, after the start of the conversion plan. 9. The requirements concerning different species	10.2.1 10.2.2 10.2.2.1 10.2.2.2 10.2.2.3	podeliti na jasno i precizno odvojene organske proizvodne jedinice, proizvodne jedinice u periodu konverzije i proizvodne jedinice koje nisu organske, pod uslovom da su u proizvodnim jedinicama koje nisu organske, uključene različite: 1) vrste životinja; 2) sorte biljaka koje se mogu lako razlikovati, osim u slučaju višegodišnjih kultura kojima je potreban period gajenja najmanje tri godine, u kom slučaju se mogu uključiti različite sorte koje se ne mogu lako razlikovati, ili iste sorte, pod uslovom da je predmetna proizvodnja u okviru plana konverzije, da konverzija posljednjeg dela površine započne što je pre moguće i završi se u roku od najviše pet godina, pri čemu: (1) subjekt, odnosno grupa subjekata treba da obavesti kontrolno telo o početku berbe odnosno žetve za svaki od proizvoda najmanje 48 sati unapred, (2) po završetku berbe odnosno žetve, subjekt odnosno grupa subjekata dužni su da obaveste kontrolno telo o tačnim ubranim količinama proizvoda sa proizvodnih jedinica, kao i o merama preduzetim za razdvajanje proizvoda, (3) plan konverzije i mere koje treba preduzeti da bi se obezbedilo efikasno razdvajanje, kontrolno telo potvrđuje svake godine, nakon početka plana			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	and varieties, laid down in points (a) and (b) of paragraph 7, shall not apply in the case of research and educational centres, plant nurseries, seed multipliers and breeding operations. 10. Where, in the cases referred to in paragraphs 7, 8 and 9, not all production units of a holding are managed under organic production rules, the operators shall: (a) keep the products used for the organic and in-conversion production units separate from those used for the non-organic production units; (b) keep the products produced by the organic, in-conversion and nonorganic production units separate from each other; (c) keep adequate records to show the effective separation of the production units and of the products. 11. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending paragraph 7 of this Article by adding further rules on the splitting of a holding into organic, in conversion and non-organic production units, in particular in relation to products listed in Annex I, or by amending those added rules.	10.3 10.4 10.5 10.5.1 10.5.2	konverzije. U slučaju algi i životinja iz akvakulture, iste vrste mogu biti uključene, pod uslovom da postoji jasno i precizno razdvajanje između proizvodnih jedinica. Zahtevi koji se odnose na različite vrste i sorte, propisane stavom 2. tač. 1) i 2) ovog člana ne primenjuju se u slučaju istraživačkih i obrazovnih centara, rasadnika, proizvođača semena i rada na oplemenjivanju sorti. Ako se u slučajevima iz stava 2. tač. 1) i 2) ovog člana na svim proizvodnim jedinicama gazdinstva ne upravlja prema zahtevima organske proizvodnje, subjekt odnosno grupa subjekata dužna je, da: 1) odvojeno drži proizvode koji se koriste za organske proizvodne jedinice i za proizvodne jedinice u periodu konverzije, od proizvoda koji se koriste za proizvodne jedinice koje nisu organske; 2) odvojeno drži jedne od drugih, proizvode proizvedene na organskim proizvodnim jedinicama od proizvoda proizvedenih na jedinicama u periodu konverzije i od proizvoda dobijenih na proizvodnim jedinicama koje nisu organske; 3) vode evidencije koje sadrže podatke o efikasnom razdvajanju proizvodnih jedinica i njihovim proizvodima.			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		10.5.3				
10.1	1. Farmers and operators that produce algae or aquaculture animals shall comply with a conversion period. During the whole conversion period they shall apply all rules on organic production laid down in this Regulation, in particular the applicable rules on conversion set out in this Article and in Annex II.	11.1	Period konverzije započinje najranije kada subjekt prijavi svoju aktivnost Ministarstvu u skladu ovim zakonom. Subjekt, odnosno grupa subjekata dužni su da tokom čitavog perioda konverzije primenjuju sve zahteve organske proizvodnje koji su utvrđeni ovim zakonom.	(PU)		
10.2	2. The conversion period shall start at the earliest when the farmer or the operator that produces algae or aquaculture animals has notified the activity to the competent authorities, in accordance with Article 34 (1), in the Member State in which the activity is carried out and in which that farmer or operator's holding is subject to the control system.	11.2	Subjekt, odnosno grupa subjekata koja proizvodi alge i proizvode iz akvakulture dužna je da se pridržava perioda konverzije i zahteva proizvodnje koji su propisani ovim zakonom.			
10.3	3. No previous period may be retroactively recognised as being part of the conversion period, except where:	11.3	Dužina trajanja perioda konverzije, zavisi:			
10.3.a	(a) the operator's land parcels were subject to measures which were defined in a programme implemented pursuant to Regulation (EU) No 1305/2013 for the purpose of ensuring that no products or substances other than those authorised for use in organic production have been used on those land parcels; or	11.4	1) od vrste životinja;			
10.3b	(b) the operator can provide proof that the land parcels were natural or agricultural areas that, for a	11.4.1	2) od vremena kada je obavljana setva, odnosno berba, kod bilja i biljnih proizvoda, i iznosi kod:			
		11.4.2	(1) jednogodišnjih biljnih vrsta, najmanje dve godine pre setve;			
		11.4.2.1	(2) livada, pašnjaka i višegodišnjeg krmnog bilja, najmanje dve godine pre njihovog korišćenja kao hrane za životinje iz organske proizvodnje;			
		11.4.2.2	(3) višegodišnjih biljnih vrsta koje nisu krmno bilje, najmanje tri godine pre prve			
		11.4.2.3				

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
10.4	period of at least three years, have not been treated with products or substances that are not authorised for use in organic production. 4. Products produced during the conversion period shall not be marketed as organic products or as in-conversion products. However, the following products produced during the conversion period and in compliance with paragraph 1 may be marketed as inconversion products: (a) plant reproductive material, provided that a conversion period of at least 12 months has been complied with; (b) food products of plant origin and feed products of plant origin, provided that the product contains only one agricultural crop ingredient, and provided that a conversion period of at least 12 months before the harvest has been complied with.	11.5 11.5.1 11.5.2 11.5.2.1 11.5.2.2 11.9 11.9.1 11.9.2	berbe organskih proizvoda. Kao period konverzije, može se priznati i period pre početka perioda konverzije, ako: 1) je parcela podvrgnuta merama u okviru programa u kom su korišćeni proizvodi ili supstance, odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji; 2) subjekt odnosno grupa subjekata dokaže, da: (1) parcela nije podvrgnuta merama održavanja poljoprivrednog zemljišta pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju, ili (2) parcela nije tretirana proizvodima ili supstancama koje nisu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji najmanje tri godine. Proizvod iz perioda konverzije ne stavlja se na tržište kao organski proizvod ili kao proizvod iz perioda konverzije, osim u slučaju: 1) biljnog reproduktivnog materijala, pod uslovom da je prošao period konverzije od najmanje 12 meseci; 2) hrane biljnog porekla i hrane za životinje biljnog porekla, pod uslovom da proizvod sadrži samo jedan poljoprivredni sastojak koji je poljoprivredna kultura i da je prošao period konverzije od najmanje 12 meseci pre žetve.			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		11.6 11.7 11.8	Zahtev za priznavanje perioda pre početka perioda konverzije iz stava 5. ovog člana ministarstvu podnosi subjekt, odnosno grupa subjekata. Ministar donosi rešenje o ispunjenosti uslova iz stava 5. ovog člana. Rešenje iz stava 7. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.			
10.5	5. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending point 1.2.2 of Part II of Annex II by adding conversion rules for species other than those regulated in Part II of Annex II on 17 June 2018, or by amending those added rules.	11.10	Ministar bliže propisuje period konverzije iz ovog člana, uslove za priznavanje perioda pre početka perioda konverzije i produženje perioda konverzije, zahteve koji se primenjuju u slučaju istovremene konverzije zemljišta i životinja, obrazac zahteva za priznavanje perioda pre početka perioda konverzije i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtev.	(PU)		
10.6	6. The Commission shall, where appropriate, adopt implementing acts specifying the documents to be supplied for the purpose of the retroactive recognition of a previous period in accordance with paragraph 3 of this Article. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	11.10	Ministar bliže propisuje period konverzije iz ovog člana, uslove za priznavanje perioda pre početka perioda konverzije i produženje perioda konverzije, zahteve koji se primenjuju u slučaju istovremene konverzije zemljišta i životinja, obrazac zahteva za priznavanje perioda pre početka perioda konverzije i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtev.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
11.1	1. GMOs, products produced from GMOs, and products produced by GMOs shall not be used in food or feed, or as food, feed, processing aids, plant protection products, fertilisers, soil conditioners, plant reproductive material, micro-organisms or animals in organic production.	12.1	Zabranjeno je upotrebljavati GMO, proizvode proizvedene od GMO-a i proizvode proizvedene pomoću GMO-a, u hrani ili hrani za životinje, odnosno kao hranu ili hranu za životinje, kao pomoćna sredstva u preradi, sredstava za zaštitu i ishranu bilja, oplemenjivače zemljišta, biljni reproduktivni materijal, mikroorganizmi ili životinje u organskoj proizvodnji.	(PU)		
11.2	2. For the purposes of the prohibition laid down in paragraph 1, with regard to GMOs and products produced from GMOs for food and feed, operators may rely on the labels of a product that have been affixed or provided pursuant to Directive 2001/18/EC, Regulation (EC) No 1829/2003 of the European Parliament and of the Council (1) or Regulation (EC) No 1830/2003 of the European Parliament and of the Council (2) or any accompanying document provided pursuant thereto.			(NU)	U skladu sa Zakonom o GMO, nijedan modifikovani živi organizam ili proizvod od genetski modifikovanog organizma ne može se staviti na tržište, odnosno gajiti u komercijalne svrhe na teritoriji Republike Srbije.	
11.3	3. Operators may assume that no GMOs and no products produced from GMOs have been used in the manufacture of purchased food and feed where such products do not have a label affixed or			(NU)	U skladu sa Zakonom o GMO, nijedan modifikovani	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	provided, or are not accompanied by a document provided, pursuant to the legal acts referred to in paragraph 2, unless they have obtained other information indicating that the labelling of the products concerned is not in conformity with those legal acts.				živi organizam ili proizvod od genetski modificiranog organizma ne može se staviti na tržište, odnosno gajiti u komercijalne svrhe na teritoriji Republike Srbije.	
11.4	4. For the purposes of the prohibition laid down in paragraph 1, with regard to products not covered by paragraphs 2 and 3, operators using non-organic products purchased from third parties shall require the vendor to confirm that those products are not produced from GMOs or produced by GMOs.	12.2	Subjekt, odnosno grupa subjekata koji koriste proizvode koji ne potiču iz organske proizvodnje i koji nisu hrana ili hrana za životinje, mogu prilikom nabavke tih proizvoda tražiti od dobavljača potvrdu da dostavljeni proizvodi nisu GMO, proizvodi proizvedeni od GMO-a ili proizvodi proizvedeni pomoću GMO-a.	(PU)		
12.1	1. Operators that produce plants or plant products shall comply, in particular, with the detailed rules set out in Part I of Annex II.	13.1	Pored opštih zahteva proizvodnje propisanih čl. 10 - 12. ovog zakona koji se primenjuju na proizvode iz organske biljne proizvodnje, organske stočarske proizvodnje uključujući poreklo životinje, proizvodnju bilja i biljnih proizvoda koji nisu biljni reproduktivni materijal, organsku proizvodnju algi i životinja iz akvakulture, proizvodnju organske prerađene hrane, odnosno hrane za životinje, proizvodnju organskog vina, proizvodnju kvasca, koji se upotrebljava	(PU)	Detalji o pravilima za biljnu proizvodnju iz Dela I Aneksa II bliže će se urediti podzakonskim aktom.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		14.2	kao hrana ili hrana za životinje primenjuju se i posebni zahtevi proizvodnje propisani ovim zakonom. Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku biljnu proizvodnju.			
12.2 12.2.a 12.2.b 12.2.c 12.2.d 12.2.e	2. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending: (a) points 1.3 and 1.4 of Part I of Annex II as regards derogations; (b) point 1.8.5 of Part I of Annex II as regards the use of in-conversion and non-organic plant reproductive material; (c) point 1.9.5 of Part I of Annex II by adding further provisions concerning agreements between operators of agricultural holdings, or by amending those added provisions; (d) point 1.10.1 of Part I of Annex II by adding further pest- and weed-management measures, or by amending those added measures; (e) Part I of Annex II by adding further detailed rules and cultivation practices for specific plants and plant products, including rules for sprouted seeds, or by amending those added rules.	14.1 14.1.1 14.1.2 14.1.3 14.1.4	U organskoj biljnoj proizvodnji primenjuju se i sledeći zahtevi, i to: 1) organske kulture, osim onih koji prirodno rastu u vodi, proizvode se u živom zemljištu ili u živom zemljištu koje je pomešano sa proizvodima dozvoljenim u organskoj proizvodnji ili nađubreno njima, a koje je povezano sa slojem ispod površine zemljišta i stenovitim zemljištem; 2) zabranjena je hidroponska proizvodnja, odnosno metod gajenja bilja koje prirodno ne raste u vodi, kod kojeg se korenje nalazi samo u hranljivom rastvoru ili u inertnom mediju kojem je dodat hranljivi rastvor; 3) korišćenje tehnika koje imaju za cilj da spreče ili smanje na najmanju moguću meru zagađenje životne sredine; 4) prednost se daje organskom biljnom reproduktivnom materijalu pogodnom za organsku proizvodnju, prilikom odabira reproduktivnog materijala. Ministar bliže propisuje dodatne zahteve	(PU)		Detalji o organskoj biljnoj proizvodnji bliže će se urediti podzakonskim aktom.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		14.2	i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku biljnu proizvodnju.			
13.1 13.2 13.2.a 13.2.b 13.2.c 13.2.d 13.2.e 13.3 13.3.a 13.3.b 13.3.c 13.3.d 13.3.e	1. Plant reproductive material of organic heterogeneous material may be marketed without complying with the requirements for registration and without complying with the certification categories of prebasic, basic and certified material or with the requirements for other categories, which are set out in Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 68/193/EEC, 98/56/EC, 2002/53/EC, 2002/54/EC, 2002/55/EC, 2002/56/EC, 2002/57/EC, 2008/72/EC and 2008/90/EC or acts adopted pursuant to those Directives. 2. Plant reproductive material of organic heterogeneous material as referred to in paragraph 1 may be marketed following a notification of the organic heterogeneous material by the supplier to the responsible official bodies referred to in Directives 66/401/EEC, 66/402/EEC, 68/193/EEC, 98/56/EC, 2002/53/EC, 2002/54/EC, 2002/55/EC, 2002/56/EC, 2002/57/EC, 2008/72/EC and 2008/90/EC, made by means of a dossier containing: (a) the contact details of the applicant; (b) the species and denomination of the organic heterogeneous material; (c) the description of the main agronomic and phenotypic characteristics that are common to that plant grouping, including breeding methods, any available results from tests on those characteristics, the country of production and the parental material	15.6	Biljni reproduktivni materijal iz organskog heterogenog materijala može se proizvoditi i staviti na tržište bez ispunjavanja zahteva u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje sorti poljoprivrednog bilja i bez ispunjavanja zahteva propisanih za kategorije semena i sadnog materijala, koji su utvrđeni propisima kojima se uređuje priznavanje i proizvodnja semena i sadnog materijala, nakon što proizvođač organskog heterogenog materijala dobije rešenje Ministarstva. Zahtev iz stava 6. ovog člana podnosi se Upravi za zaštitu bilja. Rešenje o ispunjenosti uslova iz stava 6. ovog člana donosi ministar. Rešenje iz stava 6. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Organske sorte koje se koriste kao reproduktivni materijal u organskoj biljnoj proizvodnji upisuju se u bazu reproduktivnog materijala u skladu sa ovim zakonom, a na osnovu zahteva subjekta upisanog u Registar proizvođača semena i sadnog materijala.)	(PU)		Detalji o organskom heterogenom materijalu bliže će se urediti podzakonskim aktom.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	used; (d) a declaration by the applicant concerning the truth of the elements in points (a), (b) and (c); and (e) a representative sample. That notification shall be sent by registered letter, or by any other means of communication accepted by the official bodies, with confirmation of receipt requested. Three months after the date shown on the return receipt, provided that no additional information was requested or that no formal refusal for reasons of incompleteness of the dossier or non-compliance as defined in Article 3(57) was communicated to the supplier, the responsible official body shall be deemed to have acknowledged the notification and its content. After having expressly or implicitly acknowledged the notification, the responsible official body may proceed to the listing of the notified organic heterogeneous material. That listing shall be free of charge to the supplier. The listing of any organic heterogeneous material shall be communicated to the competent authorities of the other Member States and to the Commission. Such organic heterogeneous material shall fulfil the requirements laid down in the delegated acts adopted in accordance with paragraph 3. 3. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 supplementing this Regulation by setting out rules governing the production and marketing of plant reproductive material of organic heterogeneous material of particular genera or species, as regards: (a) the description of the organic heterogeneous					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	material, including the relevant breeding and production methods and parental material used; (b) the minimum quality requirements for seeds lots, including identity, specific purity, germination rates and sanitary quality; (c) labelling and packaging; (d) information and samples of production to be kept by the professional operators; (e) where applicable, maintenance of the organic heterogeneous material.					
14.1 14.2 14.2.a 14.2.b 14.2.c 14.2.d 14.2.e 14.2.e.i 14.2.e.ii 14.2.e.iii 14.2.e.iv 14.2.e.v 14.3 14.3.a 14.3.b	1. Livestock operators shall comply, in particular, with the detailed production rules set out in Part II of Annex II and in any implementing acts referred to in paragraph 3 of this Article. 2. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending: (a) points 1.3.4.2, 1.3.4.4.2 and 1.3.4.4.3 of Part II of Annex II by reducing the percentages as regards the origin of animals, once sufficient availability on the Union market of organic animals has been established; (b) point 1.6.6 of Part II of Annex II as regards the limit on organic nitrogen linked to the total stocking density; (c) point 1.9.6.2(b) of Part II of Annex II as regards the feeding of bee colonies; (d) points 1.9.6.3(b) and (e) of Part II of Annex II as regards the acceptable treatments for the disinfection of apiaries and the methods and treatments to fight against Varroa destructor; (e) Part II of Annex II by adding detailed rules on livestock production for species other than species regulated in that Part on 17 June 2018, or by	16.1 16.1.1 16.1.2 16.1.3 16.1.3.1 16.1.3.2	U organskoj stočarskoj proizvodnji primenjuju se i sledeći posebni zahtevi organske stočarske proizvodnje, i to: 1) zabranjena je stočarska proizvodnja kada subjekat odnosno grupa subjekata ne raspolažu poljoprivrednim zemljištem odnosno ne upravljaju poljoprivrednim zemljištem u skladu sa ovim zakonom, kao i kad nemaju zaključen ugovor o saradnji o upotrebi organskih proizvodnih jedinica ili proizvodnih jedinica u periodu konverzije, osim kod pčelarstva; 2) životinje iz organskog uzgoja rađa se ili izleže i uzgaja u organskim proizvodnim jedinicama, ne dovodeći u pitanje zahteve o periodu konverzije; 3) kod priploda životinja iz organskog uzgoja: (1) za razmnožavanje se primenjuju prirodne metode, ali se dozvoljava i veštačka oplodnja; (2) razmnožavanje se ne sme izazvati ili	(PU)		Detalji o organskoj stočarskoj proizvodnji iz Dela II, Aneks II bliže će se urediti podzakonskim aktom.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
14.3.c 14.3.d 14.3.e	amending those added rules, as regards: (i) derogations as regards the origin of animals; (ii) nutrition; (iii) housing and husbandry practices; (iv) health care; (v) animal welfare. 3. The Commission shall, where appropriate, adopt implementing acts regarding Part II of Annex II providing rules on: (a) the minimum period to be complied with for feeding of suckling animals with maternal milk, referred to in point 1.4.1(g); (b) the stocking density and the minimum surface for indoor and outdoor areas that are to be complied with for specific livestock species to ensure that the developmental, physiological and ethological needs of animals are met in accordance with points 1.6.3, 1.6.4 and 1.7.2, (c) the characteristics of and technical requirements for the minimum surface for indoor and outdoor areas; (d) the characteristics of and technical requirements for buildings and pens for all livestock species other than bees, to ensure that the developmental, physiological and ethological needs of animals are met in accordance with point 1.7.2; (e) requirements for vegetation and the characteristics of protected facilities and open-air areas. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	16.1.3.3 16.1.3.4 16.1.4	otežavati hormonskom terapijom ili drugim supstancama sa sličnim delovanjem, osim ako se radi o obliku veterinarskog terapijskog tretmana pojedinačnih životinja; (3) ne smeju se koristiti drugi oblici veštačkog razmnožavanja kao što su kloniranje i prenos embriona; (4) izbor rasa mora biti u skladu sa načelima organske proizvodnje, kojima se garantuje visok standard dobrobiti životinja, kao i da se doprinese sprečavanju patnje životinja i izbegavanju potrebe sakaćenja životinja; 4) prednost se daje autohtonim rasama i sojevima sa visokim stepenom genetičke raznolikosti, njihovoj uzgojnoj vrednosti, dugovečnosti, vitalnosti, otpornosti na bolesti ili zdravstvene probleme, kao i sposobnosti da se prilagode lokalnim uslovima, s tim što se rase ili sojevi životinja biraju tako da se izbegnu određene bolesti ili zdravstveni problemi povezani sa nekim rasama ili sojevima koji se upotrebljavaju u intenzivnoj proizvodnji, poput stresnog sindroma svinja koji može dovesti do belog – mekanog – vodnjikavog mesa (PSE sindrom), iznenadne smrti, spontanog pobačaja i teškog poroda zbog kojeg je potreban carski rez. Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		16.2	odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku stočarsku proizvodnju.			
15.1 15.2 15.2.a 15.2.b 15.2.c 15.2.d 15.3 15.4	1. Operators that produce algae and aquaculture animals shall comply, in particular, with the detailed production rules set out in Part III of Annex II and in any implementing acts referred to in paragraph 3 of this Article. 2. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending: (a) point 3.1.3.3 of Part III of Annex II as regards feed for carnivorous aquaculture animals; (b) point 3.1.3.4 of Part III of Annex II by adding further specific rules on feed for certain aquaculture animals, or by amending those added rules; (c) point 3.1.4.2 of Part III of Annex II as regards veterinary treatments for aquaculture animals; (d) Part III of Annex II by adding further detailed conditions per species for broodstock management, breeding and juvenile production, or by amending those added detailed conditions. 3. The Commission shall, where appropriate, adopt implementing acts laying down detailed rules per species or per group of species on the stocking density, and on the specific characteristics for production systems and containment systems, in order to ensure that the species-specific needs are met. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	17.1 17.1.1 17.1.2 17.1.3	U organskoj proizvodnji algi i životinja iz akvakulture primenjuju se i sledeći zahtevi, i to: 1) aktivnosti moraju da se obavljaju na lokacijama koje nisu podložne kontaminaciji proizvodima ili supstancama koje nisu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji ili kontaminaciji supstancama koje bi ugrozile organsku prirodu proizvoda; 2) organske proizvodne jedinice i proizvodne jedinice koje nisu organske moraju se odvojiti, uzimajući u obzir njihovo prirodno stanje, razdvojenost sistema za distribuciju vode, razdaljinu, plimu i oseku kao i uzvodnu ili nizvodnu lokaciju; 3) subjekt dostavlja Plan održivog upravljanja srazmeran proizvodnoj jedinici za berbu algi i akvakulturu kontrolnom telu, koji se ažurira godišnje i sadrži detaljne efekte uticaja na životnu sredinu i mere koje treba preduzeti radi smanjenja negativnih uticaja na vodoeno i kopneno okruženje, uključujući i ispuštanje hranljivih materija u životnu sredinu po proizvodnom ciklusu ili godišnje, kao i nadzor i popravku tehničke	(PU)		Detalji o organskoj proizvodnji algi i životinja iz akvakulture bliže će se urediti podzakonskim aktom.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	4. For the purpose of this Article and of Part III of Annex II, 'stocking density' means the live weight of aquaculture animals per cubic metre of water at any time during the grow-out phase and, in the case of flatfish and shrimp, the weight per square metre of surface.	17.2 17.3	opreme. Zahtevi iz stava 1. ovog člana primenjuju se ujedno i na proizvodnju zooplanktona, mikroračića, rotatorija, crva i drugih vodenih životinja koje se upotrebljavaju kao hrana za životinje. Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku proizvodnju algi i životinja iz akvakulture.			
16.1 16.2 16.2.a 16.2.b 16.2.c 16.3	1. Operators that produce processed food shall comply, in particular, with the detailed production rules set out in Part IV of Annex II and in any implementing acts referred to in paragraph 3 of this Article. 2. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending: (a) point 1.4 of Part IV of Annex II as regards precautionary measures and preventive measures to be taken by operators; (b) point 2.2.2 of Part IV of Annex II as regards the types and composition of products and substances that are allowed for use in processed food, as well as conditions under which they may be used; (c) point 2.2.4 of Part IV of Annex II as regards the calculation of the percentage of agricultural ingredients referred to in points (a)(ii) and (b)(i) of Article 30(5), including the food additives authorised pursuant to Article 24 for use in organic production that are considered as agricultural	18.1 18.1.1 18.1.2	U proizvodnji organske prerađene hrane, odnosno organske hrane za životinje primenjuju se i sledeći zahtevi, i to: 1) prehrambeni aditivi, pomoćna sredstva u proizvodnji i druge supstance i sastojci koji se upotrebljavaju u preradi hrane, odnosno aditivi za hranu za životinje, pomoćna sredstva u preradi i druge supstance i sastojci koji se upotrebljavaju u preradi organske hrane za životinje, kao i svi primenjeni postupci prerade, uključujući i dimljenje, moraju biti u skladu sa načelima dobre proizvođačke prakse; 2) subjekt odnosno grupa subjekata koji proizvode organsku prerađenu hranu, odnosno organsku hranu za životinje uspostavlja i ažurira primerene postupke koji se baziraju na sistemskom utvrđivanju	(PU)		Detalji o organskoj prerađenoj hrani bliže će se urediti podzakonskim aktom.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	ingredients for the purpose of such calculations. Those delegated acts shall not include the possibility of using flavouring substances or flavouring preparations which are neither natural, within the meaning of Article 16(2), (3) and (4) of Regulation (EC) No 1334/2008 of the European Parliament and of the Council (1), nor organic. 3. The Commission may adopt implementing acts laying down the techniques authorised in the processing of food products. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	18.1.2.1 18.1.2.2 18.1.2.3 18.1.3 18.1.3.1 18.1.3.2 18.1.3.3 18.1.3.4	kritičnih faza prerade čime se obezbeđuje da su prerađeni proizvodi u svakom trenutku u skladu sa ovim zakonom, kao i: (1) sprovode mere predostrožnosti, (2) sprovode odgovarajuće mere čišćenja i prate njihovu delotvornost i vode evidenciju o istim, (3) garantuju da se proizvodi koji nisu organski ne stavljaju na tržište sa oznakom koji upućuje na organsku proizvodnju; 3) organski proizvodi, proizvodi iz perioda konverzije i proizvodi koji nisu organski pripremaju se i skladište vremenski ili prostorno odvojeno jedni od drugih, ali ako se ovi proizvodi u bilo kojoj kombinaciji pripremaju ili skladište u istoj jedinici, odnosno objektu, subjekt odnosno grupa subjekata: (1) o tome obaveštavaju kontrolno telo, (2) neprekidno sprovode aktivnosti dok se ne dovrši proizvodna serija, prostorno ili vremenski odvojeno od sličnih aktivnosti koje se obavljaju na bilo kojoj drugoj vrsti proizvoda, (3) pre i nakon rukovanja ih skladište, tako da su prostorno ili vremenski odvojeni jedni od drugih, (4) vode, čuvaju i prilikom kontrole stavljaju na raspolaganje evidenciju o svim preduzetim aktivnostima, kao i o količinama prerađenih proizvoda, (5) preduzimaju potrebne mere kako bi se			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		18.1.3.5 18.1.3.6 18.2 18.3	osigurala identifikacija serija i izbeglo mešanje ili međusobna zamena organskih proizvoda, proizvoda iz perioda konverzije i proizvoda koji nisu organski, (6) sprovode aktivnosti na organskim ili proizvodima iz perioda konverzije samo nakon čišćenja proizvodne opreme u skladu sa posebnim propisom. Zabranjeno je koristiti proizvode, supstance, sastojke i tehnike pomoću kojih se ponovno uspostavljaju svojstva koja su izgubljena tokom prerade i/ili skladištenja organske hrane i organske hrane za životinje, kako bi se izbeglo stvaranje zablude o pravoj prirodi proizvoda namenjenih za stavljanje na tržište kao organske hrane i hrane za životinje. Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku prerađenu hranu i organsku hranu za životinje.			
17.1 17.2 17.3	1. Operators that produce processed feed shall comply, in particular, with the detailed production rules set out in Part V of Annex II and in any implementing, acts referred to in paragraph 3 of this Article. 2. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending point 1.4 of Part V of Annex II by adding further precautionary and preventive measures to be	18.1 18.1.1	U proizvodnji organske prerađene hrane, odnosno organske hrane za životinje primenjuju se i sledeći zahtevi, i to: 1) prehrambeni aditivi, pomoćna sredstva u proizvodnji i druge supstance i sastojci koji se upotrebljavaju u preradi hrane, odnosno aditivi za hranu za životinje, pomoćna sredstva u preradi i druge	(PU)		Detalji o organskoj prerađenoj hrani i odnosno organskoj hrani za životinje bliže će se

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	taken by operators, or by amending those added measures. 3. The Commission may adopt implementing acts laying down the techniques authorised for use in the processing of feed products. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	18.1.2 18.1.2.1 18.1.2.2 18.1.2.3 18.1.3	supstance i sastojci koji se upotrebljavaju u preradi organske hrane za životinje, kao i svi primenjeni postupci prerade, uključujući i dimljenje, moraju biti u skladu sa načelima dobre proizvođačke prakse; 2) subjekt odnosno grupa subjekata koji proizvode organsku prerađenu hranu, odnosno organsku hranu za životinje uspostavlja i ažurira primerene postupke koji se baziraju na sistemskom utvrđivanju kritičnih faza prerade čime se obezbeđuje da su prerađeni proizvodi u svakom trenutku u skladu sa ovim zakonom, kao i: (1) sprovode mere predostrožnosti, (2) sprovode odgovarajuće mere čišćenja i prate njihovu delotvornost i vode evidenciju o istim, (3) garantuju da se proizvodi koji nisu organski ne stavljaju na tržište sa oznakom koji upućuje na organsku proizvodnju; 3) organski proizvodi, proizvodi iz perioda konverzije i proizvodi koji nisu organski pripremaju se i skladište vremenski ili prostorno odvojeno jedni od drugih, ali ako se ovi proizvodi u bilo kojoj kombinaciji pripremaju ili skladište u istoj jedinici, odnosno objektu, subjekt odnosno grupa subjekata: (1) o tome obaveštavaju kontrolno telo, (2) neprekidno sprovode aktivnosti dok se ne dovrši proizvodna serija, prostorno ili			urediti podzakonskim aktom.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		18.1.3.1 18.1.3.2 18.1.3.3 18.1.3.4 18.1.3.5 18.1.3.6 18.2	vremenski odvojeno od sličnih aktivnosti koje se obavljaju na bilo kojoj drugoj vrsti proizvoda, (3) pre i nakon rukovanja ih skladište, tako da su prostorno ili vremenski odvojeni jedni od drugih, (4) vode, čuvaju i prilikom kontrole stavljaju na raspolaganje evidenciju o svim preduzetim aktivnostima, kao i o količinama prerađenih proizvoda, (5) preduzimaju potrebne mere kako bi se osigurala identifikacija serija i izbeglo mešanje ili međusobna zamena organskih proizvoda, proizvoda iz perioda konverzije i proizvoda koji nisu organski, (6) sprovode aktivnosti na organskim ili proizvodima iz perioda konverzije samo nakon čišćenja proizvodne opreme u skladu sa posebnim propisom. Zabranjeno je koristiti proizvode, supstance, sastojke i tehnike pomoću kojih se ponovno uspostavljaju svojstva koja su izgubljena tokom prerade i/ili skladištenja organske hrane i organske hrane za životinje, kako bi se izbeglo stvaranje zablude o pravoj prirodi proizvoda namenjenih za stavljanje na tržište kao organske hrane i hrane za životinje. Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku prerađenu hranu i organsku hranu za životinje.			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		18.3				
18.1 18.2 18.2.a 18.2. b	1. Operators that produce products of the wine sector shall comply, in particular, with the detailed production rules set out in Part VI of Annex II. 2. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending: (a) point 3.2 of Part VI of Annex II by adding further oenological practices, processes and treatments that are prohibited, or by amending those added elements; (b) point 3.3. of Part VI of Annex II.	19.1 19.2 19.2.1 19.2.2 19.3	Za proizvodnju proizvoda iz sektora vina, obavezno je ispuniti zahteve proizvodnje propisane članom 18. ovog zakona za organsku prerađenu hranu i zahteve koji su propisani zakonom kojim se uređuje vino. Pored zahteva iz stava 1. ovog člana, koristi se: 1) organska sirovina; 2) samo proizvodi i supstance koji su odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji, koji se mogu upotrebljavati za proizvodnju organskih proizvoda od grožđa i vina, između ostalog i tokom sprovođenja enoloških postupaka i ograničenja, procesa i načina obrade. Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za proizvode iz sektora vina.	(PU)		Deatlji o proizvodnji proizvoda iz sektora vina bliže će se urediti podzakonskim aktom.
19.1 19.2	1. Operators that produce yeast to be used as food or feed shall comply, in particular, with the detailed production rules set out in Part VII of Annex II. 2. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54	20.1	Za proizvodnju kvasca, koji se upotrebljava kao hrana ili hrana za životinje, pored zahteva proizvodnje propisanih članom 18. ovog zakona, koriste se samo organski supstrati.	(PU)		Deatlji o proizvodnji kvasca bliže će se urediti podzakonskim

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	amending point 1.3 of Part VII of Annex II by adding further detailed yeast production rules, or by amending those added rules.	20.2	Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i izuzetke od posebnih i dodatnih zahteva za organski kvasac.			aktom.
20.1 20.1.a 20.1.b 20.1.c	Pending the adoption of: (a) additional general rules for other livestock species than those regulated in point 1.9 of Part II of Annex II in accordance with point (e) of Article 14(2); (b) the implementing acts referred to in Article 14(3) for livestock species; or (c) the implementing acts referred to in Article 15(3) for species or group of species of aquaculture animals; a Member State may apply detailed national production rules for specific species or groups of species of animals in relation to the elements to be covered by the measures referred to in points (a), (b) and (c), provided that those national rules are in accordance with this Regulation, and provided that they do not prohibit, restrict or impede the placing on the market of products which have been produced outside its territory and which comply with this Regulation.	16.2	Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku stočarsku proizvodnju.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom.	
21.1 21.2 21.2.a 21.2.b	1. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending Annex II by adding detailed production rules, as well as rules on the obligation to convert, for products that do not fall within the categories of products referred to in Articles 12 to 19, or by amending those added rules. Those delegated acts shall be based on the objectives and principles of organic production laid down in Chapter II and shall	14.2	Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku biljnu proizvodnju.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	1305/2013, respectively, as well as any comparable situation; (b) specific rules, including possible derogations from this Regulation, on how Member States are to deal with such catastrophic circumstances if they decide to apply this Article; and (c) specific rules on monitoring and reporting in such cases. Those criteria and rules shall be subject to the principles of organic production laid down in Chapter II. 2. Where a Member State has formally recognised an event as a natural disaster as referred to in Article 18(3) or Article 24(3) of Regulation (EU) No 1305/2013, and that event makes it impossible to comply with the production rules laid down in this Regulation, that Member State may grant derogations from the production rules for a limited period until organic production can be re-established, subject to the principles laid down in Chapter II and to any delegated act adopted in accordance with paragraph 1. 3. Member States may adopt measures in accordance with the delegated act referred to in paragraph 1 to allow organic production to continue or recommence in the event of catastrophic circumstances.	21.1.2 21.1.3 21.1.4 21.1.5 21.2	gazdinstvu; 2) radi omogućavanja pristupa stočnoj hrani, semenu i sadnom materijalu za reprodukciju, životinjama, sastojcima i drugim poljoprivrednim inputima, pod uslovom da oni koji su dobijeni metodama organske proizvodnje nisu dostupni na tržištu; 3) radi rešavanja posebnih pitanja u vezi sa upravljanjem organskom stočarskom proizvodnjom; 4) u vezi sa korišćenjem proizvoda i supstancama u organskoj proizvodnji; 5) radi određivanja privremenih mera koje omogućavaju nastavak ili ponovno pokretanje organske proizvodnje. Ministar bliže propisuje dodatne zahteve za organsku proizvodnju u vanrednim situacijama.			
23.1 23.2 23.2.a	1. Operators shall ensure that organic products and in-conversion products are collected, packaged, transported and stored in accordance with the rules set out in Annex III. 2. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54	22.1	Subjekt odnosno grupa subjekata može istovremeno sakupljati organske proizvode, proizvode iz perioda konverzije i proizvode koji nisu organski samo ako su preduzete mere koje bi sprečile mogućnost njihovog mešanja ili	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
23.2. b	amending: (a) Section 2 of Annex III; (b) Sections 3, 4 and 6 of Annex III by adding further special rules for the transport and reception of the products concerned, or by amending those added rules.	22.2 22.3 23.1 23.1.1 23.1.2 23.1.3	njihovu međusobnu zamenu, kao i mere kojim bi se osigurala njihova identifikacija. Subjekt odnosno grupa subjekata dužni su da vode, čuvaju i stavljaju na raspolaganje kontrolnom telu evidencije o danima sakupljanja, satima, području, datumu i vremenu prijema proizvoda iz stava 1. ovog člana. Ministar bliže propisuje zahteve za sakupljanje organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije. Subjekt odnosno grupa subjekata dužni su da obezbede da se organski proizvodi i proizvodi iz perioda konverzije transportuju do drugih subjekata ili proizvodnih jedinica, objekata veleprodaje i maloprodaje, u odgovarajućem pakovanju, kontejnerima ili vozilima koja su zatvorena, tako da se sadržaj ne može zameniti bez manipulacije ili oštećenja plombe, i sa pratećim dokumentom koji sadrži, najmanje: (1) naziv i adresu subjekta, i ako su različiti subjekti, naziv i adresu vlasnika ili prodavca proizvoda; (2) naziv proizvoda; (3) naziv ili kontrolni broj kontrolnog tela kojima subjekt podleže kontroli; (4) ako je relevantno, oznaka serije ili lota u skladu sa posebnim propisom o deklarisanju, označavanju i oglašavanju			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		23.1.4	hrane odnosno oznaka serije ili lota koji je dogovoren sa kontrolnim telom koji omogućuje povezivanje serije sa evidencijom u skladu sa ovim zakonom.			
		23.2	Podaci iz stava 1. tač. 1) do 4) ovog člana se navode na pratećem dokumentu ako se takav dokument može nesporno povezati sa ambalažom, kontejnerom ili prevoznim sredstvom u kojem se proizvod prevozi koji sadrži i informacije o dobavljaču ili prevozniku.			
		23.3	Zatvaranje ambalaže, kontejnera ili vozila nije potrebno, kada:			
		23.3.1	1) se transport odvija direktno između dva subjekta, od kojih oba podležu sistemu organske kontrole;			
		23.3.2	2) transport uključuje samo organske proizvode ili samo proizvode iz perioda konverzije;			
		23.3.3	3) su proizvodi praćeni dokumentom koji sadrži informacije u skladu sa stavom 1. ovog člana;			
		23.3.4	4) subjekti koji otpremaju, kao i subjekti koji primaju, vode evidenciju o takvim transportnim operacijama koja je na raspolaganju kontrolnom telu.			
		23.4	Ministar bliže propisuje uslove i način transporta, informacije koje treba navesti na pakovanju i pratećim dokumentima, kao i zahteve za transport, zahteve o prijemu, pakovanju i skladištenju organskih proizvoda i proizvoda iz			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			perioda konverzije.			
24.1 24.1.a 24.1.b 24.1.c 24.1.d 24.1.e 24.1.f 24.1.g	1. The Commission may authorise certain products and substances for use in organic production, and shall include any such authorised products and substances in restrictive lists, for the following purposes: (a) as active substances to be used in plant protection products; (b) as fertilisers, soil conditioners and nutrients; (c) as non-organic feed material of plant, algal, animal or yeast origin or as feed material of microbial or mineral origin; (d) as feed additives and processing aids; (e) as products for the cleaning and disinfection of ponds, cages, tanks, raceways, buildings or installations used for animal production; (f) as products for the cleaning and disinfection of buildings and installations used for plant production, including for storage on an agricultural holding; (g) as products for cleaning and disinfection in processing and storage facilities.	24.1 24.1.1 24.1.2 24.1.3 24.1.4 24.1.5 24.1.6 24.1.7	Određeni proizvodi i supstance za upotrebu u organskoj proizvodnji, stavljaju se na ograničavajuće liste, i to: 1) aktivne supstance koje se koriste u sredstvima za zaštitu bilja; 2) sredstva za ishranu bilja, oplemenjivači zemljišta i hranljive materije; 3) hraniva koja nisu iz organske proizvodnje, a koja potiču od biljaka, algi, životinja ili kvasca ili kao hraniva mikrobiološkog ili mineralnog porekla; 4) aditivi za hranu za životinje i pomoćna sredstva u preradi; 5) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju ribnjaka, kaveza, bazena sa stalnim protokom vode, koridora, zgrada ili objekata koja se koriste u uzgoju životinja; 6) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju zgrada i objekata koje se koriste za biljnu proizvodnju, uključujući i skladišta na poljoprivrednom gazdinstvu; 7) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju u prostorijama za prerađu i skladištenje.	(PU)		
24.2 24.2.a	2. In addition to products and substances authorised in accordance with paragraph 1, the Commission may authorise certain products and substances for	24.2	Osim proizvoda i supstanci iz stava 1. ovog člana, određeni proizvodi i supstance za upotrebu u proizvodnji prerađene	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
24.2.b 24.2.c	use in the production of processed organic food and of yeast used as food or feed, and shall include any such authorised products and substances in restrictive lists, for the following purposes: (a) as food additives and processing aids; (b) as non-organic agricultural ingredients to be used for the production of processed organic food; (c) as processing aids for the production of yeast and yeast products.	24.2.1 24.2.2 24.2.3	organske hrane i kvasaca koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje, stavljaju se na ograničavajuće liste, i to: 1) prehrambeni aditivi i pomoćna sredstva u proizvodnji; 2) sastojci poljoprivrednog porekla koji nisu organski koji se koriste u proizvodnji prerađene organske hrane; 3) pomoćna sredstva u proizvodnji kvasca i proizvoda od kvasca.			
24.3 24.a 24.3.b 24.c 24.3.c.i 24.3.c.ii 24.3.d 24.3.e 24.3.e.i 24.3.e.ii 24.3.e.iii 24.3.e.iv	3. The authorisation of the products and substances referred to in paragraph 1 for use in organic production shall be subject to the principles laid down in Chapter II and to the following criteria, which shall be evaluated as a whole: (a) they are essential for sustained production and for the use for which they are intended; (b) all of the products and substances concerned are of plant, algal, animal, microbial or mineral origin, except in cases where products or substances from such sources are not available in sufficient quantities or qualities or where alternatives are not available; (c) in the case of products referred to in point (a) of paragraph 1: (i) their use is essential for the control of a pest for which other biological, physical or breeding alternatives, cultivation practices or other effective management practices are not available; (ii) if such products are not of plant, algal, animal,	25.1 25.1.1 25.1.2 25.1.3 25.1.3.1	Proizvodi i supstance iz člana 24. stav 1. ovog zakona zasnivaju se na načelima propisanim ovim zakonom, kao i na sledećim kriterijumima, koji se ocenjuju kao celina: 1) da su ključni za nastavak proizvodnje i za upotrebu za koju su namenjeni; 2) da su svi proizvodi i supstance poreklom od algi, biljnog, životinjskog, mikrobiološkog ili mineralnog porekla, osim u slučajevima kada proizvodi ili supstance dobijeni iz takvih izvora nisu dostupni u dovoljnim količinama ili nisu odgovarajućeg kvaliteta ili kada alternativni proizvodi nisu dostupni; 3) u slučaju proizvoda iz člana 24. stava 1. tačka 1) ovog zakona: (1) čija je upotreba neophodna za suzbijanje štetnih organizama za koje nisu dostupne druge biološke, fizičke ili	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	microbial or mineral origin and are not identical to their natural form, their conditions for use preclude any direct contact with the edible parts of the crop; (d) in the case of products referred to in point (b) of paragraph 1, their use is essential for building or maintaining the fertility of the soil or to fulfil specific nutritional requirements of crops, or for specific soil-conditioning purposes; (e) in the case of products referred to in points (c) and (d) of paragraph 1: (i) their use is necessary to maintain animal health, animal welfare and vitality and contributes to an appropriate diet fulfilling the physiological and behavioural needs of the species concerned or their use is necessary to produce or preserve feed because the production or preservation of feed is not possible without having recourse to such substances; (ii) feed of mineral origin, trace elements, vitamins or provitamins are of natural origin, except in cases where products or substances from such sources are not available in sufficient quantities or qualities or where alternatives are not available; (iii) the use of non-organic feed material of plant or animal origin is necessary because feed material of plant or animal origin produced in accordance with organic production rules is not available in sufficient quantity; (iv) the use of non-organic spices, herbs and molasses is necessary because such products are not available in organic form; they have to be produced or prepared without chemical solvents and their use	25.1.3.2 25.1.4 25.1.5 25.1.5.1 25.1.5.2	uzgojne alternative, uzgojne prakse ili druge efikasne prakse upravljanja; (2) ako takvi proizvodi nisu poreklom od algi, biljnog, životinjskog, mikrobiološkog ili mineralnog porekla i nisu identični svom prirodnom obliku, njihova upotreba može se odobriti samo ukoliko uslovi za njihovu upotrebu isključuju bilo kakav direktan kontakt sa jestivim delovima kultura; 4) u slučaju proizvoda iz člana 24. stav 1. tačka 2) ovog zakona, čija je upotreba ključna za postizanje ili održavanje plodnosti zemljišta ili za ispunjavanje posebnih zahteva kultura za hranivima ili za specifične svrhe poboljšanja zemljišta; 5) u slučaju proizvoda iz člana 24. stav 1. tač. 3) i 4) ovog zakona: (1) čija je upotreba neophodna za održavanje zdravlja životinja, dobrobiti i vitalnosti životinja te se njima doprinosi primerenoj ishrani kojom se ispunjavaju fiziološke i etološke potrebe predmetnih vrsta, ili je njihova upotreba potrebna za proizvodnju ili konzervisanje hrane za životinje jer bez upotrebe takvih supstanci nije moguće proizvesti ili konzervisati hranu za životinje; (2) hrana za životinje mineralnog porekla, elementi u tragovima, vitamini ili provitamini prirodnog porekla, osim u slučajevima kada proizvodi ili supstance			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	is limited to 1 % of the feed ration for a given species, calculated annually as a percentage of the dry matter of feed from agricultural origin.	25.1.5.3 25.1.5.4	iz takvih izvora nisu dostupni u dovoljnim količinama ili nisu odgovarajućeg kvaliteta ili ako ne postoji alternativno rešenje; (3) upotreba hraniva biljnog ili životinjskog porekla koje nije organsko je neophodna jer hraniva biljnog ili životinjskog porekla proizvedena u skladu sa pravilima organske proizvodnje nisu dostupna u dovoljnim količinama; (4) upotreba začina, začinskog bilja i melase koje nije organsko je potrebna jer ti proizvodi nisu dostupni kao organski proizvodi i moraju biti proizvedeni ili pripremljeni bez upotrebe hemijskih rastvarača, sama njihova upotreba je ograničena na 1% unosa hrane za životinje za dotičnu vrstu, izraženo kao procenat suve materije u hrani za životinje poljoprivrednog porekla na godišnjem nivou.			
24.4 24.4.a 24.4.b 24.4.c 24.4.d	4. The authorisation of the products and substances referred to in paragraph 2 for use in the production of processed organic food or for the production of yeast used as food or feed shall be subject to the principles laid down in Chapter II and to the following criteria, which shall be evaluated as a whole: (a) alternative products or substances authorised in accordance with this Article or techniques compliant with this Regulation are not available; (b) it would be impossible to produce or preserve	26.1 26.1.1 26.1.2	Propisani proizvodi i supstance iz člana 24. stav 2. ovog zakona zasnivaju se na načelima datim u ovom zakonu, kao i na sledećim kriterijumima, koji se ocenjuju kao celina: 1) nisu dostupni alternativni proizvodi ili supstance; 2) nemoguće je proizvesti ili konzervirati hranu ili ispuniti određene prehrambene zahteve predviđene posebnim propisima, a da se ne pribegne ovim proizvodima i	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	the food or to fulfil given dietary requirements provided for on the basis of Union legislation without having recourse to those products and substances; (c) they are to be found in nature and may only have undergone mechanical, physical, biological, enzymatic or microbial processes, except in cases where products or substances from such sources are not available in sufficient quantities or qualities; (d) the organic ingredient is not available in sufficient quantity	26.1.3 26.1.4	supstancama; 3) prisutni su u prirodi i mogli su biti podvrgnuti samo mehaničkim, fizičkim, biološkim, enzimskim ili mikrobiološkim procesima, osim u slučajevima kada proizvoda ili supstanci iz takvih izvora nema u dovoljnim količinama ili ako nisu odgovarajućeg kvaliteta; 4) organski sastojak nije dostupan u dovoljnim količinama.			
24.5	5. The authorisation of the use of chemically synthesised products and substances, in accordance with paragraphs 1 and 2 of this Article, shall be strictly limited to cases where the use of external inputs referred to in point (g) of Article 5 would contribute to unacceptable impacts on the environment.	24.3	Upotreba hemijski sintetizovanih proizvoda i supstanci iz st. 1. i 2. ovog člana, treba da bude strogo ograničeno na slučajeve kada bi upotreba spoljnih inputa iz člana 6. tačka 7) doprinela negativnom uticaju na životnu sredinu.	(PU)		
24.6	6. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending paragraphs 3 and 4 of this Article by adding further criteria for the authorisation of products and substances referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article for use in organic production in general, and in the production of processed organic food in particular, as well as further criteria for the withdrawal of such authorisations, or by amending those added criteria.	24.7	Ministar bliže propisuje određene proizvode i supstance za upotrebu u organskoj proizvodnji i određene proizvode i supstance za upotrebu u proizvodnji prerađene organske hrane i kvasaca koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje, koji se stavljaju na liste iz stava 4. ovog člana.	(PU)		
24.7	7. Where a Member State considers that a product or substance should be added to or withdrawn from the lists of authorised products and substances			(NP)	Primenjivo nakon	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	referred to in paragraphs 1 and 2, or that the specifications of use referred to in the production rules should be amended, it shall ensure that a dossier giving the reasons for the inclusion, withdrawal or other amendments is officially sent to the Commission and to the other Member States and is made publicly available, subject to Union and national legislation on data protection.				pristupanja	
24.8	8. The Commission shall regularly review the lists referred to in this Article The list of non-organic ingredients referred to in point (b) of paragraph 2 shall be reviewed at least once a year.	24.7	Ministar bliže propisuje određene proizvode i supstance za upotrebu u organskoj proizvodnji i određene proizvode i supstance za upotrebu u proizvodnji prerađene organske hrane i kvasaca koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje, koji se stavljaju na liste iz stava 4. ovog člana.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	
24.9	9. The Commission shall adopt implementing acts concerning the authorisation or withdrawal of authorisation of products and substances in accordance with paragraphs 1 and 2 that may be used in organic production in general and in the production of processed organic food in particular, and establishing the procedures to be followed for such authorisations and the lists of such products and substances and, where appropriate, their description, compositional requirements and conditions for use. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	24.7	Ministar bliže propisuje određene proizvode i supstance za upotrebu u organskoj proizvodnji i određene proizvode i supstance za upotrebu u proizvodnji prerađene organske hrane i kvasaca koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje, koji se stavljaju na liste iz stava 4. ovog člana.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	
25.1.	1. Where it is necessary in order to ensure access to certain agricultural ingredients, and where such	27.1	Ministarstvo na zahtev subjekta, odnosno grupe subjekata može privremeno	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	ingredients are not available in organic form in sufficient quantity, a Member State may, at the request of an operator, provisionally authorise the use of non-organic agricultural ingredients for the production of processed organic food on its territory for a period of maximum six months. That authorisation shall apply to all operators in that Member State.	27.2 27.3 27.4 27.5 27.6	rešenjem odobriti upotrebu sastojaka poljoprivrednog porekla koji nisu organski za proizvodnju prerađene organske hrane na period od najviše šest meseci ako takvi sastojci nisu dostupni kao organski proizvod u dovoljnoj količini. Zahtev za odobravanje upotrebe sastojaka poljoprivrednog porekla iz stava 1. ovog člana ministarstvu podnosi subjekt, odnosno grupa subjekata. Ministar donosi rešenje o ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana. Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Ako se i posle isteka odobrenja od šest meseci, na osnovu objektivnih informacija utvrdi da sastojaka poljoprivrednog porekla nema u dovoljnoj količini kao organskog proizvoda, subjekt odnosno grupa subjekata može da podnese zahtev Ministarstvu za odobrenje dodatnog perioda iz stava 1. ovog člana. Rešenje iz stava 1. ovog člana može se produžiti najviše dva puta po šest meseci, osim ako sastojak poljoprivrednog porekla koji nije iz organske proizvodnje za			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		27.7	proizvodnju prerađene organske hrane i dalje nije dostupan, kada Ministarstvo može doneti rešenje o daljoj upotrebi tog sastojka. Ministar bliže propisuje uslove i način odobrenja za upotrebu sastojaka poljoprivrednog porekla koji nisu organski za proizvodnju prerađene organske hrane i obrazac zahteva.			
25.2	2. The Member State shall immediately notify the Commission and the other Member States, via a computer system that enables the electronic exchange of documents and information made available by the Commission, of any authorisation granted for its territory in accordance with paragraph 1.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
25.3	3. The Member State may prolong the authorisation provided for in paragraph 1 two times for a maximum of six months each, provided that no other Member State has objected by indicating, via the system referred to in paragraph 2, that such ingredients are available in organic form in sufficient quantity	27.2 27.3 27.4	Zahtev za odobravanje upotrebe sastojaka poljoprivrednog porekla iz stava 1. ovog člana ministarstvu podnosi subjekt, odnosno grupa subjekata. Ministar donosi rešenje o ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana. Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.	(NP)	Srbija nije deo računarskog sistema koji omogućava elektronsku razmenu dokumenata i informacija. U tom smislu, ministarstvo je to koje donosi odluku o produženju	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
					upotrebe određenog sastojka. Potpuna usklađenost po pristupanju.	
25.4	4. A control authority or a control body recognised in accordance with Article 46(1) may grant a provisional authorisation, as referred to in paragraph 1 of this Article, for a maximum of six months to operators in third countries that request such an authorisation and that are subject to controls by that control authority or control body, provided that the conditions of that paragraph are fulfilled in the third country concerned. The authorisation may be prolonged for a maximum of two times six months each.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
25.5	5. Where, after two prolongations of a provisional authorisation, a Member State considers, on the basis of objective information, that the availability of such ingredients in organic form remains insufficient to meet the qualitative and quantitative needs of operators, it may make a request to the Commission in accordance with Article 24(7)	27.6	Rešenje iz stava 1. ovog člana može se produžiti najviše dva puta po šest meseci, osim ako sastojak poljoprivrednog porekla koji nije iz organske proizvodnje za proizvodnju prerađene organske hrane i dalje nije dostupan, kada Ministarstvo može doneti rešenje o daljoj upotrebi tog sastojka.	(DU)	Potpuna usklađenost po pristupanju. Podnošenje zahteva nije moguće, s obzirom da RS nije član EU	
26.1	1. Each Member State shall ensure that a regularly updated database is established for the listing of the organic and in-conversion plant reproductive material, excluding seedlings but including seed potatoes, which is available on its territory.	28.1	Ministarstvo vodi bazu podataka za organski biljni reproduktivni materijal i biljni reproduktivni materijal iz perioda konverzije, osim sejanaca, uključujući i semenski krompir, životinje iz organskog	(DU)	Potpuna usklađenost po pristupanju.	Bliže će se urediti podzakonskim aktom

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			uzgoja i juvenilne životinje iz organske akvakulture (u daljem tekstu: baza), koja se objavljuje na zvaničnoj internet stranici ministarstva.			
26.2	2. Member States shall have in place systems that allow operators that market organic or in-conversion plant reproductive material, organic animals or organic aquaculture juveniles, and that are able to supply them in sufficient quantities and within a reasonable period, to make public on a voluntary basis, free of charge, together with their names and contact details, information on the following: (a) the organic and in-conversion plant reproductive material, such as plant reproductive material of organic heterogeneous material or of organic varieties suitable for organic production, excluding seedlings but including seed potatoes, which is available; the quantity in weight of that material; and the period of the year of its availability; such material shall be listed using at least the Latin scientific name; (b) the organic animals for which derogation may be provided in accordance with point 1.3.4.4 of Part II of Annex II; the number of available animals categorised by sex; information, if relevant, relating to the different species of animals as regards the breeds and strains available; the races of the animals; the age of the animals; and any other relevant information; (c) the organic aquaculture juveniles available on the holding and their health status in accordance with Council Directive 2006/88/EC (1) and the	28.3 28.3.1 28.3.2	Subjekt, odnosno grupa subjekata koji su upisani u Bazu a koji stavljaju na tržište organski biljni reproduktivni materijal i biljni reproduktivni materijal iz perioda konverzije, osim sejanaca, uključujući i semenski krompir, životinje iz organskog uzgoja i juvenilne životinje iz organske akvakulture, mogu bez naknade, uz svoja imena odnosno nazive, dostaviti podatke i kontakt informacije, i to: 1) o dostupnom organskom biljnom reproduktivnom materijalu i biljnom reproduktivnom materijalu iz perioda konverzije poput organskog heterogenog biljnog reproduktivnog materijala ili organskih sorti, osim sejanaca, uključujući i semenski krompir na latinskom naučnom nazivu, količini tog materijala iskazanog u težini, kao i periodu godine kada je dostupan; 2) o životinjama iz organskog uzgoja za koje može da se odobri odstupanje u smislu uvođenja životinja koje nisu iz organske proizvodnje u organsku proizvodnju, broju raspoloživih životinja koje su kategorizovane prema polu, informacije, ako su relevantne, u vezi sa različitim vrstama životinja u pogledu	(DU)	Potpuna usklađenost po pristupanju.	Bliže će se urediti podzakonskim aktom

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	production capacity for each aquaculture species.	28.3.3	dostupnih rasa i sojeva, rasama životinja, kao i dobu životinja; 3) juvenilnim životinjama iz organske akvakulture koje su dostupne na njihovom gazdinstvu i o njihovom zdravstvenom stanju, kao i o proizvodnom kapacitetu za svaku vrstu iz akvakulture.			
26.3	3. Member States may also set up systems which allow operators that market breeds and strains adapted to organic production in accordance with point 1.3.3 of Part II of Annex II or organic pullets and that are able to supply those animals in sufficient quantities and within a reasonable period to make public the relevant information on a voluntary basis, free of charge, together with names and contact details.	28.1	Ministarstvo vodi Bazu podataka za organski biljni reproduktivni materijal i biljni reproduktivni materijal iz perioda konverzije, osim sadnica, uključujući i semenski krompir, životinje iz organskog uzgoja i juvenilne životinje iz organske akvakulture (u daljem tekstu: Baza), koja se objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Ministarstva.	(DU)		Bliže će se urediti podzakonskim aktom
26.4	4. Operators that opt to include information on plant reproductive material, animals or aquaculture juveniles in the systems referred to in paragraphs 2 and 3 shall ensure that the information is updated regularly, and shall ensure that the information is withdrawn from the lists once the plant reproductive material, animals or aquaculture juveniles are no longer available.	28.4	Subjekti koji dostave informacije iz stava 3. ovog člana dužni su da redovno dostavljaju informacije o dostupnosti biljnog reproduktivnog materijala, životinja ili juvenilnih životinja iz akvakulture.	(PU)		
26.5	5. For the purpose of paragraphs 1, 2 and 3, Member States may continue to use relevant information systems that are already in existence.			(DU)	Zemlje članice koriste svoj infomacioni sistem koji je nama nedostupan. S	28.1 Ministarstvo vodi Bazu podataka za organski biljni reproduktivni

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
					tim u vezi ministarstvo vodi svoju bazu.	materijal i biljni reproduktivni materijal iz perioda konverzije, osim sadnica, uključujući i semenski krompir, životinje iz organskog uzgoja i juvenilne životinje iz organske akvakulture (u daljem tekstu: Baza), koja se objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Ministarstva.
26.6	6. The Commission shall make public the link to each of the national databases or systems on a dedicated website of the Commission, in order to allow users to have access to such databases or systems throughout the Union.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
26.7	7. The Commission may adopt implementing acts providing: (a) technical details for establishing and maintaining the databases referred to in paragraph 1 and the systems referred to in paragraph 2; (b) specifications as regards the collection of information referred to in paragraph 1 and 2; (c) specifications as regards the arrangements for participation in the databases referred to in paragraph 1 and in the systems referred to in paragraphs 2 and 3; and (d) details as regards the information to be provided by Member States in accordance with Article 53(6). Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2)	28.6	Ministar bliže propisuje način vođenja Baze iz stava 1. ovog člana.	(PU)		
27.1 27.1.a 27.1.b 27.1.c 27.1.d 27.1.e	Where an operator suspects that a product it has produced, prepared, imported or has received from another operator does not comply with this Regulation, that operator shall, subject to Article 28(2): (a) identify and separate the product concerned; (b) check whether the suspicion can be substantiated; (c) not place the product concerned on the market as an organic or inconversion product and not use it in organic production, unless the suspicion can be eliminated; (d) where the suspicion has been substantiated or where it cannot be eliminated, immediately inform the relevant competent authority, or, where appropriate, the relevant control authority or control body, and provide it with available elements, where	29.1 29.1.1 29.1.2 29.1.3 29.1.4	Ako subjekt odnosno grupa subjekata sumnja da proizvod koji je proizveo, pripremio, uvezao ili primio od drugog subjekta nije u skladu sa ovim zakonom, dužan je da: 1) identifikuje i odvoji predmetni proizvod; 2) proveri da li se sumnja na neusaglašenost može dokazati; 3) ne stavlja predmetni proizvod na tržište kao organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije, ne koristi ga u organskoj proizvodnji, osim ako se sumnja na neusaglašenost može otkloniti; 4) ako je sumnja na neusaglašenost dokazana ili ako se ne može otkloniti, subjekat odnosno grupa subjekata odmah	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	appropriate; (e) fully cooperate with the relevant competent authority, or, where appropriate, with the relevant control authority or control body, in verifying and identifying the reasons for the suspected noncompliance.	29.1.5	obaveštava kontrolno telo, kao i poljoprivrednog inspektora (u daljem tekstu: inspektor za organsku proizvodnju) i prema potrebi im dostavlja dostupnu dokumentaciju i informacije; 5) u potpunosti sarađuje sa kontrolnim telom, a po potrebi i sa inspektorom za organsku proizvodnju na proveri i utvrđivanju razloga za sumnju na neusaglašenost.			
28.1	1. In order to avoid contamination with products or substances that are not authorised in accordance with the first subparagraph of Article 9(3) for use in organic production, operators shall take the following precautionary measures at every stage of production, preparation and distribution:	30.1	Kako bi se sprečila kontaminacija proizvodima ili supstancama koji nisu odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu sa članom 10. stav 1. tačka 2) ovog zakona, subjekt odnosno grupa subjekata uspostavlja i održava srazmerne i odgovarajuće mere predostrožnosti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije:	(PU)		
28.1.a	(a) put in place and maintain measures that are proportionate and appropriate to identify the risks of contamination of organic production and products with non-authorised products or substances, including systematic identification of critical procedural steps;	30.1.1	1) kako bi se prepoznali rizici od kontaminacije organske proizvodnje i proizvoda sa neodobrenim proizvodima ili supstancama uključujući sistemsko prepoznavanje kritičnih faza procesa;			
28.1.b	(b) put in place and maintain measures that are proportionate and appropriate to avoid risks of contamination of organic production and products with non-authorised products or substances;	30.1.2	2) kako bi se izbegli rizici od kontaminacije organske proizvodnje i proizvoda ili supstanci koji nisu odobreni u organskoj proizvodnji;			
28.1.c	(c) regularly review and adjust such measures; and	30.1.3	3) koje redovno preispituje i prilagođava;			
28.1.d	(d) comply with other relevant requirements of this Regulation that ensure the separation of organic, in-conversion and non-organic products.	30.1.4	4) kojima se osigurava razdvajanje organskih proizvoda, proizvoda iz perioda konverzije i proizvoda koji nisu organski.			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
28.2	2. Where an operator suspects, due to the presence of a product or substance that is not authorised pursuant to the first subparagraph of Article 9(3) for use in organic production in a product that is intended to be used or marketed as an organic or in-conversion product, that the latter product does not comply with this Regulation, the operator shall:					
28.2.a	(a) identify and separate the product concerned;					
28.2.b	(b) check whether the suspicion can be substantiated;					
28.2.c	(c) not place the product concerned on the market as an organic or inconversion product and not use it in organic production unless the suspicion can be eliminated;	30.2	Ako subjekt odnosno grupa subjekata sumnja da proizvod koji se namerava staviti na tržište kao organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije, nije u skladu sa članom 10. stav 1. tačka 2) ovog zakona, zbog prisustva proizvoda ili supstanci koje nisu odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji, dužni su da preduzme mere iz člana 29. ovog zakona.	(PU)		
28.2.d	(d) where the suspicion has been substantiated or where it cannot be eliminated, immediately inform the relevant competent authority, or, where appropriate, the relevant control authority or control body, and provide it with available elements, where appropriate;					
28.2.e	(e) fully cooperate with the relevant competent authority, or, where appropriate, with the relevant control authority or control body, in identifying and verifying the reasons for the presence of nonauthorised products or substances.					
28.3	3. The Commission may adopt implementing acts laying down uniform rules to specify: (a) the procedural steps to be followed by operators	30.3	Ministar bliže propisuje zahteve postupanja subjekta odnosno grupe subjekata kako bi se prepoznali i izbegli	(DU)	Bliže će se urediti	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
28.3.a 28.3.b	in accordance with points (a) to (e) of paragraph 2 and the relevant documents to be provided by them; (b) the proportionate and appropriate measures to be adopted and reviewed by operators to identify and avoid risks of contamination in accordance with points (a), (b) and (c) of paragraph 1. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).		rizici kontaminacije, dokaze koje treba da dostave, kao i srazmerne i odgovarajuće mere predostrožnosti koje treba da uspostavi i održava, redovno preispituje i prilagođava.		podzakonskim aktom	
29.1 29.1.a	1. Where the competent authority, or, where appropriate, the control authority or control body, receives substantiated information about the presence of products or substances that are not authorised pursuant to the first subparagraph of Article 9(3) for use in organic production, or has been informed by an operator in accordance with point (d) of Article 28(2), or detects such products or substances in an organic or an in-conversion product: (a) it shall immediately carry out an official investigation in accordance with Regulation (EU) 2017/625 with a view to determining the source and the cause in order to verify compliance with the first subparagraph of Article 9(3) and with Article 28(1); such investigation shall be completed as soon as possible, within a reasonable period, and shall take into account the durability of the product and the complexity of the case; (b) it shall provisionally prohibit both the placing on the market of the products concerned as organic or in-conversion products and their use in organic	31.1 31.1.1 31.1.2	Ako inspektor za organsku proizvodnju, odnosno kontrolno telo pribavi dokaze o prisutnosti proizvoda ili supstanci koji nisu odobreni u skladu sa članom 10. stav 1. tačka 2), ili bude obavešten od strane subjekta odnosno grupe subjekata u skladu sa članom 29. stav 1. tačka 4), odnosno otkrije takve proizvode ili supstance u organskom proizvodu ili proizvodu iz perioda konverzije, ono: 1) odmah sprovodi službenu kontrolu u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole kako bi se utvrdio izvor i uzrok sa ciljem provere usaglašenosti sa članom 10. stav 1. tačka 2) i članom 29. ovog zakona, tako da se istraga završi što je pre moguće, u razumnom roku, uzimajući u obzir rok trajanja proizvoda, kao i samu složenost slučaja; 2) privremeno zabranjuje stavljanje na tržište proizvoda kao organskog proizvoda ili proizvoda iz period konverzije, kao i	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
29.1.b	production pending the results of the investigation referred to in point (a)		njihovu upotrebu u organskoj proizvodnji dok se čekaju rezultati službene kontrole iz stava 1. tačka 1) ovog člana.			
29.2 29.2.a 29.2.b 29.2.c	2. The product concerned shall not be marketed as an organic or inconversion product or used in organic production where the competent authority, or, where appropriate, the control authority or control body, has established that the operator concerned: (a) has used products or substances not authorised pursuant to the first subparagraph of Article 9(3) for use in organic production; (b) has not taken the precautionary measures referred to in Article 28 (1); or (c) has not taken measures in response to relevant previous requests from the competent authorities, control authorities or control bodies	31.2 31.2.1 31.2.2 31.2.3	Proizvod iz stava 1. ovog člana ne sme se staviti na tržište kao organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije, niti se sme koristiti u organskoj proizvodnji, ako inspektor za organsku proizvodnju ili kontrolno telo utvrdi kod subjekta, sledeće: 1) da je upotrebljavao proizvode ili supstance koji nisu odobreni u skladu sa ovim zakonom; 2) da nije preduzeo mere predostrožnosti iz člana 30. stav 1. tač. 1) - 4);ili 3) da nije preduzeo mere kao odgovor na zahteve inspektora za organsku proizvodnju, kao i kontrolnog tela.	(PU)		
29.3	3. The operator concerned shall be given an opportunity to comment on the results of the investigation referred to in point (a) of paragraph 1. The competent authority, or, where appropriate, the control authority or control body, shall keep records of the investigation it has carried out. Where required, the operator concerned shall take such corrective measures as necessary to avoid future contamination.	31.3 31.4 31.5	Predmetnom subjektu odnosno grupi subjekata daje se mogućnost da komentarišu rezultate istrage iz stava 1. tačka 1) ovog člana. Inspektor za organsku proizvodnju odnosno kontrolno telo vodi evidenciju o sprovedenim istragama. Ako je to potrebno, subjekt odnosno grupa subjekata preduzima korektivne mere koje su potrebne kako bi se izbegla buduća kontaminacija.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
29.4	4. By ►M3 31 December 2025 ◄, the Commission shall present a report to the European Parliament and the Council on the implementation of this Article, on the presence of products and substances not authorised pursuant to the first subparagraph of Article 9(3) for use in organic production and on the assessment of the national rules referred to in paragraph 5 of this Article. That report may be accompanied, where appropriate, by a legislative proposal for further harmonisation.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
29.5	5. Member States having in place rules providing for products that contain more than a certain level of products or substances not authorised pursuant to the first subparagraph of Article 9(3) for use in organic production not to be marketed as organic products may continue to apply those rules, provided that those rules do not prohibit, restrict or impede the placing on the market of products produced in other Member States as organic products, where those products were produced in compliance with this Regulation. Member States that make use of this paragraph shall inform the Commission without delay			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
29.6	6. The competent authorities shall document the results of the investigations referred to in paragraph 1, as well as any measures they have taken for the purpose of formulating best practices and further measures to avoid the presence of products and substances not authorised pursuant to the first subparagraph of Article 9(3) for use in organic production. Member States shall make such information			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	available to the other Member States and to the Commission via a computer system that enables the electronic exchange of documents and information made available by the Commission.					
29.7	7. Member States may take appropriate measures on their territory to avoid the unintended presence in organic agriculture of products and substances not authorised pursuant to the first subparagraph of Article 9 (3) for use in organic production. Such measures shall not prohibit, restrict or impede the placing on the market of products produced in other Member States as organic or in-conversion products, where those products were produced in compliance with this Regulation. Member States that make use of this paragraph shall inform the Commission and the other Member States without delay	58.1	.Organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije iz uvoza mogu se staviti na tržište pod uslovom da su proizvedeni u skladu sa propisima EU za organsku proizvodnju odnosno sa propisima zemalja sa kojima EU ima potpisan sporazum o ekvivalentnosti.	(PU)		
29.8 29.8.a 29.8.b	8. The Commission shall adopt implementing acts laying down uniform rules to specify: (a) the methodology to be applied by competent authorities, or, where appropriate, by control authorities or control bodies, for the detection and evaluation of the presence of products and substances not authorised pursuant to the first subparagraph of Article 9(3) for use in organic production; (b) the details and format of the information to be made available by Member States to the Commission and other Member States in accordance with paragraph 6 of this Article. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in	31.6	Ministar bliže propisuje zahteve kojima se određuje procedura organa nadležnog za kontrolu ili kontrolno telo radi otkrivanja i procene prisustva neodobrenih proizvoda i supstanci, načine evidentiranja i obaveštavanja.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 55(2).					
29.9	9. By 31 March of each year, Member States shall electronically transmit to the Commission relevant information about cases involving contamination with non-authorised products or substances in the previous year, including information collected at border control posts, concerning the nature of contamination detected, and in particular the cause, the source and the level of contamination as well as the volume and nature of products contaminated. This information shall be collected by the Commission through the computer system made available by the Commission and shall be used to facilitate the formulation of best practices for avoiding contamination.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
30.1	1. For the purposes of this Regulation, a product shall be regarded as bearing terms referring to organic production where, in the labelling, advertising material or commercial documents, such a product, its ingredients or feed materials used for its production are described in terms suggesting to the purchaser that the product, ingredients or feed materials have been produced in accordance with this Regulation. In particular, the terms listed in Annex IV and their derivatives and diminutives, such as 'bio' and 'eco', whether alone or in combination, may be used throughout the Union and in any language listed in that Annex for the labelling and advertising of products referred to in Article 2(1) which comply with this Regulation.	33.1 33.2 33.3	Za označavanje i oglašavanje proizvoda iz člana 2. ovog zakona mogu se koristiti izrazi „EKOLOŠKI”, „ORGANSKI”, „BIOLOŠKI” odnosno njihove skraćenice kao što su „EKO”, „ORG” ili „BIO”, kao i drugi izrazi i skraćenice koje upućuju na organsku proizvodnju. Izrazi iz stava 1. ovog člana koriste se sami ili u kombinaciji, i upućuju potrošača da su proizvodi, njegovi sastojci ili hraniva proizvedeni u skladu sa ovim zakonom. Ukoliko se izrazi ili njihove skraćenice iz stava 1. ovog člana nalaze na oznakama proizvoda, reklamnom materijalu ili komercijalnim dokumentima, može se smatrati da je proizvod označen izrazom	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			koji upućuje na organsku proizvodnju.			
30.2	2. For the products referred to in Article 2(1), the terms referred to in paragraph 1 of this Article shall not be used anywhere in the Union, in any language listed in Annex IV, for the labelling, advertising material or commercial documents of a product which does not comply with this Regulation. Furthermore, no terms, including terms used in trademarks or company names, or practices shall be used in labelling or advertising if they are liable to mislead the consumer or user by suggesting that a product or its ingredients comply with this Regulation.	33.4 33.4.1 33.4.2 33.5	Zabranjena je upotreba izraza iz stava 1. ovog člana i drugih izraza koji upućuju na organsku proizvodnju za proizvode iz člana 2. ovog zakona koji nisu proizvedeni u skladu sa ovim zakonom, i to: 1) u označavanju i oglašavanju; 2) u reklamnom materijalu ili komercijalnim dokumenatima proizvoda. Zabranjena je upotreba izraza iz stava 1. ovog člana i drugih izraza i skraćenica koji upućuju na organsku proizvodnju i koji mogu potrošača dovesti u zabludu da je proizvod ili njegov sastojak proizveden u skladu sa ovim zakonom.	(PU)		
30.3	3. Products that have been produced during the conversion period shall not be labelled or advertised as organic products or as inconversion products. However, plant reproductive material, food products of plant origin and feed products of plant origin that have been produced during the conversion period, which comply with Article 10(4), may be labelled and advertised as in-conversion products by using the term ‘inconversion’ or a corresponding term, together with the terms referred to in paragraph 1.	33.6 33.7	Zabranjeno je označavanje i oglašavanje proizvoda iz perioda konverzije kao organskog proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije, osim u slučajevima iz člana 11. stav 9. ovog zakona. Proizvodi iz perioda konverzije mogu se obeležiti izrazom „PROIZVOD IZ PERIODA KONVERZIJE” ili izrazom koji ima slično ili isto značenje, i to samo u slučaju iz člana 11. stav 9. ovog zakona.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
30.4	4. The terms referred to in paragraph 1 and 3 shall not be used for a product for which Union law requires the labelling or advertising to state that the product contains GMOs, consists of GMOs or is produced from GMOs.	33.8	Zabranjeno je korišćenje izraza iz st. 1. i 7. ovog člana za označavanje GMO proizvoda.	(PU)		
30.5 30.5.a 30.5.a.i 30.5.a.ii 30.5.a.iii 30.5.b	5. For processed food, the terms referred to in paragraph 1 may be used: (a) in the sales description, and in the list of ingredients where such a list is mandatory pursuant to Union legislation, provided that: (i) the processed food complies with the production rules set out in Part IV of Annex II and with the rules laid down in accordance with Article 16(3); (ii) at least 95 % of the agricultural ingredients of the product by weight are organic; and (iii) in the case of flavourings, they are only used for natural flavouring substances and natural flavouring preparations labelled in accordance with Article 16(2), (3) and (4) of Regulation (EC) No 1334/2008 and all of the flavouring components and carriers of flavouring components in the flavouring concerned are organic; (b) only in the list of ingredients, provided that: (i) less than 95 % of the agricultural ingredients of the product by weight are organic, and provided that those ingredients comply with the production rules set out in this Regulation; and (ii) the processed food complies with the production rules set out in points 1.5, 2.1(a), 2.1(b) and 2.2.1 of Part IV of Annex II, with the exception of the rules on restricted use of non-organic agricultural ingredients set out in point 2.2.1 of Part IV of	34.1 34.1.1 34.1.1 34.1.2 34.1.3 34.2 34.2.1 34.2.2	Za prerađenu hranu, izrazi iz člana 33. stav 1. ovog zakona, koriste se: 1) na prodajnim opisima proizvoda i na spisku sastojaka ako je spisak sastojaka obavezan prema propisu o deklarisanju, označavanju i oglašavanju hrane, pod uslovom da: (1) prerađena hrana ispunjava uslove propisane članom 18. ovog zakona, (2) najmanje 95% masenog udela sastojaka poljoprivrednog porekla su organski, (3) u slučaju aroma, koriste se samo za prirodne aromatične supstance i prirodne aromatične preparate u skladu sa propisom o aromama i kada su aromatične komponente i nosači aromatičnih komponenata u aromi organske; 2) samo na spisku sastojaka, pod sledećim uslovima, kada je: (1) manje od 95% masenog udela sastojaka poljoprivrednog porekla je organsko i pod uslovom da su ti sastojci proizvedeni u skladu sa ovim zakonom; (2) prerađena hrana proizvedena u skladu sa ovim zakonom i sa zahtevima utvrđenim sa izuzetkom o ograničenoj	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
30.5.b.i	Annex II, and with the rules laid down in accordance with Article 16(3); (c) in the sales description and in the list of ingredients, provided that: (i) the main ingredient is a product of hunting or fishing; (ii) the term referred to in paragraph 1 is clearly related in the sales description to another ingredient which is organic and different from the main ingredient; (iii) all other agricultural ingredients are organic; and (iv) the processed food complies with the production rules set out in points 1.5, 2.1(a), 2.1(b) and 2.2.1 of Part IV of Annex II, with the exception of the rules on restricted use of non-organic agricultural ingredients set out in point 2.2.1 of Part IV of Annex II, and with the rules laid down in accordance with Article 16(3). The list of ingredients referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph shall indicate which ingredients are organic. The references to organic production may only appear in relation to the organic ingredients. The list of ingredients referred to in points (b) and (c) of the first subparagraph shall include an indication of the total percentage of organic ingredients in proportion to the total quantity of agricultural ingredients. The terms referred to in paragraph 1, when used in the list of ingredients referred to in points (a), (b), and (c) of the first subparagraph of this paragraph, and the indication of the percentage referred to in the third	34.3	upotrebi sastojaka koji nisu iz organske proizvodnje; 3) na prodajnim opisima i spisku sastojaka, pod sledećim uslovima, kada je: (1) glavni sastojak proizvod lova ili ribolova, (2) izraz iz člana 33. stav 1. ovog zakona u prodajnom opisu proizvoda povezan sa drugim sastojkom koji je organski i isti se razlikuje od glavnog sastojka, (3) kada su svi drugi sastojci poljoprivrednog porekla organski, (4) kada je prerađena hrana u skladu sa odredbama propisanim članom 17. ovog zakona, sa izuzetkom pravila o ograničenoj upotrebi sastojaka koji nisu iz organske proizvodnje. Na spisku sastojaka iz člana 34. stav 1. tač. 1) do 3) ovog zakona mora biti označeno koji su sastojci iz organske proizvodnje, a upućivanje na organsku proizvodnju navodi se samo u vezi sa organskim sastojcima. Na spisku sastojaka iz člana 34. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona navodi se ukupni procenat organskih sastojaka u odnosu na ukupnu količinu sastojaka poljoprivrednog porekla. Izrazi iz člana 33. stav 1. ovog zakona, kada se upotrebljavaju na spisku sastojaka iz člana 34. stav 1. tač. 1) do 3) ovog zakona, kao i procenat iz člana 34. stav 1.			
30.5.b.ii		34.3.1				
30.5.c		34.3.2				
30.5.c.i		34.3.3				
30.5.c.ii		34.3.4				
30.5.c.iii		35.1				
30.5.c.iv		35.2				
		35.3				

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	subparagraph of this paragraph shall appear in the same colour, identical size and style of lettering as the other indications in the list of ingredients.		tač. 2) i 3) ovog zakona navode se u istoj boji, istoj veličini i istim tipom slova kao i ostatak podataka u spisku sastojaka.			
30.6 30.6.a	6. For processed feed, the terms referred to in paragraph 1 may be used in the sales description and in the list of ingredients, provided that: (a) the processed feed complies with the production rules set out in Parts II, III and V of Annex II and with the specific rules laid down in accordance with Article 17(3);	35.4 35.4.1	Izrazi iz člana 33. stav 1. ovog zakona koriste se za prerađenu hranu za životinje, na prodajnim opisima proizvoda i spisku sastojaka, pod sledećim uslovima: 1) ako je u skladu je sa proizvodnim pravilima navedenim u članu 18. ovog zakona;	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
30.6.b 30.6.c	(b) all of the ingredients of agricultural origin that are contained in the processed feed are organic; and (c) at least 95 % of the dry matter of the product are organic.	35.4.2 35.4.3	2) ako su svi sastojci poljoprivrednog porekla koji se nalaze u prerađenoj hrani za životinje organski; 3) ako je najmanje 95% suve materije proizvoda organsko			
30.7 30.7.a 30.7.b	7. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending: (a) this Article by adding further rules on the labelling of products listed in Annex I, or by amending those added rules; and (b) the list of terms set out in Annex IV, taking into account linguistic developments within the Member States.	33.9	Ministar bliže propisuje zahteve o označavanju i oglašavanju proizvoda iz člana 2. ovog zakona, kao i zahteve za označavanje i oglašavanje proizvoda iz perioda konverzije.	(PU)		
30.8	8. The Commission may adopt implementing acts to set detailed requirements for the application of paragraph 3 of this Article. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	33.7 33.9	Proizvodi iz perioda konverzije mogu se obeležiti izrazom „PROIZVOD IZ PERIODA KONVERZIJE” ili izrazom koji ima slično ili isto značenje, i to samo u slučaju iz člana 11. stav 6. ovog zakona. Ministar bliže propisuje zahteve o označavanju i oglašavanju proizvoda iz člana 2. ovog zakona, kao i zahteve za označavanje i oglašavanje proizvoda iz perioda konverzije.	(PU)		
31.1	Notwithstanding the scope of this Regulation as set out in Article 2(1), products and substances used in plant protection products or as fertilisers, soil conditioners or nutrients that have been authorised in accordance with Articles 9 and 24 may bear a	36.1	Bez obzira na područje primene kako je navedeno u članu 2. ovog zakona, proizvodi i supstance koji se koriste u sredstvima za zaštitu bilja ili kao sredstva za ishranu bilja, kao i oplemenjivači	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	reference indicating that those products or substances have been authorised for use in organic production in accordance with this Regulation.		zemljišta ili hranljive materije koji su odobreni u skladu sa čl. 10. i 24. ovog zakona, mogu nositi navode kojim se upućuje da su proizvodi ili supstance odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji.			
32.1 32.1.a 32.1. b	1. Where products bear terms as referred to in Article 30(1), including products labelled as in-conversion products in accordance with Article 30(3): (a) the code number of the control authority or control body to which the operator that carried out the last production or preparation operation is subject shall also appear in the labelling; and (b) in the case of prepacked food, the organic production logo of the European Union referred to in Article 33 shall also appear on the packaging, except in cases referred to in Article 30(3) and points (b) and (c) of Article 30(5).	38.1 38.1.1 38.1.2	Pored izraza iz člana 33. st. 1. i 7. ovog zakona na proizvodima mora da se nalazi sledeće, i to: 1) kodni broj kontrolnog tela čijoj kontroli podleže subjekt koji je obavio zadnju aktivnost u okviru proizvodnje ili pripreme; 2) u slučaju upakovane hrane na pakovanju mora se nalaziti i nacionalni znak za organski proizvod u skladu sa članom 37. ovog zakona, osim u slučajevima iz člana 33. st. 7. i člana 34. stav 1. ovog zakona 2) i 3).	(DU)	Sistem obeležavanja je isti kao u EU, osim što se umesto znaka za organske proizvode Evropske unije koristi nacionalni znak. Potpuna usklađenost nakon pristupanja	
32.2 32.2.a 32.2. b	2. Where the organic production logo of the European Union is used, an indication of the place where the agricultural raw materials of which the product is composed have been farmed shall appear in the same visual field as the logo and shall take one of the following forms, as appropriate: (a) 'EU Agriculture', where the agricultural raw material has been farmed in the Union; (b) 'non-EU Agriculture', where the agricultural raw material has been farmed in third countries; (c) 'EU/non-EU Agriculture', where a part of the agricultural raw materials has been farmed in the Union and a part of it has been farmed in a third	38.2 38.2.1 38.2.2	Kada se navodi nacionalni znak za organski proizvod, u istom vidnom polju navodi se mesto uzgoja poljoprivrednih sirovina upotrebljenih za proizvodnju, u jednom od sledećih oblika, kako je primenjivo: 1) „uzgajano u SRB”, ako je sirovina poljoprivrednog porekla uzgajana u Srbiji; 2) „uzgajano u SRB/izvan SRB” ako je deo sirovina poljoprivrednog porekla uzgajen u Srbiji, a deo izvan Srbije; 3) „uzgajano izvan SRB” ako je sirovina poljoprivrednog porekla uzgajena izvan	(DU)	Sistem obeležavanja je isti kao u EU, samo što se umesto prefiksa EU koristi SRB. Potpuna usklađenost nakon pristupanja.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	country. For the purposes of the first subparagraph, the word ‘Agriculture’ may be replaced by ‘Aquaculture’ where appropriate and the words ‘EU’ and ‘non-EU’ may be replaced or supplemented by the name of a country, or by the name of a country and a region, if all of the agricultural raw materials of which the product is composed have been farmed in that country and, if applicable, in that region. For the indication of the place where the agricultural raw materials of which the product is composed have been farmed, as referred to in the first and third subparagraphs, small quantities by weight of ingredients may be disregarded, provided that the total quantity of the disregarded ingredients does not exceed 5 % of the total quantity by weight of agricultural raw materials. The words ‘EU’ or ‘non-EU’ shall not appear in a colour, size and style of lettering that is more prominent than the name of the product.	38.2.3 38.3 38.4 38.5 38.6	Srbije. Reč „uzgajano” može se prema potrebi zameniti rečima „iz akvakulture”, a reči „izvan SRB” mogu se zameniti sa „EU” ili nazivom zemlje ili regije, ako su sve sirovine poljoprivrednog porekla od kojih se sastoji proizvod uzgajane u toj zemlji ili ako je to primenjivo u toj regiji. Reči pod navodom iz stava 2. ovog člana mogu se koristiti u ćirilicom i latiničnom pismu. Za označavanje mesta na kome je uzgajana sirovina poljoprivrednog porekla od koje se proizvod sastoji, mali maseni udeo sastojka može se zanemariti, pod uslovom da ukupna količina zanemarenih sastojaka ne prelazi 5% ukupnog masenog udela sirovina poljoprivrednog porekla. Reči „u SRB”, ili „van SRB” ili „EU” ili naziv zemlje ili regije po boji, veličini i tipu slova ne smeju biti uočljivije od naziva proizvoda.			
32.3	3. The indications referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article and in Article 33(3) shall be marked in a conspicuous place in such a way as to be easily visible, and shall be clearly legible and indelible.	38.8	Oznake iz st. 1. i 2. ovog člana navode se na istaknutom mestu tako da su lako uočljive i moraju biti jasno čitljive i neizbrisive.	(PU)		
32.4	4. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54	33.9	Ministar bliže propisuje zahteve o označavanju i oglašavanju proizvoda iz	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	amending paragraph 2 of this Article and Article 33(3) by adding further rules on labelling, or by amending those added rules.		člana 2. ovog zakona, kao i zahteve za označavanje i oglašavanje proizvoda iz perioda konverzije.			
32.5 32.5.a 32.5.b 32.5.c	5. The Commission shall adopt implementing acts relating to: (a) practical arrangements for the use, presentation, composition and size of the indications referred to in point (a) of paragraph 1 and in paragraph 2 of this Article and in Article 33(3); (b) the assignment of code numbers to control authorities and control bodies; (c) <u>the indication of the place where the agricultural raw materials were farmed, in accordance with paragraph 2 of this Article and with Article 33(3).</u> Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	33.9 46.9	Ministar bliže propisuje zahteve o označavanju i oglašavanju proizvoda iz člana 2. ovog zakona, kao i zahteve za označavanje i oglašavanje proizvoda iz perioda konverzije. Ministar bliže propisuje uslove u pogledu poslova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koja mogu obavljati kontrolna tela kao i uslove za oduzimanje ovlašćenja kontrolnim telima i bliže propisuje zahteve za dodeljivanje kodnog broja kontrolnom telu kao i njegovu sadržinu.	(PU)		
33.1	1. The organic production logo of the European Union may be used in the labelling, presentation and advertising of products which comply with this Regulation. The organic production logo of the European Union may also be used for information and educational purposes related to the existence and advertising of the logo itself, provided that such use is not liable to mislead the consumer as regards the organic production of specific products, and provided that the logo is reproduced in accordance with the rules set out in Annex V. In such case, the requirements of Article 32(2) and point 1.7 of	37.1 37.2	Za označavanje i oglašavanje proizvoda koji su u skladu sa ovim zakonom koristi se nacionalni znak za organski proizvod. Nacionalni znak za organski proizvod koristi se i u informativne i obrazovne svrhe povezane sa postojanjem i oglašavanjem same oznake, pod uslovom da se tom upotrebom potrošač ne dovodi u zabludu u pogledu organske proizvodnje određenih proizvoda i pod uslovom da je oznaka prikazana u skladu sa ovim zakonom, pri čemu se zahtevi iz člana 38.	(DU)	Sistem obeležavanja je isti kao u EU, osim što se umesto znaka za organske proizvode Evropske unije koristi nacionalni znak za organske proizvode. Potpuna usklađenost nakon	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
33.2 33.3 33.4 33.5 33.6	Annex V shall not apply. The organic production logo of the European Union shall not be used for processed food as referred to in points (b) and (c) of Article 30(5) and for in-conversion products as referred to in Article 30(3). 2. Except where used in accordance with the second subparagraph of paragraph 1, the organic production logo of the European Union is an official attestation in accordance with Articles 86 and 91 of Regulation (EU) 2017/625. 3. The use of the organic production logo of the European Union shall be optional for products imported from third countries. Where that logo appears in the labelling of such products, the indication referred to in Article 32(2) shall also appear in the labelling. 4. The organic production logo of the European Union shall follow the model set out in Annex V, and shall comply with the rules set out in that Annex. 5. National logos and private logos may be used in the labelling, presentation and advertising of products which comply with this Regulation. 6. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending Annex V as regards the organic production logo of the European Union and the rules relating thereto.	37.3 37.4 37.5 37.6	stav 2. ovog zakona ne primenjuju. Zabranjeno je korišćenje nacionalnog znaka za organski proizvod za prerađenu hranu iz člana 34. stav 1. tač. 2) i 3) i za proizvode iz perioda konverzije iz člana 33. stav 6. osim kada se upotrebljavaju u skladu sa stavom 2. ovog člana. Upotreba nacionalnog znaka za organski proizvod je obavezna za sve proizvode koji se stavljaju na tržište, osim za proizvode iz člana 38. stav 7. ovog zakona. Nacionalni znak za organski proizvod mora se navoditi u skladu sa propisom kojim se bliže uređuje izgled, veličina i sadržina znaka za organske proizvode. Ministar bliže propisuje izgled nacionalnog znaka za organski proizvod kao i pravila za njegovo korišćenje, isticanje, veličinu, izgled i sastav.		pristupanja.	
34.1	1. Prior to placing any products on the market as 'organic' or as 'in conversion' or prior to the conversion period, operators and groups of operators referred to in Article 36 which produce, prepare, distribute or store organic or in-conversion	39.1	Pre stavljanja proizvoda na tržište kao organskog proizvoda ili kao proizvoda iz perioda konverzije subjekt odnosno grupa subjekata koji proizvode, pripremaju, distribuiraju, skladište, uvoze, izvoze	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	products, which import such products from a third country or export such products to a third country, or which place such products on the market, shall notify their activity to the competent authorities of the Member State in which it is carried out and in which their undertaking is subject to the control system. Where the competent authorities have conferred their responsibilities or delegated certain official control tasks or certain tasks related to other official activities to more than one control authority or control body, the operators or groups of operators shall indicate in the notification referred to in the first subparagraph which control authority or control body verifies whether their activity complies with this Regulation and provides the certificate referred to in Article 35(1).	39.2	odnosno stavljaju na tržište takve proizvode, dužni su da prijave te aktivnosti Ministarstvu, radi upisa u Registar organskih subjekata (u daljem tekstu: Registar). Subjekt odnosno grupa subjekata zaključuju ugovor sa izabranim kontrolnim telom koje proverava usaglašenost njihove proizvodnje i aktivnosti sa ovim zakonom.			
34.2	2. Operators that sell prepacked organic products directly to the final consumer or user shall be exempted from the notification obligation referred to in paragraph 1 of this Article and from the obligation to be in the possession of a certificate referred to in Article 35(2) provided that they do not produce, prepare, store other than in connection with the point of sale, or import such products from a third country, or subcontract such activities to another operator.	39.3	Subjekt odnosno grupa subjekata koji prodaje upakovane organske proizvode direktno krajnjem potrošaču ili korisniku izuzet je od obaveze prijavljivanja iz stava 1. ovog člana, kao i obaveze posedovanja sertifikata u skladu sa odredbama ovog zakona, pod uslovom da se ne bavi proizvodnjom, pripremom, uvozom i skladištenjem tih proizvoda, osim ako je to u vezi sa mestom stavljanja na tržište i nije takve aktivnosti podgovorio sa drugim subjektom	(PU)		
34.3	3. Where operators or groups of operators subcontract any of their activities to third parties, both the operators or groups of operators and the	40.1	Subjekt, odnosno grupa subjekata može da prenese obavljanje aktivnosti iz člana 39. stav 1. podgovaračima.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	third parties to whom those activities have been subcontracted shall comply with paragraph 1, unless the operator or group of operators has declared in the notification referred to in paragraph 1 that it remains responsible as regards organic production and that it has not transferred that responsibility to the subcontractor. In such cases, the competent authority, or, where appropriate, the control authority or control body, shall verify that the subcontracted activities comply with this Regulation, in the context of the control it carries out on the operators or groups of operators that have subcontracted their activities.	40.2 40.3	Podugovarači su dužni da prijave svoje aktivnosti u skladu sa članom 39. stav 1. ovog zakona, osim ako u prijavi subjekt odnosno grupa subjekata navedu da su i dalje odgovorni za organsku proizvodnju, te da tu odgovornost nisu preneli na podugovorača. U slučaju iz člana 39. stav 8. ovog zakona, inspektor za organsku proizvodnju i kontrolno telo proverava usaglašenost aktivnosti kod podugovorača sa ovim zakonom, u sklopu kontrole koju sprovode nad subjektom, odnosno grupom subjekata.			
34.4	4. Member States may designate an authority or approve a body which is to receive the notifications referred to in paragraph 1.	39.1	Pre stavljanja proizvoda na tržište kao organskog proizvoda ili kao proizvoda iz perioda konverzije subjekt odnosno grupa subjekata koji proizvode, pripremaju, distribuiraju, skladište, uvoze, izvoze odnosno stavljaju na tržište takve proizvode, dužni su da prijave te aktivnosti Ministarstvu, radi upisa u Registar organskih subjekata (u daljem tekstu: Registar).	(PU)		
34.5	5. Operators, groups of operators and subcontractors shall keep records in accordance with this Regulation on the different activities they engage in.	40.4	Subjekt, odnosno grupa subjekata i podugovarači dužni su da vode evidencije o različitim aktivnostima kojima se bave u skladu sa ovim zakonom.	(PU)		
34.6	6. Member States shall keep updated lists containing the names and addresses of operators and	39.4	Radi upisa u Registar iz stava 1. ovog člana subjekt, odnosno grupa subjekata uz	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	groups of operators that have notified their activities in accordance with paragraph 1 and shall make public in an appropriate manner, including by means of links to a single internet website, a comprehensive list of this data, together with the information relating to the certificates provided to those operators and groups of operators in accordance with Article 35(1). When doing so, Member States shall comply with the requirements for the protection of personal data under Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council (1).	39.5 39.6 39.7 39.8 39.9 39.10 39.11 39.12	prijavu za upis, prilažu kopiju ugovora zaključenog sa kontrolnim telom. U prijavi iz stava 1. ovog člana subjekt odnosno grupa subjekata navode kontrolno telo sa kojim imaju zaključen ugovor. Ministar donosi rešenje o upisu u Registar i utvrđuje početak perioda konverzije. Rešenje iz stava 6. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Ministarstvu se prijavljuju promene podataka iz stava 1. ovog člana, u roku od 30 dana od dana njihovog nastanka. Subjekt, odnosno grupa subjekata briše se iz registra, ako donese odluku o prestanku obavljanja određene delatnosti za koju je upisan u Registar ili ako prestane da ispunjava uslove propisane posebnim propisima. Podaci iz Registra su javni, vode se u elektronskoj formi i povezani su sa drugim bazama i registrima Ministarstva. Ministarstvo na internet stranici objavljuje listu koja sadrži nazive i adrese subjekata i grupe subjekata koji su prijavili svoje aktivnosti u skladu sa stavom 1. ovog člana, zajedno sa informacijama o sertifikatima u skladu sa odredbama ovog zakona. Ministar bliže propisuje uslove vođenja			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			Registra organskih subjekata i obrazac prijave.			
34.7	7. Member States shall ensure that any operator or group of operators that complies with this Regulation and, in cases where a fee is collected in accordance with Articles 78 and 80 of Regulation (EU) 2017/625, that pays a reasonable fee covering the cost of controls is entitled to be covered by the control system. Member States shall ensure that any fees that may be collected are made public.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
34.8	8. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending Annex II as regards the requirements for keeping records.	40.4	Subjekt, odnosno grupa subjekata i podugovarači dužni su da vode evidencije o različitim aktivnostima kojima se bave u skladu sa ovim zakonom.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	
34.9	9. The Commission may adopt implementing acts to provide details and specifications regarding: (a) the format and technical means of the notification referred to in paragraph 1; (b) the arrangements for the publication of the lists referred to in paragraph 6; and (c) the procedures and the arrangements for publication of the fees referred to in paragraph 7. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	39.10 39.11	Ministarstvo na internet stranici objavljuje listu koja sadrži nazive i adrese subjekata i grupe subjekata koji su prijavili svoje aktivnosti u skladu sa stavom 1. ovog člana, zajedno sa informacijama o sertifikatima u skladu sa odredbama ovog zakona. Ministar bliže propisuje sadržaj i način vođenja Registra organskih subjekata i obrazac prijave.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	
35.1 35.1.a 35.1.b	1. Competent authorities, or, where appropriate, control authorities or control bodies, shall provide a certificate to any operator or group of operators that has notified its activity in accordance with Article	41.3	Sertifikat iz stava 1. ovog člana službeni je sertifikat u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole, koji: 1) se izdaje u elektronskom obliku, u	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
35.1.c 35.1.d	34(1) and complies with this Regulation. The certificate shall: (a) be issued in electronic form wherever possible; (b) allow at least the identification of the operator or group of operators including the list of the members, the category of products covered by the certificate and its period of validity; (c) certify that the notified activity complies with this Regulation; and (d) be issued in accordance with the model set out in Annex VI.	41.3.1 41.3.2 41.3.3 41.10	skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument; 2) omogućava najmanje, identifikaciju subjekta odnosno grupe subjekata, uključujući spisak članova, kategoriju proizvoda obuhvaćenu sertifikatom kao i njegov period važenja; 3) potvrđuje da je prijavljena aktivnost u skladu sa ovim zakonom. Ministar bliže propisuje obrazac sertifikata.			
35.2	2. Without prejudice to paragraph 8 of this Article and to Article 34 (2), operators and groups of operators shall not place products referred to in Article 2(1) on the market as organic products or in-conversion products unless they are already in possession of a certificate as referred to in paragraph 1 of this Article.	41.4	Subjekt odnosno grupa subjekata koji ne poseduju sertifikat iz stava 1. ovog člana, ne mogu stavljati na tržište proizvode iz člana 2. ovog zakona, kao organske proizvode i proizvode iz perioda konverzije.	(PU)		
35.3	3. The certificate referred to in this Article shall be an official certificate within the meaning of point (a) of Article 86(1) of Regulation (EU) 2017/625.	41.2	Sertifikat iz stava 1. ovog člana službeni je sertifikat u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole, koji:	(PU)		
35.4	4. An operator or a group of operators shall not be entitled to obtain a certificate from more than one control body in relation to activities carried out in the same Member State regarding the same category of products, including cases in which that operator or group of operators operates at different stages of production, preparation and distribution.	41.5	Sertifikat ne može da se izda subjektu ili grupi subjekata od strane više kontrolnih tela, za istu kategoriju proizvoda iz stava 4. ovog člana uključujući slučajeve u kojima subjekat ili grupa subjekata učestvuje u različitim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
35.5	5. Members of a group of operators shall not be entitled to obtain an individual certificate for any of the activities covered by the certification of the group of operators to which they belong.	41.6	Izdavanje pojedinačnog sertifikata subjektu kao članu grupe subjekata nije dozvoljeno ni za jednu aktivnost obuhvaćenu sertifikacijom grupe subjekata kojoj pripada.	(PU)		
35.6	6. Operators shall verify the certificates of those operators that are their suppliers.	41.7	Subjekt odnosno grupa subjekata koji se kontrolišu i sertifikuju u skladu sa propisima kojima se uređuje organska proizvodnja drugih zemalja, moraju ispunjavati zahteve u skladu sa ovim zakonom.	(PU)		
35.7	7. For the purposes of paragraphs 1 and 4 of this Article, products shall be classified in accordance with the following categories: (a) unprocessed plants and plant products, including seeds and other plant reproductive material; (b) livestock and unprocessed livestock products; (c) algae and unprocessed aquaculture products; (d) processed agricultural products, including aquaculture products, for use as food; (e) feed; (f) wine; (g) other products listed in Annex I to this Regulation or not covered by the previous categories.	41.3	Za potrebe izdavanja sertifikata iz stava 1. ovog člana proizvodi se razvrstavaju u sledeće kategorije, i to: 1) neprerađene biljke i biljni proizvodi, uključujući semena i drugi biljni reproduktivni materijal; 2) životinje i neprerađeni proizvodi životinjskog porekla; 3) alge i neprerađeni proizvodi akvakulture; 4) prerađeni poljoprivredni proizvodi, uključujući proizvode akvakulture, koji se upotrebljavaju kao hrana; 5) hrana za životinje; 6) vino; 7) drugi proizvodi povezani sa poljoprivredom iz člana 2. stav 4. ovog zakona	(PU)		
35.8	8. Member States may exempt from the obligation to be in the possession of a certificate, provided for					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	in paragraph 2, operators that sell unpacked organic products other than feed directly to the final consumer, provided that those operators do not produce, prepare, store other than in connection with the point of sale, or import such products from a third country, or subcontract such activities to a third party, and provided that: (a) such sales do not exceed 5 000 kg per year; (b) such sales do not represent an annual turnover in relation to unpacked organic products exceeding EUR 20 000; or (c) the potential certification cost of the operator exceeds 2 % of the total turnover on unpacked organic products sold by that operator. If a Member State decides to exempt the operators referred to in the first subparagraph, it may set stricter limits than those set in the first subparagraph. Member States shall inform the Commission and the other Member States of any decision to exempt operators pursuant to the first subparagraph and of the limits up to which such operators are exempted.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
35.9	9. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending the model of the certificate set out in Annex VI.	41.8	Ministar bliže propisuje obrazac, sadržinu, način i postupak izdavanja sertifikata.	(PU)		
35.10	10. The Commission shall adopt implementing acts to provide details and specifications regarding the form of the certificate referred to in paragraph 1 and the technical means by which it is issued. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	41.8	Ministar bliže propisuje obrazac, sadržinu, način i postupak izdavanja sertifikata.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
36.1 36.1.a 36.1.b 36.1.c 36.1.d 36.1.e 36.1.f 36.1.g	1. Each group of operators shall: (a) only be composed of members who are farmers or operators that produce algae or aquaculture animals and who in addition may be engaged in processing, preparation or placing on the market of food or feed; (b) only be composed of members: (i) of which the individual certification cost represents more than 2 % of each member's turnover or standard output of organic production and whose annual turnover of organic production is not more than EUR 25 000 or whose standard output of organic production is not more than EUR 15 000 per year; or (ii) who have each holdings of maximum: — five hectares, — 0,5 hectares, in the case of greenhouses, or — 15 hectares, exclusively in the case of permanent grassland; (c) <u>be established in a Member State or a third country;</u> (d) <u>have legal personality</u> (e) <u>only be composed of members whose production activities or possible additional activities referred to in point (a) take place in geographical proximity to each other in the same Member State or in the same third country;</u> (f) <u>set up a joint marketing system for the products produced by the group; and</u> (g) <u>establish a system for internal controls comprising a documented set of control activities and procedures in accordance with which an identified person or body is responsible for</u>	42.1 42.1.1 42.1.2 42.1.3 42.1.4 42.1.5 42.1.6 42.1.7	Grupa subjekata mora da ispunjava, sledeće uslove, i to: 1) da se sastoji samo od članova koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom u skladu sa propisom kojim se uređuje poljoprivreda i ruralni razvoj i koji pored toga mogu da budu uključeni u preradu, pripremu ili stavljanje na tržište hrane ili hrane za životinje; 2) da se sastoji od članova koji imaju propisane površine zemljišta u skladu sa posebnim propisom; 3) da je pravno lice upisano u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak registracije u Agenciji za privredne registre; 4) da se sastoji samo od članova čije se proizvodne aktivnosti odvijaju u u istom geografskom području; 5) da uspostave zajednički sistem marketinga za proizvode koje proizvodi grupa subjekata; 6) da imaju uspostavljen interni sistem kontrole koji se sastoji od dokumentovanog skupa kontrolnih aktivnosti i procedura u skladu sa kojima su imenovane osobe ili telo odgovorno za utvrđivanje usaglašenosti svakog člana grupe sa ovim zakonom; 7) imenuje rukovodioca i jednog ili više kontrolora u internom sistemu kontrole	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<u>verifying compliance with this Regulation of each member of the group.</u>		koji su nadležni za proizvode i aktivnosti grupe subjekata i mogu biti članovi grupe subjekata, s tim da broj kontrolora odgovara vrsti, strukturi, veličini, proizvodima, aktivnostima organske proizvodnje grupe subjekata, čije se uloge ne smeju preklapati.			
36.1	The system for internal controls (ICS) shall comprise documented procedures on: (i) the registration of the members of the group; (ii) the internal inspections, which include the annual internal physical on-the-spot inspections of each member of the group, and any additional risk-based inspections, in any case scheduled by the ICS manager and conducted by ICS inspectors, whose roles are defined in point (h); (iii) the approval of new members in an existing group or, where appropriate, the approval of new production units or new activities of existing members upon the approval by the ICS manager on the basis of the internal inspection report; (iv) the training of the ICS inspectors, which is to take place at least annually and to be accompanied by an assessment of the knowledge acquired by the participants; (v) the training of members of the group on the ICS procedures and the requirements of this Regulation; (vi) the control of documents and records;	42.1.6 42.3	6) da imaju uspostavljen interni sistem kontrole koji se sastoji od dokumentovanog skupa kontrolnih aktivnosti i procedura u skladu sa kojima su imenovane osobe ili telo odgovorno za utvrđivanje usaglašenosti svakog člana grupe sa ovim zakonom; Ministar bliže propisuje odgovornosti pojedinačnih članova grupe subjekata, maksimalnu površinu zemljišta članova grupe subjekata, kriterijume za određivanje proizvodnih aktivnosti koji se odvijaju u istom geografskom području članova grupe subjekata, kao što je zajedničko korišćenje objekata ili lokacija, uspostavljanje i funkcionisanje sistema interne kontrole, uključujući obim, sadržaj i učestalost kontrola koje će se sprovoditi i kriterijume za utvrđivanje nedostataka u uspostavljanju ili funkcionisanju sistema interne kontrole, sastav i veličina grupe subjekata, dokumentaciju i sistem vođenja evidencije, sistem interne sledljivosti i spisak subjekata, razmenu informacija između grupe subjekata i Ministarstva i	(PU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(vi) the measures in cases of non-compliance detected during the internal inspections, including their follow-up; (viii) the internal traceability, which shows the origin of the products delivered in the joint marketing system of the group and allows the tracing of all products of all members throughout all stages, such as production, processing, preparation or placing on the market, including estimating and cross-checking the yields of each member of the group; (h) appoint an ICS manager and one or more ICS inspectors who may be a member of the group. Their positions shall not be combined. The number of ICS inspectors shall be adequate and proportional in particular to the type, structure, size, products, activities and output of organic production of the group. The ICS inspectors shall be competent with regard to the products and activities of the group. The ICS manager shall: (i) verify the eligibility of each member of the group regarding the criteria set out in points (a), (b) and (e); (ii) ensure that there is a written and signed membership agreement between each member and the group, by which the members commit themselves to: — comply with this Regulation, — participate in the ICS and comply with the ICS procedures, including the tasks and responsibilities assigned to them by the ICS manager and the obligation for records keeping, — permit access to production units and premises and be present during the internal inspections carried out by the ICS inspectors and official controls		kontrolnog tela.			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	carried out by the competent authority or, where appropriate, the control authority or control body, make available to them all documents and records and countersign the inspection reports, — accept and implement the measures in cases of noncompliances in accordance with the decision of the ICS manager or the competent authority or, where appropriate, the control authority or control body, within the given time-frame, — immediately inform the ICS manager on suspected noncompliance; (iii) develop the ICS procedures and the relevant documents and records, keep them up to date and make them readily available to the ICS inspectors, and where relevant, to the members of the group; (iv) draw up the list of the members of the group and keep it up to date; (v) assign tasks and responsibilities to the ICS inspectors; (vi) be the liaison between the members of the group and the competent authority or, where appropriate, the control authority or control body, including requests for derogations; (vii) verify annually the conflict of interest statements of the ICS inspectors; (viii) schedule internal inspections and ensure their adequate implementation in accordance with the ICS manager's schedule referred to in point (ii) of the second paragraph of point (g); (ix) ensure adequate trainings for the ICS inspectors and carry out an annual assessment of ICS inspectors' competences and qualifications; (x) approve new members or new production units or new activities of existing members; (xi) decide on measures in					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	case of non-compliance in line with the ICS measures established by documented procedures in accordance with point g and ensure the follow-up of those measures; (xii) decide to subcontract activities, including the subcontracting of the tasks of ICS inspectors, and sign relevant agreements or contracts. The ICS inspector shall: (i) carry out internal inspections of the members of the group according to the schedule and the procedures provided by the ICS manager; (ii) draft internal inspection reports on the basis of a template and submit it within a reasonable time to the ICS manager; (iii) submit at appointment a written and signed statement on conflict of interest and update it annually; (iv) participate in trainings.					
36.2	2. Competent authorities, or, where appropriate, control authorities or control bodies, shall withdraw the certificate referred to in Article 35 for the whole group where deficiencies in the set-up or functioning of the system for internal controls referred to in paragraph 1, in particular as regards failures to detect or address non-compliance by individual members of the group of operators, affect the integrity of organic and in-conversion products. At least the following situations shall be considered as deficiencies in the ICS: (a) producing, processing, preparing or placing on the market of products from suspended/withdrawn members or production units; (b) placing on the market of products for which the ICS manager has prohibited the use of reference to organic production in their labelling or advertising;	42.2 42.3	U slučaju nedostataka u uspostavljanju ili funkcionisanju sistema za interne kontrole iz stava 1. tačka 6) ovog člana, kontrolno telo će povući sertifikat iz člana 41. stav 1. ovog zakona za grupu subjekata posebno u pogledu propusta u otkrivanju ili ispravljanju neusaglašenosti pojedinih članova grupe subjekata, koji utiču na integritet organskih proizvoda i proizvoda iz perioda konverzije. Ministar bliže propisuje odgovornosti pojedinačnih članova grupe subjekata, maksimalnu površinu zemljišta članova grupe subjekata, kriterijume za određivanje proizvodnih aktivnosti koji se odvijaju u istom geografskom području članova grupe subjekata, kao što je	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(c) adding new members to the list of members or changing the activities of existing members without following the internal approval procedure; (d) not carrying out the annual physical on-the-spot inspection of a member of the group in a given year; (e) failing to indicate the members which have been suspended or withdrawn in the list of members; (f) serious deviations in findings between internal inspections carried out by the ICS inspectors and official controls carried out by the competent authority or, where appropriate, the control authority or control body; (g) serious deficiencies in imposing appropriate measures or carrying out the necessary follow-up in response to non-compliance identified by the ICS inspectors or by the competent authority or, where appropriate, the control authority or control body; (h) inadequate number of ICS inspectors or inadequate competences of ICS inspectors for the type, structure, size, products, activities and output of organic production of the group.		zajedničko korišćenje objekata ili lokacija, uspostavljanje i funkcionisanje sistema interne kontrole, uključujući obim, sadržaj i učestalost kontrola koje će se sprovoditi i kriterijume za utvrđivanje nedostataka u uspostavljanju ili funkcionisanju sistema interne kontrole, sastav i veličina grupe subjekata, dokumentaciju i sistem vođenja evidencije, sistem interne sledljivosti i spisak subjekata, razmenu informacija između grupe subjekata i Ministarstva i kontrolnog tela.			
37	The specific rules of this Chapter shall apply, in addition to the rules laid down in Regulation (EU) 2017/625, save as otherwise provided for in Article 40(2) of this Regulation, and in addition to Article 29 of this Regulation, save as otherwise provided for in Article 41(1) of this Regulation, to the official controls and other official activities performed to verify throughout the entire process at all stages of production, preparation and distribution that the products referred to in Article 2(1) of this Regulation have been produced in compliance with	43.1 43.2	Službene kontrole i druge službene aktivnosti se sprovode tokom celog procesa u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, radi provere da li su proizvodi iz člana 2. ovog zakona proizvedeni u skladu sa ovim zakonom. Službene kontrole i druge službene aktivnosti sprovode se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju službene kontrole.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	this Regulation.					
38.1 38.1.a 38.1.b 38.1.c 38.1.d 38.1.e	1. Official controls performed in accordance with Article 9 of Regulation (EU) 2017/625 for the verification of compliance with this Regulation shall include, in particular: (a) the verification of the application by operators of preventive and precautionary measures, as referred to in Article 9(6) and in Article 28 of this Regulation, at every stage of production, preparation and distribution; (b) where the holding includes non-organic or in-conversion production units, the verification of the records and of the measures or procedures or arrangements in place to ensure the clear and effective separation between organic, in-conversion and nonorganic production units as well as between the respective products produced by those units, and of the substances and products used for organic, in-conversion and non-organic production units; such verification shall include checks on parcels for which a previous period was recognised retroactively as part of the conversion period, and checks on the non-organic production units; (c) where organic, in-conversion and non-organic products are collected simultaneously by operators, are prepared or stored in the same preparation unit, area or premises, or are transported to other operators or units, the verification of the records and of the measures, procedures or arrangements in place to ensure that operations are carried out separated by place or time, that suitable cleaning measures and, where appropriate, measures to	50.2 50.2.1 50.2.2	Službene kontrole i druge službene aktivnosti koje se sprovode u skladu sa stavom 1. ovog člana radi provere usaglašenosti sa ovim zakonom, posebno obuhvataju: 1) kontrolu da li se od strane subjekta odnosno grupe subjekata primenjuju preventivne mere i mere predostrožnosti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije, iz člana 10. stav 1. tačka 5) i člana 30. ovog zakona; 2) kada se na poljoprivrednom gazdinstvu nalaze proizvodne jedinice koje nisu organske, proizvodne jedinice iz perioda konverzije, kontrolu evidencije i mera ili postupaka radi jasnog i efikasnog razdvajanja organskih proizvodnih jedinica, proizvodnih jedinica u periodu konverzije i proizvodnih jedinica koje nisu organske, kontrolu proizvoda proizvedenih na tim jedinicama, kontrolu supstanci i proizvoda koji se upotrebljavaju u organskim proizvodnim jedinicama, proizvodnim jedinicama u prelaznom periodu i proizvodnim jedinicama koje nisu organske, kontrolu na parcelama za koje je period pre početka perioda konverzije priznat kao deo perioda konverzije i provere na proizvodnim jedinicama koje nisu organske; 3) ako subjekti odnosno grupe subjekata	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	prevent substitution of products are implemented, that organic products and in-conversion products are identified at all times and that organic, in-conversion and non-organic products are stored, before and after the preparation operations, separated by place or time from each other; (d) the verification of the set-up and functioning of the internal control system of groups of operators; (e) where operators are exempted from the notification obligation in accordance with Article 34(2) of this Regulation or from the obligation to be in the possession of a certificate in accordance with Article 35(8) of this Regulation, the verification that the requirements for that exemption have been fulfilled and the verification of the products sold by those operators.	50.2.3 50.2.4 50.2.5	istovremeno sakupljaju organske proizvode, proizvode iz perioda konverzije i proizvode koji nisu organski, pripremaju ih i skladište u istoj jedinici, oblasti ili prostorijama za pripremu, odnosno transportuju ih do drugih subjekata ili jedinica, proveru evidencije i mera, postupaka ili procedura uspostavljenih da se obezbedi da se postupci sprovode prostorno ili vremenski odvojeno, da se sprovode odgovarajuće mere čišćenja i, po potrebi, mere za sprečavanje zamene proizvoda, da su organski proizvodi i proizvodi iz perioda konverzije identifikovani u svakom trenutku i da se organski proizvodi, proizvodi iz perioda konverzije i proizvodi koji nisu organski skladište, pre ili posle postupaka pripreme, tako da su prostorno ili vremenski odvojeni jedni od drugih; 4) kontrolu uspostavljanja i funkcionisanja sistema interne kontrole kod grupe subjekata; 5) ako su subjekti izuzeti od obaveze prijave u skladu sa članom 39. stav 3. ovog zakona proveri da li su ispunjeni zahtevi za to izuzeće, kao i proveru proizvoda koje prodaju ti subjekti.			
38.2	2. Official controls performed in accordance with Article 9 of Regulation (EU) 2017/625 for the verification of compliance with this Regulation	50.3 50.3.1	Službene kontrole i druge službene aktivnosti sprovode se u skladu sa stavom 1. ovog člana na način da se posebno vodi	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
38.2.a 38.2.b 38.2.c 38.2.d 38.2.e 38.2.f 38.2.g 38.2.h 38.2.i 38.2.j	shall be performed throughout the entire process at all stages of production, preparation and distribution on the basis of the likelihood of non-compliance as defined in point (57) of Article 3 of this Regulation, which shall be determined taking into account, in addition to the elements referred to in Article 9 of Regulation (EU) 2017/625, in particular the following elements: (a) the type, size and structure of the operators and groups of operators; (b) the length of time during which operators and groups of operators have been involved in organic production, preparation and distribution; (c) the results of the controls performed in accordance with this Article; (d) the point in time relevant for the activities carried out; (e) the product categories; (f) the type, quantity and value of products and their development over time; (g) the possibility of commingling of products or contamination with non-authorised products or substances; (h) the application of derogations or exceptions to the rules by operators and groups of operators; <u>(i) the critical points for non-compliance and the likelihood of noncompliance at every stage of production, preparation and distribution;</u> <u>(j) subcontracting activities.</u>	50.3.2 50.3.3 50.3.4 50.3.5 50.3.6 50.3.7 50.3.8 50.3.9 50.3.10	računa o sledećem: 1) vrsti, veličini i strukturi subjekta ili grupe subjekata; 2) dužini perioda tokom kojeg se subjekt ili grupa subjekata bave organskom proizvodnjom, pripremom i distribucijom; 3) rezultatima službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti sprovedenih u skladu sa stavom 2. ovog člana; 4) vremenu koji je relevantan za obavljene aktivnosti; 5) kategoriji proizvoda; 6) vrsti, količini i vrednosti proizvoda kao i njihovom razvoju tokom vremena; 7) mogućnosti mešanja proizvoda ili kontaminacije neodobrenim proizvodima ili supstancama; 8) primeni odstupanja ili izuzeća od zahteva od strane subjekta ili grupe subjekata; 9) kritičnim tačkama u vezi sa neusaglašenostima i verovatnoći neusaglašenosti u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije; 10) aktivnostima koje su poverene podgovoračima			
38.3	3. In any case, all operators and groups of operators, with the exception of those referred to in Articles 34(2) and 35(8), shall be subject to a verification of	51.1	Svi subjekti odnosno grupe subjekata, osim onih iz člana 39. stava 3. podležu proveru usaglašenosti najmanje jednom	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	compliance at least once a year. The verification of compliance shall include a physical on-the-spot inspection, except where the following conditions have been satisfied: (a) the previous controls of the operator or group of operators concerned have not revealed any non-compliance affecting the integrity of organic or in-conversion products during at least three consecutive years; and (b) the operator or group of operators concerned has been assessed on the basis of the elements referred to in paragraph 2 of this Article and in Article 9 of Regulation (EU) 2017/625 as presenting a low likelihood of non-compliance. In this case, the period between two physical on-the-spot inspections shall not exceed 24 months.	51.2 51.2.1 51.2.2 51.3	godišnje. Provera usaglašenosti sa ovim zakonom, uključuje fizički pregled na terenu, osim ako su ispunjeni sledeći uslovi: 1) u prethodnim kontrolama subjekta odnosno grupe subjekata nije otkrivena nikakva neusaglašenost koja utiče na integritet organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije tokom najmanje tri uzastopne godine; i 2) subjekt odnosno grupa subjekata ocenjeni su na osnovu elemenata iz člana 50. st. 1. i 3. ovog zakona, da je verovatnoća njihove neusaglašenosti mala. Period provere usaglašenosti sa ovim zakonom iz stava 2. ovog člana, između dva fizička pregleda na terenu, ne sme da bude duži od 24 meseca.			
38.4	4. Official controls performed in accordance with Article 9 of Regulation (EU) 2017/625 for the verification of compliance with this Regulation shall: (a) be performed in accordance with Article 9(4) of Regulation (EU) 2017/625 while ensuring that a minimum percentage of all official controls of operators or groups of operators are carried out without prior notice; (b) ensure that a minimum percentage of additional	51.4 51.4.1	Službene kontrole i druge službene aktivnosti iz člana 50. stav 1. ovog zakona koje se sprovode radi provere usaglašenosti sa ovim zakonom treba da se sprovode tako da osiguraju: 1) da se minimalan procenat svih službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti subjekta odnosno grupe subjekata obavlja bez prethodne najave;	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	controls to those referred in paragraph 3 of this Article are carried out; (c) be carried out by taking a minimum number of the samples that have been taken in accordance with point (h) of Article 14 of Regulation (EU) 2017/625; (d) ensure that a minimum number of operators that are members of a group of operators are controlled in connection with the verification of compliance referred to in paragraph 3 of this Article.	51.4.2 51.4.3 51.4.4	2) da se obavlja minimalni procenat dodatnih kontrola u skladu sa posebnim propisom; 3) uzimanje minimalnog broja uzoraka koji se uzimaju u skladu sa metodama i tehnikama službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti prema potrebi, obuhvatajući uzimanje uzoraka, analizu, dijagnostiku i ispitivanja; 4) da se u vezi sa proverom usaglašenosti kontroliše minimalni broj subjekata koji su članovi grupe subjekata.			
38.5	5. The delivery or renewal of the certificate referred to in Article 35 (1) shall be based on the results of the verification of compliance referred to in paragraphs 1 to 4 of this Article.	51.5	Izdavanje ili ponovno izdavanje sertifikata iz člana 41. stav 1. bazira se na rezultatima provere usaglašenosti iz člana 50. ovog zakona i st. 1. do 4. ovog člana.	(PU)		
38.6	6. The written record to be drawn up regarding each official control that has been performed to verify compliance with this Regulation in accordance with Article 13(1) of Regulation (EU) 2017/625 shall be countersigned by the operator or groups of operators as confirmation of their receipt of that written record.	52.2 52.2.1 52.2.2 52.2.3 52.2.4	Zapisnik se može sačiniti u papirnom ili u elektronskom obliku, koji mora da sadrži: 1) svrhu službene kontrole i druge službene aktivnosti; 2) metode kontrole koje su primenjene; 3) rezultat službene kontrole i druge službene aktivnosti; 4) kada je to potrebno i mere koje subjekat odnosno grupa subjekata treba da sprovede kao rezultat službene kontrole.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
38.7	7. Article 13(1) of Regulation (EU) 2017/625 shall not apply to audits and inspections carried out by competent authorities in the context of their supervisory activities over control bodies to which certain official control tasks or certain tasks related to other official activities have been delegated.			(NU)	Biće propisano Zakonom o službenim kontrolama	
38.8 38.9	8. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54: (a) supplementing this Regulation by laying down specific criteria and conditions for the performance of official controls conducted to ensure the traceability at all stages of production, preparation and distribution, and compliance with this Regulation, concerning: (i) checks of documentary accounts; (ii) controls performed on specific categories of operators; (iii) where appropriate, the period within which the controls provided for in this Regulation, including the physical onthe-spot inspections referred to in paragraph 3 of this Article, are to be performed and the particular premises in or area on which they are to be performed; (b) amending paragraph 2 of this Article by adding further elements based on practical experience, or by amending those added elements. 9. The Commission may adopt implementing acts to specify: (a) the minimum percentage of all official controls of operators or groups of operators that are to be carried out without prior notice as referred to in point (a) of paragraph 4;	52.4	Ministar bliže propisuje zahteve o minimalnom procentu svih službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti subjekta ili grupe subjekata koje se vrše bez prethodne najave, minimalnom procentu dodatnih kontrola, minimalnom broju uzetih uzoraka, zahteve o uslovima za vršenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje se sprovode radi obezbeđivanja sledljivosti u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, kao i usaglašenosti sa ovim zakonom, a koja se odnose na proveru evidencije u službenim dokumentima, kontrolu posebnih kategorija subjekata, rok u kome se vrše propisane kontrole, uključujući i fizičke kontrole, kao i prostori i lokacije na kojima se te kontrole vrše.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(b) the minimum percentage of additional controls referred to in point (b) of paragraph 4; (c) the minimum number of samples referred to in point (c) of paragraph 4; (d) the minimum number of operators that are members of a group of operators referred to in point (d) of paragraph 4. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).					
39.1 39.1.a 39.1.b 39.1.c 39.1.d	1. In addition to the obligations laid down in Article 15 of Regulation (EU) 2017/625, operators and groups of operators shall: (a) keep records to demonstrate their compliance with this Regulation; (b) make all declarations and other communications that are necessary for official controls; (c) take relevant practical measures to ensure compliance with this Regulation; (d) provide, in form of a declaration to be signed and updated as necessary: (i) the full description of the organic or in-conversion production unit and of the activities to be performed in accordance with this Regulation; (ii) the relevant practical measures to be taken to ensure compliance with this Regulation; (iii) an undertaking: — to inform in writing and without undue delay buyers of the products and to exchange relevant information with the competent authority, or, where appropriate, with the control authority or control body, in the event that a suspicion of non-compliance has been substantiated, that a suspicion of non-compliance cannot be	54.1 54.1.1 54.1.2 54.1.3 54.2 54.2.1 54.2.2 54.2.3 54.2.3.1	Subjekti odnosno grupe subjekata, dužni su da : 1) vode evidenciju radi dokazivanja usaglašenosti sa ovim zakonom; 2) daju izjave i druge podatke potrebne za službene kontrole; 3) preduzimaju preventivne mere i mere predostrožnosti kako bi se osigurala usaglašenost sa ovim zakonom Subjekti i grupe subjekata u vezi sa izvršenim službenim kontrolama, daju izjavu koja sadrži sledeće: 1) pun opis organske proizvodne jedinice ili jedinice u periodu konverzije, kao i aktivnosti koje će se sprovoditi u skladu sa ovim zakonom; 2) relevantne preventivne mere i mere predostrožnosti koje treba preduzeti da bi se obezbedila usaglašenost sa ovim zakonom; 3) kao i dodatne obaveze, u slučaju: (1) da je sumnja u postojanje neusaglašenosti potvrđena, da sumnja ne	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	eliminated, or that non-compliance that affects the integrity of the products in question has been established, — to accept the transfer of the control file in the case of change of control authority or control body or, in the case of withdrawal from organic production, the keeping of the control file for at least five years by the last control authority or control body, — to immediately inform the competent authority or the authority or body designated in accordance with Article 34(4) in the event of withdrawal from organic production, and — to accept the exchange of information among those authorities or bodies in the event that subcontractors are subject to controls by different control authorities or control bodies.	54.2.3.2 54.2.3.3 54.2.3.4	može biti otklonjena ili da je utvrđena neusaglašenost koja utiče na integritet predmetnih proizvoda, pismeno i bez nepotrebnog odlaganja obavesti kupce proizvoda i dostavi relevantne informacije organu nadležnom za kontrolu i kontrolnom telu, (2) izbora drugog kontrolnog tela ili u slučaju povlačenja iz organske proizvodnje dužan je da prihvati prenos dokumentacije o kontroli, s tim da poslednje kontrolno telo čuva dokumentaciju o kontroli, najmanje pet godina, (3) povlačenja iz organske proizvodnje, odmah obavesti Ministarstvo i kontrolno telo, (4) kada podugovorači podležu kontroli od strane različitih kontrolnih tela, prihvati razmenu informacija između kontrolnih tela.			
39.2	2. The Commission may adopt implementing acts to provide details and specifications regarding: (a) the records for demonstrating compliance with this Regulation; (b) the declarations and other communications that are necessary for official controls; (c) the relevant practical measures for ensuring compliance with this Regulation. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).			(NU)	Biće propisano Zakonom o službenim kontrolama	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
40.1 40.1.a	1. Competent authorities may delegate to control bodies certain official control tasks and certain tasks related to other official activities only if the following conditions, in addition to those set out in Chapter III of Regulation (EU) 2017/625, are satisfied: (a) the delegation contains a detailed description of the delegated official control tasks and tasks related to other official activities, including reporting obligations and other specific obligations, and of the conditions under which the control body may carry them out. In particular, the control body shall have submitted the following to the competent authorities for prior approval: (i) its risk assessment procedure, which is to determine, in particular, the basis for the intensity and frequency of the verification of compliance of the operators and groups of operators, which is to be established on the basis of the elements referred to in Article 9 of Regulation (EU) 2017/625 and of Article 38 of this Regulation, and which is to be followed for official controls on operators and groups of operators; (ii) the standard control procedure, which is to contain a detailed description of the control measures that the control body undertakes to apply to the operators and groups of operators that are subject to its controls; (iii) a list of measures that are in conformity with the common catalogue referred to in Article 41(4), and that are to be applied to operators and groups of operators in cases of suspected or established non-	45.1 47.1 47.2 47.2.1 47.2.2 47.2.3 47.2.4	Za poslove iz oblasti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti raspisuje se konkurs i ovlašćuje kontrolno telo u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole. Kontrolno telo, u skladu sa članom 45. ovog zakona, podnosi prijavu na konkurs za utvrđivanje ispunjenosti uslova za vršenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u oblasti organske proizvodnje. Uz prijavu iz stava 1. ovog člana kontrolno telo dostavlja Ministarstvu naročito sledeću dokumentaciju: 1) akt o postupku procene rizika kojim se utvrđuje, posebno, osnov za intenzitet i učestalost provere usaglašenosti subjekta i grupe subjekata; 2) akt o standardnom postupku kontrole, koji treba da sadrži detaljan opis kontrolnih mera, koje kontrolno telo primenjuje na subjekte odnosno grupe subjekata koji su predmet njegove kontrole; 3) spisak mera koje su u skladu sa Zajedničkim katalogom mera, a koje se primenjuju na subjekte odnosno grupe subjekata u slučaju sumnje na neusaglašenost ili utvrđene neusaglašenosti;	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	compliance; (iv) the arrangements for the effective monitoring of the official control tasks and tasks related to other official activities carried out in relation to operators and groups of operators and the arrangements for reporting on those tasks. The control body shall notify subsequent amendment of the elements referred to in points (i) to (iv) to the competent authority;	47.3	4) akt o postupcima za efikasno praćenje poslova službene kontrole i drugih službenih aktivnosti koje se sprovode u vezi sa subjektom odnosno grupom subjekata i postupke za izveštavanje o tim zadacima. Kontrolno telo dužno je da svaku promenu podataka iz stava 2. tač. 1) do 4) ovog člana prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promene.			
40.1.b	b) those competent authorities have procedures and arrangements in place to ensure the supervision of control bodies, including to verify that the delegated tasks are carried out effectively, independently and objectively, in particular as regards the intensity and frequency of the verification of compliance. At least once a year, competent authorities shall, pursuant to point (a) of Article 33 of Regulation (EU) 2017/625, organise audits of the control bodies to whom they have delegated official control tasks or tasks related to other official activities.	44.3 53.2	Organ nadležan za kontrolu inspektor za organsku proizvodnju vrši nadzor nad radom ovlašćenog kontrolnog tela, radi provere ispunjenosti zahteva propisanih ovim zakonom, efikasnosti i efektivnosti sprovođenja postupka kontrole, te provere nepristrasnosti i nediskriminatorskog odnosa prema subjektu, odnosno grupi subjekata, kao i pravilno sprovođenje poslova za koje su ovlašćeni i nadzor nad radom subjekata, odnosno grupe subjekata radi provere ispunjenosti zahteva propisanih ovim zakonom. Organ nadležan za kontrolu inspektor za organsku proizvodnju redovno, najmanje jednom godišnje, a u slučaju ozbiljnih nepravilnosti odmah dostavlja Ministarstvu relevantne informacije i izveštaje o vršenju nadzora, službene kontrole i drugih službenih aktivnosti.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
40.2	2. By way of derogation from Article 31(3) of Regulation (EU) 2017/625, competent authorities may delegate to a control body the decision concerning the tasks provided for in point (b) of Article 138 (1) and in Article 138(2) and (3) of that Regulation.			(NU)	Biće propisano Zakonom o službenim kontrolama	
40.3	3. For the purpose of point (b)(iv) of Article 29 of Regulation (EU) 2017/625, the standard for the delegation of certain official control tasks and certain tasks related to other official activities to verify compliance with this Regulation which is relevant in relation to the scope of this Regulation is the most recently notified version of the international harmonised standard for ‘Conformity assessment – Requirements for bodies certifying products, processes and services’, the reference of which has been published in the Official Journal of the European Union.	45.2 45.3	Kontrolno telo za poslove iz stava 1. ovog člana, pored opštih zahteva u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole, mora da bude upisano u registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak registracije u agenciji za privredne registre, kao pravno lice i akreditovano u skladu sa standardom za „ocenjivanje usaglašenosti tela za sertifikaciju proizvoda, procesa i usluga” en iso/iec 17065, od strane akreditacionog tela srbije u skladu sa zakonom kojim se uređuje akreditacija. Kontrolnom telu iz stava 2. ovog člana dodeljuje se kodni broj.	(PU)		
40.4	4. Competent authorities shall not delegate the following official control tasks and tasks related to other official activities to control bodies: (a) the supervision and audit of other control authorities or control bodies; (b) the power to grant derogations other than derogations for the use of plant reproductive material not obtained from organic production; (c) the authority to receive notifications of activities by operators or groups of operators under Article 34(1) of this Regulation;	46.1 46.1.1 46.1.2 46.1.3	Ministarstvo, ne može da ovlasti kontrolno telo za sledeće poslove službenih kontrola i poslove drugih službenih aktivnosti, i to: 1) nadzor drugih kontrolnih tela; 2) odobravanje odstupanja, osim odstupanja za upotrebu biljnog reproduktivnog materijala koji ne potiče iz organske proizvodnje; 3) prijavu aktivnosti subjekata odnosno grupe subjekata u skladu sa članom 39. stav 1. ovog zakona;	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(d) the assessment of the likelihood of non-compliance with the provisions of this Regulation that determine the frequency with which physical checks are to be performed on organic consignments prior to their release for free circulation into the Union in accordance with Article 54 of Regulation (EU) 2017/625; (e) the establishment of the common catalogue of measures referred to in Article 41(4) of this Regulation.	46.1.4 46.1.5	4) procenu verovatnoće neusaglašenosti kojim se uređuje stopa učestalosti obavljanja fizičkih provera organskih pošiljaka pre njihovog stavljanja na tržište; 5) uspostavljanje zajedničkog kataloga mera za slučajeve sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti (u daljem tekstu: Zajednički katalog mera) u skladu sa ovim zakonom.			
40.5	5. Competent authorities shall not delegate official control tasks or tasks related to other official activities to natural persons	45.2 \ 45.3	Kontrolno telo za poslove iz stava 1. ovog člana, pored opštih zahteva u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole, mora da bude upisano u registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak registracije u agenciji za privredne registre, kao pravno lice i akreditovano u skladu sa standardom za „ocenjivanje usaglašenosti tela za sertifikaciju proizvoda, procesa i usluga” en iso/iec 17065, od strane akreditacionog tela srbije u skladu sa zakonom kojim se uređuje akreditacija. Kontrolnom telu iz stava 2. ovog člana dodeljuje se kodni broj.	(PU)		
40.6	6. Competent authorities shall ensure that information received from control bodies pursuant to Article 32 of Regulation (EU) 2017/625 and	49,1 49.1.1	Kontrolno telo koje je ovlašćeno za obavljanje poslova službene kontrole i drugih službenih aktivnosti u skladu sa	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	information on the measures applied by control bodies in the case of established or likely non-compliance is collected and used by the competent authorities in order to supervise the activities of those controls bodies.	49.1.2 49.1.3 49.1.4	članom 45. ovog zakona, dužno je da: 1) na zahtev organa nadležnog za kontrolu dostavi rezultate službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje je sproveo; 2) odmah obavesti organ nadležan za kontrolu o rezultatu službenih kontrola koje upućuje na neusaglašenost ili ukazuje na verovatnoću postojanja neusaglašenosti, osim ako je posebnim propisom drugačije uređeno; 3) organu nadležnom za kontrolu obezbedi pristup prostorijama i objektima u mestu na kojem obavlja aktivnosti, sarađuje i pruža odgovarajuću pomoć; 4) unosi podatke u elektronsku bazu podataka koju vodi Ministarstvo			
40.7	7. Where a competent authority has fully or partially withdrawn the delegation of certain official control tasks or certain tasks related to other official activities in accordance with point (b) of Article 33 of Regulation (EU) 2017/625, it shall decide whether any certificates issued by the control bodies concerned before the date of that partial or full withdrawal are to remain valid, and shall inform the operators concerned of that decision.	46.3	Ako je Ministarstvo potpuno ili delimično oduzelo kontrolnom telu ovlašćenje za obavljanje poslova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa stavom 2. ovog člana, donosi odluku o važenju sertifikata koje je kontrolno telo izdalo pre datuma delimičnog ili potpunog oduzimanja ovlašćenja, i o svojoj odluci obaveštava subjekte odnosno grupe subjekata.	(PU)		
40.8	8. Without prejudice to point (b) of Article 33 of Regulation (EU) 2017/625, before fully or partly	46.4	Ministarstvo može potpuno ili delimično da oduzme kontrolnom telu ovlašćenje, i	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	withdrawing the delegation of official control tasks or tasks related to other official activities in the cases referred to in that point, competent authorities may fully or partly suspend that delegation: (a) for a period that shall not exceed 12 months, during which the control body is to remedy the shortcomings identified during audits and inspections or to address the non-compliance about which information was shared with other control authorities and control bodies, with competent authorities as well as with the Commission in accordance with Article 43 of this Regulation; or (b) for the period during which the accreditation referred to in point (b) (iv) of Article 29 of Regulation (EU) 2017/625, in connection with Article 40(3) of this Regulation, is suspended. Where the delegation of official control tasks or tasks related to other official activities has been suspended, the control bodies concerned shall not issue certificates referred to in Article 35 for those parts for which the delegation has been suspended. Competent authorities shall decide whether any certificates issued by the control bodies concerned before the date of that partial or full suspension are to remain valid, and shall inform the operators concerned of that decision. Without prejudice to Article 33 of Regulation (EU) 2017/625, the competent authorities shall lift the suspension of the delegation of official control tasks or tasks related to other official activities as soon as possible once the control body has remedied the shortcomings or non-compliances referred to in point (a) of the first	46.4.1 46.4.2 46.5 46.6 46.7 46.8	to: 1) na period do 12 meseci tokom kojeg kontrolno telo treba da ispravi nedostatke ili neusaglašenosti utvrđene tokom nadzora izvršenog od strane organa nadležnog za kontrolu; ili 2) na period na koji je suspendovana ili oduzeta akreditacija iz stava 2. tačka 4) ovog člana. Ako je rešenjem Ministra oduzeto ovlašćenje, kontrolno telo ne izdaje sertifikat iz člana 41. stav 1. ovog zakona za oblasti za koje je ovlašćenje oduzeto. Rešenje iz stava 2. je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Ministarstvo donosi rešenje da li će sertifikat iz člana 41. stav 1. koje je kontrolno telo izdalo pre datuma potpunog ili delimičnog oduzimanja ovlašćenja i dalje biti važeći i o tome obaveštava subjekte ili grupe subjekata na koje se sertifikat odnosi. Ministarstvo ukida rešenje o delimičnom ili potpunom oduzimanju ovlašćenja, nakon što kontrolno telo ispravi nedostatke ili neusaglašenosti iz stava 4. tačke 1) ovog člana ili nakon što je akreditaciono telo ukinulo suspenziju akreditacije iz stava 4. tačke 2) ovog člana.			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	subparagraph or once the accreditation body has lifted the suspension of the accreditation referred to in point (b) of the first subparagraph.					
40.9	9. Where a control body to whom competent authorities have delegated certain official control tasks or certain tasks related to other official activities has also been recognised by the Commission in accordance with Article 46(1) of this Regulation to carry out control activities in third countries, and the Commission intends to withdraw or has withdrawn the recognition of that control body, competent authorities shall organise audits or inspections on the control body as regards its activities in the Member State(s) concerned in accordance with point (a) of Article 33 of Regulation (EU) 2017/625.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
40.10	10. The control bodies shall transmit to the competent authorities: (a) a list of the operators which were subject to their controls on 31 December of the previous year by 31 January of each year; and (b) information on the official controls and other official activities carried out in the previous year to support the preparation of the part on organic production and labelling of organic products of the annual report referred to in Article 113 of Regulation (EU) 2017/625 by 31 March of each year.	49.2 49.2.1 49.2.2 49.2.3	Kontrolno telo dužno je da Ministarstvu dostavi, naročito sledeće: 1) spisak subjekata i grupe subjekata do 31. januara tekuće godine, a koji su bili predmet njegove kontrole do 31. decembra prethodne godine; 2) izveštaj o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima sprovedenim u prethodnoj godini, do 31. marta tekuće godine; 3) izveštaj koji sadrži relevantne informacije o slučajevima kontaminacije nedozvoljenim proizvodima ili supstancama u prethodnoj godini za subjekte i grupe subjekata sa kojima imaju zaključene ugovore iz člana 39. stav 2.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			ovog zakona, do 31. marta tekuće godine.			
40.11	11. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 supplementing this Regulation as regards conditions for the delegation of official control tasks and tasks related to other official activities to control bodies additional to the conditions laid down in paragraph 1 of this Article.	46.9	Ministar bliže propisuje uslove u pogledu poslova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koja mogu obavljati kontrolna tela kao i uslove za oduzimanje ovlašćenja kontrolnim telima i bliže propisuje zahteve za dodeljivanje kodnog broja kontrolnom telu kao i njegovu sadržinu.	(PU)		
41.1	1. Subject to Article 29, where a competent authority, or, where appropriate, a control authority or control body, suspects or receives substantiated information, including information from other competent authorities, or, where appropriate, from other control authorities or control bodies, that an operator intends to use or to place on the market a product which may not be in compliance with this Regulation but which bears terms referring to the organic production, or where such competent authority, control authority or control body has been informed by an operator of a suspicion of non-compliance in accordance with Article 27: (a) it shall immediately carry out an official investigation in accordance with Regulation (EU) 2017/625 with a view to verifying compliance with this Regulation; such investigation shall be completed as soon as possible, within a reasonable period, and shall take into account the durability of the product and the complexity of the case; (b) it shall provisionally prohibit both the placing on the market of the products concerned as organic or in-conversion products and their use in organic	55.1 55.1.1 55.1.2	U slučaju sumnje na neusaglašenost ili informacije koje na to ukazuju, kao i informacija od subjekta, odnosno grupe subjekata, drugih organa ili drugih kontrolnih tela da subjekt, odnosno grupa subjekata namerava da upotrebi ili stavi na tržište proizvod koji nije u skladu sa ovim zakonom, ili je obeležen odnosno označen na način koji upućuje na organsku proizvodnju, u skladu sa čl. 33. do 37. ovog zakona, inspektor za organsku proizvodnju i kontrolno telo, dužni su da: 1) odmah sprovedu službenu istragu u cilju provere usaglašenosti sa ovim zakonom, koja se mora završiti što pre, u razumnom roku, uzimajući u obzir rok trajanja proizvoda, kao i složenost slučaja i na osnovu istrage sačini izveštaj o rezultatima službene istrage; 2) privremeno zabrane stavljanje na tržište predmetne proizvode kao organske proizvode ili proizvode iz perioda konverzije, kao i da zabrane njihovu	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	production pending the results of the investigation referred to in point (a). Before taking such a decision, the competent authority, or, where appropriate, the control authority or control body, shall give the operator an opportunity to comment	55.2 55.3 55.4	upotrebu u organskoj proizvodnji za vreme dok se čekaju rezultati službene istrage iz stava 1. tačke 1) ovog člana Pre donošenja izveštaja o rezultatima službene istrage iz stava 1. tačka 1), inspektor za organsku proizvodnju ili kontrolno telo omogućuju subjektu, odnosno grupi subjekata da iznesu svoje komentare. U slučaju da se na osnovu rezultata službene istrage iz stava 1. tačke 1) ne pokaže neusaglašenost koja utiče na integritet organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije, subjektu, odnosno grupi subjekata se dozvoljava upotreba predmetnih proizvoda ili njihovo stavljanje na tržište kao organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije. Kontrolno telo odnosno inspektor za organsku proizvodnju primenjuje zajednički katalog mera za slučajeve sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti.			
41.2	2. In the event that the results of the investigation referred to in point (a) of paragraph 1 do not show any non-compliance affecting the integrity of organic or in-conversion products, the operator shall be allowed to use the products concerned or to place them on the market as organic or in-conversion products.	55.3	U slučaju da se na osnovu rezultata službene istrage iz stava 1. tačke 1) ne pokaže neusaglašenost koja utiče na integritet organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije, subjektu, odnosno grupi subjekata se dozvoljava upotreba predmetnih proizvoda ili njihovo	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			stavljanje na tržište kao organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije.			
41.3	3. Member States shall take any measures, and provide for any necessary sanctions, to prevent fraudulent use of the indications referred to in Chapter IV of this Regulation.	61.1 61.1.5 62.1 62.1.2 66.1 66.1.24 66.1.24.1 66.1.24.2	Pored ovlašćenja datih zakonom kojim se uređuju službene kontrole i ovim zakonom u vršenju poslova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, kao i zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane, inspektor za organsku proizvodnju ima pravo i dužnost da proverava: 5) da li subjekt odnosno grupa subjekata vrši označavanje i oglašavanje proizvoda u skladu sa odredbama ovog zakona; U vršenju poslova iz člana 61. ovog zakona inspektor za organsku proizvodnju može da: 2) privremeno zabrani subjektu odnosno grupi subjekata označavanje i oglašavanje proizvoda za koje je utvrđeno da nisu proizvedeni u skladu sa ovim zakonom; Novčanom kaznom od 800.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice – subjekt odnosno grupa subjekata, ako: 24) upotrebljava izraze iz člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona koji upućuju na organsku proizvodnju, i to: (1) za označavanje i oglašavanje, reklamni materijal ili komercijalna dokumenta proizvoda (član 33. stav 4), (2) za označavanje i oglašavanje prerađene hrane na prodajnim opisima	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		66.1.24.3 66.1.24.4 66.1.24.5 66.1.25 66.1.26 66.1.27 66.1.28	proizvoda i na spisku sastojaka (član 34. stav 1. tačka 1) podtač. (1)-(3)), (3) za označavanje i oglašavanje na spisku sastojaka (član 34. stav 1. tačka 2) podtač. (1)-(2)), (4) za označavanje i oglašavanje na prodajnim oznakama i spisku sastojaka (član 34. stav 1. tačka 3) podtač. (1)-(4)), (5) za označavanje i oglašavanje za prerađenu hranu za životinje, prodajnim opisima proizvoda i spisku sastojaka (član 35. stav 4. tač. 1)-3)); 25) proizvode iz perioda konverzije označava i oglašava kao organske proizvode (član 33. stav 6); 26) upotrebljava nacionalni znak za organski proizvod za označavanje i oglašavanje proizvoda koji nisu u skladu sa ovim zakonom (član 37. stav 1); 27) ne navodi nacionalni znak za organski proizvod u skladu sa propisom kojim se bliže uređuje izgled, veličina i sadržina znaka za organske proizvode (član 37. stav 5); 28) ne postupi u skladu sa obaveznim navodima iz člana 38. ovog zakona (član 38);			
41.4	4. Competent authorities shall provide a common catalogue of measures for cases of suspected non-compliance and established noncompliance to be applied in their territory, including by control	55.4	Kontrolno telo odnosno organ nadležan za kontrolu primenjuje zajednički katalog mera za slučajeve sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	authorities and control bodies.	55.5	Ministar propisuje zajednički katalog mera za slučajeve sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti iz stava 4. ovog člana.			
41.5	5. The Commission may adopt implementing acts to specify uniform arrangements for the cases where competent authorities are to take measures in relation to suspected or established non-compliance. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	55.5	Ministar propisuje zajednički katalog mera za slučajeve sumnje na neusaglašenost i utvrđene neusaglašenosti iz stava 4. ovog člana.	(PU)		
42.1	1. In the event of non-compliance affecting the integrity of organic or in-conversion products throughout any of the stages of production, preparation and distribution, for example as result of the use of nonauthorised products, substances or techniques, or commingling with non-organic products, competent authorities, and, where appropriate, control authorities and control bodies, shall ensure, in addition to the measures to be taken in accordance with Article 138 of Regulation (EU) 2017/625, that no reference is made to organic production in the labelling and advertising of the entire lot or production run concerned.	56.1 56.1.1 56.1.2 56.1.3	U slučaju neusaglašenosti koja utiče na integritet organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, usled upotrebe neodobrenih proizvoda, supstanci ili postupaka, ili mešanja sa proizvodima koji nisu iz organske proizvodnje, kontrolno telo dužno je, da preduzme: 1) sve aktivnosti neophodne za utvrđivanje porekla i stepena neusaglašenosti i utvrđivanje odgovornosti subjekta; 2) odgovarajuće mere kojim se obezbeđuje da navedeni subjekat odnosno grupa subjekata otkloni neusaglašenosti i spreči buduće pojave takve neusaglašenosti; 3) aktivnosti kojima se obezbeđuje da pri označavanju i oglašavanju cele predmetne serije proizvoda ili proizvodne serije,	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			nema upućivanja na organsku proizvodnju.			
42.2	2. In the event of serious, or repetitive or continued non-compliance, competent authorities, and, where appropriate, control authorities and control bodies, shall ensure that the operators or the groups of operators concerned, in addition to the measures laid down in paragraph 1 and any appropriate measures taken in particular in accordance with Article 138 of Regulation (EU) 2017/625, are prohibited from marketing products which refer to organic production for a given period, and that their certificate referred to in Article 35 be suspended or withdrawn, as appropriate.	56.2	U slučaju ozbiljne, ponovljene ili trajne neusaglašenosti, kontrolno telo obezbeđuje da se predmetnim subjektima odnosno grupama subjekata, uz mere utvrđene u stavu 1. ovog člana zabrani stavljanje na tržište na određen period proizvoda koji upućuju na organsku proizvodnju kao i da im se prema potrebi oduzme sertifikat iz člana 41. stav 1. ovog zakona.	(PU)		
43.1	1. In addition to the obligations laid down in Article 105(1) and Article 106(1) of Regulation (EU) 2017/625, competent authorities shall immediately share information with other competent authorities, as well as with the Commission, on any suspicion of non-compliance that affects the integrity of organic or in-conversion products. Competent authorities shall share that information with other competent authorities and the Commission via a computer system that enables the electronic exchanges of documents and information made available by the Commission	57.2 57.4	Ukoliko iz stava 1. ovog člana može imati posledice za drugu državu, Ministarstvo je dužno da takve podatke bez odlaganja šalje nadležnim telima te druge države. Kada tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje se sprovode nad organskim proizvodima poreklom iz druge zemlje, kontrolno telo, organ nadležan za kontrolu organske proizvodnje ili drugi organ koji sprovodi službenu kontrolu utvrdi da takvi proizvodi predstavljaju rizik za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, dobrobit životinja ili sadrže GMO i sredstava za zaštitu bilja, takođe na životnu sredinu, ili predstavljaju potencijalno ozbiljnu povredu tih zahteva,	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			oni će, bez odlaganja, obavestiti Ministarstvo, koji će posledično obavestiti nadležne organe zemlje, zemlje otpreme i bilo koje druge zainteresovane zemlje kako bi se tim nadležnim organima omogućilo da preduzmu odgovarajuće mere.			
43.2	2. In cases where suspected or established non-compliance has been identified with regard to products under the control of other control authorities or control bodies, control authorities and control bodies shall immediately inform those other control authorities or control bodies.	57.5	U slučaju postojanja sumnje na neusaglašenost ili utvrđene neusaglašenost u odnosu na proizvode koje kontroliše drugo kontrolno telo, kontrolna telo je dužno da odmah obavesti drugo kontrolno telo.	(PU)		
43.3	3. Control authorities and control bodies shall exchange other relevant information with other control authorities and control bodies.	57.3	Ministarstvo, organ nadležan za kontrolu odnosno kontrolno telo međusobno razmenjuju i druge relevantne podatke.	(PU)		
43.4	4. Upon receiving a request for information that is justified by the need to guarantee that a product has been produced in accordance with this Regulation, control authorities and control bodies shall exchange with other competent authorities, as well as with the Commission, information on the results of their	57.6	Na zahtev koji je opravdan potrebom da se potvrdi da je neki proizvod proizveden u skladu sa ovim zakonom, kontrolno telo, odnosno nadležni organ za kontrolu preko Ministarstva razmenjuje podatke o rezultatima obavljenih službenih kontrola sa nadležnim organima drugih zemalja.	(PU)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	controls.					
43.5	5. Competent authorities shall exchange information on the supervision of the control bodies with national accreditation bodies as defined in point (11) of Article 2 of Regulation (EC) No 765/2008 of the European Parliament and of the Council (1).	57.7	Ministarstvo razmenjuje podatke o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kontrolnih tela sa Akreditacionim telom Srbije.	(PU)		
43.6	6. Competent authorities shall take appropriate measures and establish documented procedures in order to ensure that information about the results of controls is communicated to the paying agency in accordance with its needs for the purpose of Article 58 of Regulation (EU) No 1306/2013 of the European Parliament and of the Council (2) and the acts adopted on the basis of that Article.	57.8	Ministarstvo dostavlja podatke o subjektu odnosno grupi subjekata Upravi za agrarna plaćanja.	(PU)		
43.7	7. The Commission may adopt implementing acts to specify the information to be provided by the competent authorities, control authorities and control bodies in charge of the official controls and other official activities in accordance with this Article, the relevant recipients of that information and the procedures in accordance with which this information is to be provided, including the functionalities of the computer system referred to in paragraph 1. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).	57.9	Ministar bliže propisuje vrste podataka koje se razmenjuju i način njihove razmene.	(PU)		
44.1	1. A product may be exported from the Union as an organic product and may bear the organic production logo of the European Union, provided that it complies with the rules for organic production under this Regulation.			(NP)	Primenjivo nakon	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
					pristupanja	
44.2	2. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 supplementing this Regulation as regards documents intended for customs authorities in third countries, in particular as regards the issuing of organic export certificates in electronic form wherever possible and the provision of assurances that exported organic products comply with this Regulation.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
45.1 45.1.a 45.1.b 45.1.b.i 45.1.b.ii 45.1.b.ii 45.1.c 45.2 45.3 45.4 45.5	1. A product may be imported from a third country for the purpose of placing that product on the market within the Union as an organic product or as an in-conversion product, provided that the following three conditions are met: (a) the product is a product as referred to in Article 2(1); (b) one of the following applies: (i) the product complies with Chapters II, III and IV of this Regulation, and all operators and groups of operators referred to in Article 36, including exporters in the third country concerned, have been subject to controls by control authorities or control bodies recognised in accordance with Article 46, and those authorities or bodies have provided all such operators, groups of operators and exporters with a certificate confirming that they comply with this Regulation; (ii) in cases where the product comes from a third country which is recognised in accordance with	58.1 58.2	Organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije iz uvoza mogu se staviti na tržište pod uslovom da su proizvedeni u skladu sa propisima EU za organsku proizvodnju odnosno sa propisima zemalja sa kojima EU ima potpisan sporazum o ekvivalentnosti, odnosno trgovinski sporazum. Organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije iz drugih zemalja mogu se staviti na tržište, pod uslovom da sa Republikom Srbijom imaju potpisan bilateralni ili multilateralni trgovinski sporazum kojim se priznaje da imaju sistem proizvodnje koji ispunjava iste ciljeve i principe primenom zahteva koja obezbeđuju nivo usaglašenosti kao u Republici Srbiji. Nadležni inspektor na graničnom kontrolnom mestu, carinskom skladištu i	(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 47, that product complies with the conditions laid down in the relevant trade agreement; or (iii) in cases where the product comes from a third country which is recognised in accordance with Article 48, that product complies with the equivalent production and control rules of that third country and is imported with a certificate of inspection confirming this compliance that was issued by the competent authorities, control authorities or control bodies of that third country; and (c) the operators in third countries are able at any time to provide the importers and the national authorities in the Union and in those third countries with information allowing the identification of the operators that are their suppliers and the control authorities or control bodies of those suppliers, with a view to ensuring the traceability of the organic or in-conversion product concerned. That information shall also be made available to the control authorities or control bodies of the importers. 2. The Commission may, in accordance with the procedure set out in Article 24(9), grant specific authorisations for the use of products and substances in third countries and in the outermost regions of the Union, taking into account differences in the ecological balance in plant or animal production, specific climatic conditions, traditions and local conditions in those areas. Such specific authorisations may be granted for a renewable period of two years and shall be subject	58.3 58.4 58.5 58.6	mestu carinjenja u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane i zakonom kojim se uređuju službene kontrole, dužan je da zabrani uvoz organskih proizvoda ili proizvoda iz perioda konverzije ukoliko ne ispunjavaju zahteve koji su propisani ovim zakonom. Za organski proizvod ili proizvod iz perioda konverzije koji se uvozi, kontrolno telo na osnovu izvršene kontrole dokumentacije i sertifikata koji je izdat od nadležnog organa zemlje porekla izdaje potvrdu da je taj proizvod proizveden u skladu sa ovim zakonom, koja je službena potvrda u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole . Uvezeni organski proizvodi moraju biti u odgovarajućem pakovanju, kontejnerima ili vozilima koji su zatvoreni tako da se pristup sadržaju ne može ostvariti bez oštećenja pakovanja, odnosno pečata (plombe) na način koji sprečava zamenu njihovog sadržaja. Ministar bliže propisuje dokumentaciju koja se dostavlja radi izdavanja potvrde iz stava 4. ovog člana.			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	to the principles laid down in Chapter II and to the criteria set out in Article 24(3) and (6). 3. When providing for the criteria for determining whether a situation qualifies as catastrophic circumstances, and when laying down specific rules on how to deal with such circumstances in accordance with Article 22, the Commission shall take into account differences in the ecological balance, climate and local conditions in third countries and in the outermost regions of the Union. 4. The Commission shall adopt implementing acts to lay down specific rules concerning the content of the certificates referred to in point (b) of paragraph 1, the procedure to be followed for their issuance, their verification and the technical means by which the certificate is issued, in particular as regards the role of competent authorities, control authorities and control bodies, ensuring the traceability and compliance of imported products intended to be placed on the Union market as organic products or as in-conversion products as referred to in paragraph 1. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2). <u>5. Compliance with the conditions and measures for the import of organic products and in-conversion products referred to in paragraph 1 into the Union shall be ascertained at border control posts, in accordance with Article 47(1) of Regulation (EU) 2017/625. The frequency of the physical checks referred to in Article 49(2) of that Regulation shall depend on the likelihood of non-compliance as</u>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<u>defined in point (57) of Article 3 of this Regulation.</u>					
46.1 46.2 46.2.a 46.2. 46.2.c 46.2.d 46.2.e 46.2.f 46.2.g 46.2.h 46.2.i 46.2.j 46.2.k 46.2.l 46.2.l.i 46.2.l.ii 46.2.l.iii 46.2.m 46.2.n	1. The Commission may adopt implementing acts to recognise control authorities and control bodies that are competent to carry out controls and to issue organic certificates in third countries, to withdraw the recognition of such control authorities and control bodies, and to establish a list of recognised control authorities and control bodies. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2). 2. Control authorities and control bodies shall be recognised in accordance with paragraph 1 for the control of the import of the categories of products listed in Article 35(7) if they fulfil the following criteria: (a) they are legally established in one Member State or third country; (b) they have the capacity to carry out controls to ensure that the conditions set out in points (a), (b)(i) and (c) of Article 45(1) and in this Article are met in relation to organic products and in-conversion products intended for import into the Union, without delegating control tasks; for the purposes of this point, control tasks carried out by persons working under an individual contract or a formal agreement that place them under the management control and the procedures of the contracting control authorities or control bodies shall not be considered as delegation, and the prohibition to delegate control tasks shall not apply to sampling; (c) they offer adequate guarantees of objectivity and			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
46.2.o 46.2a 46.2a.a 46.2a.b 46.2a.c 46.2a.d 46.2a.e 46.2a.f 46.2a.g 46.2a.h 46.2a.i 46.2a.j 46.2a.k 46.3 46.3.a 46.3.b 46.4 46.5 46.6 46.7 46.7.a	impartiality and are free from any conflict of interest as regards the exercise of their control tasks; in particular, they have procedures in place ensuring that the staff performing controls and other actions is free from any conflict of interest, and that the operators are not inspected by the same inspectors for more than 3 years consecutively; (d) in the case of control bodies, they are accredited for the purpose of their recognition in accordance with this Regulation by only one accreditation body under the relevant harmonised standard for ‘Conformity assessment – Requirements for bodies certifying products, processes and services’, the reference of which has been published in the Official Journal of the European Union; (e) they have the expertise, equipment and infrastructure required to carry out control tasks, and have a sufficient number of suitable qualified and experienced staff; (f) they have the capacity and the competency to carry out their certification and control activities in accordance with the requirements of this Regulation and in particular Commission Delegated Regulation (EU) 2021/1698 (1) for each type of operator (single operator or group of operators) in each third country and for each category of products they want to be recognised for; (g) they have procedures and arrangements in place to ensure the impartiality, the quality, the consistency, the effectiveness and the appropriateness of controls and other actions performed by them;					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
46.7.b 46.7.b.i 46.7.b.ii 46.8 46.9	(h) they have sufficient qualified and experienced staff so that controls and other actions can be performed effectively and in due time; (i) they have appropriate and properly maintained facilities and equipment to ensure that staff can perform controls and other actions effectively and in due time; (j) they have procedures in place in order to ensure that their staff have access to the premises of, and documents kept by operators so as to be able to accomplish their tasks; (k) they have internal skills, training and procedures suitable to perform effective controls, including inspections, on operators as well as on the internal control system of a group of operators, if any; (l) their previous recognition for a specific third country and/or for a category of products has not been withdrawn in accordance with paragraph 2a or their accreditation has not been withdrawn or suspended by any accreditation body in accordance with its procedures for the suspension or withdrawal established in accordance with the relevant international standard, in particular the International Organisation for Standardisation (ISO) standard 17011 – Conformity assessment – general requirements for accreditation bodies accrediting conformity assessment bodies, during the 24 months preceding: (i) their request for recognition for the same third country and/or for the same category of products, except where the previous recognition was					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	withdrawn in accordance with point (k) of paragraph 2a; (ii) their request for an extension of the scope of recognition to an additional third country in accordance with Article 2 of Delegated Regulation (EU) 2021/1698, except where the previous recognition was withdrawn in accordance with point (k) of paragraph 2a of this Article; (iii) their request for an extension of the scope of recognition to an additional category of products in accordance with Article 2 of Delegated Regulation (EU) 2021/1698; (m) in the case of control authorities, they are public administrative organisations in the third country for which they request recognition; (n) they meet the procedural requirements laid down in Chapter I of Delegated Regulation (EU) 2021/1698; and (o) they meet any additional criteria that may be laid down in a delegated act adopted pursuant to paragraph 7. 2a. The Commission may withdraw the recognition of a control authority or control body for a specific third country and/or a category of products if: (a) one of the recognition criteria set out in paragraph 2 is no longer met; (b) the Commission has not received the annual report referred to in Article 4 of Delegated Regulation (EU) 2021/1698 by the deadline specified in that Article or the information included in the annual report is incomplete, inaccurate or does not comply with the requirements set out in					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	that Regulation; (c) the control authority or control body does not make available or does not communicate all the information related to the technical dossier referred to in paragraph 4, to the control system applied by it, or to the up-to-date list of operators or groups of operators or to the organic products covered by the scope of its recognition; (d) the control authority or control body does not notify the Commission within 30 calendar days of changes to its technical dossier referred to in paragraph 4; (e) the control authority or control body does not provide information requested by the Commission or by a Member State within the deadlines set, or the information is incomplete, inaccurate or does not comply with the requirements set out in this Regulation, in Delegated Regulation (EU) 2021/1698 and in an implementing act to be adopted pursuant to paragraph 8, or does not cooperate with the Commission, in particular during the investigations of a non-compliance; (f) the control authority or control body does not agree to an on-the-spot examination or audit initiated by the Commission; (g) the result of the on-the-spot examination or audit indicates a systematic malfunctioning of control measures or the control authority or control body is unable to implement all the recommendations made by the Commission after the on-the-spot examination or audit, in their proposed action plan submitted to the Commission; (h) the control authority or control body fails to take					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	adequate corrective measures in response to the non-compliances and infringements observed within a deadline set by the Commission according to the severity of the situation, which shall not be shorter than 30 calendar days; (i) in case an operator changes its control authority or control body, the control authority or control body does not communicate to the new control authority or control body the relevant elements of the control file, including written records, of the operator within a maximum of 30 calendar days after having received the request for transfer from the operator or the new control authority or control body; (j) there is a risk for the consumer to be misled about the true nature of the products covered by the scope of the recognition; or (k) the control authority or control body has not certified any operator for 48 consecutive months in the third country for which it is recognised. 3. The accreditation referred to in point (d) of paragraph 2 may only be granted by: <u>(a) a national accreditation body in the Union in accordance with Regulation (EC) No 765/2008; or (b) an accreditation body outside the Union that is a signatory of a multilateral recognition arrangement under the auspices of the International Accreditation Forum.</u> 4. Control authorities and control bodies shall submit a request for recognition to the Commission. Such request shall consist of a technical dossier containing all information that is necessary to					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	ensure that the criteria set out in paragraph 2 are met. The control authorities shall provide the latest assessment report issued by the competent authority, and the control bodies shall provide the accreditation certificate issued by the accreditation body. Where appropriate, control authorities or control bodies shall also provide latest reports on the regular on-the-spot evaluation, surveillance and multiannual re-assessment of their activities. 5. Based on the information referred to under paragraph 4 and on any other relevant information relating to the control authority or control body, the Commission shall ensure appropriate supervision of the recognised control authorities and control bodies by regularly reviewing their performance and recognition. For the purposes of that supervision, the Commission may request additional information from the accreditation bodies or the competent authorities, as appropriate. 6. The nature of the supervision referred to in paragraph 5 shall be determined on the basis of an assessment of the likelihood of noncompliance, taking into account, in particular, the activity of the control authority or control body, the type of products and operators under its control and the changes in the production rules and control measures. The recognition of control authorities or of control bodies referred to in paragraph 1 shall in particular be withdrawn without delay, in accordance with the procedure referred to in that paragraph, where serious or repetitive infringements as regards the certification or the controls and					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	actions laid down in accordance with paragraph 8 have been detected and where the control authority or control body concerned has failed to take appropriate and timely remedial action in reaction to a request by the Commission within a period determined by the Commission. Such period shall be determined in accordance with the severity of the problem and in general shall not be less than 30 days. 7. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54: (a) amending paragraph 2 of this Article by adding further criteria to those laid down therein for the recognition of the control authorities and control bodies referred to in paragraph 1 of this Article and for the withdrawal of such recognition, or by amending those added criteria; (b) supplementing this Regulation as regards: (i) the exercise of the supervision of the control authorities and control bodies recognised by the Commission in accordance with paragraph 1, including on-the-spot examinations; and (ii) the controls and other actions to be performed by those control authorities and control bodies. 8. The Commission may adopt implementing acts to ensure the application of the measures to be taken in relation to cases of suspected or established non-compliance, in particular those affecting the integrity of organic or in-conversion products imported under the recognition provided for in this Article. Such measures may consist in particular in the verification of the integrity of organic or in-					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	conversion products before placing the products on the market within the Union and, where appropriate, in the suspension of the authorisation for the placing on the market of such products within the Union as organic products or in-conversion products. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2). 9. On duly justified imperative grounds of urgency relating to unfair practices or practices which are incompatible with the principles and rules on organic production, the protection of consumers' confidence or the protection of fair competition between operators, the Commission shall adopt immediately applicable implementing acts in accordance with the procedure referred to in Article 55(3) to take the measures referred to in paragraph 8 of this Article or to decide on the withdrawal of the recognition of the control authorities and control bodies referred to in paragraph 1 of this Article.					
47.1	A recognised third country referred to in point (b)(ii) of Article 45(1) is a third country which the Union has recognised under a trade agreement as having a system of production meeting the same objectives and principles by applying rules which ensure the same level of assurance of conformity as those of the Union.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
48.1 48.2 48.3	1. A recognised third country referred to in point (b)(iii) of Article 45(1) is a third country which has been recognised for the purposes of equivalence under Article 33(2) of Regulation (EC) No 834/2007, including those recognised under the			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
48.4 48.5	transitional measure provided for in Article 58 of this Regulation. That recognition shall expire on ►M3 31 December 2026 ◀. 2. On the basis of annual reports to be sent to the Commission, by 31 March of each year, by the third countries referred to in paragraph 1 regarding the implementation and enforcement of the control measures established by them, and in the light of any other information received, the Commission shall ensure appropriate supervision of the recognised third countries by regularly reviewing their recognition. For this purpose, the Commission may request the assistance of Member States. The nature of the supervision shall be determined on the basis of an assessment of the likelihood of non-compliance, taking into account in particular the volume of exports to the Union from the third country concerned, the results of the monitoring and supervisory activities carried out by the competent authority and the results of previous controls. The Commission shall regularly report to the European Parliament and the Council on the outcome of its review. 3. The Commission shall, by means of an implementing act, establish a list of the third countries referred to in paragraph 1 and may amend that list by means of implementing acts. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2). 4. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	supplementing this Regulation as regards the information to be sent by the third countries listed in accordance with paragraph 3 of this Article which is necessary for the supervision of their recognition by the Commission, as well as the exercise of that supervision by the Commission, including through on-the-spot examination. 5. The Commission may adopt implementing acts to ensure the application of measures in relation to cases of suspected or established non-compliance, in particular those affecting the integrity of organic or in-conversion products imported from third countries referred to in this Article. Such measures may consist in particular in the verification of the integrity of organic or in-conversion products before placing the products on the market within the Union and, where appropriate, in the suspension of the authorisation for the placing on the market of such products within the Union as organic products or in-conversion products. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).					
49.1	By ►M3 31 December 2022 ◄, the Commission shall present a report to the European Parliament and the Council on the state of application of Articles 47 and 48, in particular as regards the recognition of third countries for the purpose of equivalence.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
50.1	Competent authorities, control authorities and control bodies shall not, on grounds that relate to the production, labelling or presentation of the products, prohibit or restrict the marketing of			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	organic or in-conversion products subject to control by another competent authority, control authority or control body located in another Member State where those products comply with this Regulation. In particular, no official controls and other official activities other than those under Regulation (EU) 2017/625 shall be performed and no fees for official controls and other official activities other than those provided for in Chapter VI of that Regulation shall be collected.					
51.1 51.2	1. Each year Member States shall transmit to the Commission the information necessary for the implementation and monitoring of the application of this Regulation. As far as possible, such information shall be based on established sources of data. The Commission shall take into account the data needs and synergies between potential data sources, in particular their use for statistical purposes where appropriate. 2. The Commission shall adopt implementing acts as regards the system to be used for transmitting the information referred to in paragraph 1, the details of information to be transmitted, and the date by which that information is to be transmitted. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 55(2).			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
52.1 52.2	1. Members States shall keep a regularly updated list of: (a) the names and addresses of the competent authorities; and (b) the names, addresses and code numbers of the control authorities and control bodies. Member States shall transmit those lists, and			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	any change thereof, to the Commission and make them public, except where such transmission and publication has already taken place in accordance with Article 4(4) of Regulation (EU) 2017/625. 2. Based on the information provided for under paragraph 1, the Commission shall regularly publish on the internet an updated list of control authorities and control bodies referred to in point (b) of paragraph 1					
53.1 53.2 53.2.a 53.2.b 53.3 53.4 53.5 53.6 53.6.a 53.6.b 53.6.c 53.7 53.7.a 53.7.b 53.7.c	1. The derogations from the use of organic plant reproductive material and from the use of organic animals provided in points 1.8.5 of Part I of Annex II and points 1.3.4.3 and 1.3.4.4 of Part II of Annex II, with the exception of point 1.3.4.4.2 of Part II of Annex II, shall expire on ►M3 31 December 2036 ◀. 2. From ►M3 1 January 2029 ◀, based on the conclusions as regards availability of organic plant reproductive material and animals presented in the report provided for in paragraph 7 of this Article, the Commission shall be empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending this Regulation by: (a) ending the derogations referred to in point 1.8.5 of Part I of Annex II and in points 1.3.4.3 and 1.3.4.4 of Part II of Annex II, with the exception of point 1.3.4.4.2 of Part II of Annex II, at an earlier date than ►M3 31 December 2036 ◀ or extending them beyond that date; or (b) ending the derogation referred to in point 1.3.4.4.2 of Part II of Annex II. 3. From ►M3 1 January 2027 ◀, the Commission			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	shall be empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 amending point (b) of Article 26(2) to extend the scope of the information system referred to in Article 26(2) to pullets and point 1.3.4.3 of Part II of Annex II to base the derogations concerning pullets on the data collected in accordance with this system. 4. From ►M3 1 January 2026 ◄, the Commission shall be empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54, based on the information as regards availability of organic protein feed for poultry and porcine animals made available by Member States in accordance with paragraph 6 of this Article or presented in the report referred to in paragraph 7 of this Article, ending the authorisations to use non-organic protein feed in the nutrition of poultry and porcine animals referred to in points 1.9.3.1(c) and 1.9.4.2(c) of Part II of Annex II at an earlier date than ►M3 31 December 2026 ◄ or extending them beyond that date. 5. When extending the derogations or authorisations referred to in paragraphs 2, 3 and 4, the Commission shall do so only for as long as it has information, in particular information provided by Member States in accordance with paragraph 6, that confirms the unavailability on the Union market of the plant reproductive material, animal or feed concerned. 6. By 30 June of each year, Member States shall make available to the Commission and to the other Member States: (a) information provided in the database referred to					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	in Article 26(1) and in the systems referred to in Article 26(2) and, if relevant, in the systems referred to in Article 26(3); (b) information on the derogations granted in accordance with point 1.8.5 of Part I of Annex II and points 1.3.4.3 and 1.3.4.4 of Part II of Annex II; and (c) information on the availability on the Union market of organic protein feed for poultry and porcine animals and on the authorisations granted in accordance with points 1.9.3.1(c) and 1.9.4.2(c) of Part II of Annex II. 7. By ►M3 31 December 2026 ◀, the Commission shall present a report to the European Parliament and the Council on the availability on the Union market of and, if relevant, on the causes of limited access to: (a) organic plant reproductive material; (b) organic animals covered by the derogations referred to in points 1.3.4.3 and 1.3.4.4 of Part II of Annex II; (c) organic protein feed intended for the nutrition of poultry and porcine animals subject to the authorisations referred to in points 1.9.3.1(c) and 1.9.4.2(c) of Part II of Annex II. In drawing up that report, the Commission shall take into account, in particular, the data collected in accordance with Article 26 and the information relating to the derogations and the authorisations referred to in paragraph 6 of this Article.					
54.1	1. The power to adopt delegated acts is conferred on the Commission subject to the conditions laid down in this Article. 2. ►C1 The power to adopt			(NP)	Primenjivo nakon	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
54.2 54.3 54.4 54.5 54.6	delegated acts referred to in Article 2 (6), Article 9(11), Article 10(5), Article 12(2), Article 13(3), Article 14 (2), Article 15(2), Article 16(2), Article 17(2), Article 18(2), Article 19 (2), Article 21(1), Article 22(1), Article 23(2), Article 24(6), Article 30 (7), Article 32(4), Article 33(6), Article 34(8), Article 35(9), Article 36 (3), Article 38(8), Article 40(11), Article 44(2), Article 46(7), Article 48(4), Article 53(2), (3) and (4), Article 57(3) and Article 58 (2) shall be conferred on the Commission for a period of five years from 17 June 2018. ◀ The Commission shall draw up a report in respect of the delegation of power no later than nine months before the end of the five-year period. The delegation of power shall be tacitly extended for periods of an identical duration, unless the European Parliament or the Council opposes such extension not later than three months before the end of each period. 3. The delegation of power referred to in Article 2(6), Article 9(11), Article 10(5), Article 12(2), Article 13(3), Article 14(2), Article 15(2), Article 16(2), Article 17(2), Article 18(2), Article 19(2), Article 21(1), Article 22(1), Article 23(2), Article 24(6), Article 30(7), Article 32(4), Article 33(6), Article 34(8), Article 35(9), Article 36(3), Article 38(8), Article 40(11), Article 44(2), Article 46(7), Article 48(4), Article 53(2), (3) and (4), Article 57(3) and Article 58(2) may be revoked at any time by the European Parliament or by the Council. A decision to revoke shall put an end to the delegation of the power specified in that decision. It shall take				pristupanja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	effect on the day following the publication of the decision in the Official Journal of the European Union or at a later date specified therein. It shall not affect the validity of any delegated acts already in force. 4. Before adopting a delegated act, the Commission shall consult experts designated by each Member State in accordance with the principles laid down in the Interinstitutional Agreement of 13 April 2016 on Better Law-Making. 5. <u>As soon as it adopts a delegated act, the Commission shall notify it simultaneously to the European Parliament and to the Council.</u> 6. <u>A delegated act adopted pursuant to Article 2(6), Article 9(11), Article 10(5), Article 12(2), Article 13(3), Article 14(2), Article 15(2), Article 16(2), Article 17(2), Article 18(2), Article 19(2), Article 21(1), Article 22(1), Article 23(2), Article 24(6), Article 30(7), Article 32(4), Article 33(6), Article 34(8), Article 35(9), Article 36(3), Article 38(8), Article 40(11), Article 44(2), Article 46(7), Article 48(4), Article 53(2), (3) and (4), Article 57(3) and Article 58(2) shall enter into force only if no objection has been expressed either by the European Parliament or by the Council within a period of two months of notification of that act to the European Parliament and the Council or if, before the expiry of that period, the European Parliament and the Council have both informed the Commission that they will not object. That period shall be extended by two months at the initiative of the European Parliament or of the Council.</u>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
55.1 55.2 55.3 55.4	1. The Commission shall be assisted by a committee called the ‘Organic Production Committee’. That committee shall be a committee within the meaning of Regulation (EU) No 182/2011. 2. Where reference is made to this paragraph, Article 5 of Regulation (EU) No 182/2011 shall apply. 3. Where reference is made to this paragraph, Article 8 of Regulation (EU) No 182/2011, in conjunction with Article 5 thereof, shall apply. 4. Where the Committee delivers no opinion, the Commission shall not adopt the draft implementing act and the third subparagraph of Article 5(4) of Regulation (EU) No 182/2011 shall apply.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
56	Regulation (EC) No 834/2007 is repealed. However, that Regulation shall continue to apply for the purpose of completing the examination of pending applications from third countries, as provided for in Article 58 of this Regulation. References to the repealed Regulation shall be construed as references to this Regulation.			(NP)	Primenljivo od dana pristupanja	
57.1 57.2 57.3	1. The recognition of control authorities and control bodies granted under Article 33(3) of Regulation (EC) No 834/2007 shall expire by ►M3 31 December 2024 ◄ at the latest. 2. The Commission shall, by means of an implementing act, establish a list of the control authorities and control bodies recognised under Article 33(3) of Regulation (EC) No 834/2007, and may amend that list by means of implementing acts. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	to in Article 55(2). 3. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 supplementing this Regulation as regards the information to be sent by the control authorities and control bodies referred to in paragraph 2 of this Article which is necessary for the purpose of the supervision of their recognition by the Commission, as well as the exercise of that supervision by the Commission, including through on-the-spot examination.					
58.1 58.2	1. The Commission shall complete the examination of applications from third countries which have been submitted under Article 33(2) of Regulation (EC) No 834/2007 and which are pending on 17 June 2018. That Regulation shall apply to the examination of such applications. 2. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 54 supplementing this Regulation by laying down the procedural rules necessary for the examination of the applications referred to in paragraph 1 of this Article, including on the information to be submitted by third countries.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
59.	By way of derogation from the date of application referred to in the second paragraph of Article 61, Article 46 shall apply from 17 June 2018 insofar as necessary in order to allow a timely recognition of control authorities and control bodies.			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
61.	This Regulation shall enter into force on the third day following that of its publication in the Official			(NP)		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Journal of the European Union. ▼M3 It shall apply from 1 January 2022. ▼B This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.					
ANEX I	ANNEX I OTHER PRODUCTS REFERRED TO IN ARTICLE 2(1) — Yeasts used as food or feed, — maté, sweetcorn, vine leaves, palm hearts, hop shoots, and other similar edible parts of plants and products produced therefrom, — sea salt and other salts for food and feed, — silkworm cocoon suitable for reeling, — natural gums and resins, — beeswax, — essential oils, — cork stoppers of natural cork, not agglomerated, and without any binding substances, — cotton, not carded or combed, — wool, not carded or combed, — raw hides and untreated skins, — plant-based traditional herbal preparations.	2.4	Ministar nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministar) bliže propisuje Listu drugih proizvoda povezanih sa poljoprivredom.	(PU)		
ANEX II PART 1	Part I: Plant production rules	14.2	Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku biljnu proizvodnju.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	
ANEX II PART 2	Part II: Livestock production rules	16.2	Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od posebnih i dodatnih zahteva za organsku stočarsku proizvodnju.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
ANEX II PART 3	Part III: Production rules for algae and aquaculture animals	17.3	Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od dodatnih i posebnih zahteva za organsku proizvodnju algi i životinja iz akvakulture.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	
ANEX II PART 4	Part IV: Processed food production rules	18.3	Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od dodatnih i posebnih zahteva za organsku prerađenu hranu i organsku hranu za životinje.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	
ANEX II PART 5	Part V: Processed feed production rules	18.3	Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od dodatnih i posebnih zahteva za organsku prerađenu hranu i organsku hranu za životinje.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	
ANEX II PART 6	Part VI: Wine	19.3	Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i odstupanja od dodatnih i posebnih zahteva za proizvode iz sektora vina.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	
ANEX II PART 7	Part VII: Yeast used as food or feed	20.2	Ministar bliže propisuje dodatne zahteve i izuzetke od dodatnih i posebnih zahteva za organski kvasac.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	
ANEX III	COLLECTION, PACKAGING, TRANSPORT AND STORAGE OF PRODUCTS	23.4	Ministar bliže propisuje uslove i način transporta, informacije koje treba navesti na pakovanju i pratećim dokumentima, kao i zahteve za transport, zahteve o prijemu, pakovanju i skladištenju organskih proizvoda i proizvoda iz	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			perioda konverzije.			
ANEX IV	TERMS REFERRED TO IN ARTICLE 30			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
ANEX V	ORGANIC PRODUCTION LOGO OF THE EUROPEAN UNION AND CODE NUMBERS			(NP)	Primenjivo nakon pristupanja	
ANEX VI	MODEL OF THE CERTIFICATE	41.10	Ministar bliže propisuje obrazac sertifikata.	(DU)	Bliže će se urediti podzakonskim aktom	